

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 2 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fillér.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szerkesztési munkatárs
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI. Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 708. Kiadóhivatal 709.

Az utolsó csöpp.

Budapest, október 26.

A magyar közvélemény ma határozottan izgatott. A nagyobb-nagyobb események oly gyors egymásutánban estek rá, hogy nem csoda, hogy elvesztette hidegvérét. De ezzel együtt azt is meg lehet állapítani, milyen mederbe terelődött izgalma. Állapotát körülbelül azoknak az embereknek a lelkiállapotához lehet hasonlítani, kiket tüzi lárma riasztott föl. Kipkednek-kapkodnak, kiabálnak, szívük hevesebben dobog, térdük meginog és ez az érzés még akkor is ur rajtuk, mikor már tudják, hogy veszedelemtől szó sem lehet, csak vaklárma volt. A nemzet is tudja már, hogy kormányzó nem gyújtottak bűnös kézzel veszedelmet, nem kell félnie semmitől; de azért az első ijedelem még ott vibrál a lelkében.

Ebben az állapotban van ma. Kár lenne ezt a lelki szituációt megmérgezni. Az a hír pedig, mely a katonatisztek fizetésének fölemeléséről szól, határozottan alkalmas a mérgezés elkövetésére.

A hadügyi kormányzat egyetlenegy argumentummal támogatja követelését. Azt mondja, hogy az állami tisztviselők fizetését már több ízben fölemelték, míg a tisztekét nem; illő tehát, hogy e mulasz-

tást pótoljuk. Tegyük föl, hogy ez így igaz, akkor azt lehetne válaszolni, hogy a tisztviselők megérdemelték a fizetésfölemelést, a katonatisztek nem; a tisztviselők helyzete sokkal válságosabb volt, mint a tiszteké és ezért kellett rajtuk segíteni.

Sajnos, ez a válasz nem gyökerezne az igazságban. Nem tudunk semmit arról, hogy a tisztviselők fizetését „több ízben” fölemelték; hiszen éppen most kongresszusosznak az állami hivatalnokok és megeskis az ember szíve, ha elolvassa a kongresszuson elhangzott siralmakat, oly gyötrelmetjes az életük. De arról igenis tudunk, hogy a katonatisztek fizetését rendezték. Még pedig nem is oly régen. Akkor is ellene volt mindenki, mert egyetlen érvet nem tudtak sorba állítani, mely a fizetés-fölemelést igazolta volna.

Nem akarjuk itt újból elmondani, miért fölösleges a tisztek fizetésfölemelése és hogy miért gondolja azt szükségesnek a hadvezetőség. A két felfogás között áthidalhatatlan az ür. Mi a katonatisztek munkásnak nézzük, kinek föladata, hogy a polgárokat a harez mesterségére megoktassa. Ehhez nem kell paszománt, nem kellene pezsgős ebédek, nem kell semmiféle léha reprezentálás. A hadvezetőség viszont azt gondolja, hogy ilyen külső czafrangok még mindig imponálnak a „népnek” és

ezeknek a czafrangoknak a föntartására kell a fizetésfelemelés. Mert azt senki meg nem czáfolhatja, hogy a katonatisztek mostani fizetésükből „polgári” módon meg sem élhetnek.

Az unalomig ösmeretes a tiszt és a hivatalnok között meghuzott párhuzam. A tiszt némelykor századosi rangban van már, mikor a tisztviselő az első valamirevaló fizetését megkapja. Nem akarjuk újból lenyomatni ezeket az ismert strófákat. Annál kevésbé, mert most a tisztek fizetésrendezése sem a jogosság, nem is a méltányosság kérdése. Ez most a magyar kormányra nézve politikai kérdés.

A kormány szemben áll egy még mindig izgatott közvéleménnyel. Megkötötte a kiegyezést, melyet elfogadnak, mert másképen nem lehetséges. A kvótát fölemelik két százalékkal; ezt is akceptálják, mert a fölemelés mellett elfogadható argumentumokat hozott föl a kormány. Olyan költségvetést terjesztett elő ugyancsak ez a kormány, amelyen még ez ország vállaira nem nehezedett. Ebbe is belenyugosznak, mert befátják, hogyha egy nemzet élni akar, holt ponton nem maradhat, haladnia kell és a haladás pénzét kóstál.

Mindezeket a kiadásokat csak úgy képes az ország előteremteni, ha irtózatosan megfeszíti az erejét. És amikor

Kleobis és Biton.

Irta: Hevesi József.

(Utánnyomás illus.)

Az a művészekből álló kis bizottság, melynek feladata volt az őszi kiállításra beküldött festményeket, szobrokat megbírálni, kiscselezni, szinte néma meglepetéssel, áhitatos elragadtatással állott meg egy szoboreszportozat előtt, melynek czime ezt a két nevet viselte: Kleobis és Biton. Három alak volt rajta. Egy öreg asszony, a görög papnők ruhájában, a fibulával összekapcsolt peploszban vagy kitonban egy szekéren ül magasan és a szekeret két izmos, daliás szép férfi huzza.

Igazi remekmű volt. A klasszicizmus tisztasága modern realizmusban. Mintha Phidias és Rodin fogtak volna egymással kezét és közösen faragtak volna egy kövön. De ha már szenzációs volt maga a mű is és hivatott arra, hogy a plasztikai művészet remekének ismerjék el, még nagyobb meglepetést keltett a szerző.

A jó öreg Aszódai bácsival ugyan mi történt? Eddig — immáron harmincz és néhány esztendő óta! — apró, jelentéktelen, csiribiri dolgokkal mutatta meg, hogy mit tud, mit nem tud. És bizony nem sok vizet zavart a művészetével! Apró kis zsáner-alakokat faragott több-kevesebb sikerrel. Néha egy portréval is megpróbálkozott. Egyik-másik emlékmű-pályázaton is részt vett, de semmi különös figyelmet nem tudott kelteni. Művésztársai megbecsülték, mint egy jó derék urat, de művészetéről nagyon keveset tartottak. A régi iskola. Semmi koncepczió sem a tárgyban, sem a kidolgozásban.

És ime most egyszerre, mint egy fakó madár, mely eddig gubbasztott, hirtelen fölrebben, kitárja nagy, széles szárnyait, melyek — csak

most tűnik ki! — színesek és élénk tollazattal pompáznak és magas szintre röpködnek fel, hogy szédület fogja el azt, aki tekintetével követni akarja.

Mi történt a jó öreg Aszódai bácsival? Hiszen ez nem egy megkötyagosodott mesterember, ez egy lángész, akinek szárnyai vannak! ...

A bizottság bámult és csodálkozott és nem győzte áhitattal, hogy a szép mű élvezetébe merüljön . . . Mindenki más-más szépséget fedezett föl benne. Az egyiknek a konstrukció nemes egyszerűsége, a másinak az alakok beállításának, a harmadiknak a technikai bravur, a negyediknek a kidolgozás virtuozitása imponált. Mindenki érezte, tudta, látta, hogy egy nagy koncepcziójú alkotás előtt áll. És mindenki futni, rohanni szeretett volna, hogy első legyen, aki hírt vigye egy váratlan nagy sikernek, egy művészi eseménynek, egy szívbe markoló kedves meglepetésnek. Ime, az öreg sas, mely egy nagy szárnybontással túlröpült a sok apró, tollaszkodó és felfuvalkodó tarka szárnyason!

Hisz ez egy olimpusi gyönyörűség!

És a szenzáció olyan, mint a szétrobbanó meteor, mely ezer irányban szórja színes szikráit. Hirtelen terjed, izgat s hevít.

Alig fejezte be ülést a zsűri, egyszerre híre terjedt a nagy eseménynek. Előbb a kiállítás művészek között, majd az újság munkásainak jutott a fülebe és ezzel aztán a legszélsőbb körökbe verődtek a hír hullámgyűrűi.

Mikor a vernisszázs napján a sajtó emberei megjelentek, egyenesen csak a szobortermet keresték föl. Elsőnek is a kiállítás kluját akarták látni. És . . . mindannyian az elismerés, az elragadtatás pálmáját helyezték az öreg Aszódai remekművére. Elhalmozták szerencsekívánataikkal a jó öreg urat, aki ott állott hosszú ősz szakállával a műve mellett és úgy pironkodott,

akár egy fiatal poéta, akinek első zsengejét a tanár ur megdicséri.

Mellette volt két nagy fia, erős, tagbaszakadt emberek, az egyik már ügyvéd, a másik építómester. És a kritika emberei nyomban ráismertek a szobornü két férfialakjában a művész fiaira. Ime Kleobis és Biton!

A jó öreg Aszódai bácsira csak most következtek a nagy s súlyos napok. Lange Reihe csöhöner Tage. A dicsőség napjai. Eddig küzdelem és gond, nehéz, lélekmorzsoló, vérszivó, kedélyölő gond — volt az osztályrésze. A nagy harez a mindennapi kenyérért. Az igát huzó Pegasus. És ime egyszerre csak leluhott az iga és amerre járt, virágokat szórtak a lábai elé, ragyogó mosolyával nevetett feléje az élet, ősz fürti köré a dicsőség babérja fonódott. Mintha megint fiatal volna, mintha az alkotás láza lobogna újra a lelkében.

Az öreg fa, mely újra kihajt és tar gallyain buján bomlanak a fiatal zöld rügyek.

Ezt a hasonlatot a magyar kultúrának vezető államférfia mondta az öreg Aszódai bácsira abban a pohárköszöntőjében, melylyel az öreg művészt a tiszteletére rendezett vernisszázs-vasorán üdvözölte.

És beszélt még az akácza kétszer való nyílásáról, a retour de jeunesse-ről és még sok, sok szép dolgot mondott, amitől köny szökött az öreg művész szeméibe. Az öröm könyei, a dicsőség könyei, az emlékek könyei. Leperegtek az arcára és végigsimultak hosszú, ősz, melletverő szakállán . . .

Nagy és mélységes csend volt, mikor az öreg ur fölemelkedett, hogy az üdvözlöt megköszönje.

— Az az öreg asszony, aki ott ül magasan

azon a ponton van, hogy már-már le-roskad, akkor akarnak új terhet a vállára dobni? És milyen terhet? Talán kulturájának emelése érdekében? Iskolákat akarnak építeni? A tanító sorsán óhajtanak javítani? Munkásházak létesítését czélozzák? Szociális reformokat valósítanak meg? ... Nem; a katonatisztek fizetését javítják meg vele.

Nem osztokodunk azoknak vélekedésében, kik a katonatisztek ingyenélőnek mondják. De meg kell vallanunk, hogy a nagy közvélemény így gondolkodik. E gondolkodása onnan ered, hogy az ő számára a tiszt idegen. Osztrák tiszt. Kinek, ha azt parancsolják, vonuljon be a magyar parlamentbe, hát bevonul; ha azt parancsolják, hogy löjjen a nemzeti zászló alatt tűntető magyarokra, hát löv. Miért érdekelné az ilyen embereknek a sorsa? Hiszen, ha ezeknek az embereknek sorsán javít, tulajdonképpen ellenségeit segíti föl!

Gondolja föl a kormány, mit kockáztat, mikor podgyászába ezt a népszereitlen holmit bepakkolja. Nem tartjuk lehetetlennek, hogy ez előidézi azt a fordulatot, melyet sem a kiegyezés, sem a kvóta, sem a költségvetés nem tudott előidézni. Bizonyára ismeri a kormány a szinülig telt pohárról és az utolsó csöppről szóló parabolát.

Budapest, október 26.

A képviselőház bizottságaiból. A pénzügyi bizottság október 29-én, kedden d. u. 5 órakor a képviselőház 1-ső számú termében ülést tart, melynek tárgyai: 1. A kölcsönös kereskedelmi és forgalmi viszonyoknak az ő felsége uralkodása alatt álló többi országokkal való szabályozása tárgyában Budapest 1907. évi október 8-án kötött szerződés beczikkelyezéséről szóló és esetleg az államadóságot után a magyar szent korona országai által vállalandó évi járulék tárgyában létrejött egyezményhez kötött pótegyezményről szóló törvényjavaslatok. — A zárásáma d. u. 5 órakor ülést tart. Tárgya: Az 1905. évi zárásámadás tárgyak szerinti szétosztása a megválasztandó előadóknak. Megjelenés ok-

az én szobornívem szekerén, Kidippét ábrázolja, Hera papnőjét. Áhítatos, jámbor, buggó papnő volt Kidippe, aki a viláért el nem mulasztotta volna, hogy naponta meg ne jelenjen Herának, a dicső Junónak, akit zügiának, teleiának, gaméliának neveztek, a fenséges templomában. Mert az istennőt szolgálni volt életének egyetlen célja, vágya, boldogsága, életének tartalma.

Az a Kidippe, tisztelt uraim, tulajdonképpen az én életemnek a kifejezése. Nap-nap mellett, mióta lelkem bevülni tud, egy templom felé vonzott a vágyam, egy istenség szolgálatát teljesíttem, egy ideál felé törekedtem: a Művészet ideálja felé. Ez volt az én istenem, a zügia, a teleia, a gaméli. Magyar művészek tudjátok mi a sorsa? Aprópénzre kell felváltania tehetségének nagy tökéjét és az élet küzdelmes prózájába belefufasztani legszebb álmait. Egy hosszú életen át én sem tettem egyebet. Főválogattam tehetségem javát kenyérszerző aprópénzre és nem tudtam eljutni Hera templomába.

És tudjátok mi történt egyszer Kidippével, mikor hiába várta a bikákat, melyek szekerét a templomba húzták volna? Két fia volt: Kleobis és Biton. Ez a két fiu, látván anyjuk epedő vágyát, hogy a templomba eljuthasson, önmagát fogta be a szekér elé és a már roskatag asszonyt ök húzták el a templomba. Anyjukat mélyen meghatotta fiainak gyöngédsége, könyezve borult az istennő szobra elé és a legjobb sorsot kérte számukra az istenektől. Az istenek meghallgatták az anya fohását, a fiuk elaludtak s többé fel sem ébredtek.

Hogy én is sokáig hiába vártam a bikákat, melyek szekeremet a dicsőség templomába húzták volna, a fiaim, látva nagy és erős küzdelmeimet az élettel, magukat fogták be az én szekerem elé, nem engedték, hogy továbbra is apró pénzben szórjam el tehetségem javát, módot és alkál-

vetlen kéretik. — A mentelmi bizottság október hó 29-én d. e. 11 órakor ülést tart. Tárgya: újralakulás, melyre okvetlen megjelenés kéretik.

A miniszterelnök Bécsben.

— A közös költségvetés és a kiegyezés. —

Budapest, október 26.

Wekerle Sándor miniszterelnök — mint már jelentettük — tegnap este Bécsbe érkezett, hogy résztvegyen azokon a közös miniszteri tanácskozásokon, a melyeken a jövő évi közös költségvetés előirányzatát állapítják meg. A formális tanácskozás tulajdonképpen csak holnap lesz, de a miniszterelnök már ma egész nap tárgyal a közös miniszterekkel és az osztrák kormány tagjaival. A jövő évi költségvetés előirányzatának megállapítása nagy nehézségekkel jár, mert a közös hadügyminiszter — a mint már hírül adtuk — kilencz millió koronát kíván a katonatiszti fizetések javítására és ehhez a követeléshez Schönaich annyira ragaszkodik, hogy állását köti hozzá. De a hadügyi költségvetést ettől eltekintve is jelentékenyen emelni kívánják, valamint a hadi tengerészet is tetemes költségemeléssel áll elő. A magyar kormány természetesen nem fogadhatja el szó nélkül a hadügyi terheknek ezt a nagyarányu emelését és Wekerle Sándor mai tanácskozásainak éppen az volt a célja, hogy ezekkel a kívánságokkal szembeszálljon. Ezenkívül a miniszterelnök az osztrák kormány tagjaival és első sorban báró Beck osztrák miniszterelnökkel a kiegyezés, illetőleg a bank-kérdés dolgában tegnap megállapított deklaráció ügyében is tárgyal.

A nevezetes tanácskozásokról tudósítunk a következők:

Wekerle tanácskozásai.

Bécsből táviratozzák: Dr. Wekerle Sándor miniszterelnök, aki tegnap este 9 órakor titkára, dr. Bárczy István kíséretében ideérkezett, ma korán reggel sétát tett, amely után a magyar miniszteriumban egy ideig hivatalos ügyek elintézésével foglalkozott. A miniszterelnök ezután a délelőtt folyamán báró Beck osztrák miniszterelnökkel és Koritovszki

mat nyujtottak, hogy dolgozhassam és — úgy huztak engem a dicsőség templomához. A legjobb sorsot kérem én is nekik, nekik és a fiatal magyar művészeknek az istenektől; ám ne legyen nekik osztályrészüik a holt nyugalom, az örök alvás, hanem a lelket sarkaló és a dicsőség babérjaival koszorúzott küzdelem!

Bájos, kedves és idylli ötlete támadt e nagy lelkesedéssel fogadott beszéd után egy nagyhirű művészek. Alig várta, hogy asztalbontás legyen, eittint a tereméből. Az öreg Aszódai bácsi, akit a siker, a dicsőség, no meg a szokatlan mértékben fogyasztott pezsgő egészen megrészegített: egy darabig még a fiatalok között mulatott, de már éjjel után pihenésre vágyakozott. Egy darabig csak türtöztette magát, de két óra tájban távozni készült.

Lekisérték az öreg urat — aki pedig titkosan szökni akart — lekisérték a művészház kapujáig. Ott egy virágokkal feldiszitett kocsit állott — lovak nélkül. Beültették az öreg művészt és a fiatalság befogta magát a kocsit elé. Legelőnök — miként a szobornívem — a művész két fia: Kleobis és Biton, aztán a sok-sok piktör, szobrász, mind-mind húzta az öreg művészek virágos szekerét.

A menet nagyon lassan haladt és bizony már a hajnal lila sejtéiméi derengtek a keleti égbolton, mikor a diadalmenet a művész külvárosi háza elé jutott.

A művészek vidám dallal távoztak. Az öreg Aszódai bácsi nyugalomra tért. Két fián, Kleobison és Bitonon pedig, akik az éjjel bőségesen itták a habzó pezsgőt, az istenek rendelkezése teljesedett be. Mély és édes álomba merültek az öreg ur műtermében és tovább szöttek apjuknak színes dicsőségét.

lovag osztrák pénzügyminiszterrel keresett érintkezést, hogy velük a két kormány az 1908. évi közös költségvetés tekintetében egyöntetű állásfoglalásában állapodjék meg. A délelőtt folyamán még Schönaich közös hadügyminisztert kereste fel, kivel a hadügyi költségek tervbe vett felemeléséről tárgyalt, a délután folyamán pedig meglátogatta a másik két közös minisztert is.

Délben a miniszterelnök báró Beck osztrák miniszterelnökkel a bank-kérdésben megállapított formula ügyében folytatott hosszabb tanácskozást. Popovics Sándor államtitkár szintén ideérkezett és a délutáni tárgyalásokon már ő is résztvett.

Dr. Wekerle miniszterelnök a délután folyamán gróf Montecuccoli tengerészeti parancsnokkal, majd Koritovszki pénzügyminiszterrel konferált.

A katonatiszti fizetések felemelése.

Bécsből táviratozzák: Wekerle miniszterelnök azért jött egy nappal előbb Bécsbe, mert előzetesen eszmecserét akart folytatni a közös miniszterekkel. Az utóbbiak már tegnap értekezletet tartottak a közös költségvetés dolgában. E költségvetés keretében a hadügyminiszter a hadsereg régi óhajtását szeretné megvalósítani a tiszt fizetések javítása dolgában. Erre a czéira kilencz millió koronára volna szükség, amelyből Magyarországra a kvóta szerint három millió esnék. A hadügyminiszter terve már régi s eredetileg csak az osztrák kormány támasztott nehézségeket, amelyeket azonban állítólag legfelsőbb befolyással elhárítottak. A kiegyezés megkötése s különösen a kvóta felemelése azonban megváltoztatta a helyzetet. Most már a magyar kormány az, amely az általános politikai helyzetre való utalással azon a véleményen van, hogy a tiszt fizetések felemelése nem föltétlenül sürgős feladat. A magyar kormány véleményének ma Wekerle kifejezést is adott azon a tanácskozáson, amelyet Schönaich közös hadügyminiszterrel folytatott. A tanácskozás eredménye most még nem ismeretes, de valószínű, hogy az ellentétes álláspontok kiegyezése valami módon sikerülni fog. Így aztán nem lesz szükséges az, amitől itt félnek, hogy a hadügyminiszter kénytelen volna helyét elhagyni.

Báró Aehrenthal külügyminiszter, báró Burián közös pénzügyminiszter és Schönaich hadügyminiszter ma délelőtt több óra hosszú tartó értekezleten vettek részt, melynek célja a közös költségvetés végleges megállapítása volt. Híre jár, hogy az osztrák és a magyar kormány, a pénzügyi helyzet miatt nehézségeket támaszt a költségvetésnek, különösen a hadügyi kormányzat részéről követelt emelésével szemben. A hadügyi vezetőség különösen a tiszt fizetésemelésére fektet fősúlyt azzal az indokolással, míg a polgári állami tisztviselők fizetését már több ízben emelték, addig a katonatisztekét már hosszabb idő óta nem javították. A magyar kormány híre szerint elvileg nem állógásolja a tiszt fizetésemelésére vonatkozó tervet, de általában aggályai vannak a hadügyi költségek emelését illetőleg. A holnapi miniszteri tanácskozásnak fő tárgya eszerint épp a hadügyi költségvetés tárgyalása lesz.

A hadügyminiszter követel.

Bécsi tudósítónk táviratozza: Az 1908. évi költségvetés tárgyában még tegnap tanácskozás volt báró Aehrenthal, Schönaich és báró Burián közt. A konferencia hosszúra nyúlt és este 8 óra tájban végződött.

Hír szerint a tiszt fizetésjavítá-

tása körül nagy nehézségek merültek fel, mert a hadügyminiszter most akarja a fizetésrendezést megvalósítani, Wekerle ellenben szeretné egy évvel elhalasztani.

Wekerle miniszterelnök a közös hadügyminisztériumban ma hosszasan tárgyalta Schönauich hadügyminiszterrel. Arról sem szivárgott ki, hogy vajon sikerült-e az elmentést elsimítani, mert igen természetesen a legnagyobb titokban tartják a tanácskozás eredményét. Alig hihető, hogy a hadügyminiszter tárgítani fog álláspontjától.

Délben Wekerle miniszterelnök meglátogatta báró Beck-et és teljes egy óráig maradt a miniszterelnökségen. Hír szerint ezen a konferencián főbb pontokban megvitatták a jövő évi közös költségvetést.

Ez alatt Popovics államtitkár meglátogatta Korytowski pénzügyminisztert, Wekerle pedig, miután a Sacherben megebedett, három órákor visszatért a magyar palotába és később az osztrák pénzügyminisztert kereste fel. A tanácskozás 5 órától 1/27 óráig tartott. Dr. Wekerle Sándor miniszterelnök innen visszament a magyar minisztériumba, hogy átöltözködjék és este a Burg-színházban megnézte Ganghofer-nek premiér-előadásban színré kerülő darabját, a „Nyári éj”-et.

Holnap délelőtt 10 órákor kezdődnek a közös miniszteri tanácskozások, amelyek egész nap fognak tartani. A közös konferencián Popovics államtitkár is részt fog venni.

A magyar miniszterelnök holnap este akar visszautazni Budapestre, de lehetséges, hogy hétfőig marad Bécsben.

A hadügyminiszter az 1908. évre 20 millió korona tulkövetéssel lépett föl. Ez az összeg részben a tisztek fizetésjavítására való, részben a megdrágult élelmiszerek és egyéb szükségletek áremelkedése az oka.

A közös miniszteri tanácskozás.

Bécsből táviratozzák: A közös miniszteri tanácskozás holnap, vasárnap délelőtt 10 órákor lesz. Részt vesznek benne Wekerle Sándor és báró Beck Vladimir miniszterelnökök, báró Aehrenthal, Schönauich és báró Burián közös miniszterek, Koritovszki osztrák pénzügyminiszter és Popovics Sándor államtitkár.

A holnapi minisztertanácson a közös költségvetésről és a delegáció egybehívásáról fognak tanácskozni.

A közös költségvetés összeállítása ez alkalommal sokkal nagyobb gondot okoz a közös minisztereknek, mint más években. Már több ízben híre járt, hogy az 1908. évi költségvetés keretében bizonyos magasabb követeléssel fog előállani különösen a hadügyi vezetőség s a haditengerészet vezetősége. Ha ehhez még hozzávesszük, hogy Magyarországot még a két százalékkal felemelendő kvóta is terheli már a következő esztendőben, természetes, hogy a költségemelés komoly aggodalmakat okoz különösen a magyar pénzügyminiszternek kell kettőzött gonddal ellenőrizni a közös költségvetés összeállítását. Azt mondják, hogy a hadügyi miniszter követelése oly összeggel emelkedik, amilyenről még nem is volt szó az előzetesen közrebocsátott hírekben.

Más években, amikor ily súlyos helyzet előállt, a király elnöklésével koronatanács ült össze a közös költségvetés megállapítására. A helyzetet súlyosítja az a körülmény, hogy a király egészségi állapota nem engedi, hogy ily fárasztó munkát végezzen, holott nyilvánvaló, hogy sohasem volt annyira szükség a legmagasabb hatalom közbelépésére, mint éppen most.

Mindezekből az következik, hogy a ma megkezdődött tanácskozásoknak kettős súlya van tekintettel különösen a magyar kormány nehéz helyzetére, jelentősége is igen nagy. A költségvetési tanácskozáson kívül még a delegáció egybehívásáról is folyik a megbeszélés. Az a hír, hogy a közöstitűyes bizottságokat december hó végére, a karácsonyi szünet idejére hívják egybe Bécsbe. Ez alkalommal azonban csak három havi indemnitást fognak kérni a kormányok, a rendes költségvetést a tavasszal tárgyalja a delegáció.

A kiegyezés sorsa.

A tegnapi megállapodás után a függetlenségi pártban szinte teljes a nyugalom s alig akad még elégedetlen ember. Ezek is csupán a kvótáemelés miatt aggodnak, mert nem tudják, hogy mit szólnak majd hozzá a választók. A legtöbb képviselő a vasárnapokat mostanában a kerületében fogja tölteni, hogy fölvilágosítsa a polgárságot a kiegyezésről és a kvótáemelés okairól. A párt vezetőemberei abban a meggyőződésben vannak, hogy a pártból ezután senki sem lép ki. A kiegyezés miatt eddig hat képviselő távozott a párt kebeléből. A helyzet egyébként akkor bontakozik majd ki teljesen, amikor a függetlenségi párt úgy a kiegyezés, valamint a kvóta és a bank kérdéséről véglegesen dönt. Híre jár, hogy a függetlenségi párt vezetősége nem teszi pártkérdéssé a kiegyezések megszavazását. Viszont természetes, hogy a javaslat ellen sem szabad szavazni. A bank ügyében kiküldendő parlamenti bizottságban részt vesz a parlament valamennyi pártjának a képvisellete. A képviselőház közgazdasági bizottsága a kiegyezés dolgában hétfőn délelőtt tíz órákor ülést tart a Ház negyedik számu termében.

Hódmezővásárhelyről táviratozzák, hogy Endrey Gyula orsz. képviselő lapja mai számában kijelenti, hogy nem lép ki az országgyűlési függetlenségi pártból. Olyan nyilatkozatot, mintha ő a pártból kilépni szándékozna, senki előtt sem tett és így annak közlésére senkit fel nem hatalmazott. A cikk további részében kijelenti Endrey, hogy mindaddig, míg az országos pártkör a kiegyezési javaslatokat nem tárgyalja, azokkal szemben állást nem foglal. A maga részéről idő előttinek tartja, hogy ebben az ügyben nyilatkozatot tegyen.

Budapest, október 26.

A függetlenségi párt értekezlete. Az országgyűlési függetlenségi és 48-as párt hétfőn délután 6 órákor értekezletet tart a párt Erzsébet-köruti körhelyiségében. Az értekezlet tárgyai: a közigazgatási bíróság hatáskörének kiterjesztéséről, a hatásköri bíróságról, az állami és törvényhatósági tisztviselők nyugdíjviszonyosságáról és a Szapary-féle állami közigazgatási törvény eltörléséről szóló törvényjavaslatok, valamint az indemnitásról szóló törvényjavaslat.

Lukács László mandátuma. Lukács László képviselő mandátuma ellen panaszt adtak be a belényesi választók. Ennek a panasznak tárgyalására volt egybehívva tegnap a bíráló bizottság. Haviár Dániel elnöklésével jelen voltak Németh Imre és báró Inkey József. A bizottság határozatképtelensége miatt a legközelebbi ülést november 6-ikára tűzte ki.

Thaly Kálmán titkos tanácsossága. Több lap azt a hírt közölte, hogy Thaly Kálmán, a függetlenségi párt tiszteletbeli elnökét, valóságos belső titkos tanácsosnak nevezik ki s egy déiben megjelenő krajezáros lap munkatársától erre vonatkozólag megkérdezett, Thaly Kálmán kijelentette, hogy neki erről az állítólagos kinevezetéséről semmi tudomása sincs. Volt ugyan erről — mondotta — felsőbb körökben szó, akkor, amikor ő három év előtt Kossuth Ferencz kívánatára a parlamentben a politikai békét helyreállította. De értesülve erről, kijelentette, hogy bár hazája érdekében tett poli-

itikai szolgálatokért jutalmat nem vállal, mégis, ha meg kívánják jutalmazni, rendelje el ő felsége Rákócziak és a bujdosók idegenben porladozó hamvainak hazaszállítását: ez lesz a legszebb jutalma. Ez megtörtént és ezt Thaly Kálmán külön kihallgatáson megköszönte ő felségének. A Magyar Tudósító illetékes helyről nyert értesülés alapján jelenti, hogy egyebet Thaly Kálmán a nevezett lap munkatársának ki nem jelentett és így mindaz, amit a szobanforgó lap, különösen a címekkel, rangokkal való megpuhítási kísérletekről Thaly Kálmán szájába ad, nem egyéb, mint az illető hírlapíró fantáziájának szüleménye.

A horvátok és a nemzetiségiek szövetsége. A nemzetiségi képviselők csoportja hétfőn délután öt órákor értekezletet tart. Ez értekezleten véglegesen meg fognak állapodni a képviselőházban legközelebb tárgyalásra kerülő javaslatokkal szemben elfoglalandó maguktartására nézve, de egyúttal meg fogják beszélni a többi parlamenti pártokkal szemben tanúsítandó eljárást is. Különös érdekességet kölcsönöz az értekezletnek az a körülmény, hogy mint politikai körökben hírlik, több horvát képviselő is részt fog venni az értekezleten, hogy az esetleges együttműködés körvonalait megállapítsák. A képviselőház keddi ülésében napirendre kerülő indemnitás feletti vitában a nemzetiségiek részéről elsőnek Lukács László belényesi képviselő fog felszólalni, míg a horvátok részéről Supilo Ferencz lesz az első szónok. A horvátok nem fogadják el az indemnitást, mert a költségvetésnek egyes tételeit, különösen gazdasági szempontból sérelmesnek tartják Horvátországra nézve.

Az alkotmánypárt vacsorája. Az alkotmánypárt kedden este nyolcz órákor tartja meg a Hungária-szállóban az őszi politikai időszakban első vacsoráját.

A Kuria elnöke a hatásköri bíróságról. Ober-schall Adolf, a Kuria elnöke, a hatásköri bíróságról, amelyről szóló törvényjavaslat egyike a gróf Andrássy Gyula belügyminiszter által benyújtott alkotmánybiztosító javaslatoknak, így nyilatkozott:

— A hatásköri bíróság intézményét nem szabad lekicsinyelni, hisz ez, bármily szigorú kritikát akar-nának is gyakorolni, a mult, illetőleg a jelenlegi helyzettel szemben nagy haladást jelent. Eddigél a minisztertanács, szóval az egyik fél maga döntött az illetékeség kérdésében és ismeretes, hogy milyen irányban, úgy, hogy nagyon sokszor felvetődött a kérdés: illetékes volt-e egyáltalán minisztertanács eldönteni a hatásköri összeütközést, amikor maga is érdekelt volt.

Ami véleményemet illeti erről az új bíróságról, utalhatok arra a terjedelmes szakvéleményemre, amelyet a miniszterhez intéztem. Ebben tüzetesen kifejtettem, hogy magát az intézményt életrevalónak és nagy szükségét pótlónak találok, de kifejtetem abbeli meggyőződésemet is, hogy vegyes bíróság helyett talán jobb lett volna a judikatúra egységessége érdekében az egyöntetű bíróság. Szerettem volna továbbá azt is, ha a bírói elem örvendtes tulsulya a hatásköri bíróságban állandó lett volna. A helyzet az első három évben kedvező, mert a Kuria többségben van és így a bírósokodás és ítélethozatal egységesebb. Ezzel természetesen nem akarom kisebbiteni a közigazgatási bíróság érdemes bíráit, s nem is beszélek, mint Cicero, pro domo, de itt egy nagy elvről van szó, melyet persze nem lehet röviden kifejtetni.

A javaslat, amely előreláthatólag rövidesen törvényerőre fog emelkedni, sok üdvös intézkedést tartalmaz. Igen helyes a javaslatnak az az intézkedése is, hogy a rendes bíróság és a közigazgatási bíróság érdemi határozatának jogerőre emelkedése után azon az alapon, hogy az ügy a közigazgatási hatóság hatáskörébe tartozik, nincsen semmi eljárásnak helye. Általában és efelől meg vagyok győződve, a hatásköri bíróság intézménye be fog válni, bár meg kell utolag jegyeznem, hogy elvi ellensége vagyok mindenféle vegyes bíróságnak.

Beszámoló. Dr. Barta Ödön és Szász József országgyűlési képviselők holnap, vasárnap megjelennek választóik körében és beszámoló beszéd keretében meg fogják indokolni az országgyűlési függetlenségi pártkörből való kilépésüket. — Lányi Mór, a régőczei kerület orsz. képviselője holnap, vasárnap délután, kerületének három községében beszámolót tart.

Osztrák hangok.

Budapest, október 26.

A véletlen összehozta őket, tegnap az osztrák Reichsrath kiegyezési vitáján, közvetlenül egymásután beszéltek Lueger, a keresztényszocialisták gyöngye és Ellenbogen, a másik fajta, vörösnek nevezett szocialista-párt vezére. Tanuságos volt egy csokorban látni őket, a mosdatlan-szájú, haragtól tajtékzó Luegert és a másikat, a nyugateurópai elméjű államférfiut. Előbb az őrgöngyö hülléséget, azután a bölcs higgadságot.

Lueger ur, a tegnapi napon tultett önmagán. Vadabb, komiszabb és ostobább volt, mint valaha. Válogatlan durvasággal szidta a judeomagyarokat, akik az új kiegyezéssel megint becsapták és megszarolták szegény Ausztriát. És megfenyegetett bennünket azzal, hogy Magyarországot nem engedik ki Ausztria szorító béklyójából, mert nekik nyitott kapu kell Kelet felé és ha a magyarok harcot akarnak, ám legyen harcz, energikus és kiméletlen, de azt nem hajlandók eltérni, hogy az uralkodóból Kossuth kegyelméből való királyt csináljanak.

Az osztrák főváros legiőbb méltóságát viselő urtól már megszoktuk az utszéli komiszságokat, csakugy, mint az elmeorvos megfigyelésére méltó szertelen ostobaságokat. Tegnap azonban ezt a sok riktó kellemetlen szint még kirívóbbá tette az, hogy a polgármester ur vak vagdalkozását nyomon követte a proletár-vezér higgadt és kiváló államférfiúi érzékkel elmondott beszéde. Lueger ur, a császár barátja komisz és kötekedő volt, Ellenbogen, a munkások képviselője ellenben nyugodt és előkelő. Lueger ur, akinek a szocializmusa állítólag kereszttyén harcot és gyűlöletet hirdetett, Ellenbogen pedig, aki a radikális fölforgatás alapján álló hazátlan és hitetlen forradalmár, békét s megértő szeretetet tanított.

Ellenbogen — bár tuzásoktól és tévedésektől az ő beszéde sem ment, — osztrák szemüvegen keresztül is látja azt, hogy: „az eddigi kiegyezési válságok oka a közjogi dualizmus-hoz való görcsös ragaszkodásban keresendő”. Ellenbogen és elvtársai nem hivi az olyan politikának, mely Magyarországnak árt, Ausztriának pedig nem használ, óhajtják a magyarok boldogulását s amidőn konstatálják, hogy a most kötött kiegyezés közjogi téren kedvező haladást mutat föl, számon kérik, hogy miért nem mentek még tovább, miért nem vitték keresztül a kormányok a delegációk eltörlését is? Miért ragaszkodnak továbbra is az összmonarchia látzatához? Miért kényszerítik közös igába az egymás fölszabadulni akaró, külön, függetlenül érvényesülni vágyó népeket?

A két álláspont közt az eltérés és érték-különbség annyira eklatáns, hogy nem szorul külön méltánylásra. A sötét, piszkos, szűkkelbi barbarizmus s egy széles látókörű világnézet kerültek itt egymással szembe. Lueger ur keresztényszocializmusa alapján véve nem más, mint a tömegek indulatára spekuláló piaci nacionalizmus és undok felekezeti gyűlölködés keveréke. Ebből a kloákából nem is nőhet ki más, mint a tegnapi beszédhez hasonló mérges mocsár-virág. Ellenbogenék azonban egy olyan politikai hitvallás talaján állva, mely a népek szükségleteivel s a társadalmak fejlődésében törvényszerűen megnyilatkozó vaskényszerűségekkel számol, már látják a jövő útját. Nekik nem kell megmagyarázni az Ausztria és Magyarország közt levő viszony természetellenes és kényszeredett voltát, ők tudják, hogy az ilyen erőszakolt állapotok csak ideig-óráig állhatnak fenn, mindössze addig, amíg a tömegek

ösztöne ellenük nem fordul. Ellenbogenék egy filozófiai alapra helyezkedő természettudományos világnézet szempontjából mindezt már előre látják s higgadt elmével levonják belőle a konzekvenciát. Az pedig, hogy Luegerék a maguk fertőzött posványából hogyan ítélnek elevenek és holtak, népek és országok fölött, az igazán nem jelentős.

Politikai hangulatok.

I. Mit csinálnak Bécsben?

Csak az újabbkori politikusok nem tudják, de a régieknek figyelme már önkénytelenül arra felé fordul. Amikor a magyar kormány valamely bonyodalmat elintéz, avagy valamely veszedelmet elhárít és amikor már-már teljes biztonságban láthatna hozzá a parlamenti munkához, akkor rendszeren, pontosan, olyan akkurátosan, mint a kulisszák mögött a végszót váró színész, jelentkezik zavaresinálónak, ridegen, kegyetlenül előre kiszámított fellépéssel — Bécs. Ha idehaza sikerül rábirni a pártokat áldozatokra, akkor előáll Bécs és követel újabb áldozatokat. Ha a kormány tagjai és a pártok vezérei megnyugtatták itthon az aggódókat és rábirják, hogy az az Ausztriával való egyetértés fentartásához hozzájáruljanak, akkor felemelkedik a bécsi Reichsrathban egy pártvezér és ieneketlen gyűlölettel szitkozódik és a legocsmányabb gyalázkodással illeti Magyarországot, csak hogy hangulatváltozást idézzen elő és azt a meggyőződést keltse, nagyon nyomorult barátság lehet az, amely mellett az egyik fél olyan vezért támogat, aki a másik félnek az elpusztítását hirdeti legfőbb céljának. És amikor a jövő iránti aggodalmat, valamiképpen el lehet oszlatni és sok mende-mondát czáfolni kezdenek itthon a magyar politika vezetői, akkor következik Bécs és arra törekszik, hogy a mende-mondák megújuljanak és sejteti, hogy Magyarország ellen a gyűlölet hirdetése a jövő irányzat utjelzője s az irányítást felsőbb helyen szolgáltatják.

Ilyen helyzetben vagyunk jelenleg. A kiegyezés iránt a pártokat egyetértésre birni, nem volt könnyű feladat. Különösen azért nem volt könnyű, mert hisz a kiegyezéssel ellentétes közjogi alapon álló függetlenségi párt alkotja a többséget és végeredményben ettől függ az Ausztriával való egyezkedés sorsa. Ezenkívül az Ausztriától kicsikart közjogi vívmányokat az ország rendkívüli módon súlyos gazdasági viszonyai daczára, pénzzel, anyagi áldozatokkal, a közös kiadásokhoz nagyobb mérvben történő hozzájárulással kell megfizetni. Az egyezséget veszélyeztette továbbá a bankkérdés miatt keletkezett mozgalom. Igen nehéz munka volt ugy rendezni a kérdéseket, hogy az ország meg ne károsodjék s a kormánynak reformokkal kellett kiegyenlítenie a megterhelhetet hátrányait. A parlament pártjait és az ország közönségét lassanként meg lehetett győzni afelől, hogy a kényszerű viszonyok miatt más egyezséget nem köthetünk és el kellett fogadni egyuttal bizonyos szempontokat, melyeknél szerepet játszik az a gond is, hogy a jövőre nézve felsőbb tényezőnek a jóindulatát megszerezzük. Bizonyára a kiegyezés nem csupán azért létesült a két kormány között s nem csupán azért lehetett előzetesen biztosítani nálunk jelentősebb szecsesszió nélkül a pártok támogatását, mert a király akarja, hogy békében maradjunk Ausztriával, hanem ugyanily mértékben az ország érdekei miatt is. De senkinek se jut eszébe tagadni, hogy a király kívánsága az elsőrangú befolyásokban nevezetes volt. És még tovább menve, amint e körülményt már érintettük, a jövő alakulások nagy

tényezőjének a hangulatára is figyelemmel voltak, kívánságait respektálták. S éppen ez utóbbi miatt mutatkozik most a Reichsrathbeli gyűlölködés. Nagyon óhajtandó volna, hogy a burkolt és kevésbé titkolt czélzások ne találjanak hitelre. Egyszersmindkorra véget kellene szakítani ama mende-mondáknak, mintha a Lueger-féle támadások mögött olyasvalaki állana, kinek a monarchia jövő sorsának irányításában elsőrangú hivatása lesz. Avagy, hogy legalább mi nyíltan beszéljünk, a leghatározottabban, minden félreértést kizáróan vissza kell utasítani azt a gaz rágalmat, melyet Bécsben terjesztettek, minthogyha a Lueger-féle piszkolódások a trónörökös jóváhagyásával történnének. Vissza kell utasítani, nemcsak a trónörökös iránti tiszteletből s ama bizalomnál fogva, melyben alkotmányos érületében nincs okunk és jogunk kétkedni. De vissza kell utasítani a magunk önérzete okán is, mivelhogy igazán önmagunkat aláznók meg, ha az ilyen ugrasztásoknak felül-nénk. Meg kell világítani ezt a helyzetet azért is, mert látjuk, hogy a mostani rendszer ellenségei között nálunk is akadnak, akik elfogadják feyver gyanánt Lueger piszkolódásainak a trónörökös személyével való burkolt és olykor nyílt összekapcsolását.

De viszont azt konstatálni kell, hogy Bécsben most sem feledkeztek meg a szokásos taktikáról, ami abban van, hogy ha a magyar kormány nehéz dolgokkal valahogyan rendbejön, új aknákat helyezzenek el.

Ebben a tudatban természetesnek találjuk, hogy most, amikor tegnap óta Wekerle Sándor miniszterelnök Bécsben időzik s közös miniszterekkel és osztrák miniszterekkel tárgyal, ez ott tartózkodáshoz és e tárgyalásokhoz idehaza különböző kombinációkat fűznek. Így például azt mondják, hogy Wekerlének meg kellett ismertetnie báró Beck osztrák miniszterelnökkel a bankkérdésben a függetlenségi párt nyugtalanjai és a magyar kormány közt létrejött kompromisszumot s már olyasmit is mondanak, hogy báró Beck tiltakozik a formula ellen s emiatt újabb konfliktus keletkezik, amit a király elé akarnak terjeszteni kiegyenlítés végett. Nem tartjuk szükségesnek kutatni, hogy ez az on dit miképpen áll a valóságban. Nem hisszük, hogy valami lényeges konfliktus keletkezhesék. Nem hisszük, mert a magyar kormány okvetlen tartózkodott olyan kompromisszum elfogadásától, amely az osztrák kormányval létesített korábbi megállapodásokkal ellentétben állana. S ha a kompromisszumban Magyarország önállóságának jogai közül jut kifejezésre az egyik, akkor sem féljük, mivelhogy a magyar kormány az osztrákkal nem köthetett oly egyezséget, mely jogaink közül bármelyiket is dezavualhatná. Természetesen vannak fontos megbeszélni valók a kiegyezés dolgában is, amint hogy a kiegyezés azzal még nincs befejezve, hogy a magyar kormány és az osztrák kormány illetékes tagjai a miniszterelnökség budai palotájában egyetértő megállapodásra jutottak. Azóta Wekerle nem találkozott báró Beckkel. E két nap alatt Wekerle kevésbé van elfoglalva, mint osztrák kollégája, tehát visszaadja a vizitet és e látogatás során megbeszélnek a teendőket. Ha tartani lehet attól, hogy az osztrák Reichsrathban nem sikerül kellő időre megszavaztatni a kiegyezést, avagy ha egyáltalán nem lehet ott elfogadtatni, akkor meg éppen tanácskoznok kell a teendő felől. Az bizonyos, hogy Magyarország csak alkotmányos Ausztriával köthet kiegyezést s már preczédens van rá, hogy az olyan kiegyezéshez, melyet Ausztriában a 14-ik §-al akarnának életbe léptetni, Magyarország nem szolgálhat hozzájárulással. Erről esetleg fel kell világosítani Wekerlének báró Becket, ha véletlenül nem tudná. Megezik, hogy egy-egy

osztrák kormány véletlenül éppen a legelemibb dolgokat nem akarja tudni.

Egyébként Wekerle bécsi tartózkodásának félig-meddig hivatalosan bevallott célja a közös költségvetés ügyeinek s a delegációk összehívásának a megbeszélése. S ezzel kapcsolatosan is legelőször a magyar politikai helyzet megfontására irányuló törekvésekről hallottunk hírt. Hogy tudniillik Wekerle mindenekelőtt Schönaich közös hadügyminiszterrel tanácskozott, ehhez azt az értesülést csatolják, hogy a közös hadügyi kormány a katonatiszti fizetések felemelésének megvalósítását követeli a delegációktól. Hogy a közös hadügyminiszter e reformmal eddig vártakozott éppen Ausztria tiltakozása miatt, de most, miután a kvóta felemelésére kész a két kormány megegyezése, éppen Ausztria sürgeti. Azt mondják, hogy az új kvóta-arány szerint ránk nézve ez a reform újabb három millió korona terhet jelentene. De az is érhető, hogy Wekerle a magyar kormány részéről tiltakozik az ellen, hogy ez a többkiadás most a közös költségvetésbe felvéssék. S ha a hír igaz, akkor e tiltakozásnak is igaznak kell lennie.

...Egyelőre reméljük, hogy az osztrák machinációk idejekorán észrevétetvén, Wekerlenek sikerül megakadályozni újabb zavarok okozását.

II. Egy kis várakozás.

A képviselőház legközelebbi ülését kedden tartja s azt hiszik, hogy eddig az ideig a képviselők a pihenés közti szünetet pihenésre használják fel. Ha a függetlenségi pártból eddig hivatalosan mindössze hatan léptek ki, ez a szám aligha fog addig többre növekedni, mint annyira, hogy elmondhassák:

— Heten vagyunk uram, heten.

A töprengőkre nagy befolyással volt a Dobroszláv kerületének a tiltakozása, hogy tudniillik a kerület függetlenségi pártállásával nem tartja összeegyeztethetőnek, hogy képviselője a pártból kilépett. Most tehát ama képviselők, akik kerületükbe mentek, azon vannak, hogy hasonló sors ne érje őket.

A párt vezére, Kossuth Ferencz, ma betegsége miatt nem fogadhatott látogatókat. A jelentkezők azonban már nem azok sorából kerültek ki, akik aggodalmakkal járultak volna a vezér elé, hanem ellenkezőleg, olyanok igyekeznek nagy számmal bejutni, akik ragaszkodásukról és hűségükről akarnak hódoló bizonyosságot tenni.

És valóban most következni fog a tanulságos felvonulás. Most láthatók lesznek, akik eddig távol maradtak. Előkerülnek a bujdosók. Mutatkoznak a czirkumspektumosak. Akik eddig minden neszre figyeltek és a szelek járását tanulmányozták óvatosan, hogy merre hasznosabb fordulni.

Most, hogy meg van az ellentétek, avagy látszólagos ellentétek kiegyenlítése, most, hogy a párt megbontása meghiusult, egyszerre megjelennek ők és ők fogják a lehangosabban kiáltani:

— Vezér! Mi vagyunk a Te leghivebb, legmegbízhatóbb katonáid!

Az EGYETÉRTÉS

szerkesztősége és kiadóhivatala

VI., Eötvös-utca 32. sz. alatt van

A szerkesztőség telefonja: 788. szám.

A kiadóhivatal telefonja: 706. szám.

A nyomda telefonja: 23-45. szám.

KÜLFÖLD.

A helyzet Indiában.

London, október 26.

Kein Hardie, az angol alsóház független munkáspártjának volt vezére, ki Bengáliában és másutt is hangulatot csinál a kormány ellen, azt hirdeti, hogy az a hir, mintha a hinduk között forradalmi kedv uralkodna, csak a megvesztegethető rendőrség és néhány szenzációt hajhászó ujság rémlátása. Szerinte teljesen szükségtelenek kivételes törvények, de lord Kítsener visszahívását szükségesnek tartja. A kormány nem hajlandó a szocialista vezér kívánságát teljesíteni, mert Kítsener indiai parancsnokságát éppen most hosszabbította meg 1909-ig.

Ennek az ügynek érintésével érdekes beszédet tartott John Morley arbroathi választói előtt. Morley indiai államtitkárja, egyike azon kevés politikusoknak, ki nagy tekintélynek örvend nemcsak pártívei közt, hanem az ellenpártban is. Saját pártjában senki sem kételkedik az ő igazi radikális politikájában és az ellenpártok pedig elismerik, hogy a hatáskörébe tartozó ügyeket a legnehezebb viszonyok közt is erős kézzel vezette. Beszédje, melyet választóihoz intézett, nagy hatást keletelt. Többek közt ezeket mondta:

Remélem, hogy az indiai kormány, ameddig én azzal összekötésben állok és amíg én viselem a felelősséget, nem hagyja magát befolyásolni egy „türelmetlen idealista“ haragjától. Én ismerem őt, sőt szeretem is. Rokonszenvezek vele, akár angol, akár indiai idealista. Szeretném megkérdeni ezt az idealistát, hogy vajon helyes-e akkor, amikor valamennyiünknek kívánságát: a hadiköltségek leszállítását akarjuk megvalósítani, Indiában zavart csinálnak, hogy a haderő létszámának csökkentését lehetetlenné tegyék. Helyes ut e az, hogy reformátorokat mint lord Mintó (India alkirálya) és én megakadályozzanak terveik keresztülvitelében azzal, hogy nagy hangon hirdetik, hogy minden tervünk csupa szemfényvesztés. Alig hiszem, hogy ez legyen a helyes út! Ha India holnap önkormányzattal felruházott autonómiát kap, a zavargásukat akkor is vaskézzel kéne legyűrni. Senki sem kívánhatja, hogy én nyugodtan nézzem, amint néhány ember lángba akar borítani egy országot, anélkül, hogy megakadályoznám. Ha valakit egy puskaporos rakétár előtt látok pipázni, nem veheti rossz néven tőlem senki sem, ha el akarom kergetni azt az embert.

Igy csevegett sokáig Morley választói előtt, miközben teljesen megvilágította India helyzetét. Skócia a Britt birodalom lakói közül a legtöbb férfit szolgáltatta, kik Indiát megteremtették és kormányozták és így nem csoda, ha éppen ez a nép teljesen méltányolni tudja Morleynek indiai politikáját.

Most azonban nemcsak Skócia, hanem London egész sajtója is nagy dicsérettel emlékszik meg Morleynek arbroathi szerepléséről.

Az osztrák urakháza. Windischgrätz herceg elnököt, megválasztották a kvóta- és a kiegyezési bizottságot. A kvóta-bizottságba beválasztottak: báró Chlumetzky báró Schwegel, Scene, Matusch, Romberg; a kiegyezési bizottságba: Baernreither, báró Clumetzky, lovag Cichlars, örgróf Fürstenberg Ede, Grabmeyer, Inama-Sternegg, Neumann, báró Plehner Ernő, báró Schwegel, Bacquehem marquis, báró Niebauer, Scene, herceg Schönburg, gróf Meran, báró Cedik, gróf Schönborn Frigyes, Matusch, Romberg, gróf Thun Ferencz, gróf Clamm-Martinitz, gróf Silva Taroucca, gróf Montecuccoli, gróf Lanskoronsky, gróf Pininski, Wohanka.

Amsterdam erődítvényei. Heves vita után második kamara negyvenhét szavazattal harminnyolc ellen elvetette a hadügyminiszternek ama tervezetét, hogy az amsterdami erődítvények építését gyorsabban fejezzék be. Még decemberben terjesztették a kamara elé a javaslatot, hogy a szükséges összegeket megszállítsa, mert a hadvezetőség négy éven belül akarta befejezni a nagy művet. A költségtervezet nyolczmillió forint, miután már az előző harminczkét év alatt harmincz millió forintot költöttek el. Mert éppen harminczkét éve építik

már az amsterdami várövet. A hadügyminiszter ügyesen védte álláspontját a kamarában és erős támasza volt Eland tábornok, a volt hadügyminiszter, de ez mit sem használt. A tervezet-ellenesek leginkább azzal érveltek, hogy több katonai szaktekintély szerint ez a vár kelepce lenne Hollandia hadseregének, melyből körülzárolás esetén nem birna kimozdulni és az ellenség kénye-kedve szerint elárasztaná az egész országot. Érdekes, hogy Van Kol, a szocialdemokraták szónoka nem is támadta a javaslatot, hanem egy parlamenti bizottság kiküldetését javasolta, melynek célja lenne a váröv megvizsgálása. Különösen felhívja a hadügyminiszter figyelmét a breesvijki zsilipekre, melyeknek elfoglalása esetén, az ellenség képes lenne a tartomány egy részét víz alá helyezni. A szavazásnál a katolikusok a javaslat mellett, a liberálisok, radikálisok és a szocialdemokraták ellene foglaltak állást.

Krisis a csehek közt. Most, hogy a cseh miniszterek beadták lemondásukat, megkezdődik a munka a viszonyuk rendezésére. Prágában az ifju-csehek ma gyűlést tartottak, melynek tárgya: a jelenlegi politikai viszonyok megbeszélése. Pacak és Forst miniszterek, Kramarz képviselővel Prágába utaztak, hogy ott az ifju csehek komitéjának ülésén részt vehessenek. Cseh agrárius körökben azt hiszik, hogy a krízis megoldása és a cseheknek a kormányhoz való viszonyának rendezése néhány nap kérdése. Legfeljebb a kiegyezésnek a képviselőházban tartandó második felolvasásáig fog húzódni.

Japán fegyverkezése. Japán ezidő szerint sürgős munkálatokat végeztet abból a célból, hogy Formosán elsőrendű stratégiai helyet létesítsen. A sziget nyitott részén nagy erőket építenek, Makóban pedig torpedó-állomást létesítenek. Egy Kelongban felállított drótnélküli táviróállomás már használatban is van. Kelongot különben elsőrendű hadi kikötővé alakítják át, mely célból Japán legelső mérnökeit mozgósították, kik éjjel-nappal a legnagyobb erőfeszítéssel dolgoznak. A vasút legdélibb állomását Aupingot flotta-állomásnak rendezik be. Az összes munkálatoknál csak hazai anyagot használnak fel. A vártüzérséget újjászervezik.

Spanyolország és a marokkói kérdés. Egy mérvadó Spanyol politikus alaptalannak jelentette ki egyes lapoknak azon híreit, hogy Spanyolország megváltoztatja marokkói politikáját. Lehetségesnek mondotta, hogy az esetben, ha a király és a királyné Bécsbe megy, a külügyminiszter ott találkoznia fog velük és a visszautazás alkalmával kísérni fogja őket.

Az Elysée-palotában ma megtartott miniszteri tanácskozáson a Marokkóból érkezett legújabb sürgönyöket mutatták be. Ezek lehetségesnek mondják, hogy Muley Hafid meghallja az Anfloostörzs embereivel, amely utóbbiak a Mogador felé vezető utakat őrzik, érintkezésbe fog lépni. Mogador előtt három francia hadihajó van, amelyeknek feladata az európai kolóniák védelme. Mogador sheriffi őrsége 1200 emberből áll és így, miután az Anfloostörzs emberei hozzászámítandók, felülmulják Muley Hafid csapatait.

Egy tegnapi tangeri lapjelentés szerint a Banque de Paris et des Pays-Bas más bankokkal szövetkezve, a szultánnak 60.000 fontnyi kölcsönt engedélyeztek. Erről ma értesítik a maghzent.

Késő éjjel a következő táviratot kaptuk:

Mogador városa ellen, amelyet most Abdul Aziz 1200 főnyi serege véd, gyors menetelésben vonul Abdul Hafidnak egy erős meghallaja.

A szerb szkupstina elnapolása. Az ellenzéki sajtó állandóan a szkupstina elnapolása ellen van és azt alkotmányellenes kormányténynek mondja. A kormány sajtóorgánumai ezzel szemben arra hivatkoznak, hogy a szerb alkotmányok szerint az 54. § feljogosítja a kormányt a szkupstina elnapolására. Ilyen módon — az alkotmánynak megfelelően — napolták el a szkupstinát 1903. október 12-én, 1904. szeptember 14-én, 1905. december 22-én, 1906. márczius 1-én, 1905. december 22-én a szkupstinát éppen az a kabinet napolta el, amelyhez a mostani ifju radikálisok tartoztak. 1906. márczius 1-én az elnapolás alkalmával az ifju radikálisokból álló kabinet ezt a lépést azzal indokolta, hogy időt óhajt nyerni a kereskedelmi tárgyalások folytatására. Az akkori elnapolás tehát ugyan azokból az okokból történt, amelyek a mostani kormányt is az elnapolásra bírták és ezért teljesen tarthatatlan az ellen-

zék sajtónak az az állítása, hogy ez az alkotmány ellenére történnek.

Bolgár bandák garázdálkodása. Csernidol pásztorfarmot Ozmanje kerületben tegnap egy bolgár banda megtámadta. A banda az épületeket felgyújtotta, két asszonyt megölt és két pásztor megsebesített. A közelben állomásozó csapatkülönítmény parancsnokát kötelességmulasztás miatt hadbírótság elé fogják állítani. A Pedres melletti bandaharcokban (Kocsana kerület) Fazli és Aziz Feik hírhedt és régóta üldözött mohamedán brigantikát megölték.

Apa inkognitóban.

A Lormoy-kastélyban, ahol egy neki kedves nő betegágya mellett hetek óta ott időzik Leopold, a belgák asszonybarát királya, október 16-án egészséges fiugyermek született. Az újszülöttet a következőképpen kénvvelte el Longpont község polgármestere:

A gyermek neve: Philippe, Henry, Francois Maris de la Croix

A gyermek anyja: Blanche de la Croix, kora: 24 év, foglalkozása: nincsen.

Most következett volna a harmadik rovat kitöltése, amelyik erre a kérdésre felel: Ki a gyermek atyja?

De a három előkelő ur, aki az adatok bevalása céljából automobilon érkezett, erre a kérdésre kellő diszkrécióval így felelt:

— Az atyja nem kívánja magát megnevezni.

Az urak mosolyogtak, az anyakönyvvezető is mosolygott s szemük előtt megjelent egy hosszú, fehérszakállú, elegáns öreg ur alakja, közel életének hetvenedik életévéhez.

Királyok mulatsága az, hogy idegen név alatt, ismeretlenül utazzák be a világot. A fehérszakállas agg ember a szerelem birodalmába utazott be így: inkognitó. Az anyakönyvben egy néma, rejtelmes vonás jelzi majd a megfelelő lapon a fenséges származást. S ennek a néma, rejtelmes vonásnak jegyében kezd meg életét az az ifju ur, aki tíz nappal ezelőtt született, jelenleg pedig vagy sir, vagy alszik, vagy táplálkozik s a körülményekhez képest jól érzi magát.

Vajon milyen jövő jelzője ez a kabalisztikus jegy? Közönséges vagy nem mindennapi élet beköszöntőjét nyugtazza-e a nem közönséges anyakönyvi lap? Normális viszonyok között a sors különös kegyetlenséggel szokott elbánni azokkal, akiknek az anyakönyvi lapja hiányosságokat mutat. A polgári életben egy kérdőjel az anyakönyvben fölé egy életre kiható keresztrel s egyértelmű a sirig viselt, örökölt becselenséggel. A kérdőjel azt jelenti, hogy törvény s morál ellenére született az illető ember s ezt a társadalom soha sem bocsátja meg. A nehéz végzet gyilkos erejét számokba foglalva illusztrálja a statisztika: alkoholisták, betegek, örültek és gonosztevők közt a törvénytelen születettek sokkal nagyobb arányszámmal szerepelnek, mint ahogy ez a népesség átlagszámához viszonyítva várható lenne.

Ki azonban az ifju újszülött jövőjét hasonló sorstól félti, vigasztalódjék! Egészen bizonyos, hogy Philippe Henry Francois Maris de la Croix-t, bár apja nincs s anyja foglalkozását nem szokták elkönyvelni, nem fenyegeti ilyen veszedelem. A hosszú nevű ifju életpályája fölött nem átok, hanem szerencsés csillagzat lesz a kabalisztikus jegy. Nyomor és szegénység nem fenyegeti, hiszen már a napvilágot is kastélyban látta meg, egész pályáintása alatt hódító varázsszal övezi majd s utját rózsaszírommal hinti be a nagy magasrangú, romantikus származás, ami annyira romantikus, hogy hitemet rá! az ősz király, sőt talán maga Blanche de la Croix sem tud föléle semmi föltétlenül bizonyosat.

EGYHÁZAK.

— (Egyetemes gyűlés.) Ma negyedik napja folytatta tanácskozásait az evangélikus egyetemes közgyűlés báró Prónay Dezső egyetemes főfelügyelő és dr. Baltik Frigyes püspök elnöklésével.

Mikler Károly bemutatta a levéltár szervezéséről szóló szabályzatot és javasolta, hogy ellenőrző levéltári bizottságot válasszanak.

Baltik Frigyes püspök helyesli a javaslatot. Szeberényi Lajos szükségesnek tartja a levéltár rendezését.

Sztehló Kornél kifejti, hogy a levéltár mostani állapotában egyszólván hasznavehetetlen. Ott tanulmányozni egyáltalán nem lehet. A rendezés céljaira felajánl három száz koronát a sajátjából s az összeget nyomban átadja az elnöknek.

Elnök az egész gyűlés nevében elismerését és köszönetét fejezi ki Sztehlónak áldozatkészségéért.

Az egyetemes gyűlés ezután elfogadta a levéltári szabályzatot és felkérte Góbi Imre levéltárost, hogy beadott lemondását vonja vissza. Ez meg is történt, mire a levéltári bizottság tagjaiul megválasztották Scholtz Gusztáv püspököt, Stehló Kornélt, Kaczián Jánost, dr. Zsigmond Jent és Szigeti Bélát.

Szilinszky Mihály indítványára elhatározta az egyetemes gyűlés, hogy felkéri az egyházi testületeket, bocsássák közérdekű egyházi irataikat, tulajdoni joguk fentartása mellett, az egyetemes levéltár rendelkezésére.

A szepesi egyházközség az egyik értekezletén kimondta, hogy kívánatosnak tartja, hogy az istentiszteletek, németajku vidékeken is, legalább magyar nyelven kezdessenek meg. Ezt a határozatot az egyházmegye és utóbb az egyházkerület is jóváhagyta. Zimmermann Andor és lelkesítársai a határozat ellen az egyetemes gyűléshez felebbezték. Az egyetemes gyűlés az alkotmány- és jogügyi bizottság javaslatára helybenhagyta az egyházkerület határozatát, mert kívánatosnak tartja, hogy a magyarországi egyház magyar jellege legalább azzal őriztessék meg, hogy az istentiszteletek bevezető része magyar nyelvű legyen.

A bányakerület 1905-ben egy határozatot hozott, amely a nemzetiségi tulkapások ellen irányult. Ezt a határozatot egy röpiratban kritika tárgyává tette Szeberényi Lajos Zsigmond békéscsabai lutheránus lelkész s e röpiratában vehemens támadásban részesítette egyházi felsőbbbségét. A bányai egyházkerület elhatározta, hogy a röpirat miatt fegyelmi eljárást indít Szeberényi ellen. E határozat ellen Szeberényi az egyetemes gyűléshez felebbezett. A jogügyi bizottság azt javasolja, hogy az egyetemes gyűlés hagyja érintetlenül a kerület határozatát.

Szeberényi Lajos tiltakozik az ellen, hogy az egyház irói vétségek elbírálásába belemenjen. Ha ezt kimondják, lehetetlenné teszik, hogy a lutheránus pap irodalmilag működjen.

Az egyetemes gyűlés Gyurátz püspök felszólalása után elfogadta a jogügyi bizottság javaslatát.

Dr. Zsigmond Jent tudatta ezután, hogy az ösztöndíj-bizottság hatvan ösztöndíjat osztott ki egyenkint 60 koronájával. Tudomásul vették.

Végül több kisebb jelentőségű ügyet intézett el az egyetemes gyűlés.

— (Püspök-iktatás.) Nagyszébenben holnap megy végbe a múlt évben kinevezett Teutsch Frigyes ágost. ev. püspök ünnepies beiktatása. Ma este fáklyámenettel és szerenáddal tisztelik meg a hívők. Az egyházi gyűlést, amelynek keretében történik a beiktatás, ma délelőtt Teutsch püspök magas szárnyalású beszéddel nyitotta meg. A királynak hódoló táviratot küldtek.

— (Püspöki körlevél a panszlavizmus ellen.) A felvidéki panszláv mozgalom rendkívül sok dolgot ad Párvy Sándor szepesi püspöknek. A püspök ebben az esztendőben hat panszláv papot volt kénytelen állásától felfüggeszteni, többeket pedig áthelyezni. A püspök a napokban körlevelet fog kibocsátani, amelyben erősen elítéli a panszláv agitációban való részvételt és figyelmezteti egyházmegyéje papságát, hogy e mozgalomtól magát távol tartsa.

MEGYÉK ÉS VÁROSOK.

A trencsénmegyei néppárt Zsolnán értekezletet tartott, amelyen szóba került a főispán és alispán közt való viszálykodás s erre vonatkozólag a következő határozatot hozták: — A trencsénmegyei néppárt október hónap 24-én Zsolnán tartott értekezletén, tárgyáiván a főispán és alispán közötti viszályt, az alispán viselkedésében kíséreltet lát a Szalavszky-Osztrólczy-rendszer felélesztésére. Bizik a belügyminiszter erélyében, hogy e viszályban nem enged semmi idegen, sem vármegyei befolyás érvényesülését, amely Szalavszky-Osztrólczy-rendszer életrekeltségére törekszik.

lyás érvényesülését, amely Szalavszky-Osztrólczy-rendszer életrekeltségére törekszik.

Marostorda vármegye törvényhatósági bizottsága ma rendkívüli közgyűlést tartott, amelynek egyetlen tárgya Marostorda vármegye alispánjának megválasztása volt. Mikor ifj. Ugron Gábor főispán a terembe lépett, a nagyszámban jelenlévő függetlenségi párti bizottsági tagok lelkesen megéljeneztek. A főispán 10 órakor nyitotta meg az ülést és bejelentette, hogy a közgyűlés napirendjének egyetlen pontja a Nagy József felfüggesztésével megüresedett alispáni szék betöltése. Beszéde közben lépett a terembe gróf Teleki Samu, a marostordamegyei autonom-párt főembere, kit az egybegyűlt függetlenségi pártiak megabozogultak. A jelenlévő autonom-pártiak zajongással és névszerinti szavazás provokálásával akarták a közgyűlés rendjét megzavarni, amikor azonban látták a függetlenségi párt túlnyomó többségét s biztosan számíthattak a teljes vereségre, feladták a hiábavaló küzdelmet, egy részük elhagyta a termet. A megyebizottsági tagok ezután egyhangú lelkesedéssel Köllő Ignác törvényszéki bírót választották meg alispánná. Mikor a főispán kihirdette a választás eredményét, a függetlenségi párt szünni nem akaró ovációban részesítette az ujonnan megválasztott alispánt, kit bizottság hívott meg a közgyűlésben való megjelenésre. Köllő Ignác megjelenvén, elmondta programbeszédét, melyben hangoztatta, hogy új hivatalában is a függetlenségi eszmék híu harczosa akar maradni. Az új alispánt ezután a függetlenségi párt nevében Décsy Zoltán képviselő, államtitkár üdvözölte, a jelenlévő autonom-pártiak nevében pedig Dósa Elek intézett hozzá üdvözlő szavakat s megígérte pártja nevében, hogy az autonom-párt is támogatja új hivatalában, ha azt pártatlanul fogja vezetni. Az alispán azután még több üdvözlő küldöttséget fogadott. Délben bankettet rendeztek tiszteletére a függetlenségi pártban.

Mozgó képek.

A kályha.

— Őszi hangulat. —

FÉRJ (hazajön a hivatalból, bemegy a szobába, nem lát senkit, csak azt látja, hogy az asztal nincs megterítve, az ablakok mind nyitva vannak, a butorok szana-szét.): Hát itt mi történt?

FELESÉG (kivülről): Jull! valaki jár a szobában!

FÉRJ: Én vagyok drágám!

FELESÉG: Igen? Mindjárt jövök!

(Kimos tíz percnyi szünet; ezalatt a férj le akar ülni, de nem talál helyet, mert a székek az asztalon, az asztal a kanapén, a kanapé pedig az úrasztalon van.)

FÉRJ: Itt vagy tatárok, vagy végrehajtók jártak!

FELESÉG (bejön; a keze kormos, az arca kormos, a ruhája kormos): Megjöttél drágám?

FÉRJ: Meg.

FELESÉG: No ... hát meg se csókolsz?

FÉRJ: De igen ... csak azt mond meg hol?

(keres, kutat, végre megéleli és megcsókolja a feleségét, mire ő is kormos lesz.): Az Isten szerelmére, mi történik itt?

FELESÉG: Elfelejtettem neked megmondani, hogy ma a kályhát állítottuk be.

FÉRJ: A kályhát? Miféle kályhát?

FELESÉG: Elfelejtet fiam, hogy bár még nyílnak a kertben őszi virágok, bár még zölddel a hárs az ablak előtt ...

FÉRJ: Anyukám ... Petőit én is ismerem ... ezt a költeményt is tudom ... de azért még sem tudok semmit ...

FELESÉG: Nem vetted észre, hogy tegnap már a filz-kalap volt a fejemben? — ez azt jelenti, hogy kezd hideg lenni és ma-holnap fűteni kell ...

FÉRJ: Helyes; hát aztán?

FELESÉG: Hiszen tudod, hogy a hálószobakályha füstöl.

FÉRJ: Igen; de hát akkor miért van itt rendtelenség?

FELESÉG: A hálószobában lebontják a cserép-kályhát és mert ez nagy piszkot csinál, mindent átborítottunk ide. Holnap majd a hálóban elkészülünk.

rendet csinálunk és akkor az ebédre kerül a sor. Akkor majd mindent áthordunk innen a hálóba.

FÉRJ: De fiam... hisz akkor ismét a hálót fogjátok tönkretenni...

FELESÉG: Csak ne félj! A nehezebb butort a szalonba tolik addig, míg itt az ebédlőben felállítjuk a cserépkályhát.

FÉRJ: Hisz itt vaskályha van... a múlt évben vettük...

FELESÉG: Elfelejtetted, hogy a vaskályha nem adott meglepet... szerencsére meg van a pinczében a cserépkályha, amelyet múlt évben kitéttünk... Ugy-e jó, hogy én a jövőre is gondolok...

FÉRJ: Nagyon jó... Tehát az ebédlőbe az idén visszajön a cserépkályha, amelyet a múlt évben kitéttünk és a hálósobából pedig kidobjuk az idén a cserépkályhát, amelyet a múlt évben felállítottunk. Így van?

FELESÉG: Nem egészen... Mert a hálósobából nem dobjuk ki a cserépkályhát, csak lebontjuk... ha aztán lebontottuk, akkor átrakjuk és újra felállítjuk...

FÉRJ: Lebontjátok, hogy felállítsátok, kirakjátok, hogy átrakjátok... kezdem érteni. De hát akkor minek toltátok ki az összes butorokat?

FELESÉG: Csak nem hagyom telefüstölni őket...

FÉRJ: Aha! Tehát, ha majd a kályhát kiraktátok, átrakjátok és felrakjátok, akkor még füstölni is fog? Ez nem szép tőle!

FELESÉG: Pedig biztos, hogy füstölni fog.

FÉRJ: Hát akkor miért nem dobod ki!

FELESÉG: Hiszen ki fogom dobni, azért szedetem szét az ebédlőben a vaskályhát... Azt visszük a hálóba... Az ebédlőbe pedig felállítjuk a cserépkályhát, amely a pinczében van; és a cserépkályhát, mely a szalonban van, azt levisszük a pinczébe. Légy nyugodt, mindoure gondoltam! Az idén nem fogunk fagyoskodni!

FÉRJ: Csak a szalonban... mert ott nincs kályha...

FELESÉG: Ma még van; de holnapután nem lesz, mert holnap kihozatom ide az ebédlőbe... de holnapután, ha már kihozattam a kályhát, akkor bevitem a kályhát...

FÉRJ: Melyiket?

FELESÉG: Légy nyugodt, nem kell költségekre verni magadat. A szalonban felállítjuk a cserépkályhát a hálósobából...

FÉRJ: De hiszen az ott marad...

FELESÉG: Dehogy marad; hiszen füstöl...

FÉRJ: Anyukám! Hiszen ha füstöl, akkor a szalonban sem használható...

FELESÉG: Már hogyan használhatnám! Meg fogom csinálni. Ott lebontatom, aztán áthordatom, átrakatom és újra felállítom...

FÉRJ: Tudod mit fiam... kezdék belegabalyodni... tégy a mit akarsz... csak adj már ebédet...

FELESÉG: Ebédet nem főztünk! Volna leikéd még ezt kívánni, hogy ilyenkor főzzünk... különben se lehet, mert a konyha-kályha füstöl...

FÉRJ: Hát miért nem tisztítottad ki...

FELESÉG: Hiszen azért füstöl, mert kitesztítottam! Ilyenkor két-három napig füstöl...

FÉRJ: Értem!... ezt is értem... mindent értek... de valahol csak kell ebédelni! Mosakodjál hamar és menjünk... menjünk innen, mert már szédülök a sok kályhától...

FELESÉG: Ilyenek vagytok ti férfiak! Ehenhaltatok és megfagynátok, ha mi asszonyok nem volnánk...

Box.

TÁVIRATOK.

A szerb ellenzék akciója.

Belgrád, október 26. (Saját tudósítónktól.) Az ellenzéki pártok holnap tiltakozó gyűléseket fognak tartani a szkupstina elnapolása ellen. A kormány véres zavargásoktól fél s azért a szabadságot tartalékosokat behívta; egy lovas és három gyalogezredet rendeltek Belgrádba a helyőrség megerősítésére. Az ellenzék a lakosságot nyugalomra inti, nehogy a katonaságnak oka legyen a beavatkozásra.

A duma-választások.

Pétervár, október 26. (Saját tudósítónktól.) Holnap kezdődnek a duma-választások. 52 kormányzóság közül holnap 40 választ. A választóférfiak száma 5161, a duma tagjaié pedig 442. Az ellenzék körülbelül 120-140 mandátummal fog a harmadik dumába jutni.

Közgazdasági táviratok.

New-York, okt. 26. Terménypiacok. Gyapjú. New-Yorkban 10.95, okt.-re 11.13. januárra 11.10. New-Orleansban 10.75, Petroleum stand withe New-Yorkban 8.75. Filadelfiában 8.70, raffined in cases 10.90, Cred-Balances of oil City 178.—. Zsir. Vestern Steam 9.30. Rohe testvérek 9.50. — On 31.00—31.75. Réz 12.25—12.50.

Csikagó, okt. 26. Gabonapiacok. Zárlat. Buza irányzata szilárd, októberre —, K., decemberre 100.13 K. Tengeri szilárd, októberre 58.—K.

Csikagó, október 26. Terménypiacok. Zsir januárra 8.60, tegnap 8.50, májusra 8.77, tegnap 8.65. Szalonna short clear 8.37, tegnap 8.25. Sertéshus januárra 14.90, tegnap 14.70.

A Moltke—Harden pör.

— Saját tudósítónktól. —

Berlin, október 26.

Utolso felvonását kezdték meg annak a nagy és undorító darabnak, amely a berlini polgári törvényszék előtt játszik. Fölkavarva a nagy piszok, most már csak az van hátra, hogy a társadalom fölmentése vagy megbüntesse azt az erőskezü embert, aki az iszapot megbolygatta és megzavarta a tisztának hitt vizet.

Harden fölött fog itélkezni a bíróság, de a tulajdonképpeni vádlottak: gróf Moltke és társai, a liellenburgi asztaltársaság tagjai. A közvélemény már elítélte őket és most teljesen melleskes, hogy a törvényszék néhány márkával bünteti-e Hardent, vagy fölmenti a rágalmozás vádjá alól.

A mai tárgyaláson a hangulat gyakran változott. Bernstein ragyogó védőbeszédének nagy hatása volt, de tagadhatatlan, hogy gróf Moltke nyilatkozata nemcsak a közönségre, hanem a bíróságra is mély benyomást gyakorolt és a hangulat a perbeszéd után határozottan kedvezőtlen lett Hardenre nézve. Általános volt a vélemény, hogy Hardent el fogják itélni. Ez a vélemény azonban Harden erős és rendkívül meggyőző felszólalása után ismét eloszlott s most már az egész német közvélemény a legnagyobb feszültséggel tekint az ítélet elé, melyet kedden délelőtt fognak kihirdetni.

Részletes tudósításunk a következő:

A mai tárgyalás.

A mai törvényszéki ülés tíz órakor kezdődött. Az elnök azonnal gróf Moltke Kunónak adta át a szót, aki a következőket mondotta:

— Nyilatkozatot kell tennem. Mikor a „Zukunft“-ban az első támadások megjelentek, azonnal elmentem Plessen főhadsegédhez és becsületszóra kijelentettem előtte, hogy sohasem üzem perverzítást. De miután az a meggyőződésem, hogy akit az effélével meggyanusítanak, habár alaptalanul is, nem maradhat tovább a császár környezetében, nyomban beadtam lemondásomat. Ő felsége május 24-én rendelkezési állományba helyezett. A támadásokra ez volt véleményem szerint a leghelyesebb válaszom.

A magánvádoló beszéde.

Miután gróf Moltke befejezte nyilatkozatát, fölemelkedett helyéről a magánvád képviselője, Gordon igazságügyi tanácsos és körülbelül a következő vádbeszédet mondotta:

— Aligha van e teremben csak egy német ember, aki a legnagyobb szégyen érzetével és a legnagyobb felháborodással ne értesült volna azokról a dolgokról, amelyek a potsdami Adler-villában történtek. Annál sajnálatosabb, hogy ezeket a rettenetes dolgokat elkövezték, mert a benne szereplők éppen a testőrséghez tartoztak, melybe a haza minden tartományából a lakosság elítélte öznölk. Annál jobban fájjalom a dolgot, mert attól tartok, hogy innen viszik szét a nézeteket az országba. Ami fegyelmet ezáltal megsemmisítették, azt aligha lehet valaha jóvá-

tenni. Az a felháborodás, mely ezek miatt a dolgok miatt joggal tölt el minden német embert, a magánvádoló szívében is őszinte visszhangra lelt. Ez a felháborodás bizonyítja, hogy a német nép magjának semmi dolga ezzel a piszkosságokkal. De hát mi van ezzel a pörrel? Talán a vádlott az, aki ebbe a Sodomába és Gomorrába bevilágított! Talán ő készítette otthon az erénynek? Ezt az érdemet nem tulajdoníthatja magának, mert ez a nép egy egyszerű gyermekének, gróf Lynard tisztiszolgájának az érdeme. De lehet-e ebből a gróf Moltke elleni vádakkal kapcsolatot teremteni? Mit bizonyított a tanu? Miután felmutatták neki tíz év után a góthai kalendárium egy képét, ebben felismerni vélte a magánpanaszost, mint egyikét azoknak a férfiaknak, aki szintén bejárt az Adler-villába. Ez a felismerés olyan hosszú idő után, gyanús. A tanu állítása felettébb valószínűtlen. És aztán micsoda ember ez a Bolhardt, aki mint nős ember az újságokat felkérte, hogy a nevét hallgassák el. Ő maga bajtársait bevezette az erkölcs-telenség ama köreibé, és ő maga résztvett ezekben az erkölcs-telenségekben, amelyekről most, olyan hosszú idő után, Harden urnak közléseket tett. Kérdelem, hogy megérdemli-e ez az ember, hogy szavainak hitelt adjunk! Sajnálom, hogy nem sikerült őt Eulenburg herczeggel szembesíteni. Jellemző mindenestire, hogy a többi urak vallomásaiban, kik Bolhardttal egyidőben állítólag szintén bejáratosak voltak gróf Lynard villájába és akiket itt kihallgattak, semmi nyoma sincs ennek a Bolhardtnak. A tanu most azt mondja, hogy magánpanaszos is ott volt és határozottsággal azt véli állíthatni, hogy gróf Moltkét is látta, csak hogy akkor több haja volt, úgy én erre azt felelem, hogy nem tartom lehetségesnek azt, hogy gróf Moltke, aki akkor már előrehaladottabb korban levő ember volt, 27—30 éves fiatal emberek közé ment volna. Ez lehetetlen. Gróf Moltke nem is ismeri a Lynard-villát és azt mondja, hogy sohasem volt ott. En, hogy ezt bebizonyítsam, Lynard és Hohenau grófok kihallgatására törekedtem, de a bíróság proceszszuális okok miatt elállott ettől. Sajnos dolog, hogy még csak a gondolata is felmerült annak, hogy gróf Moltke erkölcs-telen dolgokat követett el. A katonatisztek körében már rég gyökeret vert az a meggyőződés, hogy ezek a vádak semmiképpen sem igazolható állításokon alapszanak. Gróf Moltke becsületszavát adta, hogy semmiképpen ebben az irányban nem vétkezett.

Dr. Bernstein védőbeszéde.

Délelőre járt az idő, mikor dr. Bernstein védő felszólalhatott. Lendülettel beszédében kérte védenze felmentését elévülés miatt, mert Harden igazat irt és cikkeiben nem volt sértő, végül hivatkozott a 193. §-ra, amely büntetlenséget biztosít, ha jogos érdekek megvédéséről van szó.

Beszédét folytatva, a védő azt mondja, hogy felháborító, hogy egy olyan egyén, aki az asszonyokat klozetnek tekinti, német embernek meri magát nevezni. Nem! Háromszor nem! Nőink és anyáink ilyen szavak által meg vannak becsületelve. És most térjünk át a magánvádoló ama kijelentéseire, melyeket mentesítésére felhoz. Moltke azt állítja, hogy a német férfiú és katonale kell hogy hivatalát tegye, ha megtámadják és csak azután védheti magát. Ha valakit meg-rágalmoznak, akinek nyugodt a lelkiismerete, annak nincs szüksége arra, hogy hivataláról lemondjon. Ugyanezen vádakot Bülow herczeg német kancellár ellen is emelték, bizonyára alaptalanul. Tisztán örültség volna, ha emiatt állásáról lemondott volna. Nem a német nemesnek és katonának, mint a vádló, hanem büntösnak kell így cselekednie. Beszédének végén a magánvédő apellál a törvényszékhez és kéri, hogy az ítéletben mondják ki, hogy olyan emberek, akik a vádló nézetét vallják és aszerint cselekszenek, vezető egyéniségül el nem ismerhetők és hogy a német birodalomban német ember bátran megmondhatja az igazságot.

Gróf Moltke beszéde.

Miután Bernstein befejezte beszédét és Gordon röviden replikázott, általános feszült érdeklődés közepette gróf Moltke kért szót.

— Nem állanék itt — ugymond — ha isten és ember előtt nem tudnám magamat ártatlannak. Érthetetlen előttem, miért kovácsoknak el-lenem tőkét abból, mert már nem vagyok városi parancsnok. Ha hazugságot lehetne sze-

memre vetni, akkor nem viselhetném a császár kabátját. Hogyan mehessek ma, a nagy Moltke születésének évfordulóján az Unter den Lindenre, ha minden rikkancs mocsokkal fröcsken-dezheti nagy atyám nevét.

Hangsúlyozom, hogy barátságom Eulenburg herczeggel nem volt erotikus. Ha a törvényszék eskü alatt tanuként hallgatott volna ki, esküt tettem volna rá, hogy gróf Hohenau és a többi ur között a viszony nem volt homo-sexuális.

Negyvenkét esztendeje viselem büszkén és becsülettel a császár kabátját, senki azt meg-érteni nem merészelte és most ez az ember (Hardenre mutat), becsületemben gázol. Rendit-hetetlen a hitem, hogy a törvényszék meg fogja védeni reputációját. (Brávó, brávó! a közön-ség padjain.) Ide jöttem én, öreg katona, mert becsületemben támadtak meg. (Brávó! Brávó!) Bizalommal teszem le a törvényszék kezébe igaz ügyemet.

Gróf Moltke beszéde mély benyomást tett a törvényszékre és a közönségre egyaránt.

Bernstein viszonválasza után a vádlottra került volna a sor, de Harden a hossza nyult tárgyalástól kimerült és ezért az elnök délután 5 óráig szünetet rendelt el.

Harden újra vádol.

Délután öt órakor a tárgyalás újból megindult. Harden emelkedik szólásra és kijelenti, hogy magánvádoló nyilatkozataival akar foglalkozni. Kétségtelenül valótlan az az állítás, hogy vádlót csak később világosították fel a cikk tartalmát illetőleg, mert az imént koncedálta, hogy Berger báró állítása való. Miért nem ismerte el ezt korábban? Ha valaki öreg tábornok is, meg kell adni ellenfeleinek azt, ami úgy sem képezheti vita tárgyát. Gróf Hohenau ugyanolyan régi tábornok, mint Moltke és tudjuk, mily bozalmas és szomorú dolgok fűződnek nevéhez. Ami a panaszos elbocsátását illeti, a trónörökös május 2-án tett jelentést, panaszos pedig 3-án adta be lemondását, melyet 24-én elfogadtak. Nincs ember, aki bebizonyíthassa, hogy egy uralkodó egy hozzá közel álló tábornokát, akit mindaddig el-árasztott kegyeivel, felmenti állásától, csak azért, mert egy igen közönséges alak, aminőnek engem mondanak, néhány szót ír, amely néhány maga-sabb rangú urra árnyat vet.

A törvényszék az ítéletet kedden délelőtt 11 órakor fogja kihirdetni.

EGYETÉRTÉS.

November hó 1-ével új előfizetést nyitunk az Egyetértésre. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek előfizetése lejár, sziveskedjenek az előfizetés megújításáról idejékorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

Minden előfizetőnk teljesen díj-talanul kapja a magyar család szá-mára kiváló gondal szerkesztett „Magyar Szalon” című folyóiratot.

Az Egyetértés előfizetési ára:

Egy hónapra	2 kor. 40 fill.
Negyedévre	7 kor. — fill.
Félévre	14 kor. — fill.
Egész évre	28 kor. — fill.

UJDONSÁGOK.

Balekfogás.

* * *

Jakab Miklós szimpla parasztleány, aki úgy került vonatkozásba a nagy állami gépezet-tel, hogy az állam rábizott egy sovány lovat, meg egy zöld kocsit, hogy ezekkel együtt legyen része a bonyolult postai forgalomnak. Jakab Miklós azonban kidobta magát a bonyolult gépezetből, mint a potyka a vízből és aznap délután, amikor ezt megselekedte, általa a magyar királyi posta nem funkcionált jól, mert néhány pénzes levél nem jutott idejében a rendeltetési helyére.

Jakab Miklós ugyanis nagy ráérő idejében a bakon furcsa gondolatokat forgatott. Az a pénz izgatta, ami mögötte pihent a zöld kocsiban és gondolatai azzal a pénzzel manipuláltak. Az for-gott egyszerű agyában, mint kellene elkezelni azt a kis pénzt, hogy a törvény utól ne érje az embert. Jakab Miklós egy percig sem arra gon-dolt, hogy az a pénz nem tulajdona, tusakodása egy pillanatig sem akörül forgott, hogy olyasmil-hoz nyul, ami nem az övé: agyát átmenet nélkül csupán az foglalkoztatta, miképpen kellene el-emelni a rábizott pénzt. Ezt fontolgatta, ezt viz-szálgatta minden oldalról és egy percre sem öt-lött eszébe, hogy idegen tulajdonhoz nyul.

És megselekedte a maga esze szerint ra-vaszul, de valójában bután. Tervelésben elment egyszerű agyának végső határáig, melynél nem gondolt arra, hogy ahol az ő észbeli képességei végződnek, a hatalom esze kezdődik. Kigon-dolta a lopást, véleménye szerint ravaszul, úgy, hogy soha senki fia föl nem fedezheti, valójában pedig oly primitív módon, hogy egy hozzá ha-sonló primitív ember, egy közrendőr fölön csip-te és tönkretette az összes szép terveket.

Ahogy ő gondolta, egyenrangú felek: ő és a társadalom. Bizonyára föl sem vette volna a har-czot, ha nem tartotta volna magát legalább oly ügyesnek és ravasznak, mint a társadalom. De csalódott, mert ahogy a következtetések mutatták, éppenséggel nem volt egyenrangú ellenfél. Két óráig sem élvezhette diadalát, a nagy gépezet máris megragadta és leleplezte. Fáradság nélkül, egyszerűen, természetesen derítették ki turpissá-gát, mint ahogy a kicsi, csacsi gyerek apró csiny-jeire könnyen rábukkanik a felnőtt ember. Meg-fogták, mert az ő furfangosnak gondolt eljárása oly nevétségesen egyszerű volt, hogy játszi könnyedséggel nyomon lehetett követni. Még szánalmat sem ébreszt, mert ügyetlen volt és en-nek itta meg a levét.

De a társadalom, amely ma ítélkezett fö-lötte, sem szimpatikus nagyképi szigorúságá-ban. Két és fél évi fegyházat mértek erre az ostoba emberre, akárcsak valami méltó ellen-félre, valami komoly, gonosz ellenségre, aki a társadalomra tört és akit erős küzdelem után legyűrt és szigorúan büntetett az emberek ösz-szessége. Egy primitív kieszelésű, nevétségesen gyerekes csinyjéért komoly képpel büntették ezt a szegényt, ahelyett, hogy megficskázva elker-gették volna egy sarokba, ahol szégyelhet-e volna magát.

Nem komolyan kívánom ezt az eljárást je-len esetben. Tudom én azt nagyon jól, hogy a tolvaj postakocsist büntetni kell. Ma még föltét-lenül úgy, hogy egy csomó fegyházat szólnak a nyakába. De kívánom azt a társadalmi fejlettsé- get, amikor az illető kellő formák közt alaposan ki lehet majd nevelni, bebizonyítván neki, hogy számár, amikor a maga egyszerű eszével a tár-sadalom ellen tör. Más legények kellene ahhoz, nem az ilyen szerencsétlen flótások. A hatása az ilyen leczkének mindenesetre nagyobb lesz,

mint a fegyháznak, ahol talán még ki is tanulja a gazemberséget.

Szánalmas, hogy a hatalom az ilyen ügyet-lenekben fogja a maga balekjeit. A rendőrség ezeken brilliroz, a bíróság ezekkel bánik el kur-tán és alaposan. És ők mennek a börtönbe, mint levert ellenség. Ők persze nem érzik, hogy nem volt virtus őket legyőzni, de mi érezzük és res-telljük, hogy eféle ostobákkal olyan szörnyen nagyképi bántunk el. Valahogy úgy kellene cselekednünk, mint az angol bíró, aki előtt egy izgatott állt.

— Ön föl akarja forgatni az angol társa-dalmi rendet?

— Igenis, — feleli dacosan az ember.

— Nos hát, ő felsége a király nevében arra ítélem, hogy menjen és forgassa fel.

Forgassa föl, ha tudja.

Ur

Napirend. Naptár. Vasárnap, október 27. — Római kath. F. 23. Szabina. — Protestáns: P. 22. Zolanda. — Görög-ortox: október 14. G. 18. Parakk. — Zsidó: March. 10. — A nap két reggel 6 óra 50 perczkor, nyugszik délután 4 óra 51 perczkor. — A hold két este 9 óra 10 perczkor, nyugszik déli 12 órakor. — A miniszterek nem fogadnak. — A Magyar Filozófiai Társaság közgyűlése délelőtt 10 órakor az Akadémiában. — Az Orsz. Magyar Iskola egyesület közgyűlése délelőtt 10 órakor a megye-házban. — A Magyar Nők Közművelődési Körének közgyűlése dé-lelőtt 12 órakor Eszterházi-utca 4. szám alatt. — A budapesti munkások nagy nyilvános népgyűlése délután 3 órakor az Aréna-ut-csónál. — A Szent István-bazilika ének- és zenekarának nyilvános próbája a Vigadóban délelőtt fél 12 órakor. — Charles Palmió gyűjtőmunkás kiállásának megnyitása délelőtt 11 órakor a Könyves Kalmán művelődési házban. — Unnepe isten-tisztelet a reformáció emlékünnepe alkalmával a protestáns tem-plokokban. — A budapesti Torna C. jubileus mérkőzés a Millio-nárius versenypályán. — A budapesti VII. ker. zadikális polgárok nagygyűlése délelőtt 10 órakor a Rival-színházban. — A M. A. C. előléltai vadala. — A Ka. offikus Ijask Körének téncrestélyő Főher-czog Sándor-ter 3. szám alatt. — A M. T. Egyesület kirándulása. — A Nemzeti Szalon évi tárlata nyitva 9-5-ig. Belépődíj 50 fill. — Tolnay Ákos gyűjtőmunkás kiállítása az Uránia Kigő-téri szalonjában nyitva 9-5-ig. Belépődíj 50 fill. — A Múzeumok rendezéséért nyitva. — A nemzetközi munkások védelmi kiállítása a városi nagy iparczarnokban. — A Nemzeti Múzeum összes tárlat nyitva 9-12-ig. — A Szépművészeti Múzeum nyitva 10-2-ig. — A Mezőgazdasági Múzeum nyitva d. e. 10-1 óráig. — Az Ipar-művészeti Múzeum nyitva 9-1-ig. — A Történelmi Képcsarnok nyitva 10-től fél 2-ig. — A Földtani Intézet múzeuma nyitva 10-1-ig. — A Közeledési Múzeum nyitva 9-12-ig. — Az aquincumi múzeum nyitva egész nap. — A Technológiai Iparmúzeum nyitva 9-1-ig. — A pedagógiai könyvtár és tantervkészítési nyitva 9-12-ig. — A többi múzeumok és nyilvános könyvtárak zárva.

Napirend. Naptár. Hétfő, október 28. — Római kath. S. és J. 14. ap. — Protestáns: Simon és J. 14. — Görög-ortox: október 15. Luczián. — Zsidó: March. 20. — A nap két reggel 6 óra 37 percz kor, nyugszik délután 4 óra 51 perczkor. — A hold két éjjel 10 óra 4 perczkor, nyugszik délután 1 óra 5 perczkor. — A hold a földtávolban délelőtt 10 órakor.

— Személyi hírek. Gerber Raimond zágrábi hadtestparancsnok Péterváradra érkezett a helyőrség s az összes csapatok megtekintésére.

— A király betegsége. Schönbrunnból ma is nagyon kedvező hírek érkeztek. Az összes je-lentések tartós javulástról szólnak és a király már oly jól érzi magát, hogy ma este Neusser tanár meg sem jelenik a király előtt. A király az elmúlt éjszakát jól töltötte, álmát a köhö-gés csak kevéssé zavarta s a délelőtti folyamán mint rendesen, az udvartartásához tartozó sze-mélyiségek látogatását fogadta. A király dél-ben ismét sétát tett a schönbrunni kastély zárt folyosóján. Azt a kérdést, hogy mikor fog a király ismét a szabadban sétálhatni, vagy pe-dig kikocsizni, az orvosok még nem döntötték el. Ezt csak akkor fogják fontolóra venni, ami-kor a hurut már teljesen elmúlt. — Ujabbán je-lentik: A felség ma egész nap egyetlenegyszer sem köhögött. A hurut ugyan még egyre tart, de oly csekély mérvű, hogy különös orvosi ke-zelésre sem szorul többé. Ma délután egy óra hosszat sétált a király a kastély kis galériáján, amelynek ablakai ma is nyitva maradtak. Az orvosok remélik, hogy a felség nemsokára már a szabadban is sétát tehet. Az uralkodó étvágya olyan kitűnő, hogy a mai naptól fogva diétát sem tart többé. Ma egész nap jó kedvben dolgozott. Este 8 órakor fekiúdt le s csakhamar elaludt.

— Kiltüntetések. A király gróf Zichy Aladár, a király személye körüli miniszter előterjesztésére Tellyesniczky János főmérnöknek a folyó évi árvédekezés körül szerzett érdemei elismerésül a koronás arany érdemkeresztet adományozta. — A király Arnold Ignácznak, a zágrábi állampénztár pénztárosának, nyugalmaztatása alkalmából, sok évi hű és buzgó szolgálata elismerésül a Ferencz József-rend lovagkeresztjét adományozta.

— **Kossuth Ferencz betegsége.** Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszter állapotában — sajnos — a mai napon sem állt be javulás. Félhivatalosan jelentik, hogy a beteg kereskedelmi miniszter látogatók fogadásával és munkával túlerőltette magát s az éjszaka fájdalmai voltak. Ennek következtében ma minden munkától tartózkodnia kellett és látogatásokat sem fogadhatott. A délelőtti folyamán csupán Szterényi József államtitkár járt nála, aki a kereskedelemügyi minisztérium folyó ügyeiről referált.

— **József főherceg bucsuja.** József főherceg honvéd-gyalogdandárparancsnokká történt kinevezése alkalmából rendkívül meleg napi-parancsban vett bucsút az ezredtől. Többek között azt mondja, hogy minél jobban ismerte meg az ezredet, annál inkább meggyőződésévé vált az a biztos tudat, hogy oly csapatot élén áll, mely a katonák szent esküjében Istenhez, a király, szent hazának és annak törvényeihez fűződött fogadalmát, mindenkor férfias becsülettel fogja betartani, önfeláldozó, meggyőződéssel párosult lelkesedéssel védeni. Érett, izmos, edzett és nemes férfiúként áll előtte az I. honvédhuszárezred minden tagja. Igaz és önzetlen ragaszkodása tetőpontjára szólítja el a legfelsőbb rendelet, hogy a királynak és hazának teljesítendő szolgálatait másutt végezze. A napiparancsot kiosztották a tisztek és közlegények közt.

— **Wölfling Lipót megnősült.** Az akadályok, amelyek Wölfling Lipót második házassága elé gördültek, elhárultak. A menyasszony megszerezte az összes irományokat, amelyekre szükség volt, hogy törvényes házasságra léphessen. És így az egykori Lipót Ferdinánd főherceg, aki nem akart, nem óhajtott visszatérni az udvarhoz, ma délelőtti Zürichben, az ottani anyakönyvvezető előtt házasságra lépett Ritter Mária Magdolnával. Talán boldogabb lesz Wölfling Lipótnak ez a házassága, mint az első volt. Minthogy a menyasszony németországi illetőségű, ezért a házasságkötéshez az 1905. évi hágai egyezmény értelmében házassági engedélyre lett volna szüksége, ezt azonban a menyasszony édesanyjának eskü alatt tett ama kejeletésével pótolták, hogy leánya még hajdon és házasságkötését illetőleg semmiféle akadály sincsen.

Ritter Mária Magdolna, a menyasszony 1877. január 22-én született Novagban. Több testvére van, akik közül az egyik fiatalabb fiú, jelenleg szijgyártó-tanonc. Wölfling Zürichben a mult karácsonykor ismerte meg menyasszonyát, aki egy berlini áruház elárusítója volt. Az esküvőt minden ünnepélyesség nélkül tartották meg a svájci szokások szerint. Tanuk gyanánt a vőlegény ügyvédje, dr. Bader és a menyasszony egyik fivére szerepeltek. Az új pár a Rivierára ment nászutra, amely után Zürichben fognak állandóan letelepedni.

A menyasszony édesatyja, Ritter József Albert. 1847-ben született Stephansdoriban, ahol felnövekedve, később gazdálkodással foglalkozott, utóbb azonban tönkrement és 1896-ban a kamenzai szegényházban halt el. Neje, született Schwobe Amália, aki jelenleg mintegy 55 éves, 1900-ban másodsorú is férjhez ment egy Kastner nevű kovácsmesterhez, aki annak idején altiszt gyanánt végigküzdötte az 1866-iki háborút. A férfi most 75 éves. Mindketten szegények.

— **A rendőrség gyásza.** Rogulya Gyula államrendőrségi felügyelő ma reggel harminczkilenc éves korában hosszas betegség után meghalt Budapesten. Az elhunyt, aki katonatiszt volt, 1896-ban lemondott tiszti rangjáról és az államrendőrség kötelékébe lépett. Szolgált a főparancsnokságon, a IV. és VII. kerületi kapitányságon, legutóbb pedig a nyugoti pályaudvarra osztották be. Temetése hétfőn délután lesz az Illői-uti klinika halottas házából.

— **Tarnovszka grófnét kiszolgáltatták.** Gróf Komarovszky meggyilkolásában bünrészeséggel vádolt Tarnovszka grófnét tegnap a déli vasuton Velenczébe szállították, ahol tudvalevőleg a büntető eljárás folyik. Tarnovszka grófnét két rendőrbiztos kísérte egy elsőosztályú fülkében, amelynek költségét ő maga fizette. Este tíz órakor érkeztek Cormonsba, ahol Tarnovszkát át-szolgáltatták az olasz hatóságoknak. Ma reggel hét órakor Prilukov ügyvédet indították utnak Velenczébe. Vasárnap követi őket a grófné komornája, Perrier Eliz.

— **Tűz egy nyomdában.** A Pesti Hírlap váczikóruiti nyomdájában ma eldobott cigarettától meggyuladt a papírhulladék és két tekeres újságpapíros. A tüzet a központi és a IV. kerületi tűzörség oltotta el rövidesen. A kár jelentéktelen.

— **Lipót király nem nevezi meg magát.** Lipót belga király botrányairól folytatódólagos jelentés érkezik mindennap. S bizvást mondhatjuk, alig mulik el nap botrány nélkül. Most megint pikáns kis botrányról van szó, melynek introdukcióját egy francia hírforrás így adja tudtul: Október 16-án este Longpontban, a polgármesteri hivatal előtt megállott egy szürke automobil, a melyből három férfi szállt ki és pedig Barres Pál női orvos, Thonet Róbert orvos, mind a ketten párisi lakosok és Entz doktor bécsi orvos. A polgármester azonnal fogadta őket s Barres doktor a következőket jelentette ki:

— Ma, október 16-án reggel a Lormoy-kastélyban egy fiugyermek született, akinek neve Philippe Henry Francois Maris de le Croix. A gyermek anyja Blanche de la Croix, huszonnégy éves, foglalkozása nincsen. Atyja . . .

— Talán ismeretlen? — kérdezte az anyakönyves.

A három orvos mosolyogva nézett egymásra s Barres némi habozás után azt felelte:

— Nem, az atyja nem kívánja magát megnevezni.

Az orvosok távozása előtt Barres így szólott az anyakönyveshez:

— Erről a dolgról a világon senkinek sem szabad tudnia, különösen az újságíróknak nem.

A három orvos ezután visszaiült az automobilba s visszahajtott Párisba. Utközben azonban elgázolt az automobil egy marhahajcsárt.

Kiderült hamar, hogy a gépkocsi a belga királyé volt. A három orvos közül Thonet és Entz a belga király udvari orvosa, a harmadik pedig a gyermek anyjának, Vaughan Blanche bárónénak az orvosa. Így tehát kétségtelen, hogy a gyermek Vaughan báróné és a belga király gyermeke. De Lipót király nem akarja megnevezni magát.

— **Rákóczi-emléktábla a Bazilikában.** Gyásznak diadalmas ünnepe volt az a nap, melyen Rákóczi fejedelem és bujdosó társainak porladó csontjait ragyogó szekereken hozták vissza évszázados számfizetésből a fővárosba. A kegyeletes utódok ékes márványtáblával jelölik meg annak a szép napnak az emlékét, amelyen a diésőséges hamvak a Szent István-bazilika falai között otthont találtak. Dr. Kovács Kálmán, a Bazilika plébánosa, nemrég előterjesztést tett a főváros tanácsának, hogy a Bazilika falain márványtábla hirdesse a fejedelmi hamvak hazahozatalát s a budapesti átszállítás mozzanatát. A tanács helyt adott az indítványnak és egy két méter széles, egy méter hosszú vörös és fehér eres szürke márványtáblát illesztett az előcsarnok falába. Az emléklapon a következő felírás olvasható:

II. Rákóczi fejedelemnek, hősielkü anyjának, Zrínyi Ilonának és bujdosó társainak hamvai I. Ferencz József apostoli királyunk legfelsőbb elhatározásából kétszázados számkivétel után hazaszállítván, 1906. október 28-án ezen szent falak között pihentek meg.

Az emléklap a tavalyi nagy nap évfordulójára, október 28-ára lesz teljesen kész. Az évforduló egyébként felidézte a főváros hazafias polgárságának kegyeletét is. A VII. kerületi II. Rákóczi Ferencz társaság ugyanis kedden, október 29-én ünnepli meg Rákóczi Ferencz hazai temetésének egy éves évfordulóját. Az ünnepséget november 3-án akarták megtartani, de Thaly Kálmán díszelnök kívánságára október 29-ére tették, mert ekkor Thaly Kálmán is a fővárosban van és résztvehet az ünnepélyen. Különben a történelmi hűség kedvéért is október 29-ét kellett választani, amennyiben a kassai temetés október 29-én volt. Az ünnepélyen, amelyen több képviselő is résztvesz, átnyújtják Thaly Kálmánnak a díszelnökké való megválasztásáról szóló oklevelet.

— **Füldőélet Pöstyénben.** Pöstyénben, ma — üsz derekán — oly eleven az élet, mint akár a főszezon elején volt. Mindennap érkeznek most is fűrdővendégek a kontinens minden részéből, csodatevő forrásaiban gyógyulást keresendők, kik kellemesen élvezhetik a mostani szép őszi időt. A legújabbban érkezettek között itt találjuk: Fekete báróné leányával Pozsonyból, Suppanic bécsi gyárost, Jäger vasuti főfelügyelőt Stettinből, Scheibler orosz bányatulajdonost, stb.

— **Apjának gyilkosa.** A rózsahegyi törvényszék mint esküdtbírótság Sztrinátka Diner Mihályt az esküdtek veridiktje alapján négy évi fegyházra ítélte, mert apját, Diner Jánost veszekedés közben megölte. Az ügyész és a vádlott felebbeztek.

— **A kalábriai földindulás.** Még mindig nem lehetett pontosan megállapítani, hogy mekkora terjedelme van a pusztításnak, melyet Kalábria területén a földrengés okozott. Az eddig beérkezett adatok borzalmasság dolgában meghaladják a két év előtti földrengést. A katonák eddig százhatvanöt halottat huztak ki a romok közül. Még mindig háromszáz ember hiányzik, akik valószínűleg valamennyien elpusztultak. Feruzzánólakói közül csak százhuszan tudtak megmenekülni. Feruzzánó és Cheruse közt tábort tábori táviróit rendeztek be. A „Messagero“ jelentti: Ferruzzánóban csupán egynéhány ház maradt épségben. Mindenféle romokra és rettenetesen megcsontított hullákra lehet találni. Az életben maradtok kétségbeesve állják körül a romokat, abban a reményben, hogy hozzátartozóik élve vagy halva felszínre fognak kerülni. Az utcák mentén a tűzészeti parancsnokság által rendelkezésre bocsátott számos igavonó állatokat állítottak fel a segédeszközök szállítása céljából. Eddig 50 holttestet huztak ki a romok alól. Megállapították, hogy csupán 120 személy van még a romok alatt. A holttesteket egyelőre közös sírba temetik és mésszel földik be. A hatósági jelentésekből kitűnik, hogy 300 lakos eltűnt, akiknek sorsa ismeretlen. A sebesültek számát 600-ra teszik. Sátrak és élelmiszerek folytonosan érkeznek, a geraceli püspök a leginkább sújtott helyiségekbe ment és segélyeket osztott ki. Nápolyból az éjjel két vonatot indítottak segélyeszközökkel a szerencsétlenség helyszínére, ahova katonai orvosok és különösen a Vörös Kereszt Egyesület egy kirendeltsége is elindult. A földrengés sújtotta helyiségek közötti érintkezést a zuhogó eső nagyon megnehezíti. Lakava miniszter és Portanova biboros az orkán következtében nem juthattak Ferruzzánóba. A vasutvonal viz alatt van és az a vonat, amelyben Lakava miniszter utazott, hét óra hosszat volt kénytelen nyílt pályán vesztegelni.

— **A köd.** Londonban ma reggel nagy szerencsétlenség történt a külvárosban. Egy villamos kocsis a nagy ködben belerohant egy másik álló villamos vagonba, amely zsufolva volt utasokkal. Mind a két kocsi darabokra tört. Öt utas meghalt, a többiek mind megsebesültek.

— **Házasságok.** Csuka György magyar államasuti ellenőr, szigetkamrai állomásfőnök e hó 27-én tartja esküvőjét özv. Blegya Lászlóné leányával, Kornéliával Máramarosszigeten.

Kettős eljegyzés volt a napokban Tasnádon. Kovács István nagybirtokos és neje, Szabó Agnes két leánya váltott jegyet: Boriska dr. Kun Árpád országos képviselővel, Lilike dr. Kossa Béla ügyvéddel, a tasnádi függetlenségi párt elnökével.

Igali Kálmán székesfővárosi fogalmazó ma délután vezette oltárhoz Kovácsy Erzsikét, az Erzsébetvárosi templomban. Az eskető szertartást nagyszámu és előkelő közönség jelenlétében, Novák István plébános végezte. Násznagyok voltak: dr. Bárczy István polgármester és Hanvay Sándor VIII. kerületi előjáró.

— **Vonatütközés.** A Szabadka melletti Kelebia állomáson ma reggel a 970. számú közönséges teher- és a 942. számú gyorstehervonat összeütközött. Mindkét vonat Budapest felől jött s a gyorstehervonat Kelebiánál utolérte a közönséges tehervonatot, melyet nem vett észre, mert az utolsó kocsin lévő jelzőlámpa nem égett. Az összeütközés következtében Fenczy György fékező leesett a kocsiról s lábát törte, ezenkívül két vasutas szenvedett könnyebb sérülést. A gyorstehervonat mozdonya megsérült s a közönséges tehervonat három utolsó kocsija összezúzódott. A délelőtti folyamán a közlekedés átszállással történt, a délután folyamán azonban a pályát rendbehozták.

— **Gyilkosság égő fatuskóval.** Szörnyű gyilkosság híre érkezik Déváról. A háróirévnél az éjjel a révészek tüzet raktak. Koszta Péter révész a nála dolgozó munkást, Manya Deinetert szidni kezdte, hogy miért tüzel olyan erősen. Erre Manya felragadott egy égő fatuskót és azzal gazdáját úgy ütötte halántékon, hogy szörnyethalt. A gyilkos legényt a esendőrség elfogta.

— **Megint megtámadtak egy vonatot.** Kieleből érkezik a távirati jelentés, hogy Sztakov állomáson megtámadtak egy vonatot, amelyen a vasutigazgatóság pénztárosa is utazott. A rablók lekapcsolták a lokomotívot és Strzemieszice irányában elmenekültek. A kerületi főnök a katonai parancsnoksággal karöltve, üldözi őket.

— **A czinkotai vérengzés.** A főváros közvetlen közelében, Czinkotán, nagy apparatussal folyik egy vizsgálat, mely mindenáron titokban akarja tartani egy szenzációs vérengzés részleteit. Hogy miért e nagy titkolódzás, annak talán egyszerű magyarázata, hogy a korcsmai vérengzés szereplői ezuttal nem parasztlégények, hanem urieimberek, akiknek véres játékában, állítólag, egy hivatalos személy is élénk részt vett. A verekedés szintén Weisz Náczinak híres és hírhedt czinkotai korcsmája, az áldozat pedig Mészáros Pál, Czinkota kisbírója. Mészáros éjjel tizenegy óra felé betért a korcsmába, ahol több ur nagyban mulatott. Egyik asztalnál Vas Gyula mérnök s a segédjegyző, Mezei József ültek s vidáman sörözgettek. Minden asztal tele volt vendégekkel s a kisbíró odaült a mérnök asztalához és sört rendelt. A pohár csordultig volt, a hab lecsurgot az asztalra. A mérnök ekkor ingerült hangon odaszólt a kisbírónak:

— Jó lesz vigyázni, itt urak ülnek. Hé...
A kisbíró ere megjegyezte, hogy ő hivatalosan van jelen, mert nem tűrheti a csendháborítást.

— Nem tűrheti? — kérdezte a mérnök, nekigrott a kisbírónak és kétszer hatalmasan pofonverte, hogy az erős ember leesett a földre. A következő pillanatban lecsavarták a petróleumlámpákat s ahányan jelen voltak, nekiestek a szerencsétlen kisbírónak és botokkal, székekkel addig ütötték a szerencsétlen fejét, míg ottmaradt a helyszínen. Azután, mint akik jól végezték a dolgukat, szép nyugodtan hazamentek.

Mészáros Pál, a fiatal kisbíró hazatá-molygott és úgy, ahogy volt ruhástól, belezuhant az ágyba. Másnap, hétfőn reggel már nem tudott felkelni, láza volt, eszméletén kívül hevert az ágyban és Huszka Gyula jegyző, aki megjelent, hogy jegyzőkönyvbe foglalja a vallomását, nem hallgathatta ki. Estére meghalt a kisbíró, anélkül, hogy egy pillanatra is magához tért volna.

Most mindenáron azon mesterkedtek, hogy valamiképpen eltitkollják a dolgot. A kisbíró apját, akinek a másik fiát szintén agyonverték két évvel ezelőtt, próbálták puhítani, rávenni, hogy ne tegyen feljelentést és magyarázatták, hogy csak temettesse el rendesen a fiát, ne csináljon botrányt az esetből, úgy sem lehet kinyomozni a tetteseket. Az öreg Mészáros már belement volna az ügy eltussolásába és meg is rendelte a temetést, mely tegnap délutánra volt kitűzve. De ekkor már a hivatalos körök is tudtak a gyilkosságról és tegnap délután a czél vizsgálobíró, Szikszay törvényszéki orvos s az ottani kórorvos, dr. Szemeré jelenlétében megjelentek Czinkotán, hogy felboncolják a kisbíró-t. A boncolást meg is tartották és megállapították, hogy a halált koponyarepedés és agyvérzés okozta. A sötét korcsmában vasárnap éjszaka hivatalos személyek jelenlétében agyonverték egy hatósági személyt.

A vizsgálóbíró közölte a csendőrökkel a bonczeredményt és elrendelte a vizsgálatot, melyet nagy erélyvel folytat a czinkotai csendőrség. Annyi már hivatalosan is meg van állapítva, hogy a szerencsétlen kisbírónak az első pofonokat Vas Gyula mérnök adta. A mérnököt ma délután hallgatják ki a csendőrök.

— **A megszökött szalámigyáros.** Herzfeld Mór, a minap megszökött szalámigyáros ellen, aki több váltót hamisított és elikkasztotta feleségének, született Medák Erzsinek tizezer koronányi hozományát, a rendőrség körözölevét adott ki. A körözölevél elment Bécsbe is, ahol ma a rendőrség letartóztatta a megszökött szalámigyárost. Herzfeld Bécsben a Grosse Mohren-gasse 12. számú házában bérelt lakást s Hacker Miksa álnéven jelentette be magát. A hamis bejelentés azonban nem használt, mert a bécsi rendőrség megállapította az állítólagos

Hacker kilétét. Herzfeld ma akart Hamburgba indulni, hogy onnan Amerikába menjen.

— **Nagy váltócsalás Késmárkon.** Késmárk városának is meg van a maga szenzációja. Nürnbergi József nevű késmárki gazdag fakereskedő nyomtalanul eltűnt s hamis váltóival százezer korona erejéig megkárosította a szépmegyeyi pénzügyeket. Felesége csak azt várta, hogy gyermeke megszülessék, utána sietett; most ketten szökönek és már messze-messze járnak. Nürnbergi József gazdag kereskedő hírében állott. Nagy hozománya volt; ez azonban hamarosan eluszott a kezén. Kétes spekulációkba bocsátkozott és igen költséges életmódot folytatott. Mikor egészen kifogyott a pénzből, váltókat hamisított az apósa nevére. Szeptember végén azonban szomorú fordulat következett. Az apósa kezébe jutott egy hamis váltó és hamarosan tisztán állott előtte az egész család. Mezőcsátról, ahol lakik, Késmárkra utazott hamisító vejéhez és heves szemrehányásokat tett neki. A feleség a férjnek adott igazat. Közösen elhatározták, hogy megszökönek. A férj október negyedikén vonatraült, Poprád felé utazott; onnan Bécsbe ment; ma már valószínűleg Amerikában van. Tegnap Nürnbergi József is megszökött.

— **Odilon Helén házassága.** Odilon Helén, a bécsi színházi közönség egykor ünneplélt művésznője, aki tudvaleg előbb Girardinak, aztán Rakovszky Béla kamarásnak volt a felesége és válása idején sokat beszélgetett magáról, újra férjhez ment, még pedig magyar emberhez. Csütörtökön, e hó 24-én, a főváros közelében, Hiedegkuten járult az anyakönyvezető elé vőlegényével, koltai Pecsics Béla gyógyszerészszel. Az egyházi esküvőt Budán, a Szilágyi Dezső-téri ref. templomban tartották meg. Vannak aggálykodók, akik a művésznőt a bigamia, sőt a trigamia vádjától is féltik. Ezek elfelejtik, hogy magyar állampolgárnak Magyarországon, magyar hatóság előtt kötött házassága érvényes. Miután Odilon Helén magyar állampolgár, már a Rakovszky Béla-val kötött házassága is érvényes volt s így, amikor második férje halála után harmadszor is férjhez ment, se bigamiát, se trigamiát nem követett el és nyugodt lelkiismerettel élvezheti új házasságának gyönyörét.

— **Halálozások.** Laszczik Bernárd nyug. cziszterci-rendi tanár, jószágkormányzó és szentgothárdi perjel október 24-én élete 70-ik évében Szentgothárdon elhunyt.

Grätz Mór kolozsvári ev. lelkész, aki Sátoraljhegyt leányát látogatta meg, ma reggel 63 éves korában meghalt. Az elhunyt lelkész pályáját, mint budapesti segédlelkész kezdte meg, aztán Versezen és Gölniczbányán, végül 1887 óta Kolozsvárott működött. Az egyházi irodalom terén szorgalmas tevékenységet fejtett ki. Az elhunyt özvegye és öt gyermeke, köztük Grätz Gusztáv orsz. képviselő gyászolják.

Vaskó Bertalan, a várbeli iskolatéri községi elemi iskola tanítója 40 éves korában, tanítói munkálkodásának 21-ik esztendejében e hó 25-én elhunyt. Temetése vasárnap d. u. 3 órakor lesz az I. ker. Tábor-utca 3. sz. gyászházban. Az iskolatéri elemi iskola tanterületét külön gyászjelentést adott ki.

Engel Emánuel orvos, a cseh klubnak volt elnöke, tegnap meghalt hatvanhárom éves korában Karlsbadban. Engel 1885 óta tagja volt a képviselőháznak, de az utóbbi években visszavonult a politikai élettől s mint fürdőorvos működött Karlsbadban.

Zelei Imre hírlapíró meghalt Székesfehérváron.

— **Sikkasztó bankszoiga.** A gabonabank részvénytársaság ma reggel feljelentette a rendőrségen Kindler István bankszolgát, aki sikkasztott, aztán megszökött. Tegnap azzal bízták meg, hogy a postatakarékpénztárnál egy 1200 koronás csekket váltson be, azonfelül egy 215 koronáról szóló számlát is átadta neki, hogy Lichtenstein Miksánál bemutatassa. Kindler felvette a pénzt a postán is, Lichtensteinnál is és nem jelentkezett többé.

— **Az orvosegyesület pályázata.** A Budapesti Kir. Orvosegyesület kezelésében levő dr. Szenger Ede-féle alapítvány kamataiból való segélyezésre pályázatot hirdet. Az alapítványtökének 1200 koronát tevő egy évi kamatjövendelméből a) 400 korona nyoma morral küzdő gyakorló orvosoknak, b) 400 korona valamely elhalt gyakorló orvosnak segélyre szoruló és ezt megérdemlő fiu árvájának, c) 400 korona valamely elhalt orvos szegényen maradt özvegyének és árváinak segélyezésére fordítatik. A segélyezendők közül abszolúte elsőbbséggel bírnak a gyakorló orvosok és azok hátramaradt családtagjai, mindazon orvosok fölött, kik valamely rendes fizetéssel járó hivatalos állásban vannak vagy voltak, pl. hatósági orvosok, egyetemi tanárok, stb. Elkerülhetlen feltétel — a hagyományozó akarata értelmében — hogy a segélyt elnyerő római katolikus, ág. evangélikus vagy ev. református hitvallású legyen. A kérvényezők közül csak azok vehetők tekintetbe, kik hiteles okmányokkal igazolják, hogy a kívánt feltételeknek megfelelnek. A folyamodások ez évi november hó 10-ig a Budapesti Kir. Orvosegyesület igazgató-tanácsához intézendők és az egyesület első titkáriának, dr. Lévai József, Budapest, VI. Gyár-utca 1. címére bérmentett és ajánlott levélben küldendők. A borítékra irandó, hogy tartalma folyamodvány dr. Szenger Ede-féle segélyezésért.

— **Országos Fogyasztási Szövetkezet.** Az alakulóban levő Országos Fogyasztási Szövetkezet kötelekbe a Ganz-gyár, Vaikán gépgyár, a Budapesti Szivattyú- és Gépgyár, a Magyar-Bélg Fémipar-árgyár, Eisele József gépgyára, az Alifseparator léptek be alapítótagnak. Az alapítótagsági díj fejében a gyárak munkásai a fogyasztási szövetkezet raktáraiba szóló bevásárlási igazolványt kapnak. E tömeges belépés biztosítja a nagy taglétszámot, ami lehetővé teszi az olcsó bevásárlást. A törzstagoknak, akik hat részletben törleszthető 60 koronát fizetnek, az árut egy hónapi hitelre házhoz szállítják. A 10 koronát fizető rendes tagok készpénzzel olcsón vásárolhatnak a szövetkezet boltjában. Az alakuló közgyűlés novemberben lesz. Bővebb felvilágosítással szívesen szolgál a fogyasztási szövetkezet bizottsági irodája (Váci-ut 66.) és az Országos Tisztviselő-Szövetség irodája (Lónyai-utca 11.).

— **Zamoyska gróiné kalandja.** A szép orosz gróiné kalandját még mindig homály fedi. Az összes lapok megírták, hogy a gróinét egy vasuti kocsi-ban megtámadták és kirabolták. A vizsgálat során azonban kiderült, hogy a gróiné egy pástororóját maszkírozta a koholt rablótámadással. A megcsalt férj persze görcsösen ragaszkodik ahhoz, hogy neje ellen merényletet követtek el. Egy „autentikus forrás” így mondja el az esetet: Sesepetovo állomáson a gróiné mindent felforgatott a kupében, parasztruhába öltözött és elhagyta a kocsit. Varsóban másodosztályu jegyet váltott és Alexandrovba utazott, abban a reményben, hogy ott találja kiűföldről hazakerülő atyját, de gróf Potoczki már petersói birtokára utazott. A gróiné a lapokból értesült arról a nagy felbuzdulásról, melyet eltűnése okozott s visszautazott Varsóba, s tyja palotájába. A varsói rendőrkapitány azt is elmondja, hogy két detektívje felismerte a parasztruhába öltözött gróinét, aki egy gazdag czenochau lengyel menyasszonynak adta ki magát. A gróf közli, hogy felesége nagyon ideges és ápoló orvosainak nem sikerült öt annyira megnyugtani, hogy elmondhassa titokzatos eltűnésének részleteit. A gróiné idegbaja onnan ered, hogy az utolsó hetekben, mikor rutkai birtokán tartózkodott, egyremásra kapott fenyegető, névtelen leveket és hogy bátyja, Potoczki Sándor, nemrég szerencsétlenség áldozatául esett.

— **Kinai kalózkodok.** Hongkongból jelentik: Egy kalózbanda, amelynek tagjai utasoknak mondták magukat, megállította a Kanton és Csanghien között közlekedő Hungfung angol gőzhajót és kirabolta utasait.

MOLL-féle SÖSBORSZESZ

legjobb fájdalomcsillapító bedörzsölés csusz, köszvény és egyéb meghűlési bajoknál. A raktárakban ólommal zárt (plombírt) üvegekben 1 korona 90 fillérért kapható. MOLL-készítmény kérendő.

Fő-szétküldés: MOLL A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által

BÉCS, I., TUCHLAUBER 9. SZÁM.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesíthetnek. — A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

MOLL-féle SEIDLITZ-por

felilumhatatlan hányor mindama gyomorbafojknál, melyekből a rossz emésztés és székrekedés szokott keletkezni. A gyógyszer-tárakban MOLL készítménye kérendő eredeti dobozokban 2 kor

Fő-szétküldés: MOLL A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által

BÉCS, I., TUCHLAUBER 9. SZÁM.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesíthetnek. — A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

— **Örült napszám.** Rác János harminczéves napszám ma a Várkert előtt megszóltott egy rendőrt és érdeklődött, mint juthatna a királyhoz, mert ő orvos és meg akarja gyógyítani. A rendőrnök felült a napszámos izgatott viselkedése és behozta a főkapitányságra, ahol kiderült, hogy Rác elmebeteg. Beszélgetések a lipótczei tébolydába.

— **Visszavont fellüggasztás.** A kávéfőzők szak-egyesületét nemrég tudvalevőleg fellüggasztotta a belügyminiszter. Most leirat érkezett gróf Andrássytól, melyben az egyesület továbbműködését újból megengedi. A leiratban hangsúlyozza, hogy az egyesület felosztás terhe alatt tartózkodjék attól, hogy tagjait munkaszabadságukban korlátozza.

— **Tettes és póttettes.** A budapesti kir. büntető törvényszék esküdtbírósa ez év nyarán tárgyalta Matkovics István csavargó rablási bűnügyét. Az volt ellene a vád, hogy 1907. január 12. és 13. közti éjjelen az Örömvölgy-utca 20. sz. ház előtt két ismeretlen társával együtt megtámadta Hollaender Béla máv. gépgyári alkalmazottat, akit földre teperve, ki akartak fosztani. A rablás azonban nem sikerült, mert egy házmester vetődött arra, akinek láttára a három utonálló, akik közül csak Matkovicsot sikerült elfogni, elmenekült. Az esküdtzéki tárgyaláson a vádlott tagadta, hogy ő követte volna el a rablást s a tettesség gyanúját áthárítani igyekezett Etterer Viktor szobrászra, akit az esküdtbírósa tanuul ki is hallgatott. Etterer tanuvallomásában beismerte, hogy a helyszínén járt s az esküdtbírósa ezen beismerő vallomása alapján a kir. ügyész indítványára elnapolta a tárgyalást Etterer ellen lefolytatandó vizsgálat megkezdése céljából. A tanuból vádlottá lett Etterert nyomban letartóztatták ott az esküdtzéki tárgyaláson. A megindult vizsgálat folyamán számos terhelő adat merült fel Etterer ellen. Így a tárgyaláson tett beismerése, hogy a helyszínén ő is ott volt, továbbá Matkovics István vádlott terhelő vallomása, végül bűntettét előléte. Hiába tagadta ezen adatokkal szemben a vizsgálat folyamán, hogy ő akkor nem volt Budapesten, a vádtanács egy ügyészi pótvádirat alapján őt is vád alá helyezte rablás bűntetteért. Ma tárgyalta újból ezt az ügyet a büntető törvényszék esküdtbírósa Sárkány Lajos bíró elnöklété alatt. A tárgyaláson úgy Matkovics, mint Etterer kétségbeesetten tagadták a vád tárgyává tett bűncselekményt. Etterer védőjének, dr. Káldor Gyulának indítványára a bíróság több tanuul hallgatott ki, akik azt igazolták, hogy Etterer csakugyan nem volt jelen a rablásnál, mert akkor nem volt a fővárosban. Ezen tény beigazolása után dr. Varga ügyész Ettererrel szemben a vádat eljettette s csak Matkovicsot kérte bűnösnek kimondani. Az esküdtek dr. Bakonyi Pál védő meghallgatása után marasztaló verdiktet hoztak s ennek alapján a bíróság Matkovics Istvánt rablás bűntettéért 3 évi fegyházra ítélte. Etterer Viktort a vádelejtés következtében a bíróság megszüntette jogerősen a további eljárást s nyomban szabadlábra helyezte.

— **Épül a testőrség kaszárnyája.** Az ujonnan szervezett darabont-testőrség kaszárnyájának építését megkezdték. A kaszárnyának közvetlen összeköttetése lesz a királyi várral, hogy a testőrség szükség esetén minden haladék nélkül szolgálatba állhasson.

— **Fővárosi Orfeum.** Még csak néhány napig látható a Fővárosi Orfeum remek októberi műsora, a szenzációs elefántokkal. Minthogy ilyen látványosságban csak nagyon ritkán van része a nagyközönségnek, aki még nem nézte meg ezt a maga nemében egyedül álló attrakciót, bizonyára fel fogja használni a még rendelkezésre álló rövid időt. Camille Ober, a fenomenális hangterjedelmű énekesnő, valamint a műsor többi elsőrendű látványos számai esténként zsúfolt házakat vonzanak. A vasárnap délutáni előadáson részt vesznek a tánczó elefántok is.

— **Kéjutazás a tengeren.** Az Osztrák Lloyd-társaság november 17-én „Thalia” szalongozósével különös kényelemmel rendezi 8-ik társas-utazását Dél-olaszországba, Egyiptomba és Görögországba. A nagy fényűzéssel berendezett hajó Triesztből indul és utijában Korfút, Syrakusát, Messinát, Palermót, Tunist, Tripolist, Alexandriát, Piroust és Patrast keresi fel. Prospektus a Központi Menetjegyirodában (Budapest, Vigadó-tér 1.) kapható.

— **Társas kirándulások.** Deczember hó 2-án társas kirándulás indul Olaszországba, Budapest—Fiume—Ancona—Róma—Florenz—Velence—Budapest utirányon át. Részvételi-díj 375 korona, 13 napi teljes elsőrangú ellátással stb. Ugyanekkor Nápoly—

Messina—Siracusa—Palermo—Tunis megtekintése, mint 21 napra terjedő külön kirándulás is tervbe vétetett. Részvételi-díj 620 korona. November hó 25-én Jeruzsálemba, Törökországon keresztül, melyvel kapcsolatban, Egyiptomba, Kairóba külön kirándulás fog indulni. Programokkal készséggel szolgál a „Magyar Utazási Vállalat r. t.” Budapest, IV., Eskü-ut 3. sz.

— **Gyorsírás és gépirás-oktatás!** A Stenográfia orsz. Gabelsberger magyar-német gyorsíró- és gépiróiskola, a közönség körében mutatkozó nagy érdeklődés és a nagy látogatottság következtében kénytelen volt iskolahelyiségeit és felszereléseit tetemesen nagyobbítani és ezért a mai naptól fogva az iskola már nem a Kazinczy-utcában, hanem Váci-körút 33. sz. alatt létezik. November hó elején új magyar-német gyorsírói, gépirási és kereskedelmi tanfolyamok nyílnak a legelőnyösebb feltételek mellett. A gépirás-oktatás teljesen díjtalan.

— **A szerencse.** Minden ember leghőbb vágya, hogy megtalálja a szerencsét, mely annyi embernek meglepetésszerűen hull az ölébe és ahova betér, ott meglepődést és örömet szerez. Sokan pedig ott keresik szerencséjüket, ahol nincsen. Az osztálysorsjátékban azonban a sorsjegytulajdonos könnyen nagy nyereményekhez juthat, amely tényről a közönség minden egyes húzás alkalmával értesül. Ilyen szerencsés eredmény mutatkozott a legutóbb lefolyt 20. osztálysorsjátékban a Török bankházban, ahol ezen egyetlen sorsjátékban a bank vevőinek a 400.000, 90.000, 60.000, 40.000, két 20.000, a 15.000, több 10.000, 5000 koronás főnyereményen kívül még sok egyéb nyereményt fizettek ki. Ez az eredmény a Török A. és Tsa r. t., Budapest, IV., Szervitátor 3. szám alatti bankház szerencsés sikereit bizonyítja, ennél fogva, aki osztálysorsjegyetek őhajt vásárolni, bizalommal fordulhat megrendeléseivel a Török-bankhoz Budapesten.

x **Ha nászajándékot, zseborát, ékszer kell vásárolnia,** ne vesztessze idejét azzal, hogy sorra járja az üzleteket! Kedvére csak egy helyen vásárolhat és ami fő, előnyösen. Kérjen Polgár Kálmán budapesti jó hírű műtőrástól nagy képes album-árjegyzéket (VII. Erzsébet-körút 29. sz. I. em.) amit ingyen és bérmentve kaphat. Hogy várakozáson felül meg lesz elégedve, azt az a sokszáz dícséző-nyilatkozat igazolja, amivel a vevők Polgár Kálmán műtőrást elhalmozzák.

x **Fodor-léle vívőterem a Koronaherceg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vívőterme.** Különös gond fordították a gyermektorna és vívásra.

x **Bob hashajtó a legkellemesebb, 10 fillér.**

x **Zászlók, czimerek, minden kivételben kaphatók Linhart színház festőnél és díszítőnél Budapest, VIII., Hunyadi-utca 27. sz. Árjegyzék ingyen.**

x **Sírkoszorúk a Párisi nagy áruházban.**

x **Igaz gyöngy minden cseppje az Alföldi fehérkeresztes Sósorszesznek,** melynek csodás ereje, kellemes utóhatása, olcsósága bámulatos. Készíti az Első Alföldi Cognagyár r. t. Kecskeméten.

x **Ha jó és olcsó divatruccizkát akar,** forduljon Vass Jenő céghez Budapest, Erzsébet-körút 22. szám.

x **A logikátlanság!** Sok ember logikátlansága akkor tűnik ki legjobban, ha beteg. Ilyenkor idegességében mindenféle kuruzslószeret használ, csak azt nem akarja, amely feltétlen használ. Így sok ember szenved csusz- és izomremében és logikátlanságból nem akarja a hü barátot, az Alföldi fehérkeresztes Sósorszeszt használni, melyet kizárólag az Első Alföldi Cognagyár r. t. készít Kecskeméten.

x **Felhívjuk a t. olvasóközönséget Keleti J. műszerész mai hirdetésére.**

x **Az orosz politikai viszonyok egyes ottani gyárosokat teljesen tönkre tették,** egy másik része pedig kénytelen gyártmányainak egészen új piacot keresni, mely kísérlet nehéz áldozatokkal jár. Csak így magyarázható meg az a hallatlan olcsó ár, amelyet Weiler első bécsi exportháza rendelőknek nyújt. A czég mai hirdetését kiváló melegen ajánljuk tisztelt hölgyeink figyelmébe.

x **A kiegyezés általában nyomottá tette az egész országban a kedélyeket s nem éppen sok bizalommal tekint népünk a jövő elé.** Pedig éppen ezen helyzetnek kellene felébreszteni bennünk az akaratot, hogy egyenként önállósítsuk magunkat iparunkban, kereskedelmünkben, hogy minden külföldi hatástól, utáztatástól menten teremtsünk tért magunknak. Így lehet csak az ország önállóságát megteremtteni, s ezen törekvést látjuk megvalósítva Gichner János (Budapest, VII., Erzsébet-körút 20.) paplan-, vas- és rézbutorgyárosnál, kinek saját gyártmányú árucikkkel, bármely világczég gyártmányaival minőség s olcsóság tekintetében nem hogy versenyezzenek, de jóval felül is muliák azokat. Megkapta már a most megjelent árjegyzékét?

Magyar szecsesszió.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, október 26.

A Nemzeti Szalón tavaszi közgyűléséhez elegendő reflexiót fűztünk már annak idején. Megírtuk, hogy ama közgyűlésen a szavazatok nyers többsége ilte diadalát egy művészcsoporthoz erkölcsi ereje fölött. A cimboraság és a kenyér szempontjai a művészet szempontjai fölött. A rossz művészek a jó művészek fölött.

Mint első jelöltük meg teendőit a „kibukott” csoportnak, mely ugyszólván kivétel nélkül magában foglalta a magyar festőművészet legelső neveit. Nem szabad megalkudniok, elfogadniok a koncepot, melyet a szomorú győztesek sietve felkináltak. Ki kell válniok a Szalónból, és a maguk homogén keretében kell az érvényesülést keresniök. Leszámolva még a társadalmi támogatással is, melyet a Műcsarnok és Szalón tárlatai képviselnek.

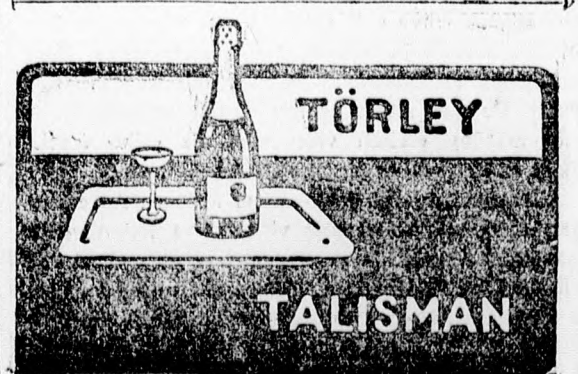
Azóta minden ebbe az irányba terelte művészeinket. És tegnap a magyar képzőművészet egyik legjelentősebb fejezetéhez jutottunk el. Megalakult a magyar szecsesszió. Nem jelenti valamely új irány csatakiáltását, mint a külföld hasonló mozgalmak. Mégis, jelentősebb azoknál. Mert legjobb művészeink egységes mozgalmát jelenti. És mégis csatakiáltást: a becsület, művészi törekvések öntudatos leszámolását a művészet tehetetlenségeivel és apró kufáiraival.

A „Magyar naturalisták és impresszionisták köré”-nek tegnapi alakuló ülésén Sinnyei-Merse Pált, Ferenczy Károlyt és Rippl-Rónai Józsefet választotta meg a művészcsoporthoz vezetőül. Ők hárman e sorok írója előtt következőképpen foglalták össze a mozgalom szándékait és indítékait:

— **Megalakultunk** mendenekelőtt azért, mert a tapasztalások igazolják, hogy csak kis, intim keretben érvényesülhetnek a mai intím művészet tárgyai. Megalakultunk azért, mert magunk között, ha nem s azonos irányu, de legalább is azonos törekvésű művészek munkáinak harmónikus keretében akarunk kiállítani. Egyesületünkbe a tagokat beválasztjuk kétharmad szótöbbséggel. Nem kor szerint csoportosultunk, vannak köztünk legfiatalabbak is. Tagjainkon kívül időről-időre másokat is felszólítottunk együttes kiállításra. Rendezzük tagjaink és mások kollektív kiállításait is. Persze erről csak akkor lehet szó, ha helyiségünk is lesz. Egyelőre sikerült megállapodásra jutnunk a Nemzeti Szalónnal oly irányban, hogy tárlatainkat a helyiségeiben rendezzük. Egyesületünk tagjainak csak az egyesület hozzájárulásával szabad másutt kiállítani.

A nyilatkozatnak különösen ez utóbbi pontja nagyjelentőségű. Azt jelenti, hogy a Műcsarnok és a Szalón tárlatai ezentúl az összes kiváló magyar művészeket nélkülözni fogják...

Az egyesület tagjai a következők: Sinnyei-Merse Pál, Ferenczy Károly, Rippl-Rónai József, Fényes Adolf, Vaszary János, Magyar-Mannheimer Gusztáv, Glatz Oszkár, Csók István, Kernstock Károly, Réti István, Márfy A., Czobel Béla, Kann Gyula, Ferenczy Valér, Iványi-Grünwald Béla és Strobentz Frigyes.

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

Rabenstein Bersabe.

(Szinmű 4 felvonásban. Irta Wildenbruck Ernő. Fordította Vértési Jenő. Bemutató előadás a Nemzeti Színházban.)

Azok a régi jó idők! Ah, hol vannak azok a régi jó idők? — kiáltják fel és kérdezik az érzékeny szivűek, a szenzibilisek, akik szeretnek még megrázkódnival, ha a színpadi hős hasogatja a színpalot, ha extázisba esik, vagy ellágyul és könyeket hullat és kivont karddal, iszonyu indulatoktól rázottan kirohan a kulisszák mögé. Joggal kérdezzük. Mert ime, a Nemzeti Színház publikumának zöme oly idegenül nézett ma ezekre a kosztümös, kardos, sokszínű alakokra, mint hazajáró lelkekre. Mintha azt kérdezte volna tőlük: Kik vagytok, ti részben nyájas, részben nagyon is nem nyájas kísértetek? Hallottunk rólatok valamit egykor: hogy ti voltátok azok, akik egykor uralkodtatok a színpadon, de fényetek elhomályosult, a zománcz, mely egykor benneteket oly ragyogóvá tett, csúnyán lekopott.

Bizony, más idők járnak mostanában. Az élettel együtt a színpadi követelmények is megváltoztak. Ha jogos is a panasz, hogy a verizmusnak csunya kinövésai vannak, de mégis, még az ilyen kinövés is jobbaknak látszanak, mint a ma látott öblös, nem is hangzatos, de hangos dörömbölések. Ezeknek az ideje, ugyilátszik, végképpen elmúlt. Nem állítjuk, hogy a romanticizmus valamely formában nem fog soha visszatérni többé, vagy legalább is jogot nem követel a visszatérésre, de ebben a formában, amelyben ma láttuk, hiába fog erre jogot kérni és nem is fog visszatérni.

Mennyi üresség és mennyi szópuffogatás, mennyi ágyudörgés, vér, gyilkosság, rablás, szerelmi sóhaj, hamis pátosz, kosztüm ez ürességen belül! Ha a modern daraboknak az a hibájuk, hogy nagyon is kevés bennük a cselekmény, úgy minden fentartás nélkül el lehet mondani, hogy ennek a darabnak egyik hibája a cselekmény tulságos nagy sokasága. Itt minden felvonásban történik valami. Az első felvonásban a hősnő (Rabenstein Bersabe nevű leány) apja, aki melleleg megjegyvezve rablólovag, úgy fejbevégi Walsert Bartolome nevű ifjút, hogy az vértől borítva összeesik. Nem is sejtje a rablólovag ur, hogy ez az ifju lesz egykor leányának férje. Ugyanakkor ő is akkorát kap a kupájára, hogy haldokolva tántorog be s miután mindent elmondott, amit mondani akart, meg is hal szépen, ha hosszadalmasan is. Kölesönösen agyonütik egymást; csakhogy az ifju nem hal bele.

Történik-e még valami az első felvonásban? Sok mindenféle történik. De nem érdemes elmondani; majdnem úgy ál a dolog, hogy megnézni sem érdemes. A rablólovag, akármekkora is kapott a kupájára, gyöngysort rabol el az ifjútól. Még annyi ideje is volt, hogy a táskájába tegye és haldokolva átadja néniének, hogy annak az árából a lányát kolostorba helyezze. Ugyancsak itt történik, hogy a sebesült ifjút beviszik a rablólovag várába. Rabenstein Bersabé, a rablólovag leánya, meglátja a sebesültet. Meglátja őt s belészeretni, egy pillanat műve volt.

Ugyebár, ismerősen hangzik ez a kitétel. Hogyan hitt az ilyenben egykor, a romanticizmus virágkorában a naiv színházi közönség! Majdnem úgy hitt benne, mint ahogyan most nem hisz már benne. S azt kérdelem én is, hogyan lehetett egykor hinni benne. De még van több is. A sebesült ifju magához tér egy pillanatra s meglátja a föléje hajló leányt. Meglátja őt s belészeretni, az előbbi recepte szerint, egy pillanat műve volt. Csókot kér is tőle: csókot kap is tőle. Azután besétál az ifju menyasszonya. Mert az ifjunak menyasszonya is van, akit még sohasem látott. De már akkor az ifju megint eszméletlen. A menyasszony elviteti völégényét, de előbb érdekli az értékes gyöngysort iránt.

Ez mind az első felvonásban történik. Az ember azt hinné, hogy lélekzetét visszafojtva lesi, várja a közönség a cselekmény menetét. Pedig ennek az ellenkezője következik be. Tompa unalom ulti meg ezt a felvonást. Abban a pillanatban, amikor a közönség hinni megszűnik, kezdődik a figyelmetlenség és unatkozás.

A többi felvonást ilyen részletesen ösmertetni nem fogom. Csak jellemzőképpen soroltam föl az elsőnek cselekménytartalmát. De az történik a játék további menetében, hogy Bersabe kisasszony maga viszi vissza a gyöngysort Walserekhez. Ott tudja meg az ifju, hogy nem az volt a menyasszonya, aki sebesülten megcsókolta, hanem más a menyasszonya, akit nem szeret.

A jó öreg drámaírók ezt mind olyan hatásosan tudták megcsinálni a multban a színpadon s a jó ifju publikum ma oly kevésbé érdeklődik az ilyen csinálmányok iránt. Azután az történik, hogy az ifju Walsert megostromolja a rablólovag várát, ahol szerelmese van. Hogy, hogy nem: az ostromot nézi az ifju Walsert menyasszonya is. Mikor Bersabe a vár ablakából meglátja gyűlölt vetélytársnőjét, nyilat ragad (a darab a XVI. században játszik) és lelövi őt. E miatt elfogják, halálra ítélik. Már a vérpádon van a leány; már le akarják csapni a fejét. Ekkor az ifju Walsert előáll és azt mondja, nőül akarja venni a leányt. Régi törvény: ha a halálra ítélt nőt egy szabad férfi nőül akarja venni, kegyelmet kap. Bersabe is kegyelmet kap és a vérpádról az oltár elé megy. Az augsburgi nép ujjong; de a Nemzeti Színház publikuma nem melegsik föl.

Ez történik Augsburg és Nürnberg között az Urnak tizenhatodik századában. De történhetett volna előbb is, utóbb is és bizvást meg sem is történhetett volna. Minden színpadi rekvizitum megindul; az ágyuk dörögnek; a kardok csörögnek. Söhajok szállnak. Szerelmesek könyeznek. Sötétség váltakozik a viláosságal. Haldoklók henteregnek a földön. Még egy kis német gyarmatpolitikát is kever a ravasz szerző a darabba; mely végtelenül naivan hangzik. Mindez nem segít. A publikum érdeklődése a langyosságul nem emelkedik. Még Márkus Emma játéka sem tudja a hangulatot a melegségig fölhevíteni. Pedig erejét, nőiességét, lelke hevületét vitte föl köztetbe. Mily szende és szép volt a második felvonásban, mily vaddá és lángolóvá lett, ha szenvedélyei kitörték! Mennyi művészetet pazarolt a nagy szerepre. Játékának volt hatása, de annak, amit kifejezett, nem tudott hatást kieroszakolni. Az ilyen ódsígon nem hevülünk meg. Az eszközök, amelyekkel a szerző dolgozik, elvesztették vonzó erejüket. A szentimentális németeknek tetszett a darab. Ugy mondják legalább. De mi nem akarunk visszatérni a romanticizmus fattyuhajtásaihoz. A modern ember fantáziája már nincs berendezve az ilyen csinált és erőszakolt dolog aprecziálására. Jászai Mari pompás és méltóságos játéka, Fáy Szeréna meleg hangja és bensőséges beszéde szintén oázis volt a romanticizmus e sivatagában; de menteni keveset tudott. Felvonultak a tildő-akrobaták: Pálffy, Bakó; úgy megkiabáltak, hogy több volt a soknál. Odry mérsékelte kissé magát és Pethes is; de azért dörömböltek eléggé. Ivánfi szenvedélyesebb volt kelleténél. Lenkei Hedvignek pompás kosztümjei voltak, de játékaival még ellenszenvesebbé tette szerepét, mint amennyit a színpad elhínt. Hosszabb is volt a darab, mint amennyire a modern, civilizált idegek be vannak rendezve.

A fogadtatás elég világosan fejezte ki azt az óhaját, hogy minél kevesebbet kér a színház művelt disztinválni tudó publikuma az ilyen süttetből. Csodálkozunk, hogy a Nemzeti Színház igazgatójának a szeme annyira megakadt ezen a darabon, hogy színtre is alkalmazta.

Timár Szaniszló.

Színházi szemle.

Budapest, október 26.

Vigasztalan a szemhatár az egész vonalon. A nagy ígéretés után bekövetkeztek az első bukások, néhol legjobb esetben a félsikerek s most a birkózó felek — direktziók és publikum — fujnak egyet, hogy a következő napokban megint öltre menjenek.

A szezon szerencsétlenül indul. Némelyik direktornak az a babonája, hogy az ugynevezett „slágerait” a végére tartogatja. Ez jó fogás a drámaíróknak, aki a negyedik felvonás végén még mindig biztosíthat magának egy kis sikert, de a direktor, hogy modern műnyelven beszéljek, a startnál ugorjon olyat, hogy biztosítsa magának a pályát. Az előbbeni Magyar Színház is akkor találta meg a Vig özvegyet, amikor

már csukódó-félben csikorogtak a kapui és a következő direktzió szerződését már megfogalmazták.

Azt mondják: szerencsés fogás volt. Szerencse nélkül... satöbbi. Mondjátok el magatokban a jó szerencséről szóló közhelyeket és proverbiumokat. Én röstelltem őket leírni.

De hát az ördögbe is — a színház-igazgatás pusztá szerencsejáték? Hiszen akkor dirigálják a színházakat Dörge, akinek pénze pörge, vagy Hecht, aki nem ismeri a pecht, — akár Török, kinek szerencséje örök, sőt Hermes, aki nekünk bankót termesz... De nem. Sokkal komolyabb a dolog, hogyszem tréfával el lehetne ütni. A színházigazgatót, mint mindenkit, segíti a szerencse, vagy ildózi a szerencsétlenség, de aki csak ezen ulti, az náparipán lova-gol. Az nem direktor, hanem cserencselovag.

A darabok megválogatása, a szerződtetések — nem szerencse, hanem szakértelem dolga. A darabok betanítása, elrendezése, színrehozatala pedig egyenesen tudomány. Nemcsak a bátraké a szerencse. Azt mondják: elő mer te adni ezt vagy azt — és betűtött. Nem igaz. Bizott benne és tudta mit csinál. Ha nem bizott benne és nem tudta mit csinál, de mégis előadta, akkor nem színházi ember, hanem hazardőr.

Már most a szerződtetések! Elmúlt az az idő, amelyről Benkő Kálmán azt mondta: „öcsém, ahány vidéki direktor van, tedd zsákba, nyulj belé, fogj egyet — imposztort fogtál!” Ma már a vidék nevelésintézetek s a fővárosi tuczatszámra tenyésző színészkolák ontják az ifju színészeket, akiknek egy jó része ki sem teszi a lábát vidékre, egyenesen itt marad, ha máshol nem, a Tháliánál vagy a Kabaretekben.

Tehát bátran nyulhat a fővárosi direktor a vidéki komédia méhkasába, — egy kicsit megbomlik a raj, itt-ott meg is szurkálják, mert bizony fáj a direktornak az általa gondtal nevelt talentumot most, amikor tud valamit, világga bocsátani. Ugy jár vele, mint a kotlóstyuk, amely kacsat költött s mikor a vizpartra ér — rémülve látja, hogy az ő csemetéje kiuszik a nagy vizekre, míg ő parton futkározhat, kotkodácsolhat — hiába, nem uszhatik utána.

A Nemzeti Színház is a régi népszínházi társulat oszlo apostolai közé nyult és kiválasztotta magának Kovács Mihályt. Kovács Mihály kitünő színész. Operette-színész, aki egész eddigi életét a muzsikális bohózat mezején töltötte el. Most, férfikora javában tanuljon meg felejteni, mint a vén cigány, minden nap egy régi operette-nótát s tanuljon minden nap egy új lépést, a Nemzeti Színház együttesébe való beleilleszkedés felé — ha ugyan a Nemzeti Színháznak még van együttese!

Erre törekszik most mindegyik színház. Különösen a Nemzeti Színház újabb konkurrenséi, a Magyar- és a Népszínház. Ez, ha a Raszkolnikovot lejátszatta, hallom, a klasszikus repertoárt veszi elő. Ehhez aztán kell „együttes”, azaz, a kezdetben nyers, divergáló elemek összetörődése egy közös, kiváló czél felé. Alapelve az, hogy ne magára játszzék a színész, hanem tartsa szem előtt, hogy neki mindig partnere van, akkor is, ha egyedül áll a színpadon; ott a darab szelleme. Amit Meiningen nem diestelenül kezdett el — folytassák ezek teljes dícsőséggel.

Es itt van helye, hogy egy szót szóljak a színészről, mint kritikusról. Közmondásos dolog lett, hogy amely darabot a színészek szidnak, azt szeretni fogja a publikum. De viszont fáj annak a színműnek, legyen az siró vagy mosolygó, amelyet a színész-nép agyba-főbe dicsér.

Meglepetve fogja kérdezni egyptár drámaíró-kö-légám, hogy hát van olyan is?

Igaz. Jaj a szerzőnek, aki minden szereplőnek nem adhat czimszerepet! Minthogy pedig egy darabnak csak egy czime van — a czimszerep se lehet több. Megverte az Isten aztán azokat a próbakat, mikor a színészeknek nem tetsző darabot gyakorolnak. A kulisszához támaszkodó, szerepét ásitva dunnygó színész valóságos ostora a darabnak. A kedvetlenség ragadós, egyik duzzogó színész elrontja a másiknak a kedvét, s a pompes funebresi hangulatban folyó próbák fájdalmas prognostikonjai az előadásnak.

Semmi köze a színésznek ahhoz, hogy milyen a darab? Neki lelkiismereti kötelessége a lelke legjavát tenni a szerephe. Játszsa úgy, mintha a legklasszikusabb munka volna, s akkor, ha a siker nincs arányban az ő fáradságával, nem vethet magának szemé-

semmit. Ő megtette a kötelességét. De már valószínűleg egyiptomi csapás az az istenverte primadonnaszeszély, amely belebukik már az utolsó kóristába is, s ha nincs minden kedvére, lehurrogja a darabot, kedvetlenül, immel-ámmal próbái s tönkreteszti azt a jót is, amit mások tán produkálnának.

Nincs joga előleges kritikát gyakorolni semmiféle szerző fölött. Ezzel super-arbitrája a maga direktorát vagy drámabíráját. Nem mondom, hogy azok csalhatatlanok. Istennyilat csalhatatlanok. De mért veszi át azok felelősségét a maga vállára? Aztán meg, hány rossz darabot játszottak meg már olyan jól, hogy repertoáron maradtak — viszont hány jó darabot nyomorítottak agyon a rossz játékkal, amely vagy sohasem támadt föl többé, vagy ha föltámadt — generációknak kellett elmúlni, míg a régi rossz benyomás feledésbe ment!

Tehát végezze mindenképpen a maga mesterségét. A bíráló bíráljon, a színész játsszon. Vagy tán fordítsuk meg a dolgot — bíráljanak a színészek és játsszanak a direktorok? Kuriózumnak nem volna rossz. Egy jó-tékony célú előadás meg lehetne próbálni.

Fordítson gondot erre a szinpad szerzők egyesülete. Követelje meg a szerző beleszólási jogának respektálását minden vonalon. Azt mondjátok, hogy ez természetes és megvan? Igen, papíron. Gyakorlatban másképp van. Minden beleszólásért megörölnak direktorok, rendezők, színészek — és — utolsók bár, de nem végsők szívünknek — a színésznők!

Persze, hogy míg az ígértből test lesz, — megint felelőlyhat egy generáció. Ugy vagyunk vele, mint a zsidó-menyasszonysággal. Nagyon soká tart. És az egyszerű vőlegény, aki már hét éve járt jegyben, azt felelte az érdeklődőknek, hogy ő Horatiussal tart. A házasság is olyan, akár a jó könyv. Nonum prematur in annum!

Dorian Grayvel azonban hiába vártak volna kilencvenkilenc esztendeig. Szerencsétlen gondolat volt ezt a regényt dramatizálni. Nemcsak a cselekmény sutasága, meg a képhistoria miatt. Igaz, hogy a legszerencsétlenebb gondolat képet, arcképet szerepeltetni a szinpadon. Mindig komikus a különbség az élő alak meg a képe között a szinpadon. Hát még ha a képnek olyan metamorfózisokon kell átmenni, mint a Doriánénak? Legyen az az Isten művésze — nem villanyfényre és nem ötven méter távolságra kombinálta ő azt a képet!

Legjobb megoldotta a maga feladatát ebben a tekintetben egy vidéki direktor, aki „Rafaelt” adta elő — ha jól tudom: Kecskeméten. Fáy Szerénával rándultunk le az előadásra s első kérdésem az volt: hol van a Madonna-kép és hasonlít-e a szereplőhöz?

A direktor sunnyogó mosollyal dörzsölte a kezét és szemhunyorgatva biztatott, hogy az a kép a megszólamlásig hasonlít az eredetijéhez.

— A kíváncsiság nem hagyott nyugtot.

— Hadd lám, mondok.

Odavezet a szinpad hátterébe, ahol a rengeteg Madonna-kép fel volt állítva, de — ó jaj! — a fej helyén a vásznon egy kivágás, üres lyuk tátongott.

— Mi az isten csudája ez?

— Az én találmányom. Hívebb már csak nem lehet a kép, mintha a primadonnát odaállítottam mögé s az a saját arcát illeszti a kivágásba?

... Hiszen minden jó lett volna, de korábban húzták szét a függőnyt s a primadonna helyett a disztemster szőrös pófája nézett ki a képből, még a cseréppipa is a szájában volt...

Váradl Antal.

(*) A kolozsvári nemzeti színház sorsa. Gróf Apponyi Albert kultuszminiszter a kolozsvári nemzeti színház igazgatójává további hat évre dr. Janovics Jenőt, a jelenlegi igazgatót nevezte ki. A kultuszminiszternek ez a ténye bizonyára örvendésesen fogja meglepni a kolozsvári intelligens közönséget, mely azalatt a két és fél év alatt, mióta dr. Janovics vezeti e műintézetünket, példátlan szeretettel látogatja a színházat. De mi is a legteljesebb megnyugvással vehetjük e hirt tudomásul, mert a

dr. Janovics neve elég garancia arra, hogy a magyar kultúra e fontos pontján igazi művészi élet fog fejlődni. A fiatal igazgató eddigi működése a legszébb reményekre jogosíthat. A nagy szinpad sikere, melyeknek az utóbbi időben színhelye a kolozsvári színház, immár országos érdeklődésre tarthatnak számot. Fiatal tehetségek bontakoznak ott ki s fejlődnek a dr. Janovics avatott keze alatt. Műsora igazán elsőrendű s igen sok tekintetben fölülte áll a fővárosi színházak műsorának. Igen sok nagy irodalmi szenzáció került a kolozsvári színház utján a budapesti szinpadokra. Janovics igazgató irodalmi működése is nagy figyelmet kelt, kétségtelen, hogy nemcsak egyik legkiválóbb színházi rendezőnk, de egyik legszélesebb tudású dramaturgunk is, akinek nemcsak esztétikai cikkeit keltenek feltűnést, de Csikyról szóló két kötetét a Kisfaludy-Társaság is megjutalmazta. Ugy értesülünk, éppen a napokban kerül ki sajtó alól egy nagyszabású munkája: „A magyar dráma irányai” czímen. A kultuszminiszternek különben volt alkalma személyesen is meggyőződnie a kolozsvári nemzeti színház előadásainak magas művészi színvonaláról. Gróf Apponyi két előadást nézett végig Kolozsvárott s a legmelegebb elragadtatás hangján nyilatkozott az előadások stílusáról, a mintaszerű rendezésről s a művészi erők kiválóságairól.

(*) Az Országos Színművészeti Akadémia az Urániában ma este Tartuffe-öt, Molière vigjátékát adta elő. Az akadémia nyilvános előadásait a múlt években a közönség egészen megszerette és nem szívesen vette volna elmaradásukat, aminek egyidőben híre járt. A mai megnyitóra zsúfolt ház gyűlt egybe; a tavalyi látogatók jó nagy része látta viszont egymást és várakozással nézett a nagy vállalkozás elé. Moliérrel nyitni meg a szezont s ennek is legremekebb és a nagy művészeket is próbára tevő darabjával, bátor, sőt vakmerő kockázat volt, melyet siker nem követhetett. Az előadás meglátott, hogy Gál Gyula, a rendező-tanár hecsülettel eleget tett kötelességének és amit betanítani lehetett, azt mind betanította, hanghordozást, pózokat, mozdulatokat stb. De nem tehetett csodát: kezdőkben nem teremthetett művészeket, már pedig Tartuffe kezdőknek nem való. A szereplőkön is meglátott az igyekezet, de még inkább a küzdelem, az erőlködés. A szereplőket pompásan betanulták és tudták, a cifra verseket csakugy ropogtatták és hadarták, hogy szédület volt hallgatni, érteni azonban nem mindig lehetett. A klakk erősen működött, folytonosan tapsoltak mindenkit, akit azonban a naiv elismerés jelei el nem ragadtak, az kénytelen volt konstatálni, hogy egy-két ügyesebb szereplő nélkül az egész előadás színtelen és üres lett volna. Az estét voltaképen Váradly III mentette meg, aki meglepően természetes volt és eleven, a betanultság minden látszata nélkül forgott a szinpadon s olyan jóízűen nyelvedkedett a gazdájával, hogy az érdeklődést mindig a maga személyére tudta összpontosítani, valahányszor a szinpadon volt. A hatás, amit elért, abban nyilvánult, hogy neki nemcsak tapsoltak, de a játéknál folytonosan nevettek és kacagtak is. Mellette feltűnt még Nagy Etel, Pellené, a makacs öreg urnő szerepében, továbbá Kiss Lajos, mint Orgon és Harsányi Rezső, aki Tartuffe szerepével birkózott. Egészbenvéve sok volt a kiabálás, a tulzás, a szeles elsietés és kevés a diszkrét, finom árnyékolás, amire ez a darab annyi alkalmat ad, a szavak és mondatok ama kiszínezett megjelölésére, ami a Tartuffe-szerepeket világirodalmi értékűekké tette és megfelelő kezekben oly hatásossá. Ezt a darabot nem lett volna szabad nyilvánosan előadni; erre a célra könnyebb és mégis tanító erejű darabok megtalálása a helyes, öntudatos vezetés feladata és mértéke is egyuttal.

(*) A Vörösmarty-szobor. A Vörösmarty-szobor-bizottság ma délelőtt tízenegy órakor ülést tartott az Otthon írók és hírlapírók köre helyiségében. Rákosi Jenő elnök jelentést tett arról, hogy a főváros végleg átengedte a Gizella-teret a szobor számára. A tere az alapozás megkezdődött, a munka sér-

nyen halad előre. Sajó Aladár jegyző bemutatott a művészek által benyújtott öt darab fényképet és három darab fuvarlevelet, annak igazolásul, hogy a szobor a falak kivételével teljesen elkészült és Kararából már utnak indították Budapestre.

(*) Magyar művészeti sikere Bécsben. Arányi Adila, a jeles fiatal hegedűművész, dr. Arányi Taksony fővárosi rendőrtanácsos leánya fényes sikert aratott Bécsben, a Bösendorfer-teremben legutóbb megtartott önálló hangversenyén. A bécsi közönség nagyon kíváncsi volt a művészre, akiről nagybátyja, Joachim József, a nemrég elhunyt hegedűkirály is a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott. Klasszikus műsorának minden száma után kitört a tapsvihar. Bach szerzeményeit a művésznek mind meg kellett ismételnie. A hangverseny végén pedig nem távozott a közönség, amíg egy csomó ráadást nem csikart ki magának. Arányi Adila Bécsből Németországba megy hangversenykörútra.

(*) Kiss József ünneplése. Hirt adtunk arról a felkes mozgalomról, melylyel a magyar írói és művészvilág Kiss József jubileumát készülni megülni. A Petőfi-Társaság, amelynek Kiss József három évtizede tagja és büszkesége, a jubileum örömeire december 15-én délelőtt tíz órakor rendez a Tudományos Akadémia dísztermében ünnepi ülést. A társaság küldöttséggel fogja felkeresni a nagy költőt és felkéri arra, hogy az ünnep fényét megjelenésével és felolvasásával emelje.

(*) Fővárosi Kis-Színház. Sziklay Kornél Fővárosi Kis-Színházában tegnap délután mutatták be „Freya bárónő”-t. Ötvös Leó és Vincze Zsigmond operettjét. A kis darab szövege ötletes, fölépítése rutinos és tele van jóízű tréfákkal. Az ügyes librettóhoz pompásan simul Vincze invenciózus zenéje. A közönség jól mulatott és sokat tapsolt minden zeneszámnak. Az előadás gyorsan pergő, összevágó volt. A szereplők közül Gyöngyi Jolán, Bogár Giza, Keleti Elza, Lónyai Ferike, továbbá Gömöri, Iványi, Gonda tetszetek. A szerzőket a közönség sokszor a lámpák elé tapsolta.

(*) A „Budapesti Kabaret-Színház” új műsora. A Teréz-körúti „Budapesti Kabaret-Színház” hétfőn, e hó 28-án teljesen új, novemberi műsorát mutatja be, mely aztán minden este előadásra kerül. Az új kabaret-számokat László Rózi, Ferenczy Károly és a most szerződött Mlle Marguerite Chabauty adják elő, az új műsorban legnagyobb sikerre számíthat két új kis bohózat: „A czupringer” és „A hurczolkodás”, valamint egy öt jelenetből álló színházi paródia, melynek „Egy válópör története” a címe. A legérdekesebb száma az új műsornak azonban egy aktuális szövegében estéről-estére változó jelenet, melynek állandó címe: „A Vajda az Abbáziában.” Nagy Endre, a conferencier, egy „L'art d'etre jolie” című illusztrált előadással lép a közönség elé.

(*) Leoncavallo új operái. Leoncavallo két új operát írt. Címük: „Camicia Rosa” és „Maya.” Mind a kettőnek női főszerepét Carelli Emmának szánta és a művészhez intézett levelében következőleg nyilatkozik operáiról: „Megengedem, hogy sok hibám van, de azt hiszem, élő kollégáim közt az egyetlen vagyok, aki tudja, mi a szív és a hála. Ezért nem fogja meglepni önt, ha arra kérem, hogy új operáimnak ön legyen a kredítora. Meg lesz elégedve velük. A „Camicia Rossa” szövege oly szép, amilyent nem is képzel. Valami nagy, az olasz zivőket annyira megragadó hangulat van benne, hogy nem csodálkozom rajta, ha ez az operám előjátéka volna egy irredentista zászlóbontásnak. Az utolsó felvonás mesteri munka és ön, kedves, nagy Emmám, csodás lesz benne! A „Maya”-ból egy felvonást már megírtam s a másodikikat csaknem egészen befejeztem: a zene tiszta és friss s én nagyon meg vagyok vele elégedve.”

(*) Felhívás a színészekhez. Dr. Inceze Henrik, az Országos Színészegyesület iskolájának tanára által kiadott Színészeti Almanach ez idei évfolyamában megkezdte a „Magyar Színészeti Lexikon”-t. Dr. Inceze felkéri a magyar színészeket, akik működésük révén igényt tartanak, hogy abban megemlítessenek, küldjék neki (Budapest, V. Lipót-körút 19) rövid életrajzi adataikat.

Nagyszombati cacao és csokoládégyár Nagyszombat.

==== Kérjük: földrajzi, történelmi, természetrajzi és mesecsokoládét. ====

(*) **Hangversenyek.** Az első filharmóniai hangverseny f. évi november 6-án, szerdán lesz Kerner István vezetése alatt. Ezen a hangversenyen közreműködik Lengyel Ernő, a nagytehetségű fiatal zongoraművész Liszt I. (eszdur) zongoraversenyével. A nemrég elhunyt Grieg Edward norvég zeneköltő emlékeztére annak legnagyszerűbb zenekari művét, az I. számú „Peer Gyut” szüitét is felvették a műsorba. A bériet lezáratván, az I. hangversenyre szóló jegyek árusítását hétfőn, 28-án kezdi meg Mérynél. (Andrássy-ut 12.).

Grünfeld—Danczinger—Berkovits—Bürger négyestársaságának I. hangversenye vasárnap, november 3-án, délután 4 és fél órakor lesz a Royal termében. Medek Annie énekesnő és Frank Gizella zongoraművész közreműködésével. Műsora: I. Grieg vonósnyégyes op. 27., 2. Holmes „L'heure du poupre” énekl. Medek A., kiséri Roubal Vilmos. 3. Strauss Rik. zongoranyégyes, op. 13. (először). 4. Mendelssohn Arnold „Aus dem Nachtlid Zarathustra”, Kern Aurél. „Akit szerettünk”.

Elite-hangverseny cím alatt több érdekes művészesztét fog rendezni a pesti Vigadó bérlőjének hangversenyirodája. Az elite-estéket mindig három-három kiváló művész fog egy este fellépni. Az első ilyen elite-estét november 8-ikára tervezik és azon Rosenthal Mór zongoraművész, Bertram Tivadar cs. és kir. kamaranékes és Playfair Elzire, ausztráliai hegedűművész szerepelnek. A jegyeket csak rendezés árára árusítja Rózsavölgyi és Társa udvari zeneműkereskedése.

Heinemann Sándor, a híres énekes, ezidei egyetlen dalestélyét hétfőn, november 4-én rendezi a Royal-teremben, a következő műsorról: Schubert: Das Rosenband, der Lindenbaum, Greisengesang, Wohin; Schumann: Belsazar, der arme Peter, Du bist wie eine Blume, Wanderlied; Lazarus; So einer war auch er, Meeridyll, Fatinga (először); Jensen; Waldesgespräch; Marschall; Souper; Kaun; Auf leisen Sohlen; Schumacher; Stelldichein.

Svårdström Valborg november 8-án tartandó egyetlen dalestélyét egy nagy koloratúrájával nyitja meg, azután Löwe, Alfóén, Kierulff, Södermann, Per Winge, Hermann, Weingartner és Schubert-féle dalokat ad elő. Majdnem az egész műsora újdonság előttünk.

A cseh és a brüsszeli vonósnyégyesek 5 bérieti kamarastéjének sorát a brüsszeliiek kezdi meg november 25-én. Jegyeket Méry Béla árusít.

Slezák Leó cs. és kir. kamaranékes november 3-án, vasárnap tartandó dalestélyén a következő operadárakat és dalokat fogja énekelni: Schubert: Wohin, Der Neugirige. Schuman: Mondnacht, Weber: nagy ária Euryanthe dalműből, Wolf: Gasellen-Lied, Grieg: Im Khaue, Brahms: Ständchen, Fischer: Kuriose Geschichte, Strauss: Traum durch die Dämmerung, Heimliche Aufforderung, Puccini: nagy ária „Tosca” dalműből és Wagner: ária Lohengrin dalműből.

Márkus Lili zongoraművész november 5-én a fővárosi Vigadó nagytermében rendezendő hangversenyére a következő érdekes műsört állította össze: Bach—Taussig: Andante és Toccata, Schubert—Taussig: Andante és változatok, Chopin: Impromptu, Étüde, Bölcsodal, Chopin—Joseffy: Étüde Des-dur, Schumann: Szonáta, Merkler—Stefániai: Keringő, Saxlehner: Mazurka és Liszt: Carneval de Pest.

Kemény—Kladivko—Szerémi—Schiffer vonósnyégyes társulatának első estéje november 7-én lesz a Royal-szálló termében Deák Klára dalénekesnő közreműködésével.

November 9-én Burmester Villi rendezi egyetlen hangversenyét, november 11-én pedig Mirsky Mózes, a 12 éves csudaénekes fog fellépni a Royal-szálló termében. Jegyek a felsorolt hangversenyekre a „Harmonia” zeneműkereskedésben kaphatók.

Charles J. Palmié.

Claude Monet a levegő feloldó hatásainak legfinomabb analizisétől — a legnagyobb egységeket összefoglaló szintetikus látáshoz jutott el. Szűkebb értelmében vett impresszionista társaitól: Pizarrotól, Sisleytól, akikkel együtt a levegő-vibrációk legfinomabb finomságait sóvárogta, mértföldekre távolodott azokkal a legutóbbi képeivel, melyek a Durand-Ruel szalonjaiban mostanában láthatók. Ezeket a mértföldeket a meggyőződések nagy lázai és egy nagyon szerves evolúció természetes állomásai jelzik.

Palmié, akit gyökeresen új formájában látunk most viszont a Könyves Kálmán termében, a Claude Monet utjának tökéletes megfordítottját tette meg, amióta utoljára láttuk nemzetközi kiállításainkon. És ez a megfordítottság legjobban jellemző Palmié kaczer aggságára és

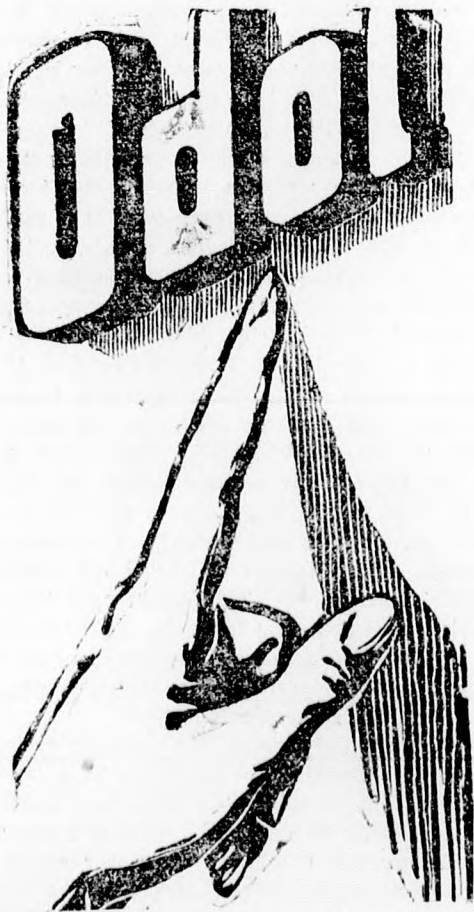
visszafiatalodásának megbízhatatlan értékeire. Mert ez a megfordítottság nemcsak Monet pályáival szemben, hanem a természetes fejlődés logikájával szemben is fenforog.

A régi Palmié a nagy vonalak lendületét és a színek dekoratív kontrasztjait halszolta. Pompázatosan gazdag, színhátásokban tobzódt és képszerűsítésének bonyolult egyszerűsége leginkább Eugen Brachtal tartott rokonságot. Mindent összefoglalt, vonalat, színt, mintegy néhány ravasz matematikai képzetbe. Most kiderült, amit már akkor is alig kendőzhetett a jobbszeműek előtt, hogy tudniillik a művészete alig volt több, mint matematika. Ugye lehet: nagyon ravasz, nagy eszközi, igazán magas matematika. Kiderült, hogy amikor összefoglalni látszott: nem volt mit összefoglalnia. Nem érezte a részletek izalmát, nagy akkordjai mögött nem zengett széles regiszter. Most izgatják a részletek, minekutána már összefoglalt. Persze, az ő összefoglalása nem is fogható a Monet konkluzióiához. Viszont az analízise is csupa dedukció. Legfőként Pizarro eredményeinek dedukciója.

Az idei velencei tárlaton találkoztam egy Palmié-képpel, amely meglepő lendületben mutatta meg festőjének irányváltását. A Könyves Kálmánék termében is megtalálható ez a kép, 32-vel számozva. És itt is a legfejlődöttebb, legfinomabb darabja a tárlatnak. A legjobb Pizarrókhoz fogható. Gyönyörű, halk harmóniák megcsendülése. Csupa szín- és levegő-izgalom, pompás feloldások és finoman egyéni deformációk. Egyéni és egységes tekintettel meglátott kép. De közvetlen szomszédságában egy hegyi táj látható (2.), amely lezárófolia ama kép összes állításait, legfinomabb meglátásait. És így végig: minden kép más készséget visel, mindeniknek más a bukfiencz-problémája, bár megengedem: a megoldás bravuros. Egy-két Risselberghe (27.), néhány Pizarro (21., 10.), végül néhány Bracht, még a régi állomásról.

E megbízhatatlanságon túl a mai piktúrának egy mindenképpen kiemelkedő képviselőjét kell látnunk Charles Palmiében. Ritka eszközi, nagy tudású művész, aki mindenhová eljut, a hova tör. Csakhogy éppen a legeslegnagyobbaknak nem kell törtétniük oda, ahova egyéniségük szerint, természetesen, isteni magától-értetődéssel eljutnak. És amit megvívunk, az a legsajátosabb eredményük.

Bárdos Artur.

Aki az Odolt következetesen minden nap használja; az a tudomány mai állása szerint a képzelhető legjobb fog- és szájalapást gyakorolja.

IRODALOM.

Arany János.

D'un si vivace
Splendido colorir, d'un si fecundo
Sublime imaginar
Altro mortal non arrichi natura!

Metastasio e szavai jutnak most eszembe: hisz a természetet s benne az irodalmat alig gazdagította még egy költő is „oly élénk, fényes színekkel és oly gazdag, felséges képekkel”, mint Arany János. Most volt huszonöt éve, hogy szobrot emeltek a nagy lantosnak, ki mintha tüzesen száguldott volna végig az ég boltozatán, hogy aztán örökre eltűnjön szemünk elől. És most volt huszonöt éve, hogy szomorú, őszi napon a nemzeti könyvezve kísérté ki a temetőbe az ő legegyszerűbb és legnagyobb lelkű fiát, a mi Ossiasunkat, kit hosszú halodás után felemészített saját határtalan nagy tüze, mely nem erupciókban nyilvánult, hanem benső, lassu, sorvasztó égésben.

Herosznak és Mammonnak egyszerre szolgálni bajos dolog. Az utóbbival hálásabb foglalkozni, — aminthogy egy élő nagyság jubileuma nagyobb zajt üt, mint ez a szomorú évforduló. Huszonöt év! Egy halandó embernek fél emberöltő. De egy pillanat a végtelen időben annak, ki már életében halhatatlanná lett és csak halála után kezd élni.

Arany János élte nálunk csendes elvonultságában is a legigazabb művészi életet és első tekintetre úgy látszik, el is érte életében és halála után azt, ami kiár az ily nagy szellemeknek. És mégis, mi az oka annak, hogy olyan fájdalmasan találóan irtak róla — kifejezve általa a mai irodalmi viszonyokat is — hogy mindig fognak vele foglalkozni az iskolás gyerekek és az — agók és így tovább az unokák. Holott éppen az ő költészetét szolgáltatja legjobban minden életkornak a költői táplálékot. De, én úgy hiszem, Arany Jánosnak nem a legkisebb érdeme az, hogy ő a „má”-tól oly távol esik, hogy az ő lelke „ma” nincs otthon.

Az igazi nagy egyéniségeknek, kik mintegy úgy bukannak elő a természetből, nem annyira az életük érdekelt, mit eléggé kihasznál az éhes „belőle élés”, mint inkább az ő lelkük, az ő művészetük. Hát ha még az a lélek olyan, amilyenről Petőfi egy levélben így kiált fel: Imádott Jankóm! a te lelked a Krisztus lelke volt.

Ő egyike legszebb lelkű költőinknek s legnagyobb művészeinknek.

És ma: mikor közéletünk hemzseg az önszeretett, az önimádás, az öninnepeltetés aranyborjújától, ma a hazugság, a szellemvásár korszakában, ma: mikor minden a monopolum Janus ruháját látszik magára öltetni, hogy így kizárhassa kebléből azt, ki ezeknek a régmúlt időknek a tiszta idealizmusával közeledik hozzánk, oly jól esik ma emlékezni az ily krisztusi lelkekre, az ily igazi művészekre.

Oh ne keressük a költői lélek finoman rezgő műánszait, hisz kikacszagnak, hogy ilyenekre is merünk gondolni, hanem lássuk a legközönségesebb filisztererényeket — amin azonban nem kevésbé kacszagnak ma — : szabadságotlaltása idején nem fogadja el az akadémiától szinte jogosan kijáró fizetését, Szent István rendeléhez nem is nyul hozzá. De ez az ember — és az író? Ha ugyan széjjel lehet ezt a kettőt választani. Nem ír megrendelt cikkekkel, ócska kritikákat, nem hízeleg ünnepi ódákban a nagyoknak, de nem keresi erőltetett rimékben a nép kegét se. Oh, neki nem a rimkóvácsok spongya lelke volt, hanem az övé a mindent betöltő, szemlélődő szeretet lelke és csak erre a keble istenére hallgat s csak ebből az ősforrásból meríti az ihletet. Csak ily lélekből kristályozódhatott a gondolat olyan tökéletes formává, mint nála.

Ráiltenék Goethe szava: 3

Keblében a tartalom,
És forma szellemében.

S magában a művészetében is intenzív, hisz a modern művészet ezéja nem lehet az extenzió, ahogy Wilde írja. Ő az epikus költő liraiabb, mint a mai legriaibb költő. Ő nem tartotta a költészetet hasznát hajtó iparagnak, hanem szentségnek, melynek nem börziáni zai, hanem lelkének tiszta lángja mellett áldozott. Annak a ma agyonkoptatott „l'art pour l'art”-nak ő volt egyik legigazabb papja.

Minden igazi nagyság kifejezője korának. Petőfi, Arany költészetében benne lüktet korának minden szenvedélye és csendes rezignációja. Ők a nemzeti irányu költészetnek nem utolsó képviselőik, hanem kimagasló sarkköveik. Mert hisz nemzetietlen irányu költészetről beszélni nem lehet; annak létjogosultsága nincs. Hisz a nemzetiesség és az európaiasság nem hogy nem zárják ki egymást, hanem a legszorosabban összefüggnek. Mert minél nemzetibb egy költő, annál inkább van helye annak a nemzetek nagy irodalmi koncertjében. Éppen azért: mert van saját, egyéni hangja. Az eszmék áramlása elől elzárkózni, amint egy nemzet nem tud, úgy egy egyén se képes. És ezt az eszmét épp az utóbbinak keil egyénivé, nemzetivé átalakítani: őszinteség és egyenesség által. Mert, tegyük fel, valaha az irodalmi téren egy akól s egy pásztor lesz, avagy ha a késő századok lakói úgy néznek majd a ma élő nemzetekre, mintahogy mi az ókori népek kultúráját vizsgáljuk: akkor csakis azok fognak feltűnni, kik koruk, nemzetük, egyéniségük érzeit hiven és őszintén fejezték ki; akkor például nálunk számba se jöhetnek azok a ma nagy zajt csapó francziás utánzók, vagy más irodalmi kis ügyeskezői kombinálók; az ő „ma” színes, hazug buborékuk rég szét fog akkorára pattanni, mert hisz ennek az irányynak az igazi képviselői az illető nemzeteknél vannak, ahol persze azok nemzetiek... Ha egy érzés hazug a költészetben, a lírában, nem kell annak megteremtőjét ösmernünk sem, lerí az minden sorról.

A multa és a nagyságra való emlékezés szövéténeke mellett pillantsunk egy kissé mélyebben a mára és a holnapra.

Ami azután a megmérhetetlen nagy és a többi apró, vérszemetés után jött: az a hitnek megfoghatósága volt az igazság üdvös voltában, ahogy Vajda János írta.

Pedig csak a felkészülés és a hit képesek nagyokat produkálni. És az emlékezés felemelő érzése mellett sirok is ma, hogy az ezután jövő „hitben és igazságban megfoghatóságot” kor el hagyta vérezni, mint martirokat, azt a két, az ideális időkből kifejtett, avagy tán kerán született férfit, kik Arany, Petőfi után a legnagyobb egyéniségek: Reviczkyt és Komjáthyt. Kik ha talán előbb voltak európaiak s aztán nemzetiek, de mindenesetre nemzetiek is.

Hisz a már említett irodalmak és népek koncertjében minden nemzetnek meg kell találni a maga egyéni hangját, amellet, hogy a világ talapzatán kell hogy álljon, mert amelyik más nótát huz vagy utánoz, mint a magáé, annak hangja, léte elhal, arra szükség nincsen. Ezek a költők a világ talapzatán állnak, s mint ilyenek, ha a hír előbb vagy utóbb is jön, hirre, dicsőségre várakozni az idők végtelenjében van idejük.

És egy olyan kis nemzetnek, mint mi vagyunk, féltékenyen kell ápolnunk a költészet virágos kertjét, s igyekeznünk kell megtalálni a saját hangunkat. Az érvényesülést a szellemi téren kell keresnünk, melyhez sem nagyság, sem szurony nem kell, csak erő a szellemiekben, és ezen alkotások maradandóbbak, mint a szuronyok hegyére építettek. Hisz Páris meggyalázta Széden, mégis Páris a Mekka az egész világnak; hisz Róma hatalmas volt, mégis Homér nemzete ajándékozta meg a világot örökszép isteneivel.

Most, huszonöt év után, az emlékezés Arany Jánosra, keblünket büszkeséggel kell, hogy eltöltse, bár úgy látom, hogy a szép léleknek, a nagy jellemnek, az igazi művészetnek utolsó mohikánjai voltak e nagyjaink.

De az emlékezés mégse engedí, hogy kisbűnűk legyünk. Az isten — mondja a Korán — minden népnek ad egy, az ő nyelvén szóló prófétát. S azzal hódolunk talán legjobban Arany János emlékének, ha büszke reménységgel hiszszük, hogy a mi korunknak is elől az ő művészi kifejezője, prófétája. Hiszen Reviczky is azt mondja:

Ah elvesztettünk! Már a sir takar.
Nem jó utánad, nem jó ily magyar!
Oh, légy velünk! Mindenkor légy vezérünk!
Amig téged csodálunk: addig élünk!

S-1 A-1.

*** Uj Idők.** (Szerkeszti Herczeg Ferencz.) Az e heti szám előkelő tartalmából kiemeljük Herczeg Ferencz novelláját, Szomaházy István: „Báró Siklósi Loew” című novellaciklusának folytatását. A szám gazdag szövegrészt még Vándor Iván, Szerb Zsigmond, Dutka Ákos, Kozmutza Kornélné és mások írsai adják. Lovik Károly „Az arany polgár” című eredeti regényét folytatja. Az eredeti felvételek, képek és rajzok nagyrészt aktuális dolgokkal foglalkoznak. Köztük találni Pálmay Ika legújabb arcképét, az elhunyt báró Podmaniczkyt, Garay Ákos eredeti rajzát, képet az Uránia Tolnay kiállításából, humoros fejtéciket a hét eseményeiről stb. Az Uj Idők előfizetési ára negyedévre 4 korona.

*** A Borsszem Jankó naptára.** Negyvenedik kötete jelent meg ezuttal a Borsszem Jankó közkezdvelt, képes, élezes kalendáriumának. Minden eddig voltánál bővebb, gazdagabb tartalom, nagyszámú művészi rajz, jökdéví humoros közlemény a jellemző vonása ennek a naptárnak. Ára két korona. Kapható minden könyvesboltban.

*** A Magyar Tudományos Akadémia hétfőn, e hó 28-án délután 5 órakor összes ülést tart.** Tárgyai: 1. Balogh Jenő levelező tag emléksbeszéde Fayer László levelező tag felett. 2. Ferenczi Zoltán levelező tag: Jelentés a Péczely-regény pályázatról. 3. Folyó ügyek.

*** A Kisfaludy-Társaság szerdán, október 30-án délután 5 órakor rendes havi ülést tart az Akadémia heti üléstermében.**

FŐVÁROS.

)(A király köszönete. Dr. Wekerle Sándor miniszterelnök ma értesítette a fővárost, hogy a király a fővárosnak névnapja alkalmából kifejezett hódolatteljes üdvökönyvataiért legmagasabb köszönetét nyilvánította.

)(A Wesselényi-utcai villamos. A város fejlődésére oly nagyfontosságú Wesselényi-utcai villamos vasúti vonal megépítésének a kérdése ismét aktuális lett. Évek óta sürgetik e vonal megépítését és a főváros közlekedésügyi bizottsága szintén kimondta e vasúti vonal megépítésének szükségességét. Azóta azonban mi sem történt ebben az ügyben. Ma aztán Ehrlich G. Gusztáv vezetésével az Erzsébetváros bizottsági tagjainak küldöttsége arra kérte a polgármestert, hogy sürgesse meg a villamos vonal megépítését. Dr. Bárczy István polgármester válaszában kifejtette, hogy ő maga is tudja, hogy a Wesselényi-utcai vonal megépítése a főváros fejlődése és a lakosság érdekének a szempontjából fölülte szükséges és a maga részéről azon lesz, hogy ez a kérdés mielőbb napirendre kerüljön.

)(A főváros és az önálló gazdasági berendezés. Komárom város törvényhatósági bizottsága átiratot intézett a főváros gazdasági önállóságunk törvényes biztosítása tárgyában a képviselőházhoz intézett feliratának hasonló szellemű felirattal való pártolása iránt. Minthogy a főváros közgyűlése az önálló gazdasági berendezkedés tárgyában már ismételt állást foglalt s legutóbb ez év márczius 24-én intézett feliratot a képviselőházhoz és a miniszterelnökhöz, mindkét feliratban az önálló vámterület és az önálló magyar jegybank felállítását kérve, emel-fogva a tanács újabb felterjesztés intézését szükségesnek nem tartja, hanem javasolja a közgyűlésnek, hogy Komárom város köriratát vegye egyszerűen tudomásul. A köriratot a szerdai közgyűlésen fogják tárgyalni.

)(Nemzetközi baromfiállítás Budapestén. A „Baromfitenyésztők Országos Egyesülete” a tavaszra tervezett kiállítását nem tarthatta meg, hanem az idei őszre halasztotta. Az egyesület tehát újból folyamodott a részére már egyszer engedélyezett összegnek a most rendezendő kiállítás céljára való megszavazása iránt. Kérvényében előadja az egyesület, hogy a kiállítás, melynek védnökségét Augustia főhercegnő vállalta el, nagy fontossággal bír a székesfőváros közéletének szempontjából, amennyiben egyik fő célja a kiállításnak a főváros környékén lakó gazdákat szárnyasok tenyésztésére buzdítani. A tanács a kiállítás közzgazdasági jelentőségére és közhasznu voltára való tekintettel azt javasolja a közgyűlésnek, hogy az előbbi közgyűlési határozathoz képest, a kiállítást segítse.

)(Pályázat az Eötvös József-tele alapítványi díjra. A főváros által alapított báró Eötvös József-tele alapítványi díjra (egyenként 200 koronás három hely) a tanács pályázatot hirdet. Erre a díjra budapesti közszégi tanítóknak kitűnő tehetségű, szorgalmas és jó magaviseletű fiú-, vagy leány-gyermekek, illetőleg árvák, akik honi egyetemre, közép- vagy polgári iskolába és képző-intézetbe járnak. Előnyben részesülnek, akik felsőbbrendű iskolákba, vagy osztályokba járnak. A díjat a tanuló — ha érdemes marad reá — a tanulmányainak bevégezéséig kapja. A vonatkozó kérvényeket november 12-éig kell benyújtani az illető tanintézet vezetőségéhez.

Nyilt-tér.

E rovatban közlőtekért nem vállal felelősséget a

Nekérjenek!

Arjegyeket a Párisi Nagy Aruházról addig, míg ezt újra nem hiedtik, mert az utóbbi kiadás még nyomás alatt van. Megrendelések addig is eszközölhetők a hirdokban lévő régebbi arjegyek alapján.

Vérgyógyítás.

Hemopatia

Uj, eredeti gyógymód, mely rendkívül sikerrel alkalmazható köszvény-, asztma-, görvéllykór-, szívdűlt gyomor-, bél- és idegbajokban (neurasthenia) és némoly fontosabb bőrbaiban (pl. Lupus). Biztos védelem szélhűdés és elmezavar ellen. 18 évi tanulmányozás és alkalmazás után most száz meg száz teljes gyógyulással számol be.

E gyógymód megalapítójának és egyedül képviselőjének Dr. Kovács J. egyet. orvosnak (Hemopatia) rendelési infóréto van Budapest, V., Váci-körút 18. szám alatt. Rendelés naponta 6-11 óra és 3-6 óra. Díjazott levélre válaszol. — Betegeket intézetén kívül is kezel. — Nehéz betegeknek legbiztosabb gyógymódja.

Etvágyat javít, gyomorrontást megakadályoz

KRISTÁLY-forrás

szénsavval telített ásványvíz. Legtisztább és legegészségesebb asztali és borvíz. Vidékre és külföldre kérjen fuvardíjmentes szállítástól arjegyztést és csatolozze: Sz. Lukácsfürdő Kuvállalat, Budapest-Budán

Utazó ügynökök

Kitűnő mellékkeresetre toholnak ezari kovés utánjárásnál.

Ifj. MECHLOVITS BUDAPEST

Váci-körút 55.

azt.-Lukácsfürdő gyógyfürdő, Huda.

Téli és nyári gyógyhely.

Természetes forrómeleg, kénés források, iszapfürdők, iszapborogatások, massage, vizgyógyintézet, gőzfürdők, kő- és kádfürdők, gyógyvízszodák. Olcsó és gondos penzió. Csuz, köszvény, ideg-bőrbaik, lakás, ellátás felől kimerítő prospektust küld ingyen a Sz. Lukácsfürdő igazgatósága, Budán.

MATTONI FELE
GIESSHÜBLER
Legtisztább ásványvíz

KALIPTAS

Legújabb és már is a legkedveltebb fogpó. Kapható: MÜLLER J. L. os. és kiz. udv. szél Budapest, IV., Koronaherozeg-ut. 2. 70g yszerecs, drogeria és élelmiszer üzletekben. Kis tubus 60 fillér. Nagy tubus 1 korona. Fogpép

Szent-Margitszigeti gyógyfürdők és szállodák részvénytársaság.

Ujjonnan berendezett teljesen modern vizgyógyintézet benlakóknak és bejáróknak. A vizgyógyintézet a Felső Margitsziget Kis-szállodájában van. Svéd gyógyterem, masszazs és villamosítás. Huzaló és soványító kurák. Mesterséges szénasavfürdők szívbetegségek és ideggyengeség ellen. Iszapfürdők. Teljes ellátás (lakás, kiszolgálás és világítással naponta személynként 10 korona, Telefon 41-23. Az igazgatóság.

Uj gyermekruha különlegességi üzlet

a „Kis Erzsébet”-hez.

Nagy raklár leány- és fiúruhákban. — Baba-kolengyék. — Mértékszerintű rendelés. — Füző-különlegességek.

Stein S. és Társa Bpest, IV. Ferencziek-tére 2
Fióküzlet: Kolozsvár. 27056

Legelegánsabb ar ruhákat, ugyszintén eredeti korhű

díszmagyar ruhákat

utányosan készíti és kölcsön ad

Szegfű és Mártha

BUDAPEST IV., Váci-utca 20

EGYESÜLETEK.

(—) **Magyarságunk és kegyeletünk.** A Tulipán-szövetség Magyar Védőegyesület halottak napjának közeledte alkalmából a következő hazafias felhívást bocsátotta ki:

Közeleg az idő, midőn Istenben boldogult szeretteink és nagyjaink emléke iránt táplált kegyeletünknek a szentelt hantok kivilágításával és földszítésével adunk kifejezést. Sok millió koronára rug az az összeg, amit a nemzet évente a sírok kivilágítására és földszítésére költ és ami eddig a legnagyobb részét az idegen zsebébe vándorolt. Honfitársak! Nyujtsuk e keresetet a hazai munkásoknak! Mindszentek napján ne mardoslassa lelkiinket az önvád, hogy szeretteink emlékét idegen lim-lommal sértettük meg!

(—) **A Torontálmegyei Magyar Közművelődési Egyesület** a napokban tartotta Nagybecskerekben őszi igazgatósági ülését dr. Vincze Erő megyei főjegyző, igazgató elnöklésével. Az ülésen az igazgatósági tagok nagy számmal vettek részt, köztük Botka Béla főispán, az egyesület elnöke is.

(—) **A Művészet és Művelődés Nőegyesület** e hó 29-én, kedden délután fél 5 órakor rendkívüli közgyűlést tart a vármegyeháza dísztermében.

(—) **Az Országos Magyar Kertészeti Egyesület** november hó 12—17-ig a Vigadó földszinti termeiben országos Chrysanthenum-kiállítást rendez, amelyre eddig az ország minden részéből számos kertész jelentkezett. A kiállításra bejelentéseket a rendező-bizottság október hó 31-ig fogad el.

(—) **Díjnokok gyűlése.** Az Állami Díjnokok Országos Szövetsége e hó 24-én Popovits Győző elnöklésével választmányi ülést tartott.

(—) **A Bethlen Gábor Kör** és a budapesti ref. teológiai ifjúság e hó 31-én, a reformáció 390-ik évfordulóján, a budapesti ev. ref. főgimnázium dísztermében, emlékülnevet rendez. Kezdeté este hat órakor. Belépődíj nincs.

SPORT.

Budapesti ügetőversenyek.

— Ötödik nap. —

A pesti őszi ügető meeting holnapi 5-ik napjának főszáma a 3000 koronával dotált Nádor-díj, melyben Mr. Horsefool „Brownie Wilton” nevű amerikai ügetője indul a legtöbb esélylyel, míg helyre Rabló P. és Patriot tarthat számot. Érdekes lefolyásnak ígérkezik még a kettesfogatu urkocsisverseny is, melyben a Sennyei- és Mr. Black-fogatok között várunk küzdelmet.

Jelöltjeink a következők:

- I. *Georgina—Jansen.*
- II. *Rebeka—Lion Turner.*
- III. *Brownie Wilton—Rabló P.*
- IV. *Jubilar—Pepus.*
- V. *Bandit—Cleo.*
- VI. *Sennyei-fogat—Black-fogat.*
- VII. *Feiser-fogat—Schmidt-fogat.*

Bécsi versenyek.

— Hatodik nap. —

A bécsi őszi meeting mai hatodik napjának főszáma a 10.000 koronával dotált 2000 méter távolságu Bucsu-handicap volt, mely Elzevir váratlan győzelmével végződött Bajtárs előtt, míg a harmadik helyre Bandi érkezett. A fogadott lovak Táltoz, Va banque és Bengáli mi szerepet sem játszottak és a győztes Elzevir több mint 20 szoros kvótát juttatott csekély számú hiveinek.

Részletes eredmény:

I. **Gátverseny.** (Handicap.) Díj 4000 korona. Táv 3200 méter. 1. Dreher A. 46 sm Amateur 72 kg. (Aylin), 2. Mautner V. 56 pm Curry 62½ kg. (Dillon), 3. Mattausch H. 66 sher Orcus 76 kg. (Slinn). — Tot.: 10 : 32, 20 : 26, 25.

II. **Nyeretlen kétévesek versenye.** Díj 3000 kor. Táv 1200 méter. 1. báró Herzog M. sk Livtsu 54½ kg. (Walkington), 2. Egyedi L. pm Sirius 52½ kg. (Paul), 3. Metcalf J. pm Joseph 56 kg. (Krouzil). — Tot.: 10 : 52, 20 : 35, 26, 28.

III. **I-oszt. eladóverseny.** Díj 4000 korona. Táv 1300 méter. 1. Söllinger R. száz. 36 pher Telemach 63 kg. (Janek), 2. gróf Batthyány E. 46 pher Martyr

56½ kg. (Taral), 3. Junker J. urhölgy 56 sier Lore-dan 57½ kg. (Krouzil). — Tot.: 10 : 31.

IV. **Bucsu-handicap.** Díj 10.000 korona. Táv 2000 méter. 1. báró Springer G. 46 pm Elzevir 60 kg. (Taral), 2. gróf Festetich T. 36 pher Bajtárs 52 kg. (Fries), 3. gróf Festetich P. 36 sm Bandi 55 kg. (Aylin). — Tot.: 10 : 208, 20 : 174, 82, 138.

V. **Kétévesek eladó handicapja.** Díj 2000 korona. Táv 1100 méter. 1. Rohonczy G. stpm Fullyama 47 kg. (Pretzner), 2. Lossonczy Gy. pm Gánna 47 kg. (Quitmann), 3. Dreher A. sk Durga 45 kg. (Vivian). — Tot.: 10 : 60, 20 : 52, 118, 87.

VI. **Háromévesek akadályversenye.** (Handicap.) Díj 4000 korona. Táv 3200 méter. 1. Mautner V. pm Perchance 72½ kg. (Dillon), 2. Mattausch H. sk Originell 65½ kg. (Slinn), 3. Liptay B. pm Sipista 62½ kg. (Fejes). — Tot.: 10 : 22, 20 : 27, 36.

VII. **Handicap.** Díj 2000 korona. Táv 1000 méter. 1. Geist G. 36 sm Kondor 48½ kg. (Vivian), 2. báró Uchtritz Zs. 36 sm Beau merite 68½ kg. (Taral), 3. báró Herzog M. 36 stpm János vitéz 63 kg. (Walkington). — Tot.: 10 : 41, 20 : 33, 61, 54.

— Hetedik nap. —

A Henckel-Memorial.

Az idei sportesztendő utolsó klasszikus futama, a kétévesek számára fenntartott s 30.000 koronával dotált Henckel-emlékverseny kerül holnap dülőre a Freudenauban. E versenyre már hetek óta nagy favorit gróf Arco-Zinneberg „Miracle”-je és ma már I és fél reával jegyzik a könyvesek. Miracle favorizálása teljesen indokolt, miután eddigi futásai alapján lényeg a legelső esélylyel indul. Eddig kétszer láttuk a pályán. Első ízben Kárméntől szenvedett vereséget, másodsor azonban már könnyen győzött Flapdoodle ellen, mely az Ausztria-díjban a harmadik helyen végezte futását és a Hatvani-díjban Mátkát is megelőzte.

Véleményünk tehát odairányul, hogy a holnapi Henckel-Memorial győztese

Miracle

lesz, míg helyre Mátkát és Vansittartot várjuk, miután Flapdoodle hír szerint nem fog indulni.

Jelöltjeink a következők:

- I. *Veronese—Folderol.*
- II. *Stromboli—Lanzendorf.*
- III. *Frau Godl—Galantuomo.*
- IV. *Miracle—Egyedi ist.*
- V. *Peugot—Julietta.*
- VI. *Timur—Rebellin.*
- VII. *Mirka—Mayenne.*

Jubiláris football match.

— I. Vienna F. C.—B. T. C. —

Nemzetközi mérkőzéseink sorozatát 1897 október utolsó vasárnapján a B. T. C. csapata kezdte meg a Kriketterek ellen. Gyenge érdeklődés, de nagy erkölcsi siker mellett folyt le ez a match 2:0 arányban a Kriketterek javára.

A B. T. C. vereséget szenvedett ugyan, de ezzel a mérkőzéssel meghódította a football-csoport részére a közönséget.

Az embersportok terén példátlanul áll a footballnak sikere. Már az első években számos csapat alakult, az ifjúság nagy lelkesedéssel karolta fel és a zárt tornatermek szürke levegőjéből a szabadterekre mentek a diákok rugdalni a labdát.

Ma már az egész országban divik a football és a mérkőzések ezekre menő közönség előtt folynak le. Footballsportunk óriási fellendülése körül legtöbb érdemet a B. T. C. szerzett, főleg pedig annak elnöke, Iszer Károly, ki ennek a sportnak már tíz év óta lankadatlan és legtevékenyebb vezérfele.

Az I. Vienna Football Clubbal is tíz év előtt mérkőzött a B. T. C. 0:0 eredménnyel. — A vasárnapi mérkőzés elé nagy várakozással tekintünk, mert az I. Vienna az elmúlt két vasárnapon igen különös eredményeket ért: 8:0 arányban vereséget szenvedett a W. A. C.-tól, egy hét múlva pedig 3:0 eredménnyel legyőzte a M. T. K. csapatát.

A B. T. C. csapata az őszi szezonban szenvedett két veresége óta napról-napra javul, úgy hogy múlt vasárnapon a Slavának egyenrangú ellenfele volt és attól csak 5:4 arányban szenvedett vereséget.

Kedvező auspiciumok között áll ki tehát a holnapi mérkőzésre és ha a nemzetközi küzdelmei ta-

pasztalt hagyományos szerencséje nem hagyja cserébe, akkor föléltlenül számíthatunk győzelmére.

A Budapesti Torna Club az I. Vienna Football Clubbal eddig 10-szer játszott a következő eredménnyel:

Budapest, 1899. év tavaszán eldöntetlen 0:0.
Bécs, 1899. év őszi I. Vienna győz 3:1.
Budapest, 1900. év tavaszán I. Vienna győz 3:0.
Bécs, 1900. év őszi I. Vienna győz 2:0.
Budapest 1901. év tavaszán I. Vienna győz 1:0.
Budapest 1903. év tavaszán B. T. C. győz 5:0.
Bécs, 1906. év tavaszán I. Vienna győz 3:2.
Bécs, 1906. év tavaszán I. Vienna győz 3:0.
Budapest, 1906. év őszi eldöntetlen 0:0.
Bécs, 1907. év tavaszán I. Vienna győz 2:1.

A vasárnapi jubilaris match a millenaris pályán lesz s délután 3 órakor kezdődik Gabrovitz Emil bíráskodása mellett.

() **Évzáró athlétkai viadal.** Az idei mozgalmas és sikereiben gazdag athlétkai szezon a Magyar Athlétkai Club országos handicap viadala zárja be, melynek összes számai, kivéve a rudugrást és 300 jardos síkfutást, handicap-versenyek, melyeken a közepes erők is érvényesülhetnek. A viadalt a margitszigeti sporttelepen tartja meg a MAC. délután két órakor. Versenyszámok:

I. 100 jardos síkfutás. II. Súlydobás. III. 100 jardos döntő. IV. Magasugrás. V. ¼ angol mértőföldes síkfutás. VI. 300 jardos síkfutás. VII. Távugrás. VIII. 120 jardos gátfutás. IX. Rudugrás. X. 2 angol mértőföldes síkfutás.

IDEGENEK UTMUTATOJA

Ajánlhat beszerzési források

BUDAPESTEN.

Angol férfi- és női-szabó.

Pöhner Ferenc férfi és női szabó Váci-utca 26 Páris-utca sarok. Állandó nagy válasz a legújabb divatszövegekben.

Biztosítás.

Első Leánykihásítási Egylet m. sz. Gyermekek és életbiztosító Intézet Budapest, VII. Teréz-körút 40—42. Alapított: 1863. Legelőnyösebb díjtáblázatok gyermek és mindennemű életbiztosításokra, havi befizetések mellett is. — Tartalékok: 10.000.000 korona. Eddig kifizetett biztosított összeg hét millió korona. Biztosítási állomány 46.000.000 korona.

Assicurazione Generali (Trieszti ált. biztosító-társaság.) Alakult 1831-ben. Részvénytőke és tartalékalap: 300 millió korona. Budapest, Dorottya-utca 10. sz., az intézet saját házában. Életbiztosítás minden módozat szerint, valamint fuellátási és leánykihásítási biztosítások. — Tűz-, szállítvány-, botóreses lopás elleni és üvegbiztosítások. — Jégbiztosítás a Magyar Jég- és vizontbiztosító részvénytársaság (Budapest, Nádor-utca 5. sz.) által. Részvénytőke és tartalék alap 7 millió korona. Egyenkénti és csoportos balesetbiztosítások (egyenkénti balesetbiztosítások díjvisszatérítéssel is) az Első o. ált. baleset elleni biztosító társ. által (Budapest, Dorottya-utca 10. sz.) — Részvénytőke és készpénztartalék 19 millió korona.

Eankok és takarékpénztárak.

Budapesti takarékpénztár és Országos Zalogkölcson Részvénytársaság. Befizetett részvénytőke: 10 millió korona. Elnök: Tolnay Lajos, vezérigazgató: Benke Gyula. Központ és Magy. kir. szab. osztályosrsjáték főelárusító helye: VI. Andrassy-ut 5. Kézi zalogüzletek: IV. Károly-körút 18; IV. Ferenciek-tero 4. Irányi-utca sarkán, VII. Király-utca 57; VIII. ker., József-körút 2., VIII. Üllői-ut 6. sz.

Belvárosi takarékpénztár r.-t. Budapest, IV. Egyő-tér 1. sz. Alaptőke: 10 millió korona. Alapított 1892.

Víz- és légszuszveveterék és csatornázás.

Fiszurnyi L. utóda Janisch János és fia Budapest, VII. Jósika-utca 12. sz. csatornázási vállalata, épületbádog műhelye és horgany díszítőművek gyára. Légszusz- és vízvezeték, központi fűtések, szellőztető készülékek, szivattyuberendezés, árnyékszék, vizeldék, mindennemű gőz-, magán- és nyilvános fürdő, hidegvizgyógyintézetek, melegvízkészítő-berendezések fűtő-tűzhely összeköttetéssel vagy saját tűzhelylyel. Ambergi légszuszfejlesztő gépek, világítási, fűtési és műszaki célokra. Saját légszusz-készülék minden házában. Telefon 20—82.

Háztartási cikkek.

Drogna és háztartási cikkek V. Balthary-utca 9. sz. „Szabadság”-kávéház mellett.) Rendeléseket pontosan házhoz szállítunk. Telefon-szám: 12—30. Hossz időző és Társa „Korona”-drogeria.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ **Bírák esküitétele.** A budapesti büntető törvényszéken ma délelőtt tették le a hivatalos bíról esküt Zsitvay Leó elnök kezébe dr. Székely Lajos és dr. Nagy Béla albirák, akiket most nevezett ki ezen tisztségre a király. Mind a két új albiró a büntető törvényszék vizsgálóbírói csoportjára kerül szolgálatra.

§ **Micsinal követője.** Nagy riadalmat okozott a múlt hónap 13-án a postaigazgatóságnál egy telefonjelentés, hogy egy postakocsi a kocsisal és 44.237 korona készpénzzel eltűnt. Rögön tisztában voltak azzal, hogy az eltűnt postakocsi rossz útra tévedt és értesítették a rendőrséget, amely pár óra alatt elő is kerítette a tolvajt, Jakab Miklós postakocsis személyében, akinél az eltűnt pénzt is megtalálták. A tolvaj postakocsis töredelmesen beismerte tettét, csak azzal védekezett, hogy azért követte el a lopást, mert mindenáron akart szabadulni a postától. Ezt a cselekedtet el is érte, mert a budapesti büntető törvényszék ma délelőtt dr. Bartha törvényszéki bíró elnöksége alatt másfél évi fegyházra ítélte a tolvaj postakocsist.

§ **Megváltoztatott ítélet.** Az Újpesti Ellenzéki Újság a múlt év folyamán Kiderült a titok című közleményében megírta, hogy Újpest község felügyelőségét jegyzője, Zsoldos János, a község házára bevezetett telefonállomást úgy a saját lakásába, mint vejenek, dr. Cserba Elemérnek lakásába mellékhelyiséggel költöztette össze csak azért, hogy a hivatalos beszélgetéseket zavartalanul kihallgassa vejevel együtt. Ezen közlemény tartalmáért dr. Cserba Elemér újpesti ügyvéd rágalalmazási sajtópört indított a nevezett lap ellen. A közleményért a törvény előtti felelősséget Wagner Jenő nyomdatuladonos vállalta el szerzői minőségben. A pestvidéki törvényszék előtt lefolytatott főtárgyaláson a vádlott beismerte, hogy tévedett, mert utólag meggyőződött arról, hogy úgy dr. Cserba Elemér, mint Zsoldos János telefonjai külön-külön számmal bírói rendes állomások. A törvényszék nem látván rágalalmazást fenforogni, a vádlottat fölmentette. A kir. ítélet tábla azonban a vádlott közleményében meggyalázó szándékot látván fenforogni, az elsőbírói ítéletének megsemmisítésével Wagner Jenő 60 korona fő- és 20 korona mellékbüntetésre ítélte.

§ **A branyicskai merénylet.** Déván ma fejezték be a branyicskai merénylet büntető eljárását. A perbeszéd után az esküdtek este hét órakor visszavonultak a verdikt meghozatalára. Fél nyolc órakor hirdette ki az esküdtek főnöke, dr. Ventner Henrik az eredményt, mely szerint mindkét vádlottat hűbűnségre mondták ki gyilkosság kísérletének büntetésében, minek alapján a törvényszék Nedelkovics Mártont hat évi és Vandelli Lajost ugyancsak hat évi fegyházra ítélte. A védők semmisségi panaszt jelentettek be.

§ **Játék a fegyverrel.** A múlt év augusztus 1-én Pekáry rendőrkapitány egy Browning szerkezetű revolvert küldött Blum Sándor Váci-utcai egyenruha-üzletbe azzal az utasítással, hogy a pisztolyban levő töltényeket szedjék ki. A revolvert az üzlet egyik alkalmazottja, Berger Filipp vette át s mivel sok dolga volt akkor, letette a kiszolgáló asztalra. Az üzletben éppen jelölt Klein Adolf úgnök a revolvert kezébe vette s adig babrált vele, míg a fegyver elsült s a golyó egy kis szabónast talált el, aki ott az üzletben nyomban meghalt. A budapesti büntető törvényszék úgy Berger Filippöt, mint Klein Adolfot elítélte gondatlanságból okozott emberölés vétségéért, az előbbi 4 havi, Kleint pedig 6 havi fegyházra. Felelősséget folytán ma foglalkozott a kir. tábla ezzel az ügygel s helyben hagyta a törvényszék ítéletét.

§ **A konkurrensek.** Dr. Batizfalvy Zoltán fogorvos és Nemes Lajos fogtechnikus egy házban laknak, de nem a legjobb egyetértésben, mert az orvos azzal gyanúsítja a fogtechnikust, hogy elfogja előle a hozzá ígért paczienseket. Legutóbb a fogtechnikus 16 éves fia a kapu aljában álldogálva, elfőlte testével az orvos lakásának számszámzó tábláját. Dr. Batizfalvy ebben szándékosságot látott s azt hitte, hogy Nemes Lajos fogtechnikus az ő beteget ilyen módon akarja tévútra vezetni: éktelen dühbe jött s a mi rosszat sem sejtő fiút botjával alaposan elverte. A fogtechnikus könnyű testi sértésért panaszolta be dr. Batizfalvyt, akit ma a büntető járásbírósnál dr. Farkas Gyula járásbíró 50 korona pénzbüntetésre ítél. Dr. Batizfalvy felelősséget tagadott az ítélet ellen.

§ **Az igazságügyi kezelőtisztviselők nyugdíjpótló és segélyező országos egyesülete** alakulása ügyében vasárnap, e hó 27-én délután 4 órakor a pestvidéki törvényszék tanácstermében (Megyeház, II. emelet) bizalmas értekezletet tart.

KÖZGAZDASÁG.

A szesz kérdés.

Budapest, október 26.

A szesz kérdés tekintetében a helyzet e pillanatban a lehető legbizonytalanabb. Azt a programot, amelyet e tekintetben a kormány hivatalba lépésekor adott, nem lehetett megvalósítani s ahogy a kormány kényszerhelyzetben volt akkor, mikor a kiegyezést megkötötte, kényszerhelyzetben volt akkor is, mikor a fogyasztási adók önállóításától elállt.

Az ország, azt lehet mondani, még egyáltalán nem foglalkozhatott az egész kiegyezési komplexummal. De azzal, hogy a kiegyezés de facto hogyan szabályozza a szesztermelést, azzal az érdekelt körök máris tisztában vannak. Nemcsak a szesztermékek szabad forgalma van fenntartva és biztosítva továbbra is, hanem már a kontingentálás módja is meg van állapítva, sőt meg vannak szabva azok a kérdések is, amelyeket Ausztria és Magyarország csakis közös egyetértéssel szabályozhat.

Ez tehát egy adott helyzet, amelylyel számolni kell s amelyről akkor, mikor a szesz kérdés jövődől alakulásának esélyeit mérlegeljük, el nem tekinthetünk.

És mikor az Egyetértés mai számában azt írjuk, hogy a mezőgazdasági szesztermelők jogos aggodalommal lehetnek eltelve, láttuk azt, hogy az a reménység, hogy az összes szeszkontingens a mezőgazdasági ágaknak engedtesse át, gyökeres reformok nélkül meg nem valósulhat. Pedig bárhogy vizsgáljuk is ezt a kérdést, arra a meggyőződésre kell jutnunk, hogy a magyar mezőgazdaságnak eminens érdeke volna, hogy az ipari szeszgyártás korlátozassék, sőt lehetőleg kisajátíttassék s hogy a mai szeszárknak a mezőgazdasági szeszgyártás rovására gyakorolt fölénye megtörőssék.

A nagy ipari szeszgyáraknak létjogosultságát csakis egyetlen egy körülmény igazolja, tudniillik az, hogy a takarmányozásra fel nem használható melasse-mennyiséget értékesíteni lehet. Mihelyt ez a cél el van érve, megszünt az ok is, amelyet a mezőgazdasági szeszgyárakkal szemben az ipari szeszgyárak mellett fel lehet hozni. Minthogy pedig a cukortermelés kontingentálva van, nem kerül nagy fáradságba azt a melasse-mennyiséget sem kiszámítani, ami csakis az ipari szeszgyárak után értékesíthető. Ez a mértéke egytural az ipari szeszgyárak szükséges voltának is.

El sem képzelhető, hogy az összes kontingens hogyan volna biztosítható a mezőgazdasági szeszgyárak számára néhány nagy ipari szeszgyár kisajátítása nélkül. Mert máris tisztában van azzal mindenki, hogy a szeszipar jövője a mai hatvan koronás árak mellett is nagyon aggasztó. Minthogy ugyanis a szeszkontingens megállapítása a jövőben úgy fog történni, hogy mindenkor a megállapítást megelőző két naptári év átlagos fogyasztása vétetik alapul, nyilvánvaló, hogy a mostani kontingens az 1906. és 1907. évi átlagos fogyasztás lesz, tehát körülbelül évi 950.000 hektoliter. Pedig ekkor tekintetbe kell venni azt, hogy évek óta nincs gyümölcstermés, hogy tehát gyümölcsesz elenyésző csekély mennyiségben produkáltatott. De ha ismét jó gyümölcstermés év lesz, akkor nemcsak hogy a mai ár nem tartható fenn, hanem előre látható, hogy olyan túlprodukczió lesz, amely az egész szeszgyártást krízis elé viszi.

A kormány tehát abban az esetben, ha csakugyan szívén fekszik a mezőgazdasági szeszgyárak helyzete, már most kötelessége volna minden előkészületet megtenni arra, hogy az ipari szeszgyárak produkcióját korlátozza, s

hogyha áldozatba kerül is, néhány nagy szeszgyárat kisajátíttson. Tudjuk, hogy ez nehéz probléma, de nem megoldhatlan. És azok a milliók, amelyek az igazi nagy szeszgyárak kezében vannak, mégsem képviselnek akkora hatalmat, hogy az állam velük megbirkózni ne tudna. Ezt meg kell tennie a kormánynak, ha az egész magyar mezőgazdaságot károsítani nem akarja. Az ipari szeszgyárakból az országnak, azt lehet mondani, semmi haszna sincs, kivéve azt az egyet, hogy a melasse értékesítését teszik lehetővé. De erre elég volna három-négy nagy szeszgyár meghagyása is. A mezőgazdasági szeszgyártás kiterjesztése pótolná a kisajátított ipari szeszgyárak elmaradt szeszadóját, a mellett jövedelmezőbbé tenné az egész magyar mezőgazdaságot, lehetővé az intenzív állattenyésztést s a föld jobb megművelését. Mi belátunk a kulisszák mögé, s látjuk azt a hatalmas érdekszövetséget, mely a mezőgazdasági szeszgyáraknak illetén istápolása ellen dolgozik, bizunk abban, hogy ez az aknamunka kudarcot vall. Mertho arra vagyunk kényszerítve, hogy ujabb tíz évig tisztán a magyar mezőgazdaság tartsa fenn az országot, akkor minden elképzelhető és minden célravezető eszközt meg is kell ragadni arra, hogy a mezőgazdaságot rentábilissé tegyék s egészséges alapokra fektessük.

Magyarország nemzetközi fizetési mérlege.

— Dr. Fellner Frigyes, az Agrárbank igazgatója, egyetemi m. tanár előadása a Magyar Közgazdasági Társaságban. —

Budapest, október 26.

Kiváló tudósunk, dr. Fellner Frigyes ma nagy érdeklődés mellett tartotta meg felolvasását Magyarország nemzetközi fizetési mérlegéről. A nagyrészt és széles látókörrel, valamint nagy tudásról tanuskodó felolvasás ráterelt a figyelmet gazdasági életünknek erre a nagyjelentőségű és úgy tudományos, mint gyakorlati szempontból felette fontos problémájára. A nemzetközi fizetési mérleg valamely országnak a külfölddel szemben fennálló összes követelése és tartozása között lévő viszony. Ha az egyenleg tartozást mutat, úgy az ország a külföldnek adósa, ha követeléssel zárul a mérleg, úgy hitelezője. Magyarország nemzetközi fizetési mérlege tehát felvilágosítást nyújt az ország és a külföld között fennálló kölcsönös kötelezettségek és követelések mibenlétéről és mérvéről, amint ezek egy bizonyos időben számszerű kifejezésre jutnak. A fizetési mérleg a legkülönbözőbb tételekből áll. És pedig az áruforgalomból, a nem-érezőforgalomból, az értékpapírok (állami kötvények, záloglevelek, községi kötvények, mindenféle részvények, sorsjegyek, váltók stb.) után teljesítendő fizetések forgalmából, a kivándorlási mozgalom- és idegenforgalomból, a nemzetközi fuvarozási üzletből, waggonkölcsönzés- és hajóépítésből, az országon kívül folytatott kereseti tevékenységből, az idegen kéz birtokából, az Ausztriával közös érdeki ügyek költségeinek fedezéséhez való hozzájárulásból, stb. folyó kölcsönös követelések és tartozások egyenlege. E kérdés szempontjából feladatunk első sorban arra szorítkozik, hogy alakul országunk fizetési mérlege Ausztriával szemben. A figyelemre méltó és minden tekintetben nagy készütséget tanúsító előadást vázlatosan a következőkben ismertetjük:

Nemzetközi fizetési mérlegünk egyik legfőbb eleme a külkereskedelmi mérleg, vagyis az évenként kivitt és külföldről behozott áruk értékének különbözete. Még pedig úgy a különleges kereskedelem, mint a kikészítési forgalom egyenlege veendő számításba. Az átmeneti áruforgalomnál csak a fuvarozási nyereség jön számba. Általánosan hangoztatott tétel, hogy a behozatal kimutatása pontosabb, mint a kivitelé, mert utóbbi túlnyomólag vámtmentes, tehát a kereskedelmi mérleg aktív egyenlege a valószínűleg maradó hazánk áruforgalmi statisztikája szempontjából ez nem áll, mert az adatgyűjtés nem a vámszolgálattal kapcsolatban, hanem árunyilatkozatok alapján megy végbe. Az áruk értékmegállapításá-

A világ legjobb gyomorvize
a Baldóczy

Deák-forrás

gyomor-, máj-, bél- és vesebetegségek
szeszifrezióm. Egyetemi tanárok és gyakorló orvosok mint
legjobb természetes gyógyvizet különösen ajánlják. A
legszegényebb emberek is ihatják, mert a legolcsóbb
gyógyviz. Tovább elárúsítók minden helységben keresetnek.
Magyarországi főraktár:
Budapest, Régiposta-utca 10. sz.
Telefon 79-02. • Telefon 79-02.

nál a „határ-érték” irányadó, vagyis amelyet Magyarország a külföldnek és a külföld a belföldnek fizet; tehát az országhatárig felmerült szállítási költségek úgy a kivitt, mint a behozott áruk értékében már befigyeltek. Az áruforgalmi kimutatásokban nincsenek meg a csempézett, sokszor nagy értékű javak és a nem kereskedelmi jellegű áruk. Külkereskedelmi mérlegünk kiviteli többlettel zárul. A kiviteli többlet (1901—1905.) átlag évenként 96.351 millió korona. Ehhez a kikészítési forgalom eredménye gyanánt 23.840 millió korona kiviteli többlet adandó. Vagyis a külkereskedelmi mérleg egyenlege czimén 120.192 millió korona állítandó fizetési mérlegünkbe, mint aktívum. Külkereskedelmi mérlegünk 24 év alatt 14-ször volt aktív, de a kiviteli többlet összege igen változó a természetesévekkel összefüggésben. A gyártmányok kivitele is kezd emelkedő irányzatot mutatni, a behozatal viszonylagos csökkenése mellett. A külkereskedelmi mérleg aktívumával szemben fizetési mérlegünk legjelentékenyebb eleme a tőkeforgalomból származó passzív egyenleg, vagyis a külföld birtokában lévő és Magyarországgal szemben fennálló tökéketelések után az ország által évente a külföldnek fizetendő kamatok, járadékok és osztalékok összege, szemben a külföldről ugyanezen befolyó csekély összegekkel. Magyarország nagyrészt külföldi tőkével dolgozik. A külföldi tőke a nemzeti termelő erőt gyarapítja; a termelés eredményének egy részét, a tőke kamatát kiviszi ugyan az országból, de a haszon többi része itt marad. A külföldi tőke túlnyomó részben czimlet-kivitel ellenében kerül az országba.

Mennyi kamat, osztalék, tőketörlesztési hányad és járadék stb. folyik a külföldre évenként a magyar szén korona országából?

A legjelentékenyebb tételt az államkölcsonök után fizetendő összegek képezik. A magyar államadósság czimleteiből — hivatalos adatok szerint — volt 1905. végén Magyarországon 2.035.517.991 korona (59.55%), külföldön 3.111.177.309 korona (60.45 százalék). Ezen tőkeadósság után az évi kamatszükséglet 205.474 millió korona, amelyből a külföldre 133.343.885 korona folyik. Tőketörlesztés czimén 11.063.102 koronából 8.082.342 korona megy külföldre. Vagyis a magyar államadósság után kamat- és tőketörlesztés czimén évenként 141.426.227 korona folyik a külföldre. További passzív tétel az az 58.376.000 korona évi járulékok, amelyet a magyar korona országai az 1867: XV. t.-cz. értelmében Ausztria államadósságai kamatainak fedezésére fizetnek. (Block.)

Jelentékenyen járult a külföldi tőke a magyar vasúthálózat kiépítéséhez is. A külföld kezében lévő vasúti czimletek után fizetendő osztalékok és kamatok mérvéből ez kitűnik. A magyar helyi érdekű vasutak elsőbbségi részvényeiből — az egyes vasúttársaságoknál szerzett adatok szerint — 228.040.600 korona Magyarországon, 283.375.500 kor. külföldön van. Míg a társasági fővasutak elsőbbségi részvényeiből és kötvényeiből csak 19.055.300 kor. van Magyarországon és 448.086.700 kor. külföldön. Vagyis a nem kamatozó törzsrészvényektől eltekintve, az összes vasúti czimleteknek 25.25 százaléka van belföldön. A vasúti czimletek után Magyarország a külföldnek kamat fejében 14.463.472 koronát, osztalék fejében 10.072.277 koronát, törlesztési hányad fejében 1.220.243 koronát fizet évenként, amely 25.755.992 korona további passzív tétel fizetési mérlegünkben. Még kedvezőtlenebb a helyzet, ha tekintetbe vesszük, hogy az itt elsőbbségi részvények alapján kibocsátott vasúti bankkötvények is túlnyomó részben külföldön vannak.

A záloglevelek, községi kötvények, hitelintézeti ipari, közlekedési- és biztosító-vállalatok részvényei is túlnyomólag külföldön vannak elhelyezve. A záloglevelek és községi kötvények 2.095.787.250 korona állományából 1.429.896.500 kor. van a külföldön. Ennek alapján 4.62 százalék kamat- és tőketörlesztési annuitás mellett 66.061.220 koronát fizet az ország a külföldnek.

Osztalék intézetek által magyar ingatlanokra, illetve községeknek engedélyezett kölcsönök állománya 1905. év végén 478.850.097 korona volt, amely után az ország 22.745.379 korona annuitást fizet Ausztriának évente.

Mennyi folyik részvények alapján külföldre?

A hitelintézetek és iparvállalatok részvényitőkéje 761.202.413 korona, amely után 57.329.993 korona osztalékot fizettek. Ebből 27.122.822 korona jut külföldre. A magyar hajózási részvénytársulatok alapitőkéje 48.660.000 korona, ebből 10.797.000 korona a külföldön elhelyezett rész; a külföldre folyó osztalék 856.356 korona. Az Ausztriában levő magyar sorsjegyek tőkeértéke 8.292.580 korona, amely után törlesztési és nyereség-húzások alapján, a 10 száza-

lék nyereségyadó levonásával, 828.517 korona folyik ki az országból.

Az áruhitelvezésből eredő és egyéb kölcsöntartozások után külföldre fizetendő kamatok összege is igen jelentékeny, aminek mérvét a váltók után fizetendő kamatokban jut kifejezésre. Az Osztrák-Magyar Bank 1904—1906. években, a budapesti főintézeténél és a magyar főintézeteknél leszámított váltók és küldvények után átlag évenként 7.734.779.68 korona kamat szedetett be. Minthogy a magyar pénzügyintézetek váltóit nemcsak a jegybank, de nagyobb osztrák intézetek is leszámítják, amelyek a girókkal ellátott magyar váltókat szintén a jegybanknál reeszkomptálják a bécsi intézetek által benyújtott váltók egy része után fizetett kamatok végcredményben szintén Magyarország terhére irandók. Mérsékeltlen járunk el tehát, ha a fenti összeg kétszeresét (15.469.569 kor.) állítjuk passzív tétel gyanánt a fizetési mérlegbe.

Fizetési mérlegünknek ezen összesen 358.642.073 koronára rugó passzív tételével szembeállítandó az az összeg, a mi kamat, osztalék stb. czimén viszont külföldről folyik az országba. A hazai hitelintézeteknek és az azok által kezelt alapok birtokában lévő külföldi értékpapírállomány — a hivatalos adatok szerint — 36.760.000 korona értéket képvisel. A biztosító társulatoknak 9.116.034 korona külföldi értékpapírállománya van. Minthogy azonban magánosok kezeiben és önállóan kezelt egyházi alapokban is vannak külföldi papírok, e czimén ugyanannyit számítva, a 91.752.068 koronára tehető külföldi értékpapírállományból évi 4.128.843 korona folyik az országba fizetési mérlegünk aktívuma gyanánt.

Ezek után az előadó ismertette az idegenforgalom és különösen a kivándorlás hatását a fizetési mérlegre, továbbá a nemzetközi vasúti- és hajózási forgalom befolyását. Majd rátért, a legfontosabb részleteket említve, a magyar tengeri és belvízi hajózási vállalatok bevételeire, a vám külfölddel való forgalomban, a Vaskapu-csatornán Magyarországra jávára szedett díjakra, továbbá a külföldi kereseti tevékenységből származó követelések és tartozások viszonyára. Így a Magyarországon üzletüket folytató külföldi biztosító társaságok átlagos évi díjbevétele 43.308.850 korona, az általuk kifizetett károk összege 24.807.750 korona. Üzletük tehát 18.501.100 koronával volna aktív. Ezzel szemben 10 magyar biztosító társaság működik Ausztriában; ezeknek díjbevétele 8.701.183 korona, az általuk kifizetett károkszege 6.253.267 korona. Tehát 2.447.916 korona marad a bevétel javára. Levonva ezt a 2 milliót a 18 millióból, az ország terhére 16.053.216 korona esik, amelyből a szervezési költségek, províziók, tisztizetések stb. levonása után fenmaradó 8.026.608 korona képezi a fizetési mérlegbe állítandó passzív tételt.

A Magyarországon működő külföldi ipari vállalatokba fektetett részvénytőke után az átlagos évi nyereség 9.544.000 korona.

Jelentékeny a külföldiek kezében lévő magyar föld- és házbirtokadóból folyó hozadék is. Az idegen kézben lévő földbirtokra kirótt földadó évi összege 1.115.688 korona; kataszteri tiszta hozadéka 4.367.407 korona. A fényleges tiszta hozadék ennek 2.40-szeres lévén, 10.481.777 koronának felel meg. Ez az adat az 1888—1893. évekre vonatkozik. Minthogy azonban az idegenek birtokszerezése éppen az utolsó években öltött nagyobb arányokat, mérsékeltlen járunk el, ha a fenti összeg kétszeresében, 20.963.555 koronában vesszük fel az idegen kézben lévő ingatlanok után évenként külföldre szivárgó hozadékot.

A posta, távirat- és távbeszélő-illeték leszámolásának egyenlege 1.174.998 korona átlagos évi követelési többletet mutat az ország javára.

Igen fontos az előadásnak az a része, mely rámutat, hogy fizetési mérlegünket milyen hátrányosan befolyásolja az Ausztriával közösen viselendő terhekhez, jelesen a külügyi és hadügyi költségekhez való hozzájárulás. A diplomáciai és konzulátusi kiadások csaknem kizárólag a vámkülföldre folynak; a külügyminiszterium, a közös pénzügyminiszterium és a közös főszámszék központi igazgatására fordított kiadások pedig túlnyomó részben Ausztriában használatnak fel rendeltetészerűleg. A haditengerészet és szárazföldi hadsereg kiadásai részben Magyarországra is folynak, de túlnyomóan Ausztriában és a vámkülföldön használatnak fel. Az osztrák-magyar monarchia közös háztartásának kiadása 401.963.310 korona, ennek fedezésére a magyar korona országai a vámbevételből 22.192.029 koronával és ezen felül — vámbevételekkel nem fedezett szükségletekhez a quóta arányában — 90.721.000 koronával járultak. Vagyis a magyar korona országainak hozzájárulási összege

a közös kiadásokhoz 112.913.029 korona. Ebből Magyarország fizetési mérlegébe annyi állítható passzív tétel gyanánt, amennyi Ausztriába és a vámkülföldre oly módon folyik, hogy abból nem térül vissza semmi Magyarországnak. Így a diplomáciai, konzulátusi költségekből, a haditengerészeti kiadásokból, a közös miniszteriumok központi igazgatási költségeiből, vagyis 66.907.563 koronából a Magyarországot terhelő részösszeg, amely a quóta arányában 23.126.201 koronának felel meg. A szárazföldi hadsereg kiadásaihoz a magyar korona országai a 112.913 millióból a 23.126 millió levonása után még fenmaradó 89.786.828 koronával járulnak; de ennek egy része az országnak visszatérül annyiban, hogy a legénység és a tisztikar részben Magyarországon teljesít szolgálatot, tehát a csapatok és csapatok általános kiadásai részben az országban használatnak fel; a katonai nyugdíjasok egy része az országban él; az Ausztriában szolgálatot teljesítők illetményeinek egy része (mint megtakarítás, vagy Magyarországon élő hozzátartozók fentartása) az országba folyik vissza; továbbá a hadsereg részére eszközölt szállítások és munkateljesítmények stb. révén. Hogy mennyi térül vissza az ország hozzájárulásából, erre nézve adataink nincsenek. A quóta arányát alkalmazva, 30.887.384 korona volna az az összeg, amely a 89.786 millióból mint levonandó tétel veendő fel, tehát 58.899.444 korona volna a fizetési mérleg passzív tétéle.

A fizetési mérlegbe a közös ügyek kiadásainak fedezéséhez való hozzájárulás czimén 82.025.645 korona passzív tétel állítandó.

Végül rátért az előadó a nemesércz-forgalom jelenségére és az adatok szembeállításával illusztrálta fizetési mérlegünket.

Az elmondottak szerint fizetési mérlegünk kizárólag Ausztriával szemben tekintve sokkal kedvezőtlenebb, amennyiben Magyarország tartozása Ausztriával szemben 388.067.076 korona, míg kövételünk Ausztriától 10.179.632 korona, úgy, hogy Magyarország fizetési mérlegének egyenlege Ausztriával szemben 377.887.444 korona tartozást mutat.

Zárószavaiban utalt az előadó arra, hogy az ország fokozatos függetlenítése a külföldtől a nemzetközi hitel terén elsörendű politikai és gazdasági érdek, ez azonban csak évek hosszú során át folytatott tervszerű közgazdasági politikával vihető keresztül.

Az előadás mindvégig lekötötte a jelenvolt előkelő közönség figyelmét. A hallgatóság körében ott láttuk politikai és gazdasági életünk elite-jét. Jelen voltak a többek között: Hieronymi Károly, Lukács László, Láng Lajos, Gliczy atyabornagy, Barta Arnold udvari tanácsos, Chorin Ferencz főrendiházi tag, Kilényi Hugó miniszteri tanácsos, Exner Kornél miniszteri osztálytanácsos, Pap József egyetemi tanár, Fenyvesi Soma és Éber Antal országgyűlési képviselők, Hegedüs Lóránt stb. Az egybegyűltek melegen honorálták a felolvasást. A felolvasóülésen Kautz Gyula v. b. t. t. elnökölt.

Fizetési nehézségek. A küszöbön álló utolsó elő nem valami kedvező auspiciumok közt megy a piac. Ha vannak is átmeneti könnyebbülések a pénzpiacra, a helyzet lényeges javulásáról nem számolhatunk be. Ilyen körülmények között alig fog simán menni az utolsó s ez a jelenség már is előre veti árnyékát. Se szeri, se száma azoknak a cégeknek, melyeket szárnyra vesz a hír és az üzletvilág körében számos lappangó insolvenziáról tudnak. A cégeken kívül még pénzintézetek fizetési nehézségeiről is tudnak s mikor e szállongó híreszteléseket regisztráljuk, fölemlítjük, hogy — hír szerint — egy a bankegyedben helyet foglaló jelentékenyebb pénzintézetünk is — ahol kiváló emberek vannak az igazgatóságban — nehézségeknek néz elébe. Eddig úgy kerülhetett el az intézet a komolyabb nehézségeket, hogy az igazgatóság közelépett és személyes garanciát ajánlott fel a hitelnyújtóknak. Szintolyan vigasztalan a helyzete egyik körüti bankunknak, amelyről határozottan beszélnek, hogy kellemetlen szituáció küszöbön áll. Itt is csak nagy erőfeszítésekkel tudják az egyensúlyt megtartani és egyre jobban nehezednek rá az intézetre a viszonyok. Az igazgatóság itt szintén ajánlotta személyes obligóját, melyre égetően szük-

Kapható, míg a készlet tart, egyedül!

ÖRÖM SÁNDOR

levélpapír-áruházában,

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 17. szám.

344 darab I. osztályú alumínium-toll 1.80 fillér

Világ-rekord!!

100 darab egész finom csontlevélpapír, 100 darab színes bélső borítékkal összesen 200 darab. Egy korona 20 fillér. 1000 drb. Kohinor cigarettá-hüvely ragasztás nélkül 2.10 K. Vidékre csak utánvétel, vagy a pénz beküldése mellett. 144 darab I. osztályú alumínium-toll 1.80 kor.

Világ-csoda!!

100 darab színes bélső borítékkal összesen 200 darab. Egy korona 20 fillér. 1000 drb. Kohinor cigarettá-hüvely ragasztás nélkül 2.10 K. Vidékre csak utánvétel, vagy a pénz beküldése mellett. 144 darab II. osztályú alumínium-toll 1.80 kor.

ség volt, m
az intézet
intézet, me
sen tartózt
holt pontor
zettsegek
rék követel
telnyújtók
pénzügyint
utóbbiaknál
jezzetsegek
gekeltől, biz
telnek külf
sivár persp
másképp
szemben, r
biztosabb a

Teléfono
ter a budap
lassagyarm
előfizetői
szont is a
kezdve, 3
koronára s
A sürgős l
korona.

A keret
ton község
lőzatba bev

Gazdas
ségek kere
főispán, a
nöke Dará
füntető okl
érdemes g
János Kol
O-Gyalla (C
csinszki An
gesen szol
dítő beszé
zásokon ré
jor Lázár
Köz. tanfel
sület titká
számában.

A Kas
ideje már.
gekbe juto
e czélra al
az időben
akinek hel
volna el s
noké, akik
tak. Minde
igazgatói á
regi regim
igazgatói á
ismét aktu
állásra vo
Leszámítol
hozzák kor

Átszáll
Máv. arad
rad—szeg
között lev
lása miat
31-én este
és a podg
tatni, míg
valamint
történik. A
teheráru-f
vonatkisér
meztetni f
kiszállás m

Állami
lár, hogy
rona össze
hogy a sz
betvára
alaptőkeve
gató Ehr

ség volt, mert még így is nehézségekkel járt az, hogy az intézet eleget tehessen kötelezettségeinek. Mindkét intézet, melyről ilyen hírek vannak elterjedve, teljesen tartózkodik újabb üzletek kötésétől, forgalmuk holt ponton nyugszik és beírják azzal, hogy kötelezettségeiknek eleget tegyenek. A speciális biztosítók követelése egyébként már általánossá vált, a hitelnyújtók ezt nemcsak az üzletemberekkel, hanem a pénzügyeztetekkel szemben is sürin követelik, az utóbbiaknál igazgatósági kezesség formájában. Kötelezettségeiknek órák pontossággal eleget tevő cégektől, biztos alapu intézetektől egyre-másra követelnek külön fedezetet a bankok. Ez az újabb és a sivár perspektívára rámutató jelensége a helyzetnek, másrészt a megingott bizalom olyan intézetekkel szemben, melyeket még nem is olyan régen a legbiztosabb alapokon nyugvóknak tekintettek.

Telefondíjak leszállítása. A kereskedelmi miniszter a budapesti városi távbeszélő-hálózatokból a balassagyarmati törvényhatósági távbeszélő-hálózat előfizetőivel és nyilvános állomásaival, ugyszintén viszont is a beszélgetési díjat folyó évi november 1-től kezdve, 3 percenként egyszerü beszélgetésért egy koronára szállította le, az eddigi két korona helyett. A sürgös beszélgetés díja ezen forgalomban három korona.

A kereskedelemügyi miniszter Szalk-Szent-Márton községet a Budapest környékbeli távbeszélő-hálózatba bevonta.

Gazdasági cselédek megjutalmazása. Szép ünnepek keretében nyújtotta át tegnap Kálmán Rudolf főispán, a Komárommegyei Gazdasági Egyesület elnöke Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter kitüntető oklevelét és 100—100 koronás jutalmát négy érdemes gazdasági cselédnek és pedig Szkladányi János Koltka (40 éves szolgálat), Eröst István Ó-Gyalla (30 éves szolgálat), Fekete Máttyás és Marcsinszki András Kutyakesz, kik évtizedeken át hűségesen szolgálták gazdájukat. A főispán intézetét buzdító beszédet a kitüntetett cselédekhez. A jutalmazásokon résztvettek még Ghyeczy Dénes alispán, Major Lázár közgazdasági előadó, Lörinczy György főtanfelügyelő, Agoston Miklós, a gazdasági egyesület titkára és a környék földbírtokosai nagy számban.

A Kassai Takarékpénztár igazgatói állása. Jó ideje már, hogy a Kassai Takarékpénztár nehézségekbe jutott, amelyből a budapesti pénzügyeztetekből e célra alakult szindikátus segítette ki. Már abban az időben szóba került az eddigi igazgató távozása, akinek helyét az érdekelt bankok jelöltje foglalta volna el s több név került forgalomba, mint olyanoké, akik az igazgatói állásra alkalmasnak találtattak. Mindezekre azonban nem történt döntés az igazgatói állás ügyében, úgy, hogy még mindig a régi regime emberei vezetik a takarékpénztárt. Az igazgatói állás betöltése — amint értesülünk — most ismét aktuális lesz. Pénzügyi körökben az igazgatói állásra vonatkozólag Baross Kálmán, a Magyar Leszámitoló- és Pénzváltó-Bank főtitkárát nevével hozzák kombinációba.

Átszállás Sarkad és Gyula állomások között. A Máv. aradi üzletvezetősége tudatja, hogy a nagyváradi—szegedi—rókusi vonal Sarkad és Gyula állomásai között levő Fekete-Körös-híd vasszerkezetének betelése miatt október 29-én a Sarkadtól este 10 óra 6 perczkor induló 5022. sz. vonatnak a régi hidon való áthaladásától kezdődőleg, előreláthatólag október 31-én este 9 óráig az összes személyszállító vonatknál az utasok átszállással, a levél- és hírlap-posta és a podgyászdarabok áthordással fognak továbbítani, míg a gyors-áru elő, romlandó szállítmányok, valamint a csomagposta szállítás segély-utirányon történik. Az ezen vonalrészén át irányuló közönséges teheráru-forgalom pedig ezen idő alatt szünetel. A vonatkísérő személyzet az utasokat idejében figyelmeztetni fogja, hogy a vonatokból a nyílt pályán való kiszállás mely oldalon és mi módon történjék.

Állami betét egy pénzügyeztetnek. Nemrégiben híre járt, hogy egy kisebb bank az államtól félmillió korona összegű betétet kapott. Sikerült megtudnunk, hogy a szóbanforgó intézet a Budapest-Erzsébetvárosi Bank r.-t., mely két millió korona alaptőkével működik. A bank élén mint vezérigazgató Ehrlich G. Gusztáv áll.

Az idei cukortermelet. Egy külföldi szaklap a következőképpen becsüli az idei cukortermeletet: Németország 2240, Ausztria-Magyarország 1380, Franciaország 850, Belgium 250, Hollandia 185, Oroszország 1370, a többi országok együttvéve 455, Európa összesen 6730 tonna, a mult évi 6686 tonnával szemben.

Kisiparosok kiállítása a fővárosban. A VII. kerületi függetlenségi és 48-as párt választmánya Ghillányi János középiskolai tanár indítványára elhatározta volt, hogy a főváros anyagiakban szükkülő, kirakattal nem bír, reklámszerekkel nem rendelkező kisiparosai részére, hogy jó és megfelelő készítményeknek piacot teremtsen, kisipari kiállítást rendez. A pártkör a kiállítás tervének megbeszélése céljából ma este hét órakor Almássy-téri körhelyiségében értekezletet tartott, amelyre meghívta az illetékes hatóságokat és köröket is.

Az értekezletet Lovász Márton országgy. képviselő, a pártkör elnöke nyitotta meg, üdvözölte a kereskedelmi kormány képviselőit és a többi megjelenteket.

Földiák Gyula, az intéző bizottság elnöke, kijelenti, hogy szándékuk a legkisebb iparosok ügyét kezükbe venni, hogy helyzetükön némileg segítsenek.

Thék Endre azon a nézetben van, hogy a kiállítással a nagy közönség részvétét nem fogják megnyerni. Az alkalmi vásárlókat sokkal célravezetőbbnek tartaná.

Gelléri Mór örömmel látja, hogy a kisiparosok helyzetén becsületos igyekvéssel akarnak javítani. Sztéryni államtitkárnak Pécsen mondott beszéde megadta a programot a kisipar támogatására vonatkozólag. Szükségesnek tartja, hogy kiállításokat, vagy vásárokat létesítsenek, mert ezáltal a nagyközönség is tudatára ébred annak, hogy itt a kisemberek támogatásáról van szó. Reméli, hogy ezekből a vásárokból a kisiparosok árucaernoka fog kifejlődni. A kisiparosoknak segélyt kell adni, hogy cikkeiket kiállíthassák és a kormányt fel kell kérni arra, hogy a technológiai muzeumban levő tanfolyamokat a kisiparosok számára népszerűsítsék, hogy ott megismerkedjenek a modern technikai eljárásokkal. Helyesli, hogy a kiállításokat szakmák szerint rendezék. Végül rámutat annak szükségére, hogy az összes társadalmi köröket fel kell hívni a kisiparosok támogatására és hogy a kisiparosokat szövetségi alapon is tömörítsék. A szövetségek nemcsak elárúsításra rendeznek, hanem a termelést is szövetségi alapon végeznék.

Dobóczky József a Tulipánszövetség Magyar Védőegyesület nevében üdvözlő a mozgalom megindítását.

Lóder Lajos úgy látja, hogy a jelenlegi kormány a kisiparosok érdekében mindent megtesz.

Dr. Schreyer Jenő, a Magyar Kereskedelmi Csarnok képviselője, a kereskedelem szempontjából szól hozzá a kérdéshez.

Dobóczky Sándor és B. Virágh Géza felszólalásai után Szűry János miniszteri tanácsos, az iparfejlesztési osztály vezetője, a kereskedelmi kormány nevében köszönetet mond a meghívásért és annak a reményének ad kifejezést, hogy ez az ügy szociálpolitikai, mint közgazdasági szempontból eléggé nem méltányolható cél mielőbb megvalósíthatik.

Földiák Gyula köszönetet mond a kereskedelemügyi kormány kiküldötteinnek megjelenésükért és a vitában való részvételükért.

Lovász Márton összegezi az értekezlet eredményét s indítványozza, hogy a már megválasztott bizottságot bízzák meg a további intézkedések megtételével.

Az indítványt az értekezlet egyhangulag elfogadja és ezzel véget ért.

Kincstári betét egy kisbanknak. Tözsdei körökben ma az a hír terjedt el, hogy a pénzügyminiszter tizenhét millió koronát helyeztet el a budapesti pénzügyezteteknél. Ezzel szemben jó forrásból arról értesülünk, hogy a pénzügyminiszternek szándékában van ugyan további betéteket elhelyezni a bankoknál, azonban ez mindezekig nem történt meg. A november elsején beváltandó állampapír-szelvények fedezetét már napokkal előbb kiutalta a kormány a beváltóhelyeknek, újabb betéteket azonban nem folyósított. Mindenesetre szívesebben látta volna a piac, ha a kormány igenis kiutalt volna betéteket, hogy így a pénzpiacot az utolsó nehézségein átsegítse.

Szőlővesszők az állami telepekről. Darányi földmívelésügyi miniszter, noha a szőlővesszők termelési költsége az utóbbi években emelkedtek és így a szőlővesszők szokványárai a magánforgalomban is nagyobbak, elrendelte, hogy az állami szőlőtelepeken termelt szőlővesszőket a régi árákon adják, vagyis az amerikai sima vesszőket 6—12, a gyökeres vesszőket 12—24 korona áron ezrenként. Sem az európai bor, sem a csemegefajták árai nem változtak s ezek ára 3—20 korona között váltakoznak. A szőlőültvényekből gyökeresért 200, sima zöldajtásúért 100 koronát kell ezrenként fizetni. A csomagolás és a feleadó vasúti állomásra való szállítás az eladási árba be vannak számítva. A vételfájlásokat november 30-ig kell ahhoz a kerületi szőlészeti és borászati felügyelőhöz, vinczellériskolai igazgatóságához beadni, amelynek kerületében a felújítandó szőlőterület van.

Tőkeleszállítás. A Nemzetközi Wolfram-lámpa r.-t. jövő hó 11-ére rendkívüli közgyűlést hívott egybe, melynek tárgya az alaptőke leszállítása, a tőke visszafizetése után. A társaság a Pesti magyar kereskedelmi bank alapítása és jelenlegi tőkéje két millió korona. A részvényenkinti visszafizetés összege még nincs megállapítva.

Vagyonhiány Budafokon. Megirtuk, hogy több vasúti állomáson az általános vagyonhiány következtében óriási méreteket öltött a hordók torlódása, ami ilyenkor szüret idején válságossá válhatott volna. A Magyarországi Bortermelők és Borkereskedők Országos Szövetségének közbenjárására a kereskedelmi kormány a legnagyobb előzékenységgel nyomban intézkedett, hogy legalább a borkereskedelem egyik gócpontjából a budafoki állomásról az ott heverő tömördek hordó elszállíttassék.

Új faüzleti részvénytársaság. A faipar sivár helyzete, úgy látszik, nem gátolja a vállalkozókat abban, hogy új vállalatokat ne létesítsenek. Így most a Groedel-czég égisze alatt egy millió korona tőkével Tiszamenti fakereskedelmi r.-t. czég alatt új társaság alakult, amely már meg is tartotta alakuló közgyűlését.

Délfraancia szőlőművesek helyzete. A délfraanciaországi sanyargó szőlőgazdák helyzete valamelyest javult. Az idei szüret minőségileg sokat ígér, noha a tartós szárazság következtében a mennyiség csekély lesz. Különböző körülmények arra engednek következtetni, hogy a borárak emelkedni fognak. Azt is jelentik, hogy régiebb évjáratu borokat, amelyeket a kereskedők a termelők pinczéiben és hombáiraiban beraktározva tartottak, mert nem volt kilátás, hogy azokat megfelelő áron eladhassák, most ismét előszedik, alkalmasint abban a reményben, hogy, újborral elhazásítva, ezután majd csak tul fognak rajtuk adhatni. Az alföldi borok ára körül 15 frankig menő emelkedésre számítanak, a keleti Pyrenéusok és a Hérault meg Aude megyék jobb fekvésű hegyi szőlőiben pláne 20 franknyi árt remélnék hl.-ként.

Szállítványozási és iparbank részvénytársaság. Az Egyetértés már régebben hírt adott arról, hogy Szállítványozási és iparbank r.-t. czég alatt új bank van alakulóban. Ez a bank — mint most értesülünk — már megalakult 200.000 korona alaptőkével, amely 1000 darab névre szóló részvényre oszlik. A közgyűlés által megválasztott igazgatók: Hirschfeld Mór, Eckstein József, Tsuk Sándor, dr. Heteés Antal, Weismayer Bruno, dr. Karácsonyi Lipót, Richter Marcell, Salgó Gyula, Richter Jakab és dr. Rigócz Kálmán. Felügyelő-bizottság tagjai: Fáy Miksa, Kosztelán Miksa, Nyiri Jenő, Szenes Mór és Bartók Rezső. A bank ügyvezető igazgatójaul Salgó Gyulát választották meg, aki eddig a Budapesti kölcsönös segélyegylet titkára volt.

Új műbutorgyár részvénytársaság. Műbutor kereskedelmi részvénytársaság czég alatt 30.000 korona alaptőkével — mint értesülünk — új vállalat alakult, melynek tárgya: asztalos és kárpitos butor és művészileg elkészített lakberendezési cikkek vétele és eladása. Butorra, hangszerekre, berendezési tárgyakra, valamint hazai művészek, festők, szobrászok műveire stb. előleget adni és a műtárgyak, valamint iparosok gyártmányait közös áruházban értékesíteni, hogy azok, kik saját üzlettel nem bírnak, áruikat értékesíthessék és újabbakat előállíthassanak. Irodalmi tárgyak, reprodukciók előállítására. Régiségek, műtárgyak, fegyverek, látcsövek vétele és eladása esetleg részletfizetésre. A köz-

WIKUS CSOKOLÁDE-GYÁR BUDAPEST
 IV. DEÁK FERENC UJAZA 12
 WIKUS TÁTRA TEJCSOKOLÁD
 WIKUS CACAOPO

gyűlés által megválasztott igazgatók: Ligeti Lajos, dr. Totis Vilmos és Bardach Károly.

A Haller, Soehle & Co. cég státusa. Hamburgból jelentik, hogy a Haller Soehle & Co. cég státusa 14 millió márka passzívát tartalmaz, ezzel szemben az aktívumok 700.000 márkára rugnak. Ez utóbbihoz azonban még hozzájárul wesselni kaumazitművekből a cégre eső kvóta. A cég lübecki és stettini érdekeltsege nem eredményez aktívumot a státus számára.

A balatoni közlekedés fejlesztése. A Balatoni Szövetség legutóbbi közgyűlésének határozatából feliratot intézett Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszterhez, melyben a Balatontavi Gőzhajózási Társaság hajóállományának szaporítását és a járatok kiterjesztését kérelmezte. Kossuth kereskedelemügyi miniszter e felíratra most adta meg válaszáat. A miniszter mindenekelőtt kijelenti a Szövetséghez intézett leírásban, hogy a Balaton sajátos viszonyainál fogva a hajójáratok fenntartási költségei oly aránytalanul nagyok, hogy a személyszállítás terén a hajózási üzlet hasznát hajtó belátható ideig is alig lehet. Kisebb fajta könnyű hajók a Balaton vizének gyakori haborgása miatt nem használhatók, a fő viszonyainak csakis nagyobb és erősebb gépezetű hajókkal lehet megfelelni, amelyek beszerzési és fenntartási költségei igen nagyok. E mellett rövid is a tulajdonképeni üzleti időny, aminél fogva nincsen mód az üzemi eszközök teljesítési képességének megfelelő kihasználására és kellő értékesítésére. Ily körülmények között a Balatontavi Gőzhajózási Társaság újabb gőzhajók beszerzésére, a rendszeres járatok kiterjesztésére és sűrűsítésére csak fokozottabb pénzübeli támogatás mellett volna képes, ami csakis az alaptól jelentékeny szaporítása mellett volna lehetséges. Az ily módon szükséges anyagi támogatás forrása természetesen első sorban a Balaton környéki érdekelttség lehetne, amely első sorban látja annak jelentékeny hasznát. Eddigéig azonban a most fennálló gőzhajózási társaság alapításában és anyagi áldozatokkal való fenntartásában éppen a Balaton környéki érdekelttségnek egyáltalában alig volt része. Ezeknek előrebocsátásával felkéri a miniszter a Szövetséget, hogy társadalmi uton való kezdéssel és a gőzhajózási társasággal való közvetlen tárgyalás és megállapodás után igyekezzen a balatontavi gőzhajóközlekedés fejlesztését a maga részéről is kellő áldozatkészséggel előmozdítani és lehetőleg megoldani. Biztosítja a miniszter a Szövetséget, hogy az előterjesztendő konkrét tervezetek jóindulatulag fognak további tárgyalás alá vétetni.

Francia hang a magyar-osztrák kiegyezésről. Amily érdekelt aggodalommal leste ugyszólván az egész európai sajtó a magyar és osztrák kormányok között az új kereskedelmi szerződés tárgyában folyt alkudozásokat, olyan őszinte örömmel fogadták csaknem mindenütt a nagynehezen létrejött megegyezés hírére, a melyben a világsajtó általában az európai egyensúly és békés gazdasági továbbfejlődés biztosítékát látja. Nem lehet tehát kicsinylenünk egyes független és elfogulatlan, nagytekintélyű külföldi sajtó-organumnak állásfoglalását a magyar politikai és gazdasági élet eseményeivel szemben, mert ezek a sajtó-velemények hangolják a nemzetközi közvéleményt mellettünk vagy ellenünk. Ujabbban a „Republique Française”, ez a nagytekintélyű francia napilap, mely az agrárius irányzattal némi összeköttetést tart fenn és többek között a francia agráriusok vezérének, Méline-nek szócsové, hosszabb cikket szentel kiegyezésünk kérdésének, amelylyel igen behatóan és meglehetősen tárgyilagos tájékoztatással foglalkozik. Kiemeli a francia cikk írójá, hogy noha a két törvényhozás jóváhagyásáig még sok nehézséget kell mindkét kormánynak legyőznie, már maga a kiegyezési javaslatokra vonatkozó megállapodás is nagyfontosságú és kedvező kilátást nyújt. A kiegyezési javaslatok lényeges pontjainak ismertetése után kiváltképpen a választott bírósági intézmény czélszerű voltát és nagy jelentőségét hangsúlyozza a cikk az odakonkludál, hogy francia és általános európai szempontból csak örvendetes, hogy Ausztria és Magyarország kölcsönös engedékenységgel békés kompromisszumban egyenlítették ki a fenforgó ellentéteket a helyett, hogy mindkét félre nézve káros skazitást idéztek volna fel, intrazigens maguktartásával. Aunyvál örvendetesebb ez, mert Magyarország és Ausztria, mint szövetekezett államok biztosítékai az európai békének s mint ilyenek, egyenlő értékű tényezők Európa keleti része sorsának irányításában. Franciaországnak és egész Európának jól felfogott érdeke, hogy ez mindenkor így is maradjon.

Az amerikai válság. A newyorki válság remélhetőleg csendesebb mederbe terelődik. Az aggodalom és idegesség szűnőben van s a helyzet oda mutat

hogy eltekintve kisebb intézetek zavaraitól, a nagyarányú bukások nem folytatódhatnak. Mai híreink a válságról itt következők: Washington, október 25. A kabinet összes tagjai, a pénzügyi államtitkár kivételével, ma délután 3 órakor a pénzügyi helyzet megvitatására czéljából tanácskozára gyűltek össze. — New-York, október 25. Ma újabb runt intézetek bankokra és trusztársaságokra, így a Lincoln trusztársaságra, amely 500 ezer dollárnyi tőke felett rendelkezik, míg a letétek értéke 20 millió dollár, továbbá a 2.500.000 dollár felett rendelkező Riverside Banc ellen, valamint a Harlem Savings Banc ellen is intézetek runt. Utóbbi kihirdette, hogy a runokra való tekintettel nagyobb letéthelezőktől 60 napi felmondási időt fog kívánni, kisebb összegeket azonban azonnal kifizet. A First National Banc of Brooklyn beszüntette fizetéseit. Tőkéje 300.000 dollár, a letétek értéke 4.200.000 dollár. Szintugy a Williamsbury Trust Company of Brooklyn 700 ezer dollár tőkével és 7.500.000 dollár letétösszeggel beszüntette fizetéseit. A New-England Trust Company Providence városában (Rhode Island) attól való félelmében, hogy a letéthelezők runt fognak ellene intézni, kihirdette, hogy a betevőktől 90 nap felmondási időt igényel.

Newyork, október 25. A bankárok egyesülete a járadékfizés mintegy 12 millió dollárnyi 50%-os kölcsönt vett föl. Az a körülmény, hogy pénz, habár igen drágán, de lehet szerezni, kedvező befolyással volt a piacok irányzatára és előidézte, hogy az árfolyamok a legmagasabb napi árfolyamig emelkedtek. — Newyork, október 25. A város legtöbb és legjelentékenyebb takarékpénztárai ma gyűléssükön elhatározták, hogy letétek visszavonása esetén 30—60 napos felmondási időt fognak követelni.

A Mezőgazdasági Ipar-Részvénytársaság ma tartotta 16-ik rendes közgyűlését a Magyar Általános Hitelbank helyiségében. Az előterjesztett mérleg szerint az 1906—7. üzleti év nyeresége, a mult évről áthozott 40.055.29 korona egyenleg hozzászámításával 557.265.35 koronát tesz. A kimutatott nyereség hovaforrása iránt a közgyűlés akképen határozott, hogy az alaptőke 7 százaléka, azaz 420.000 korona a részvényesek között szétosztatik, a tartalék-alap javadalmására 51.721.01 koronát fordítanak és végül az igazgatóságot megillető jutalék levonása után még fennmaradó 33.823.33 koronát 1907—1908. üzletév számlájára visznek át. A felügyelő-bizottság tagjaiá egy évi tartamra Abonyi K. Mór, Csorba Ede, Fenyvesi Adolf és Foly József részvényeseket megválasztották.

Áthelyezések és megbízások a kassa-oderbergi vasutnál. A cs. kir. szabadalmazott kassa-oderbergi vasutnál a vezérigazgatóság Szabó Ferenc felügyelőt A. I. titkári ügyosztályának vezetésére alól eddigi szolgálatának elismerése mellett felmentette és további szolgálatára Ráth Péter vezérigazgató mellé osztotta be. Szigethy János felügyelőt a vezérigazgatóság A. III. jótékonyági ügyosztálynak és nyugdíjintézeti, segélyezési intézeti, valamint a magyar betegsegélyező pénztár előadói tisztviseléséről felmentette és az A. I. titkársági ügyosztály vezetésével és az általános igazgatási szakosztály A. I., A. III. és A. IV. ügyosztálya ügykörére nézve a szakosztály-főnök helyettesítésével bízta meg. Dr. Maxiányi Dezső felügyelőt a vezérigazgatóság A. I. ügyosztályából hasonló minőségben az A. II. jogi és kisajátítási ügyosztályba helyezte át és egyben az ügyosztályvezető helyettesítésével is megbízta.

Személyszállító hajójáratok megszüntetése. A Dunagőzhajózási Társaság közli, hogy a személyszállító hajójáratokat Zimony—Orsova és Szeged—Zimony között a folyó évben a következőképen szünteti meg: Utolsó menet: Zimonyból Orsovára október 31-én, Orsováról Zimonyba november 1-én, Zimonyból Szegedre október 28-án, Szegedről Zimonyba október 31-én.

Személyhajók Belgrád—Dubrovicza közt. A Dunagőzhajózási Társaság közli, hogy Belgrád—Dubrovicza között vegyes szolgálatu személy-hajójáratokat fog fenntartani a következő menetrend szerint: Indulás Belgrádból Dubroviczára minden szombat, kedd és csütörtökön 10 órakor délelőtt, első menet november 2-án, Dubroviczáról Belgrádba minden vasárnap, szerdán és pénteken 8 órakor reggel, első menet november 3-án. Belgrád—Sabác között a személyszállító hajók folyó évi november hó 1-től kezdve már nem naponként, hanem csak háromszor hetenként fognak közlekedni, a következő menetrend szerint: Indulás Belgrádból Sabácba minden pénteken, vasárnapon és szerdán 8 órakor reggel, első menet november 1-én; Sabácból Belgrádba minden szombat, hétfőn és csütörtökön 8 órakor reggel, első menet november 2-án.

Felhívás tisztelt olvasóinkhoz!

Az alant rovatban felsoroltuk mindazokat a magyar kereskedőket, akik magyar árukat adnak el és akiknek, ha küszöböt átléptük, magyar kereskedő boltjában vagyunk.

Kazafias lelkesedéssel ajánljuk f. olvasóinknak ezen magyar beszerzési forrásokat és felszólítunk minden magyar érzésű embert, hogy a magyarság mostani nagy idejében a magyar kereskedőket támogassa.

Mollinger Eszmond keféruhágyára Budapest, VI., Nagy-mező-utca 43. Telefon: 12—28. Minderemű keféruhágy mészaki, ipari és gazdasági célra. Acélkefék.

Házilipari Cikkek Árucsarnoka Budapest, V., Vadász-utca 7. Izabella főhercegnő 6 cs. és kir. fensége magas védőségevel működő pozsonyi háziipar-egylet készítményei, erszébetházal, felsővidéki és temesi himzések, kalotaszegi varrtások, torontáli szőnyegek, népies ködedény és agyag-áruk.

Magyar élelmiszer szállító részvény-társaság, Budapest, V., Nagykorona-utca 17. sz.

Kern Róbert vasnagykereskedése Budapest, Iroda V., Lípót-körút 24. szám, raktár V., Váci-ut 20. szám. Dus raktár minden fajta légszeszcsovekből és öszcsövekből, darabokból, kútsövekből, forraszcsovekből, fűrcsovekből, fűthengerek, szénsavtartályok, csőkgigók, öntött vascsövek, szivattyúk, kutak, kifolyó állványok. Nagy dus választéku raktár mindenféle hengerelt rud- és idomvasból, hengerelt vasgerendákból és U-vasokból. Vaslemezek, légszesz-, gőz- és vízvezeték szerelvények teljes választéka. Szerszámgyár, csavarmetvelők, új javított rendszerű gyorsfúró és köszőrillő gépek. Különlegesség: csigafúrók.

Gelb M. és Fia, cs. és kir. udvari kárpitosok és dísz-tők, Budapest, VI., Teréz-körút 46.

Exl. Ezüsttárgyak kicsinyben való árusítása Bachruch A. cs. és kir. udvari és kamarai ékszerész ezüsttárgyára. IV. ker., Királyi Pál-utca 13. szám. 1906. évi december 1-én, gyári épületében a kicsinyben való árusítás számára is pazar helyiséget nyitott. (Bejáró földszint.) E fényes helyiségben mindennemű ezüsttárgy (asztaldisz, tálak, fényüzési cikkek, evőeszköz stb.) vásárolható. Rendkívül gazdag választék a legfinomabb kivitelben, szabott gyári árakon, melyek minden tárgyon láthatóan föl vannak tüntetve.

„Hungária” Műtrágya-, Kémsav- és Vegyipari Részvénytársaság, Budapest, V., Fűrdő-utca 8. Szuperfoszfátot, strassfurti káinitot, stassfurti káliitrágyasól 40 százalék káli tartalommal, továbbá mindennemű egyéb műtrágyafélet, azonkívül rézgálicot (98—99 százalék) szállít elismert kitűnő minőségben legolcsóbban.

Szénássy Béla papírnemű-telepe és rajzeszköz-gyára Budapest, IV., Molnár-utca 35. Levélpapír-áruház; IV., Ferenciek-tere 9. Gyárt: Iskolai ír- és rajzfűzeteket, rajztömböket, vázlatömböket, körzőket, rajzeszközöket, üzleti könyveket. Szabadalmazott „Árpád” rajzeszközök gyártása.

Magyar Siemens Schuckert Művek villamosági részvénytársaság. Igazgatóság: Budapest, V., Lípót-körút 5. Telefonszám: 211. és 212. Távírárcím: Siemenschuckert. Gyár: Pozsonyban. Készít: villamos világítási és erőátviteli központi telepeket és berendezéseket. Villamos-vasutakat. Bánya-vasutakat. Egyenáramu, forgóáramu és váltakozó áramu generátorokat és motorokat, valamint az erőáram körbe vágó minden egyéb cikkeit. Különlegességek: felvonók, ventilátorok, szivattyúk, hordozható villamos fűrógépek, villamos berendezések mezőgazdasági és ipari célokra.

Kristály-víz, szénsavval felített ásványvíze hasznos ital étvágyavaroknál és emésztési nehézségeknél. A legtisztább és legegészségesebb asztali és borvíz. Határozatos szomjcsillapító. — Vidékre és külföldre fuvardíjmentes szállítás. — Kérjen árjegyzést. — Szénsav-telítés-nélküli töltés is rendelhető, mely hasonló enyhesége folytán pótolja a francia Evian és St. Galmier vizeket. Ezernél több kiváló orvos és tanár ajánlja 1904. St. Louis Grand Prix. Külföldi utazáson kérjen mindenütt Szt.-Lukácsfürdői Kristály-Ásványvizeit Szt.-Lukácsfürdő Kútállatát Budán.

Akinek találmánya van, az forduljon Török László ökl-gépnaszernök hites szabadalmi ügyvivőhöz (Budapest, VII., Kerepesi-ut 30. Telefon 87—02), ki a szabadalmak, védjegyek és mintaoltalmak ügyeit a világ minden államában a legszakoszerűbben intézi el.

Kefeáruk, házi tisztítószerek, fésűk, pipera és illatszerek stb. eladása V., Fűrdő-utca 7; VII., Erzsébet-körút 36. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Szt. Margitazigoti Gyógyfürdő Budapest. 43. C. kénas hőforrás, Thermal-, iszap-, villamos fény-, mester-séges szénsavas-, forrólég-fürdők, a legmodernebbül berendezett vizgyógyintézet bejárók részére is, jutányos árak, gondos kiszolgálás. — Svéd gyógytorna-terem. — Napfürdő. — Dr. Bulling-féle beléző-gyógymód. — Fango-gyógymód. — Csup, szőnyeg, ischias, izületi bántalmak, emésztőszervi bajok, sziv-betegség, vesébántalmak, vérszegénység, ideggyengeség ellen. — 150 hold árnyékos park. 250 szoba teljesen ujonnan átépített és legnagyobb komforttal berendezett két szállodában. Folytonos összeköttetés a fővárossal hajón és villamos vasuton.

Téli fürdőkúra a Szt. Lukácsfürdőben. Természetes forrómeleg, kénas források. Iszapfürdők, iszapborogatások mindennemű thermalis fürdők, vizgyógykezelés, masszázs. Lakás és gondos ellátás. Csup, köszvény, ideg-bőrbajok gyógykezelése és a téli fürdőkúra felől kimerítő prospektust küld ingyen a Szt. Lukácsfürdő Igazgatóság Budapest-Budán.

TŐZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTEKTŐZSDE

Tőzsdei hangulatok.

Egyszakadás, földindulás! Hogy a kutya egye meg a kábeledet, te Amerika! Amikor ideát már rendbe jön minden, odaát beteg lesz ő felsége a Pénz és csinál olyan zenebonát, amilyenre a new-yorki aggok házának szeniora sem emlékszik.

Hogy is volt csak? Először megbuktak a részspekulánsok. (Zenei nyelven: a rezes banda.) Akik körülánczolták az aranyborjút, noha az ebben az esetben rézből volt. (Már hiába, az aranyborjút is hamisítják ma.) Rockefeller harczbaszállt ellenfelével, Heinze-val, a rézkirályival, aki közgazdasági riporterből emelkedett erre a polczra. Most visszatérhet a régi mesterségéhez és megírhatja szépen, milyen volt a mostani nagy krach. Spekulálhat is New-Yorkban, úgy, miut budapesti kollégái a New-Yorkban, így hónap végefelé, azon, hogy mit vacsoráljanak, pikolót-e, vagy két tojást pohárban.

Igaza volt dr. Winnington-Ingram püspöknek, akiről vagy tíz nappal előbb, amerikai forrás nyomán, azt írta egy német börzetalp, hogy elment a tőzsde elé prédikációt tartani, mondván: Wallstreet-beli emberek, fogadjátok meg, hogy mindennap imádkoztok! Nem tudom, Szodoma és Gomora emlegetése is bent volt-e a szentbeszédben, de annyi bizonyos, hogy a Wallstreetiek, ha ugyan egyáltalán megtették, rosszul imádkoztak. Talán a püspök ur, akiről ezt az igazi amerikai ötletet feljegyzik, szintén olyan szent, akinek magafelé hajlik a keze és ki tudja, nem akart-e valami árfolyam-fluktuációt előidézni, amikor kemény szavakat vágott a dollárkirályok és dollárjobbágyok fejéhez. Így esett ez meg New-Yorkban és így nem eshetik meg Budapesten, itt nem jön egyik püspök sem prédikálni a börze elé, ha csak nem a Dohány-utcai parókiáról.

A többi, ami New-Yorkban történt, méltóztatik tudni. Ugy szaladtak a betevők a bankokba pénzükrért, ahogyan nálunk a bankok szaladnak a betevők pénze után. Az amerikai pénzügyi pápa, Cortelyeu beszélt Morgan-nal, aki bölintgatott, „It is all right” és ezzel már bizonyosan rendbe jön minden. Pedig ő bizonyára arra gondolt, hui, de okos voltam, hogy kontremínáltam a papirokat. Mindazonáltal még azok is, akiknek a reménységeik fata morgana-ként szétoszlottak, egy szívvel-lélekkel kiáltották a börzén Morgan-nak a háromszoros hurrát azért, hogy sietett a válság enyhítésére, bár ugye lehet, a zsebe érdekében miködni.

Mifelénk nem sok vizet zavart ez a válság. A nagy dráma már amugy is a végéhez közeledik, egy-néhányan alátűntek a sülyesztőn, a többiek tovább látszanak a szinpadon. Nem viselt meg nagyon bennünket a krach, csak a Länder-bankot, amely Londonban hej, de sokat vesztett. Nincs, a teremtését neki, vesztés csak én, szavalhatja Palmer vezérigazgató ur, a Burg pénzügyi Smölen Tónija.

Hogy elmondjunk a krach hatásairól mindent, még csak azt kell felemlíteni, hogy néhány szöveteznetnél lelkenedve lobogtatják az újságokat: New-Yorkban 70 százalék a napipénz. (Ugyan mit akarnak hát itt azzal a szövetezneti javaslatl?) Berele Hay megfordul sirljában, New-Yorkba kívánczik. Valahol leült a vezérigazgató az íróasztalhoz és megfogalmazta a következő táviratot:

Cortelyeu államtitkar New-York Olvasva napipénz 70% suergoenvlaszt lehetne e Wallstreeti nyuzda m sz alatt intézetet alapítani Bakony-bank. Ez ugyanis a Budapesti Általános Kölcsönző és Országos Nyomtatóbank m. sz. sürgönyczime. Meg is jött az alábbi válasz:

Nincs hely számukra fogházak telve honi bankokkal maradjanak otthon Allamtitkar helyett Allamuegyesz.

A Szabadság-téren éjjel négy ragyogó betű vi-
Undok Pofák Országos Raktára. Hát mostanság nem-

lágít be a sötétségbe a tőzsdepalota homlokzatáról: U. P. O. R., amit így magyaráz a börzei humor: csak enni és innivalót kapni az Uporban, bécsi regelit, ami sokkal jobb, mint a heidelbergi ebéd, amiről a héten hallottunk, hanem képet is. Nem a tenyérnek, hanem a szemnek valót, söt szemrevalót. Kérdezték a börzén, hogy kerül ez ebbe az épületbe, mi ez, a Gabonacsarnok, vagy a Mücsarnok? De azért meg-nézték és akkor azt kérdezték: mennyibe kerül, fi-zettek is, mint a köles, többet is, mint amibe a köles mázsája kerül. Itt nincs kontremín, nincs határidő, minden készáru, söt készült emberek áruja, l'argent pour l'art, fizess, aztán futhatsz képeddel.

Vettek is. A karikatúrákon rait áll: Megvette: x. Megvette: y. Egyiken pedig, amely egy fázós embert ábrázol, a börze-humor egy rögtönzése csillog: Megvette... az isten hidege.

— Hej, ez mind szép, de én mégis csak kimegyek az utcára, megnézem, nincs-e felhő az égca, mondja valaki a gabonatőzsdéről, aki kontremínben van. Akkor az én képem is jó lenne, ha énekelhetném: Esik eső karikára...

— Én azt szeretném, ha annyira esne — szólal meg egy másik kontremínör — hogy idebent is csurogna a kávéházban. Akkor aztán jókedvemben így énekelnék: Esik eső karikatúrára...

— Paralízis-progresszív adót kellene kivetni magára, drágám, szólal meg csendesen valaki a háta megett.

Kova.

Gabonatőzsde.

A tőzsde hangulata ma csendes irányzatú volt. A készáru-piaczon a malmok 9000 mm. búzát vásároltak, de 5 fillérrel olcsóbb áron. Rozs is olcsóbb lett 5 fillérrel. A határidőpiaczon az októberi ügyletek lebonyolításai, amelyek a vége felé közelednek, egyáltalán nem okoztak semmiféle mozgalmat. A felmondások ugyanolyan vagy még szűkebb keretben mozogtak, mint eddig és annak dacára, hogy a szállításra bejelentett tételek mind átvétettek, az októberi buza árfolyama még sem emelkedett, söt a hét vége felé csekélységgel még gyöngült is, ami azzal magyarázható, hogy a függő érdekeltségek eme cikkbén már csak igen kicsinyek lehetnek. A mai üzlet módfelett nyugodt lefolyású volt; csendesen és körülbelül a tegnapi zárlat jegyzéseivel indulva, a forgalom folyamán kedvtelen volt a hangulat, mi mellett pár fillér kereten belül ingadoztak az árfolyamok.

Eladatok:

Buza. Tiszavidéki: 200 mm. 79.5 kg. 24.80 korona, 150 mm. 77.5 kg. 24.50 korona, 400 mm. 77.5 kg. 24.50 korona, 100 mm. 77 kg. 24.10 korona, 200 mm. 76.5 kg. 24.35 korona, 100 mm. 76.5 kg. 24.30 korona, 100 mm. 76 kg. 24.20 korona, 400 mm. 76 kg. 24.35 korona, (Szarvas.)

Pestvidéki: 100 mm. 77 kg. 24.20 korona, 100 mm. 77 kg. 24.20 korona, 600 mm. 77 kg. 24.10 korona, 200 mm. 76 kg. 24 korona.

Tiszavidéki: 150 mm. 77 kg. 24.35 korona, 200 mm. 77 kg. 24.40 korona, 100 mm. 77 kg. 24.20 korona, 100 mm. 77 kg. 24.10 korona, 100 mm. 70 kg. 24.20 korona, 300 mm. 76.5 kg. 24.20 korona.

Felsőmagyarországi: 100 mm. 78 kg. 24.10 korona, 100 mm. 76 kg. 23.70 korona, 100 mm. 76 kg. 23.70 korona, 23.70 korona, 100 mm. 76 kg. 23.70 korona.

Fehérmegyei: 300 mm. 78 kg. 24.30 korona, 200 mm. 76 kg. 23.80 korona, 1000 mm. 78 kg. 24.10 korona.

Bácskai: 1000 mm. 76.3 kg. 23.76 korona. Makói: 1000 mm. 76.3 kg. 24.46 korona.

Rozs: 500 mm. 22.10 korona, kpi., par., 100 mm. 22 korona, kpi., par., 100 mm. 22 korona, ab Budapest, 200 mm. 22 korona, kpi., par.

Árpa: 400 mm. 16.10 korona, 3 hó. Lóhere: 25 mm. 138 korona, ab Budapest. Luczerna: 20 mm. 134 korona, ab Budapest.

Az áruk 100 kg.-kint koronákban értendők.

Budapesti gabonaforgalom.

1907. október 23-tól október 24-ig.

Erkezett: Elszállított:

Buza	10385	5134
Rozs	1629	—
Árpa	2814	916
Zab	1263	3838
Tengeri	200	10357
Liszt	522	24164
Korpa	—	3766

A határidőpiaczon köttetel:

Délelőtt:

Előfordult kötések (50 kg.-kint):
Buza 1908. áprilisra 12.57, 12.47.
Rozs 1908. áprilisra 11.72, 11.71, 11.81, 11.77.
Zab 1908. áprilisra 8.56, 8.52, 8.55 8.57.
Tengeri 1908. májusra 7.18, 7.20, 7.15.

Déli 1 órakor zárulnak

Buza 1908. áprilisra ———— 12.47—12.48
Rozs 1908. áprilisra ———— 11.75—11.76
Zab 1908. áprilisra ———— 8.55—8.56
Tengeri 1908. májusra ———— 7.16—7.17

Délutáni forgalom.

Délután az összes gabonafajok árai elgyengültek s lényegesen olcsóbban záródtak.

4 óra 30 perczkor zárulnak:

áprilisi buza 12.38—12.39
áprilisi rozs 11.63—11.64
áprilisi zab 8.52—8.53
májusi tengeri 7.13—7.14

Értéktőzsde.

Ma már ugyszólván veszendőbe ment a tavallédel előtt tapasztalt jobb irányzat. Még az előtőzsde, tekintettel a relativ jobb pénzvizonyokra, szilárd irányzattal nyílt meg és a forgalomba került értékek árfolyamai lényegesen emelkedtek, de később bécsi arbitrázs eladásokra és a helyi spekuláció nyereség realizálásaira, az árfolyamok ellanyhultak. A forgalom időnkint élénk volt. A déli tőzsdén folytatlagos realizálásokra és ugy bécsi, mint helyi eladásokra az irányzat gyenge maradt. Az osztrák hitel 3, a magyar hitel 4, a Leszámitoló bank 2%, Rimamurányi 2, Államvasutak 3 koronával lanyhultak el. Az utótőzsde valamivel kedvezőbbén folyt le tartott irányzat mellett.

Előtőzsde.

Előtőzsde gyenge.
Köttek: Osztrák hitelrészvény 635.—634.—
Magyar hitelrészvény 747.25—743.75. Déli vasut
Rimamurányi vasmű 546.25—544.—
Közuti vaspálya 519.50—519.—. Hazai bank 274.50—276.

Déli tőzsde.

A déli tőzsde lanyha.
Köttek: Osztrák hitelrészvény 636.—634.25.
Magyar hitelrészvény 744.25—741.75. Osztrák magyar államvasut ———. Déli vasut ———.
Rimamurányi vasmű 544.—543.—. Magyar leszámitolóbank 463.50—463.50. Jelzálogbank 419.—414.—.
Közuti vaspálya 518.25—517.75. Városi villamos vasut 273.50—273.—. Magyar korona járadék 92.85—92.95.
Jelzálog-sorsjegy ———. Hazai sorsjegy ———.
Konvertált ———. Hazai bank ———. Kereskedelmi részv. társ. ———. Orosz járadék ———. Belvárosi takarékpénztár 600.—. Erzsébetvárosi takarékpénztár ———. Salgótarjáni közsézbánya r.-t. 560.—. 5.61.—. Neuschloss-féle Nasiczi tannin-gyár ———. Erzsébet kir. szanatórium-sorsjegy 7.70.
Prémium-üzlet: A díjbiztosításokért fizettek: Osztrák hitelrészvényekért holnapra 4.—5.— K, 8 napra 13.—15.— K, október végére 25.—27.— K.

Utótőzsde.

Az utótőzsde irányzata tartott maradt, csekély forgalom mellett.
Köttek: Osztrák hitelrészvény 633.—633.25.
Magyar hitelrészvény 742.75—744.50. Jelzálogbank 417.50—418.—. Déli vasut ———. Orosz járadék ———. Végül maradt: Osztrák hitelrészvény 633.25. Magyar hitelrészvény 744.50. Jelzálogbank 417.50.

BÉCSI GABONATŐZSDE.

Bécs, október 26. (Az Egyetértés távirata.)
Jegyzetelt buza: uj tiszavidék 12.65—13.15
mosoni 11.95—12.35 korona, tótfelvidéki 12.—
12.50 korona, déli vasuti 11.80—12.20, marchfeldi 11.75—12.05 korona.
Uj-rozs: tótfelvidéki 11.65—11.85 korona, csepeli 11.60—11.80 kor., különféle magyar 11.80—11.98 kor., osztrák 11.55—11.80 korona.
Árpa: morvaországi 9.40—10. kor., marchfeldi 9.—9.50 kor., bécsvidéki 8.90—9.50 kor., tótfelvidéki 8.25—9.90 kor., csepeli 8.40—9.65 kor., győri 8.30—9.25 kor., közepdunai 7.75—8.50 kor., déli vasuti 8.10—9.75 kor., tiszavidéki 7.20—8.25 kor.
Magyar tengeri: 7.70—8.85 korona, cinquantin 8.30—8.55 korona.
Magyar közepes zab: 8.30—8.55 korona, elsőrendű 8.50—8.80 korona, válogatott 8.75—9.— korona, selejtes 8.20—8.35 korona

BÉCSI ÉRTEKTŐZSDE.

Bécs, okt. 26. A mai előtőzsde javult pénzvizonyok következtében szilárd irányzattal nyílt meg és a forgalomba került értékek árfolyamai lényegesen emelkedtek, később bécsi arbitrázs eladásokra és a helyi spekuláció nyereség realizálásaira az árfolyamok ellanyhultak. A forgalom időnkint élénk volt.

Reggelizés előtt fél pohár
Schmidthauer-féle
Hauznátna valódi élősze gyomorszáj-
csökkentés és székrekedés ellen

Igmándi keserűvíz

az elrontott gyomrot
2-3 óra alatt telje-
sen rendbe hozza.
Kapható mindenütt
készen áll a szolgálatra

11 óraker zárulnak:
 Osztrák hitel. 634.25, Magyar hitel. 746. —, Länderbank —, Allamvasut 653.75 —, Elbavölgyi vasut —, Déli vasut 149.25 —, Alpési bányalászló 603.75, Rimamurányi 544. —, Májusi járadék —, Magyar koronajár. 92.80, Orosz érték 86.30, Török sorsjegy 183. —, Német márka 117.35

A déli tőzsde kedvezőtlenül nyílt meg.

1 óraker jegyzetek:
 Osztrák hitel 633.75, Magyar hitel 746. —, Länderbank 412. —, Unio-bank 533. —, Allamvasut 653.50, Angol-bank —, Bankverein —, Déli vasut 149. —, Gözhajó —, Alpési bányarészvény 603.50, Májusi járadék 95.85, Magyar koronajár. 92.85, Török sorsjegy 183. —, Német márka 117.35, Elbavölgyi vasut —, Rimamurányi 543. —, Orosz járadék —, Keleti vasutak —, Skoda —, Magyar jeiz. 419.50. Kárpáti petroléum.

Bécs, október 26. (Osztrák értékek zárlata.)
 4-2 százalékos papír-járadék 95.95, 4 százalékos osztrák arany járadék 114.20, 1860-as sorsjegy 148.25, Osztrák hitelsorsjegy 440. —, Angol osztrák bankrészvény 290. —, Bécsi Bankverein 525.25, Osztrák-magyar bank 1764. —, Déli vasut 149. —, Dunagőzhajózási társaság 1006. —, Dohány részvény 403. —, Cs. kir. arany (vert.) 11.36, Német bankváltók 117.27, Osztrák Lloyd 411. —, 4.2 százal. ezüst járadék 95.85 — 75.50, Osztrák koronajár. 96. —, 1864-es sorsjegy 253. —, Osztrák hitelintézeti részvény 633.50, Union-Bank 532. —, Osztrák Länderbank 413.50, Osztrák-magyar államvasut 652. —, Elbavölgyi vasut 422. —, Alpési részvény 601.50, 20 frankos 19.19, Londoni váltóár 240.42, Lipótkohó 410. —, Töröksorsjegy 182.25. Kedvezőtlen.

Bécs, október 26. (Magyar értékek zárlata.)
 7 százalékos arany-járadék 110.10, Tiszai és szeg. kölc. sorsjegy 140.10, Magyar hitelbank részvény 444. —, Magyar leszámítoló és váltó részvény 466. —, Rimamurányi 541.75, Magyar cukoripar —, Adria hajózási részvénytársaság 402. —, Magyar koronajár. 92.85, 4 százalékos magyar földteherm. kötv. 32.75, Magyar nyer.-k. sorsjegy 190.50, Kassa-Oderberg vasut részvény 356. —, Magyar jelzálogbank 415. —, Magyar keresk. bank 32.72 kor.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDE.

Berlin, okt. 26. (Tőzsdejelentés.) Minthogy a new-yorki bankválság mind nagyobb hullámokat ver a walsstreeti tegnapi magasabb zárlati árfolyamok semmiféle hatással sem bírtak és a tőzsde megnyitáskor nagy tartózkodás mellett kedvezetlen, annál is inkább, mert az Európában elhelyezett pénz visszavonásának híre igen kedvezőtlenül hatott. A későbbi folyamatban az értékek a kereskedelem válságáról szóló santiago hírek hatása alatt tovább csökkentek. Bnok érezhető nyomás alatt állottak. Vasuti értékek eleinte szilárdabb irányzatúak, később azonban csökkentek, ugyancsak bányacétek, amelyek 1 1/4%-ot veszítettek. Japán értékek kínaiat tárgyát képezték. Zárlat felé az irányzat a váltóárfolyam megszilárdulása és a londoni leszámítolási kamatláb-emelésről való aggodalom hatása alatt túnyomólag gyengébb. Napi pénz 4%, vagy valamivel magasabb. Utimóópénz 5 1/4%, magánleszámítolási kamatláb 4 1/2%.

Zárlatkor jegyzetek: 4-2 százalékos papírjádék —, 4 százalékos osztrák aranyjádék 97.25, osztrák hitelrészvény 199.25, Déli vasut 28.90, orosz bankjegy 216.60, 4 százalékos új orosz kölcson —, Disconto Commandit 170. —, Dinamit-trusz 159.75, Harpeni 202.75, Unifikált török járadék 92.50, 4-2 százalékos ezüst-járadék —, 4 százalékos magyar aranyjádék 92.55, Magyar koronajádék 92.75, Osztrák-magyar államvasut 140.40, Bécsi váltóár 85.25, Olasz járadék —, Alt. villamossági Edison 198.50, Gelsenkircheni 194.75, Laurakohó 224.75. Bágyadt.

Frankfurt, (Zárlat.) október 26. 4-2 százalékos papírjádék 97.10, 4 százalékos osztrák aranyjádék 97.20, 4 százalékos magyar aranyjádék 92.85, Osztrák hitelintézeti részvény 199.20, Osztrák-magyar államvasut 140.10, Északi nyugati vasut —, Bustiehradi vasut —, Londoni váltóár 205. —, Bécsi Bankverein 132. —, Villamos részvény 385.20, 3 százalékos magyar aranykölcson 16.50, 4-2 százalékos ezüstjádék 97.60, Osztrák koronajádék 96. —, Magyar koronajádék 92.85, Osztrák-magyar bank 126.40, Déli vasut részvény 28.70,

Elbavölgyi vasut —, Bécsi váltóár 85.20, Páris váltóár 816.16, Union bankrészvény —, Alpes bányarészvény 284. —, Nyugodt.

Hamburg, (Zárlat) október 26. 4-2 százalékos ezüstjádék 97.20, 1860. sorsjegy 148.50, Déli vasut 29. —, 4 százalékos Aranyjádék 96.80, Osztrák hitelrészvény 199.10, Osztrák-magyar államvasut 140. —, Olasz járadék 101.20, 4 százalékos Magyar aranyjádék 92.40. Nyugodt.

London, október 26. Angol consol 82.94.

Páris, okt. 26. (Zárlat.) 3 százalékos Francia járadék 94.30, Oszl. aranyjádék 95.50, Magyar aranyjádék 93.35, 5 százalékos Bolgár kötelezvény 1896. évről 488. —, 4 százalékos Olasz járadék 101.05, Déli vasut elsőbbségi kötv. 307. —, 5 százalékos marokkói járadék 509. —, 4 százalékos 1890. Román kölcson —, 4 százalékos Kons. amort. román járadék 90.50, 4 százalékos Amort. román járadék 1905. 91.45, 5 százalékos Orosz járadék 1906. 91.50, 5 száz. Orosz kincstári utalvány 1904. 502. —, 4 száz. Szerb járadék 1907. —, 4 százalékos spanyol járadék 91.50, 4 százalékos unifikált török jár. 92.35, Török sorsjegy 168. —, Török dohányrészvény 435. —, Osztrák föld-hitelintézet —, Osztr. Länderbank 450. —, Magyar jelzálogbank 458. —, Banque de Paris 13.95, Banque Ottomane 690. —, Osztr. magyar államvasut —, Déli vasut —, Meridional vasut —, Keleti vasutak 648, Waggon Lits —, Hartmann gépgyár 617. —, Rio Tinto 17.12, Sucrerie d'Egypte —, Tula 408. —, Thomson Houston —, Urikányi köcszén 132, Chartered 24.75, De Beers 457, East Rand 84.25, Jagersfontein 135. —, Transvaal Consols —, Transvaal Land Company 42.75, Váltó Ams-terdamra (rövid) 208.37, Váltó német piacokra (rövid) 122.37, Váltó Bécsre (rövid) 104.37, Váltó Belgiumra (rövid) 1/2. — Olasz aranyváltó (rövid) 1/4. Váltó Svájcra (rövid) 1/4, Csek Londonra 251.25, Magánkamatláb 3 1/2. Szilárd.

ÜZLETI TUDÓSÍTÁSOK

Sertéskereskedelmi csarnok.

Budapest—Kőbánya.

Budapest, Október 26-án. (Hivatalos tudósítás.)
 Hizott sertésárak: Magyar elsőrendű: Óreg nehéz (páronként 400 kilogramm felül)

Buza	Kilos	100 kilogramm ára		100 kilogramm ára	
		N-101	N-102	N-101	N-102
hiszavideki u.	75	28.35	28.75	24.10	24.50
" " "	76	28.55	28.95	24.20	24.60
" " "	77	28.75	29.15	24.30	24.70
" " "	78	28.95	29.35	24.40	24.80
fehőrnagyoi u.	75	28.45	28.85	24.15	24.55
" " "	76	28.65	29.05	24.25	24.65
" " "	77	28.85	29.25	24.35	24.75
" " "	78	29.05	29.45	24.45	24.85
pestvidéki u.	75	28.55	28.95	24.20	24.60
" " "	76	28.75	29.15	24.30	24.70
" " "	77	28.95	29.35	24.40	24.80
" " "	78	29.15	29.55	24.50	24.90
dánagi u.	75	28.65	29.05	24.25	24.65
" " "	76	28.85	29.25	24.35	24.75
" " "	77	29.05	29.45	24.45	24.85
" " "	78	29.25	29.65	24.55	24.95
bécsi u.	75	28.75	29.15	24.30	24.70
" " "	76	28.95	29.35	24.40	24.80
" " "	77	29.15	29.55	24.50	24.90
" " "	78	29.35	29.75	24.60	25.00

Allamdevesség közlönszök

Magyar aranyjádék 4%	110. —	110.50
koronajádék 5 1/2%	81.50	82. —
koronajádék 4%	92.85	93.05
Alt. kölc. Vaskapu csej. r. 6. 6%	78. —	77. —
1870. nyemény kölc. 100 fr	191. —	195. —
Horr.-szlav. reg.-k. r. 1 1/2%	99. —	100. —
M. földteherm. kölv. 4%	92.80	93.80
Horr.-szlav. 4%	93.50	94.50
Tiszai ezegedi nyer. kölc. 4%	141. —	144. —
Horr.-szlav. jeiz. földt. kötv. 4%	101. —	102. —
Konv. osztr. adóm. koronaj. 4%	95.75	96.25
Egyes. osztr. jár. papir. 4 1/2%	95.75	95.25
ezüst 4 1/2%	97.50	98. —
Osztrák aranyjádék 4%	114. —	114.50
koronajádék 4%	98. —	98.50
alt. sors. 1891. 100K 4%	148. —	150. —
1860-ból 20 K 4%	202. —	206. —
1864-ből 200K 4%	255. —	259. —
1884-ből 100K 4%	255. —	259. —
Bosz.-herz. k. 1890. 4%	91. —	92. —
vasut 1898. 4 1/2%	98.25	99.25
1902. 4 1/2%	91. —	92. —
Bpest. szék.-föv. kölc. 4%	91. —	92. —
Bpest. szék.-föv. kölc. 4%	91. —	92. —

Záloglevelek. Elsőbbségek

Bécs. t. k. r. t. — 4 1/2%	97.50	98.50
Egyesült f. v. t. k. r. t. — 4 1/2%	98. —	99. —
korona ért. — 4%	101.50	102.50
Kisbirt. orsz. földh. 8 1/2% 50%	100.50	101.50
50% érte. — 5%	98. —	99. —
50% érte. kor. ért. 4 1/2%	93.50	94.50
M. agrár-jár.-b. sz. kölc. 4%	97.25	98.25
záloglevel. kölc. 4 1/2%	97. —	98. —
M. alt. t. k. r. t. — 50% érte.	93. —	94. —
M. alt. t. k. r. t. — 50% érte.	94. —	95. —
Magy. földh. t. k. r. t. — 4%	95. —	96. —
50% érte. — 4%	92.40	93.40
60% érte. — 4%	83.75	84.75
szab. és tel. jár. 4%	93. —	94. —
M. jeiz. kötv. fr. — ban 4 1/2%	98.25	99.25
ugyanaz 60% érte. 4 1/2%	93. —	94. —
forint értékben 4%	93. —	94. —
60% érte. kor. 6. 4%	93. —	94. —
60% érte. kor. 6. 4%	93. —	94. —
ugyanaz 50% érte. 4%	101.25	102.25
60% fr. 100 fr. 4%	116. —	118. —
60% fr. 100 fr. 4%	120. —	121. —
nyer. kötv. fr. 6. 4%	101. —	103. —
nyer. kötv. kor. 6. 8%	93. —	94. —
M. leszám. pr. kölv. 50% érte. 4%	93. —	94. —
65 4%	93. —	94. —
M. t. k. r. t. közp. jeizb. 4 1/2%	98.25	99.25
közc. kötv. 60% érte. 4 1/2%	98. —	99. —
közc. kötv. 70% érte. 4 1/2%	98. —	99. —
Orosz közp. hitelsz. kötv. 4%	100. —	101. —
Osztr.-m. bank 60% érte. 4%	97.50	98.50
98.50	99.50	
P. hazai t. k. r. t. közc. k. v. 4 1/2%	94. —	95. —
fr. 6. 4%	94. —	95. —
100 K. t. e. ny. kötv. 4%	100. —	101. —
Pesti m. keresk. bank 4 1/2%	99.25	100.25
K. 6. 4%	93. —	94. —
közc. kötv. vt. 110 fr. 4 1/2%	103. —	104. —
közc. kötv. vt. 105 K. 4%	94. —	95. —
Adria tengorhajóz. r. t. 4 1/2%	94. —	95. —
Pesti közúti vasútja — 4%	93. —	94. —
Déli vasut 100 márk. ért. 6%	111. —	113. —

Kassa-oderb. v. 1889. fr. 6. 4%	99. —	100. —
1889 arany márk. ért. 4%	116. —	117. —
1891 ezüst fr. ért. 4%	99. —	100. —
1891 arany márk. ért. 4%	114.75	115. —
H. osztr. vonal fr. ért.	100.50	101. —
M. tolyam-t. k. r. t. k. ért. 4%	100.25	101. —

Bankok részvényei.		Pénz		Ar	
Angol-osztrák bank	204. —	206. —	204. —	206. —	204. —
Budapesti bankjegylejt.-t.	40. —	45. —	40. —	45. —	40. —
Első magyar iparbank 6%	804. —	805. —	804. —	805. —	804. —
Püsp. hitelbank — 6%	140. —	145. —	140. —	145. —	140. —
Bpesti piro és pénzügyi egyít.	274.50	275. —	274.50	275. —	274.50
Hazai bank okt. vég. — 6%	200. —	205. —	200. —	205. —	200. —
Hermes magy. ált. váltóérték	800. —	810. —	800. —	810. —	800. —
Magy. agr. és jár. b. r. t. 6%	425. —	430. —	425. —	430. —	425. —
M. ált. hitelbank okt. v. 6%	742.25	743.75	742.25	743.75	742.25
M. jelzáloghitelb. okt. v. 6%	415. —	418. —	415. —	418. —	415. —
Magy. kereskedelmi r. t. 6%	588. —	590. —	588. —	590. —	588. —
Magy. k. sz. osztályosr. 6%	1640. —	1690. —	1640. —	1690. —	1640. —
M. lez. és pénzügyi-bank 6%	463.50	464. —	463.50	464. —	463.50
M. pénzügyi k. r. t. okt. v. 6%	1030. —	1045. —	1030. —	1045. —	1030. —
M. t. k. r. t. közp. jeizb. r. t. 6%	800. —	810. —	800. —	810. —	800. —
Magyar teleph. és par. bank	682.50	683. —	682.50	683. —	682.50
Osztrák hitelint. okt. v. 6%	1770. —	1780. —	1770. —	1780. —	1770. —
Osztrák-magyar bank — 6%	3283. —	3293. —	3283. —	3293. —	3283. —
Pesti m. keresk. bank — 6%	531. —	533. —	531. —	533. —	531. —
Unionbank — 6%	600. —	607. —	600. —	607. —	600. —
Ungarbank — 6%	200. —	210. —	200. —	210. —	200. —
Budapest-Lipótvárosi bank r. t.	185. —	185. —	185. —	185. —	185. —
Bpesti t. k. r. t. sz. zálogk. r. t.	424. —	429. —	424. —	429. —	424. —
Egyesült t. k. r. t. f. v. r. t.	2325. —	2325. —	2325. —	2325. —	2325. —
Magy. ált. takarékpénzt. 6%	543. —	550. —	543. —	550. —	543. —
Magyar orsz. központi takp.	1630. —	1650. —	1630. —	1650. —	1630. —
Pesti hazai első takarékpénzt.	1860. —	1870. —	1860. —	1870. —	1860. —

Takarékpénztárak.		Pénz		Ar	
Bélvárosi t. k. r. t. 6%	600. —	607. —	600. —	607. —	600. —
Budapest-Erzsébetvárosi tak.	200. —	210. —	200. —	210. —	200. —
Budapest-Lipótvárosi bank r. t.	185. —	185. —	185. —	185. —	185. —
Bpesti t. k. r. t. sz. zálogk. r. t.	424. —	429. —	424. —	429. —	424. —
Egyesült t. k. r. t. f. v. r. t.	2325. —	2325. —	2325. —	2325. —	2325. —
Magy. ált. takarékpénzt. 6%	543. —	550. —	543. —	550. —	543. —
Magyar orsz. központi takp.	1630. —	1650. —	1630. —	1650. —	1630. —
Pesti hazai első takarékpénzt.	1860. —	1870. —	1860. —	1870. —	1860. —

Biztosító társaságok.		Pénz		Ar	
Első magyar ált. biztosító	9600. —	9700. —	9600. —	9700. —	9600. —
Fonctioe pesti bizt. int. 6%	255. —	260. —	255. —	260. —	255. —
Magy. jéz. és viszont. 6%	312. —	318. —	312. —	318. —	312. —
Nemzeti haloszt. biztosító 6%	190. —	208. —	190. —	208. —	190. —
Pannonia viszontbizt. intézet	1900. —	2100. —	1900. —	2100. —	1900. —

Gőzmalomok.		Pénz		Ar	
Concordia	172. —	1			

fillér Közép (páronként 300-400 kilogrammig terjedő sulyban) fillér. Fiatal nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli sulyban) 126-128 fillér. Fiatal közép (páronként 251-320 kilogrammig terjedő sulyban) 128-129 fillér. Könnyű (páronként 250 kgr-ig) 130-132 fillér. Szerbiai nehéz (páronként 260 kg fölötti sulyban) fillérig. Közép (páronként 240-260 kilogramm sulyban) fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban) fillérig.

Sertésleltétel: 1907. évi október 24. napján volt készlet 33803 drb., 1907 október hó 25-én felhajtott 138 darab, 1907 október 25. napján elszállított 226 darab, 1907 okt. 26. napjára maradt készletben 33715 drb. A hizott sertésleltel irányzata: változatlan.

Sertéskonsumvásár.

Budapest, okt. 26. (Hiv. tud.) Előző napról maradt 160 darab sertés, 19 darab stüldő, - darab malacz. Pótfelhajtás - drb sertés, - drb stüldő - malacz. Mai napi felhajtás 384 darab sertés, - darab stüldő, - darab malacz, összesen 544 darab sertés, 19 darab stüldő, - darab malacz. Eladott 385 darab sertés, 15 darab stüldő, - darab malacz. Eladatlanul visszamaradt 159 darab sertés, 4 darab stüldő, - drb malacz. Mai árak: Zsirtsertés öreg elsőrendű 350 kg.-on felüli ételsulyban 104-109 fillér, ételsulylevonással fillér. II. rendű 280 kg.-tól 350 kgr.-ig 100- fillér, ételsulylevonással fillér, fiatal nehéz, 300 kg.-on felül fillérig, ételsulylevonással 126-135 fillérig, fiatal közép 220 kg.-tól 300 kg.-ig korona, ételsulylevonással 128-136 fillérig, könnyű 220 kg.-ig korona, ételsulylevonással 133-136 fillérig. Belföldi stüldő korona. Horvát stüldő 80-92 korona. Malacz -korona. (Árak minden levonás nélkül kilogrammonként, élősulyban értendő.) A vásár irányzata közepes, az árak változatlanok.

Kivonat a hivatalos lapból.

Oktober 26.

Kinevezések. A pénzügyminisztérium vezetésével megbízott miniszterelnök dr. Bulkovszky Gusztáv pénzügyi segédtitkár pénzügyi titkárrá a líptó-szentmiklósi pénzügyigazgatóság végleges minőségében. Trattner József soproni pénzügyőri biztost Líptó-szentmiklósi pénzügyőri főbiztossá, Fodor Sándor okleveles mérnököt a budapesti állami lídak igazgatóságához műszaki felügyelővé, Nemcsay Ede szegedi lakost ideiglenes minőségű díjtalan pénzügyi számvakornokká a szegedi pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez; a vallás- és közoktatásügyi miniszter Nagy József okleveles tanítót a petrovai állami elemi népiskolához rendes tanítónak, Benedek Emilia okleveles tanítónőt a ferhértemplomi állami elemi népiskolához rendes tanítónővé és az igazságügyminiszter Kerékgyártó Ferenc szerencsi járásbírói díjnyelvet a zilahi törvényszékhez irnokká nevezte ki.

Áthelyezés. Az igazságügyminiszter Bogvay Béla váli járásbírói díjnyelvet a székesfehérvári törvényszékhez helyezte át.

Névmagyarosítások. A belügyminiszter Deitch József kistulajdonos lakos saját, valamint Deutsch István és Lidia nevű kiskoru gyermekei Darvasra, Wiedler (Widder) Adolf budapesti lakos Vajdára, kiskoru Patzauer Eduárd (Ernö) kassai lakos Petrire, Mühlberg Margit budapesti lakos Molnárra, Stern Mihály várpalotai lakos Biróra, kiskoru Plevka Gyula és Mária érsekújvári lakosok Pálíra, kiskoru Schimpl Ferenc radafalvi lakos Simonra, kiskoru Blum Móricz komáromi lakos Berényire, Guttman Lajos alsó lendvai lakos Gallaira, Gross (Grósz) József hódmezővásárhelyi lakos, valamint Anna és György nevű kiskoru gyermekei Gémesre, Bumbák János csikesekefalvi lakos Bérczire, Kohn Jemmy budafoki lakos Korvinra, kiskoru Berger Sándor nagyváradlakos Nemesre, Engländer József csorvási lakos a saját, valamint Oszkár, Lajos és Pál nevű kiskoru gyermekei Elekesre, kiskoru Friedmann Ottó és Imre temesvári lakosok Fodorra, Patnocsek Lajos budapesti lakos a saját, valamint Viktória, Lajos, Margit, Amália és Erzsébet nevű kiskoru gyermekei Pusztafira, kiskoru Maskovits (Moskovits) Ábrahám budapesti lakos Molnárra, Tyeluk Béla budapesti lakos Tormaira és Östreichner Herman budapesti lakos családi nevének Ötvösrre kért átváltoztatását megengedte.

Pályázatok. A gödöllői adóhivatalnál (2) két adótitkár, a titeli adóhivatalnál díjas, a pápai és zilahi adóhivataloknál pedig díjtalan gyakornoki állásra 2 hét; - Háromszék vármegye főispáni hivatalánál és a budapesti büntetőtörvényszéknél szolgai állásra 4, illetve 6 hét alatt adandók be a pályázati kérvények.

Szerkesztői üzenetek.

P. László, Pozsony. A földalatti tüzeket nem szokták mindig vízzel elfojtani. A vízzel való kísérletezés esetleg balul is végződhetik, különösen szőlőbányákban, ahol a bányavíz gyulladt meg. Ez ellen

ugy szoktak védekezni, hogy az égő tárnát vagy aknát vastag fallal elzárják és azután nyugodtan tovább hagyják égni, amíg csak a tűz levegő hiányában magától el nem alszik. Így védekeztek a courriéresi katasztrófa alkalmából is. Érdekes, hogy daczára a fallal való légmentes elzárásnak, mennyi ideig tarthat egy ilyen tűz. Bizony gyakran nagyon sokáig. Példa erre a Dudweiler közelében a Saar környékén levő „égő hegy”, amelynek csodájára ezek és ezek járnak. E hegy sziklahasadékaiból állandóan forró gőzpárák csapódnak ki, eláruva a föld bensejében dühöngő tüzvész, amely pedig már ezelőtt 200 esztendővel tört ki az ottani kőszénbányában.

Sz. P., Nagyszalonta. Nem tartoznak a belügyminiszteri jóváhagyás alá.

Ch. R., Székelyudvarhely. Nem tagja.

J. János, Marosárpatak. Kérésével tessék Rákóczi Bélához fordulni. Könyvtárnok a földmívelésügyi minisztériumban.

T. S., Bárányos. 1. Csak részletesen lép hatályba. Legközelebb meglesz. 2. Attól függ, nem itélték-e el a zöld bizonyos évi elvesztésére is. 3. A kereskedelmi minisztériumba kell folyamodni. 4. Sorsjegye nem nyert.

T. F., Gelej. Eddig nem nyert.

R. J., Tiszaujváros. Legközelebb megkapja, sorsjegyet nem húzták ki.

P. M., Munkács. H. S. lakása I. Pauler-utca 20.

T. J., Nagyvárád. Sorsjegyei nem nyertek.

P. K., Sorokút. Még nincs kiosztva a kérvény. értesítjük, ha e napokban kiosztásra kerül.

P. B., Nyírmada. Deutsch Zsigmond könyvkereskedése, Dorottya-utca.

K. M., Terebes i-k. Átengedi cenzura nélkül.

M. L., M-d. Nem nyert.

K. J., Városlőd. Nem húzták ki.

Egy előfizető. Ev. ref. vallású.

P. Mariska. Olyan ház nincs.

L.L., B. Az egyesület megbízhatóságáról személyes tapasztalatot nem szerezhettünk, de a legnagyobb óvatosság ajánlatos.

Merkur. Hat hét.

M. S., Nagykaroly. K. M., Gálszécs. X. fizetési osztály, a belügyminiszterhez közvetlenül folyamodjék.

Sz. J., Erdőtelek. A X. fizetési osztály. Katonatiszinek kell lennie, ha tartalékos is. Belügyminiszterhez kell folyamodnia.

K. M., Versét hozzuk.

B. L., Budapest. Nem közölhető.

Z. K. E., Szentmihályfalva. Tessék feljelenteni az ügyvédi kamarában. A többiekben fogadjon ügyvédet.

IDŐJÁRÁS.

A meteorológiai központi intézet távirati jelentése 1907. október 26-án reggel 7 órakor.

Az elmúlt nap időjárásának átnézete:

Hazánkban tegnap is tulnyomóan derült volt az idő, de a délnyugati részeken ma reggel már esett kevés eső. A hőmérséklet a normális körül ingadozott és maximuma: Crkveniczán 22 C°, minimuma: Botfalun 4 C° volt.

Prognózis a következő 24 órára:

Nyugat felől terjeszkedő esővel és megélenkülő, délkeleti széllel még enyhe idő várható.

Table with columns: Allomás, Legnyomás min, A hőmérőjellet Celsius szerint, Szélirány és ereje, Felhőzet, Csapadék mm, Hőmérő sávszél. Rows include various locations like A-Szalonta, Ungvár, Kősmárk, Mosonca, Gyalla, Budapest, Herény, Kőszeg, Pécs, Zsámbék, Győr, Szeged, Temevár, Nagyvárád, Kolozsvár, Nagyszombat, Szatmár, Péter, Arva, Solnocszék, Komárom, Magyaróvár, Sopron, Eszék, Eger, Debrecen, Keszthely, Órósháza, Árad, Zombolya, Vercs, Órova.

Felölös szerkesztő: PURJESZ LAJOS.

Kiadótulajdonos:

A Magyar Újságkiadó Részvénytársaság.

Igazgató: ERDŐS ARMAND

JIZALLAS.

Table with columns: október 25, október 26, m é t e r, október 25, október 26, m é t e r. Rows include various locations like Inn, Dana, Horva, Vág, Rába, Dráva, Mura, Száva, Szamos, Kraszna, Latorca, Láborea, Uga, Iliza, M.-Sziget, Tokoháza, V.-Namény, Tokaj, Tiszafüred, Szolnok, Csongrád, Szeged, T.-Bocsa, Títel, Óndava, Hoór, Tapoly, Bártfa, Bodrog, Ladmócza, Sajó, Zsolt, Hernád, H.-Nómeti, Borettyó, Margitta, B.-Ujfalva, Csema, N.-Várád, Belényes, Tenke, Gurahony, Borosjenő, Békés, Gyoma, Gy.-Fehérvár, Maros, Branyicska, Soborsin, Árad, Mákó, K.-Kostály, Béga, Temesvár, Beccerek.

Már mostan... intézzünk egy levelezőlapot Richter F. Ad. és Ta., csász. és kir. udvari és kam. szállítóhoz Bécs, I. Operngasse 16. és kérjük az árjegyzék bérmentes beküldését. Horgony-kőépítő-szekrényekről és egyéb tanulságos játékokról.

6 évi jótállással 6 ÓRÁK arany- és ezüst-láncok, ÉKSZEREK OSEKELY RÉSZLET-FIZETÉSRE KOCH J. BUDAPEST, IX. FERENCZ-KORUT 41. SZ.

Most jelent meg! A tékozló fiu. Regény három kötetben. Ára kötetenként 1 kor. A tékozló fiu egy csapásra páratlanul népszerűvé tette szerzőjének nevét. Rovid idő alatt egész csomó kiadást ért, s színradra is került. Ma alig van művelt nyelv, melyre le nem fordították volna. Több millió példányban forog közlésen. A TEKOZLO FIU gyönyörűen megírt története egy zseniális művészembernek, aki talentumánál fogva nagy dolgokra van hivatva, de gyöngye jelleme már-már a züllés örvényébe kergeti. Műhője a vadregényes Izland azután London és Monte Carlo. E három helyen felváltva játszódik története, amely amellett, hogy szórakoztat, hogy poétikus részleteivel lelkei képzelőnk, egyszersmind nemest s mélyebb hatása. A TEKOZLO FIU az Egyetemes Regénytár XXIV. évfolyamának első három kötete. A 4-5. kötete Mikszáth Kálmán Almanachja az 1908. évre lesz. - 3 korona előzetes beküldése esetén bérmentve küldi meg kiadóhivatalunk. Junk A TEKOZLO FIU három kötetét. Minden könyvkereskedésben kapható. SINGER és WOLFNER könyvkereskedése Budapest, VI. ker., Andrássy-ut 10. sz.

S Z I N H Á Z A K
 Vasárnap, 1907. október 27-én.

Nemzeti színház
 Délután fél 3 órakor
A vasgyáros.
 Színmű 4 felv. Itta: Ohnet Gy. Fordította: Fáy J. Béla.
 Beautien marquisné Szacsvainó
 Saire, leánya Török L.
 Octave, fia Dezső
 Blygny herceg Császár
 Préfont báró Hetényi
 Sophie, neje Nagy I.
 Derblay Philippe Mihályi
 Meunier Kovács

Este fél 8 órakor
Rabenstein Bersabé.
 Romantikus színmű 4 felvonásban. Itta: Wildenbruch Ernő. Fordította: vértési Jenő.
 Jeronimus Rabenstein Bakó
 Bersabé Márkus E.
 Bartolomé Welsor Szacsvay
 Hl. Welsor Odry
 Felicias Jászai M.
 Dieturg Pál Sz.
 Anthony Welsor Mihályi
 Ursula Lenkei H.
 Aha Demjen
 reykor Molnár

Vigszínház
 Délután 3 órakor.
Nincs elvámolni valója?
 Bohozat három felvonásban. Itta: Veber Pierró és Hennequin Maurice. Fordította: Góth Sándor.
 De Trivella Róbert Góth
 Dupont Thányi
 Frontignac Szerényi
 Couzau Hegedűs
 Kisaranyezem Sarkadi
 Zsó Kornai B.
 Paulette Komlóssy
 Dupontó Kiss I.

Este fél 8 órakor.
Az ingovány.
 Színmű 3 felvonásban. Itta: Pierre Wolff. Fordította: Szini Gyula.
 Bróhan Paul Góth
 Florent Denise G. Kertész
 Madeleine Gazsi M.
 Germaine M. Harmath
 Devillers Hegedűs
 Briet Fenyvesi
 Lucien Tanay
 Henri Szerényi
 Chembrey Tapolczai
 Hawthorne Thányi
 Miller Balassa
 Fanny Komlóssy I.

FOVAROSI ORFEUM
 WALDMANN IMRE igazgató. VI., Nagymező-u. 17

Ma vasárnap
két nagy előadás
 kezdetük délután 4 és este 8 órakor.

ISS ORFORD
tánczóelőadása
 Mindkét előadásban láthatók.

A délutáni előadásban mérsékelt helyárak.
 Jegyelővétel: délelőtt 10-11-ig és délután 3-6-ig
 A félkeretben reggel 6 óráig **VÖRÖS ELEK** színgyűjtemény hangversenyez.

WERTHEIMER-féle MULATÓ
 VIII., Nepszínház-utca 28. (Tisza Kálmán-tér sarok.)
 !! Rendkívüli új műsor !!
 Lengyel bibliai operette társulatnak.
 Egy vendég a másvilágból.
 Az előadás kezdete pont 8 órakor. Jegyek a nappali penztárra előre váltathatók.

Világhírű ásványvíz
VICHY
 Célestins, Grand-Érille, Hôpital
 Kapható minden gyógyszerárban és ásványvízkereskedésben.
 Főraktár: Edeskaty L., Budapest, Erzsébet-tér 9.

Michelstädter Utóda
Óskó Géza
 BUDAPEST,
 IV., Váci-utca 3. sz.
Cipő-különlegességei,
 Szabottárak a talpba vésvé.

MAGYAR VILÁG KÁVÉHÁZ
 (IV., Kossuth Lajos-utca 18. sz.)

Tisztelettel értesítem t. vendégeimet és a n. é. közönséget, a mely eddig is szinte példátlan támogatásával tette lehetővé, hogy kávéházam a legelső között foglaljon helyet, hogy egy újabb nagy kibővítéssel igyekezzem pártfogását meghálálni és kényelméről gondoskodni.

Kávéházam eddig is a legelőkelőbb igényeknek megfelelt, de szélszerűségét, kényelmét, művészi hatását még fokozni kívántam azáltal, hogy egy egész új szárnyval (traktussal) bővítettem ki, mely szárnyhelyiség a legmodernebb stílusban, fényes berendezésével, gyönyörű angol pamlaival, szőlleivel, csilláraival, művészi szobrászati díszítéseivel feltűnést fog kelteni. Meglepetés számba mennek a legnagyobb ügyességgel magában a helyiségben berendezett, kisebb társaságok részére némleg elkülönített fülkék melyek a művészet és fényűzés remekel. A félmeletlen az eddigi különtermeken kívül nagyobb társaságok részére még egy elegáns külön termet rendeztem be, amely kényelem dolgában párját ritkítja. Továbbá egész új hat darab Seiffert-féle amerikai präzision-tekeasztalt állítottam fel.

A n. é. közönségnek eddig is alkalma volt meggyőződni róla, mily szolid alapon vezetem kávéházamat, midőn tehát továbbra is kérem a negyredem közönség becses pártfogását, maradtam

kiváló tisztelettel
Kasznár Nándor,
 tulajdonos.

Különös gondot fordítok választékos elsőrangú színházi vacsorákra.

CIMBALMOK,
 Arjegyzéktingyven kúrd
Mogyoróssy Gyula
 m. kir. szabadalmazott hangszergyáros
 Budapest, VIII., Rákóczi-ut 71
 Telefon 53-23.

Jól lát?
 Ha nem, akkor forduljon bizalommal
HATSCHKE optikushoz, azaz Károly-körút 63. sz. ahol szemüvegek és látászékek is legelőkelőbbben kaphatók.
 Incezen árakoznak hármantus.

XIV. ÉVFOLYAM TELEFON 63-45.
BEIRÁSOK
 naponta 9-7-ig a
SOMOGYI MÓR tanár
 ZONGORAMŰVÉSZ
 államilag képesített okleveles zenetanár igazgatósága alatt álló zene-
CONSERVÁTORIUMBAN
 VII., ERZSÉBET-KÖRUT 44. SZ.
ZONGORA, ÉNEK HEGEDŐ,
 és az összes tanszakokra az ország legkiválóbb művészel és pedagógusai oktatása mellett.
 Prospektussal kívánatra készséggel szolgál az Igazgatóság.

A fürdő egész éven át nyitva van!
 Báró KOZMITZA, ezeltől MATTONI-féle
„Erzsébet-Sósfürdő“
 téli és nyári gyógyhely
 Budapest—Kelenföld, villamos vasút-közlekedés
 Telefon 40-84.
A gyógyhely forrásai ajánlhatók:
 a helek bántalmainál, alhasi és által. vérbőségénél, májbajoknál, aranyérvénél, tulságos elhízásnál, köszvényénél és
női bajoknál.
 Központi gőzfűtés, villamvilágítás, pensió-rendszer. A téli időny alatt (szept. 1-től) árkedvezmény. Pensió napi 7 koronától 11 koronáig Bővebb felvilágosítással szolgál és prospektus küld a fürdőigazgatóság.
 Báró KOZMITZA budai KIRÁLY-KESERŰVIZE elsőrangú hashajtó.
 Téli NYARI GYÓGYHELY!

Ezüst. Bachrach A.
 cs. és kir. udv. és kamarai ékszerész ezüstárúgyára.
 IV. ker., Királyi Pál-utca 13 szám.
 1906. évi december 1-én, gyári épületében a kicsinyben való árusítás számára is pazar helyiséget nyitott. (Bejárati földszint.)
 E főnyes helyiségben mindennemű ezüsttárgy (asztaldísz, tálcák, fényűzési cikkek, evészkész. szb.) vásárolható. Rendkívül gazdaságos választás a legelőkelőbb kivitelű, szabott gyári árukon, melyek minden tárgya láthatóan föl vannak tüntetve.

SEMLER POSZTÓ.
 Alapítotott 1850. évben.
SEMLER J.
 posztó-kereskedés, esz. és kir. udvari szállító
 BUDAPEST,
 V., Deák Ferencz-u. és Bécsi-u. sarkán.
 Az ősz időnyre ajánlja legelőkelőbb
angol ujdonságait
 ur i öltöny, kabát és női costumökre.
 Nagy választék Himalaya és utazó Piacdekben. Libéria-, buter- és kocsi posztók.
 Minták készséggel küldetnek.
 ALAPITTATOTT 1850.

HATSCHKE BÉLA
 optikai műintézet
 emberi-műszemek gyári raktára és formák készítője, (operatív teljes mellőzése).
 Szemüvegek vagy orrszorítók minden szemhez és orra külön-külön választott; orvosi receptek szerinti megrendelések pontosan készíve.
 Található: naponta reggel 10-ig, d. n. 1-4-ig, este 8-10-ig.
 Budapest, VII., Király-utca 69., földsz. 3.

KÖRUTI FÜRDO
GOSMOSO
 Erzsébet-körút 61.
USZODA
 és hidegvíz-kúra.
 1 Fango gyógymód 662- és kádifürdők.
 A pömosoda gyorsan és pontosan teljesíti megpömosítást.

Zongorák és PIANINOK
 a világ első gyárából, valamint saját közkedvelt gyártmányok, legszolidabbban vásárolhatók és bérért betők
Keresztély
 hírneves zongoratermésben
 Budapest, Váci-körút 21. sz.

SZÍNHÁZOK
Vasárnap, 1907 október 27-én
Népszínház-Vígopera

Délután 3 órakor
A sárga dominó.
Operette 4 felvonásban. Egy olasz vígjáték a paszparté nézők felhasználásával írta Meroy Adolf. Zenéjét szerezte Szirmai Albert.

Herbert	Nagy
Édna, hűga	Ney L.
Mózy	Báthory G.
Hawy Jempst	Csorlos
George Berryl	Horváth
Edward	Doby
Alfred	Pázmán
Fred	Virág
Reginald	Petrás B.
Gaby Simons	Fábián K.
Hanto	Ótvös G.
Dolly	Tallán A.

Este fél 8 órakor
Carmen.
Opera 4 felvonásban. Zenéjét szerezte Bizet, szövegét Merimee Prosper ösztölye után írta Meilhac és Halévy L.

Carmen	Hégy A.
Escamillo	Székv. Gy
Don Jose	Orszelszky
Micaela	I. edoisk. G
Morales	Dános
Lilias Pastia	Doby F.
Frasquita	Alexy
Mercedés	Della Donna
Nana	Langer
Remendado	Bálint
	Kalmár

Király színház

Délután 3 órakor
A vig özvegy.
Este fél 8 órakor
A vig özvegy.

Operette 3 felvonásban. Írták Leon és Stein. Zenéjét szerezte Lohár Ferencz.

Zola	Papir
Valencienne	Petrás
Danilovics gróf	Csapó
Giavari Hanna	Fedák S.
Rosillon Camil	Környei
Nyegus	Horos
Praskovia	Becsikó
Kromow	Körmenay
Cascada	Sima

Vasoligeti Nyári Színház
Délután fél 4 órakor.
A piros bugyelláris
Eredeti népszínmű dalok hal 3 felvonásban.
Este fél 8 órakor
Bánk Bán.
Eredeti szomorudrámák 5 felv. Írta Katona József.

Kétfon, november 4-én a Royalteremben
HEINEMANN

Sándor tanár egyetlen dalestélya.
Jegyek kizárólag Méry Bélánál Andrássy-ut 12. szám
Vasárnap, november 3-án este 1/2 8 órakor szék. fív.
Vigadó nagytermében

Slezák Leó
csász. és kir. udv. kamara énekes egyetlen dalestélya.
Kedden, november 5-én este 1/2 8 órakor a szék fív.
Vigadó nagytermében

Márkus Lili
zongora estélya.
Szombaton, november 9-én este 1/2 8 órakor a szék. fív.
vigadó nagytermében

Burmester Willy
egyetlen hangversenye.
Hétfon, november 11-én este fél 8 órakor a Royal szálló
termében

Mirsky Mózes
12 éves csodaénekes dalestélya.
Jegyek ezen hangversenyekre a Harmonia zenemű kereskedésben kaphatók a 10, 8, 6, 4, és 2 koronáért
Royal teremben csütörtökön november 14-én este fél 8 órakor

Roda Roda
a Simplicissimus főmunkatársa humoros felolvasó és élye
Jegyek 10, 8, 6, 4 és 2 koronáért kaphatók: Alberti és Társa zeneműkereskedésében, VI., Kossuth Lajos-u. 15.
Telefon 641. Telefon 641.

Szerdán, november 13-án a „Royalban”
Sorga
hercegnő egyetlen dalestélya.
Közreműködő: BORSODI ODÓN hegedűművész.
Jegyek kizárólag Méry Bélánál Andrássy-ut 12.

Fráter Loránd nótáskönyvét
melyben összes dalai zsebkiadásban ének és zongorára 2 koronáért kaphatók
ismét forgalomba hoztuk.
Megrendelések postafordulattal lesznek elintézve.
Bárd Ferencz és Testvére zeneműkiadók. Budapest IV., Kossuth Lajos-u. 4.

Fív. vigadó nagyterme. Pénteken, 1907. november 8-án este 7 1/2 órakor Első nagy Elite-hangverseny
Rosenthal Mór
roman kir. udv. zongoraművész
Bertram Tivadar
kamara énekes
Playfair Elzie
ausz rállal hegedűművész
Jegyek: 10, 8, 6, 4 és 2 kor. Kaphatók: Róssavölgyi és Társa zeneműkereskedésében Kristóf-ter 3.

Nászajándékok
jubileumra dísz tárgyak, svéd-
eszközök, mülpári cikkek
részletfizetésre
is kaphatók jutányos áron
POLGÁR KÁLMÁN
művészi ékszerterelepén
Budapest, Erzsébet-körút 29. l. em.
Arjegyzék 2000 rajzzal ingyen és bérmentve.
Tavításokra és vidéki megrendelésekre különös gondot fordítva.

Ingóságokat,
butorokat beraklázunk, kívánatra azokra előnyös feltételek mellett pénzelőget adunk, ugyanint mindenemű költözést jutányosan elvállalunk.
III. Braun Testvérek.
József-körút 78. Telefon 86-19.

ALKALMI HARMONIUM.
vétel amerikai rendszerűek.
Iskolák és magánosok
rezére a legolcsóbb árban kaphatók!
Wagner
„Hangszer- királynál”
Budapest,
József-körút 15. sz.
Telefon 87-85. Arjegyzék ingyen.
Használt harmonikumok általában raklárban. Jevitások pontosan eszközre telnek.

Egy háromszobás lakberendezés 360 forinttól
kezdve, mely áll: 2 szekrény, 2 ágy, 2 öfjeli szekrény, 1 mosdó- és tükör márvánnyal 130 frt. 1 kredenz, 1 káposztás, 2 ebédtálcák, 1 szőnyegdiván, 120 frt. 1 kanapé, 1 fotel, 1 fantáziaszék, 2 ülke, 1 szalonasztal és 1 konzol, és tükör helyenmel vagy plüssel berendezés 110 frt. Nagyobb és finomabb berendezések, vala- **butorok** nagyon olcsó árakért, vagy válmint egyes **asztalok**ban.
NAGYIMRE lakberendezési vállalkozó batorraktár
Budapest, Váci-körút 9. I. em. Szerecsen-utca sarok
565 képpel ellátott legmodernebb albumokat 50 fillér helyeg beküldése ellenében megküldjük.

Veszek zálogcédulákat
elzalogosított briliánsokat, aranyat, ezüstöt, gyönyörűket és ékszereket a legmagasabb összegig költségmentesen kiváltok és teljes értékét kifizetem

DEUTSCH ALFRED ÉKSZERKERESKEDŐ
BUDAPEST, Király-utca 34. Petőfi-utca sarok

KERT ALAKÍTÁSOKAT
Budapesten és vidéken terv és költségvetés szerint elvállal
Weber Károly iskola tulajdonos
BÉKÁSMEGYEREN (Budapest mellett.)
Gyümölcsös dísz és rózsaszárjegyzékekkel ingyen szolgál.

Miért vesz minden szegény és gazdag egyaránt
DIANA

sósorszeszt
Mert a fáradt test okvetlen meg kíván egy jó **masszirozást.**
Mert bedörzsölés által rögtön elmulnak a meghűléstől és megerőtétéstől keletkezett és visszamaradt fájdalmak. Például: csontfájdalom, félarc és reumatikus fejfájás, nyakszirtmerevedettség. A hátfájás, derékfájás, szagatások, oldalszurás és nyilalás, melyek a reumatikus, csuszos és köszvényes bajokkal szorosán összefüggnek.

Mert különös előnye, hogy már a **masszirozás alatt** mulnak el a leghevesebb fájdalmak. Nagyon sokan cseppenként cukorra vagy vízbe

veszik,
mint étvágygerjesztőt és fájdalomcsillapítót.
Munkásoknak is
kincset ér egy üveg valódi **DIANA-SÓSBORSZESZ**
El van ismerve, hogy

szájviznek
használva, a бүзös szájlehelet teljesen elmúlik tőle. A leghevesebb nátha egyszerű szagoltatás által eltűnik. Rekedtség egyszeri toroköblögetés által megszüntethető.

EGYEDÜLI KÉSZÍTŐ:
Erényi Béla gyógyszerész
Budapest, Károly-körút 5.
(Postán legkevesebb 6 üveg szállítható utánvétel mellett.)
Minden üvegnek plombálva kell lenni.

Egy üveg DIANA-sósorszesz	Egy nagy üveg Diana-sósorszesz	Egy legn. üveg Diana-sósorszesz
40 fillér	1.- korona	2.- korona

Vigyázzon jól az utánzatokra, mert csak az a valódi, a mely üvegen látható feltűnően a két sző. **DIANA-SÓSBORSZESZ.**

Vasárnap
Modern
And.
Hárc
Prólóg, írta
A tr.
Életkép, írta
D.
Pesti jelenet
Jus p.
Operett, írta
Szi.
Kabaret
Pálmai Ilka
Keleti Jullia
Antal, Karo.
Kedde
BUDA
(BOVNE
Minde
A vajda
Uj darab
ezspring
röly, mlie
művészet
Andrássy-u
Erd
Dalszín
Egész éjj
- Női E
Vo
BUDA
vil
Duran
francia
Ge
Egkészü
- AZ
A
RAO
Atalkerth
Okt. 20-
V
mű
szóban
100 000
róza, 10
áron leg
sebbe
ges szar
64, park
kerék
beültet
lám szor
Varad

S Z I N H A Z A K

Vasárnap, 1907. október 27-én

Várszínház
Zárva

Modern Színház-Kabaret

Andrássy-ut 69

Három istennő

Prolog, írta és előadja Pálmay I.

A trónörökös

Életkép, írta Szomaházy István

Drágaság

Pesti jelenet, írta Molnár Ferenc

Jus primae noctis

Operett, írta Heitai Jenő és Szirmai Albert

Kabaret számokban fellépnek

Pálmay Ika, Medgyessy Vilma, Keleti Juliska, Vörös Illy, Nyáray Antal, Kardos Andor, Solyom Márton.

Kezdeté 9 órákor.

„APOLLO“-SZÍNHÁZ

Telefon 38-82.

Az Anonym levél.

Tündér álom. Ijesztő szellem Miska és Móricz.

Andaluziai tánczok.

Egy ifjú hatodik órkeze. A hadsereg zászlaja. Madridi tűzoltóság munkában.

Kardata fél 6 órákor

CHICAGO színház.

VII., István-ut 39 szám.

Telefon 93-09. szám.

E heti újdonságok:

A kaméliás hölgy.

(Dumas drámája.)

A vig özvegy.

(Lehar operetteje.)

Az előadás kezdete fél 6 órákor

UPOR“nagykávéház

Szabadság-tér. — Tözsdnpalota. Nagy

KARRIKATURA KIÁLLITÁS

Nyitva egész nap!

Belépő díj nincs!

Ma szombaton és holnap vasárnap este

NAGY KATONAZENE

hangverseny.

Hideg süttek. Halak.

Szalloda

Az „ARANY BÁRÁNYHOZ“

BÉCS, Wieden, IV., Hauptstrasse 4.

Elsőrangú szálló. — A magyarok találkozó helye. — Szobák 2*60 koronától felfelé.

3 percznyre az Operától és Kärntnerstrassétól

Világos szobák. Világos szobák.

Zongorakészítők Első Productiv szövetezete

Főraktár és kölcsönző-intézet
Bpest, IV., Kristóf-tr 7.
Igazgató: Cecelius János.
Központi igazgató Koschut W.

teljesen felosztatjuk,
miért is a rendes

KARÁCSONYI OCCASIO

eladásokat már most megkezdjük. Ezen rendkívüli alkalomra a nagyérdemű közönség szives figyelmét felhívjuk.

Kollarits József és Fiai
cs. és kir. udvari szállítók
IV., Váci-utca 32. szám.

KALLAI LAJOS motorgyára

BUDAPEST, VI., Gyár-utca 28. szám.

(Béki házszám VI., Gyár-utca 60. szám.)

Teljes jótállás kitérő eséplésért!

KALLAI LAJOS-teljes

bíróvilágos villamos benzinko

mobill eséplésesetok melyek gépes alkati bárti álla

könnyen üzemben tarthatók, legjobban alkalhatók

GŐZGÉPEK BECSERLÉTTETNEK.

Ezen motorok több 100 példányban kitérően ma

köndnek az ország minden részében. Többek között:

Kozma József Kadarkut, Somogy megye.

Tóth Péter bagi földbírókos, Csantavér, B. H-m.

G. Biró József földbírtakos, Ozegied, Pest megye.

Olcsó árak részlete. Argyezték ingyen.

ROZSATEJ

kittinó teint-ápolószert 2 K

balzsamszappanhoz—60

OSAN

kittinó fog-ápoló

szájviz 1 K 76 fill.

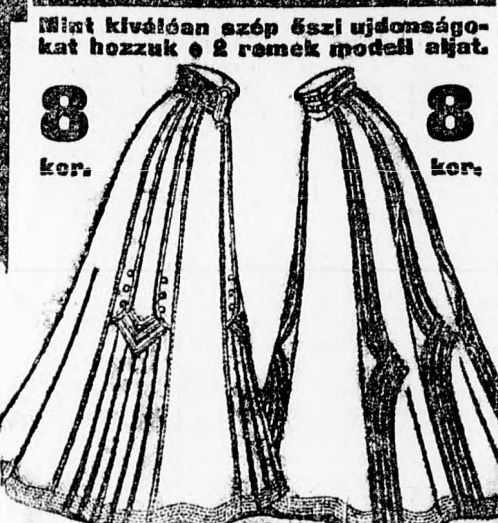
Fogpor — 88 K.

TANNINGENE

legjobb hajfestőszert 5 kor.

ANTON L. CZERNY, WIEN, XVIII., Carl Ludwigstr. 6. L. Wallischgass.

Raktár: gyógyszerárakban, parfümeriákban stb.

Paris London

Eltérő divattal gyönyörűen alakos díszített oldalrészekkel és gazdag berakott szőnyegű szegélyekkel. As aly a kelmehos illi szelyemmel, bárszennyal taláson vagy bírel passz-pölyrozható, esetleg passz-pöly dísz nélkül készíthető.

ZUR SCHOSSENFABRIK

Wien, XVI., Neulerchenfelderstr. 2.

Magyar levelezés. Magyar levelezés.

Szeptember 15-én jelen meg nagyszabású özi és téli divat-albumunk, mely gazdag tartalmánál fogva értékes betekintést nyújt az új divat terére, azon tisztelt úrbölgyekek kik eziránt érdeklővel véseltnek 40 fillér levélbolygekekben való beklüldése ellen ezen divat-lap frankó megküldésük és a belőle eszközlött legkisebb rendelémnyel 40 fillér le lesz vonva.

BUDAPESTI Cabaret Teréz-körut 28.

Telefon 52-88.

(BONNONIERE.)

Minden este 9-től 12-ig új műsorral nagy előadás.

OKTÓBER 28-TÓL TELJESEN ÚJ MŰSOR.

A vajda az Abbáziában.

Uj cabaret számok:

Uj darabok: Egy válopör története. (Színházi parodia) A cupringer. A hurokódás. László Rózi. Ferenoz Károly, Mlle Marguerite. Chabauty, Nagy Endre és az egész művészemlézet. Jegyek: Bárdnái Kósnth Lajos-n. 4. és Andrássy-ut 1, Zipser és Közig. Andrássy-ut 4. és a Cabaret pénztáránál.

Erdélyi minta-vendéglő

Dalszínház-utca 8. szám. (Az Opera mellett.)

Egész éjjel nyitva! — Minden időben friss meleg ételek.

— Női kiszolgálás! — Kellemes sseperek! — Az éjjeli világ találkozó helye!

Varieté-Színház

előzőtti Nemzetközi Ortoum.

BUDAPEST, VIII., Rákóczi-ut 63. szám.

— Október 16-tól új műsor —

La Perle The Walter

villanytáncosok egúlibristák

Durand és Durand Ferenoz Kamilla

francia enek- és tánc-duetto női hariton-enekesné

Gerő és Sarkadi kómikusok új szólókkal.

Előadások: A férj vadassza meg. Boh. 1 fekv. Adorfán

— Az előadás kezdete este 8 órákor. —

A téllertben éjjeli 12 órától reggeli 8 óráig

RAGY BALL MABILLE

Atéllertben reggeli 8 óráig HEGEDŐS GYULA előrendő szigany zenekara hangversenyes.

Okt. 20-tól minden künep- és vasárnap d. u. 1/2-4-kor előadás

Várad - Velencei műkertészeti és rózsatelep

Nagyváradon

Legnagyobb és legolcsóbb kertészeti telep az egész országban. 200.000 drb. szőlőszőlvény, 200.000 drb. Róziák portális, 100.000 drb. gyönyörű koronás gyümölcsfa, 200.000 drb. nemes róza, 100.000 drb. dísz- és sorta, díszeserje, bámulandó jutányos áron lepható Virágminták i. u. m. Csokrok. koszoruk, a legújó-sesabben készítettnek.

A parkalkítás és téllertészeti, telepemnek egy különleges szerszám-készít. Elvállalok terv és költőgyvetés szerkesztését, parkok, díszterek, nyilvános sétányok, ligetek és gyümölcskertek alakítását és teljes kivitelét. A szükséges anyagot a helyi telepekhöz, terjedelmes és minden igényt kielégítő lakóháza szolgáltatja. Argyezték ingyen és bérmentve küld a Várad-velencei műkertészeti és rózsatelep Nagyváradon.

HETI MŰSOR.

Oktober—November	Nemzeti Színház	M. kir. Operaház	Várszínház	Király-Színház	Nepszínház (Vig-Opera)	Magyar Színház	Vár Színház	Uránia
28 Hétfő	Rabenstein Bersabé	—	Az ingovány	A vig özvegy	A denevér	Gyurkovics leányok	A titok.	A tenger
29 Kedd	Kaméliás hölgy	Lakmé	Josette kisass. a feleségem	A vig özvegy	Raszkolnikov	Dorian Gray	—	A tenger
30 Szerda	Nászinduló	Tosca	Az ingovány	A vig özvegy	Raszkolnikov	Dorian Gray	—	A tenger
31 Csütörtök	Egy szegény ifjú tört. Bersabé Rabenstein	A zsidónő	Nincs olvámokr. vultón?	A vig özvegy	Molnár's gyermekek A denevér	Dorian Gray	—	A tenger
1 Péntek	—	Pillangó kisasszony	Ocskay brigádros Az ingovány	A vig özvegy	Molnár's gyermekek Molnár's gyermekek	A herang	—	Az élet komédia A tenger
2 Szombat	A hálás utókor	Aida	Josette kisass. a feleségem	A vig özvegy	Raszkolnikov	Kerülő ut	—	—
3 Vasárnap	Miss Hobbs Rabenstein Bersabé	Rigolettó Táncgyöveleg	Diak élet Az ingovány	A vig özvegy	sárga domino Molnár's gyermekek A denevér	Kerülő ut	—	A tenger

Perzsa szőnyegek

óriási választékban!

Olcsó árak.

Stein Vilmos és Fia

V., Erzsébet-tér 16. sz.

Csak még egyszer

egészséges, erős lehetnék. Ez minden szenvedő, gyenge ember legfőbb óhajta. Azok, kik az ideggyengeség, a hystéria sok ezernyi kellemetlen, néha elviselhetetlennek látszó és fájdalmas tüneteit önmagukon tanulják nap-nap után ismerik, kik ezen állapot folytán testileg és lelkileg fáradtak, kimerültek, törődöttök, lehangoltak, sőt elkeseredettek, feledékenyek, kiket idő előtti gyengeségük, éleffel-dattal teljesítésében részben vagy teljes követelességük kétségbeeszt, kik tolytonosan izgatottak, fejnymásról, fejfájás, fejfűgás, ok nélküli felelmi erselek, balszjtoimék időnkinti nehéz légzés, szidobogásról, kézeszközösről stb. panasz-kodnak, kik léges gyomor-, bél-, szív-, máj-, vizeleti bántalnakban szenvednek, kiket avörörnek a csuszos, köszvönves fájdalmak, ischiás, idegfájások, kik szögörsben, benu sok, gerinc-agyi betegségek mlobajiban szenvednek, kövesek azt a sok száz szerencsés embert, kik az

„ELEKTRO-VITALIZER“

készüléknek utasítás szerinti használata segélyvel visszazserették orvüket, egészségüket és megszabadultak kínzó szenvedéseiktől.

Ezen eljárásról bővebb felvilágosítást ad részletesen külön-külön kötetben férfiak és nők részére a „Modern Villamos Gyógymódról“ szóló folyócon kiadott könyv, melyet díltalanul, bérmentesen és zárt borítékban kaphat meg minden érdeklődő, aki azt ezen lapra való hivatkozással személyesen vagy posta útján kéri, vagy alábbi szerelnyit kitöltve postál.

Elektro-Vitalizer orv. rend., int. Bpest, Károly-körut 2, félem. 10.

Szervény egy ingyen könyvre.

Az „Elektro-Vitalizer“

orvosi rendelő-intézet
Budapest, Károly-körut 2. sz. félem. 10.
Kérem részemre díjtalanul, portómentesen, zárt borítékban elküldeni a **Modern Villamos Gyógymódról** szóló művet { férfiak } részére.
(A nem kívánt kötet törörendő.)

Név: _____
Cím: _____

Elismerő levél:

Bericha Maria, Székelyhid (Bihar-megye.)
1907 szeptember 15.

Igen tisztelt Doktor Ur! Tessék egész bátran kitenni az én nevemet az újságba, mert én mindenkinek a legnagyobb örömmel fogok válaszolni, aki kérdést intéz hozzám Az Elektro-Vitalizer a legjobb szer az idegbaj gyógyítására. Én már próbáltam sokfélet, de semmi sem használt ily kitünő eredménnyel. Idegfájdalmaim nincsenek, a legjobb kedvem van a munkához és mindenhez. Az Elektro-Vitalizer feltalálójának a legnagyobb hálával tartozom.

Serétes, golyós fegyverek, revolverek.

A fegyvertechnika legújabb vívmányai.
Kényelmes havi részletfizetésre.
Világhírű angol töltényhüvelyek, töltények csak a készpénzfizetésre a legjutányosabb árban.
= Képes fegyverárjegyzék ingyen és bérmentve. =

Aufrecht és Goldschmied

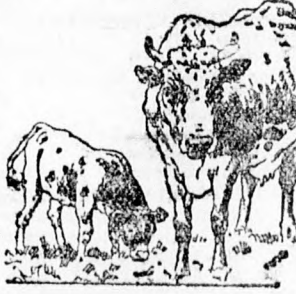
0000 fegyverosztálya,
VII., Rákóczi-ut 26. szám.

Pénzszekrények

egy darabból álló kőpennyel legelőnyösebben beszereshetők.
BECHER ÉS HILDESHEIM
az ég pénzszekrénygyáralnak és trezoréptőlőzetolnak magyarországi vezörköpviseletölő
NEY és EPSTEIN cégél, BUDAPEST, VI. Podmanicz, -i. 4.
Képviselek minden városban keresetnek.
ARJEGYZÉK ÉS TERVEK DÍJMENTESEN.
Régl szerkesztetleket csereképen átvesszünk.

Párisi világkiállítás „Grand Prix“ 1900 KWIZDA-féle korneuburgi marhatáppor.

Díjtetikus szer lovak, szarvasmarhák és juhok számára.
Árak: 1 doboz 1 kor. 40 fillér, fél doboz 70 fillér.
50 év óta használatos a legtöbb istállóban állványtalanság és rossz emésztés esetében, tehennél a tej javítására és a tej gyarapítására.
Valódi csak ezen védjeggyel.
Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.
Főraktár: **TÓRÓK JÓZSEF** gyógyszerész, Budapest, VI. kerület, Király-utca 12. szám és VI. kerület, Andrassy-ut 28. szám.

Rézbutor, Vas-szoba gyermekkocsi

gyátmányaink modern, stilszerű kivitelben városi üzletünkben kiállítás megtekinthetők. Eladás jutányos árak mellett. Árjegyzéket ingyen és bérmentve küld.
PAPAI ES RATHAR gyermekkocsi-, vas- és rézbutor-gyár 7557.
Budapest, VI, Andrassy-ut 2. (Fonciére palota).

A MÜLLER J. L.-féle

Kalipkas

LEGJOBB FOGPÉP

Az egész országban mindenütt kapható.

felülmúlhatatlan, s togtat kat fehéríti és épen tartja.
Eis habzó 50 fillér, nagy 1 korona
MÜLLER J. L.
0000 kór. utca, Budapest
Bpest, Károly-körut 2. szám.
Mindenhütt kapható.

Gőzekéket

a legkülönbözőbb szerkezetekben, kisebb és nagyobb gazdaságok, szövetkezetek és bérszántási vállalkozók részére, a legjobb kivitelben és kedvező fizetési feltételek mellett szállítanak

John Fowler & Co.,
Budapest—Kelenföld.

- Telefon 58-19
- Felöltő K 20
 - Öntőny . 26
 - Gallér . 14
 - Gaszdászati kabát K 20
 - Szörmebéléssel K 34
 - Télikabát . 30
 - Nadrág . 10
 - Flu- és gyermekruha
 - dus választékban.

!! Tisztigallérok !!

Mérték szerinti megrendelésekre csakis kiváló jó minőségű Honi és Angol szöveteket tartok raktáron. Telefon 58-19

Egyetlen egy és pedig a most befejezést nyert 20. osztálysorsjátékban nagyrabecsült veivóinknak a következő nagyobb nyereményeket fizettük ki: a 400.000, 90.000, 60.000, 40.000, 25.000, 2 a 20.000, 15.000, 10.000, és sok 500 koronás és egyéb nyereményeket.

1/4 sorsjegy 12 korona

1/2 sorsjegy 6 korona

1/3 sorsjegy 3 korona

1/3 sorsjegy 1 kor. 50

TÖRÖK

A hét napja különösen fontos Önnek?
Oly számot sziveskedjék nálunk megrendelni, mely azon nap mellett áll, melyen különös élményekben volt része.

Vasárnap	Hétfő	Kedd	Szerda
38294	27170	28828	38921
Csütörtök	Péntek	Szombat	
44318	79793	86094	

Szives azonnali rendelést kérünk fenti számokra, legkésőbb azonban f. é. november hó 2-ig, hogy a szerencseszámok közben el ne fogyjanak.

Török A. és Tsa Bankház R.-T. Budapesten.
Legnagyobb osztálysorsjegy üzlet

Központ: Szervita-tér 3/c. Fiókok: Váci-körút 4.; Teréz-körút 46.

Eredeti Meidinger kályhák és Galoriférak

cserepelt való burkolásra v. befalazásra

Telefon 18-13.

Eisler és Vértés, Budapest

kályhagyára
Andrássy-ut 41.

Esztendő rések minden nagyságban.

Orgona-harmoniumok

mindkét rendszer szerint, legolcsóbban szállítanak

Pajkr Rezső és Tsa
Budapest, X., Delej-utca 11/H.
(Tisztviselő-telep).

Wedálos harmoniumok pontos orgona méretekkel.

Bérmentes szállítás az utolsó vasúti állomásig. Tanácsok és felkészítések külön számlákon, engedmény, részletes felvilágosítás.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

HA FÁJ A FEJE,

24 pasztillát tartalmazó doboz 1 kor. 20 fill.

ne félővézzék hanem használja azonnal

Beretvas-féle MIGRAIN-pasztillát

mely 5 percz alatt mindenféle természetű, idős fejfájást még ha krónikus is megakadályoz. Földünk minden eddig ismert szert. Hatása bámulatos, még a leghevesebb fejfájással is.

Minden gyógyszerárban és drogeriában kapható.

Érkez: Beretvas Tamás gyógyszerész, Kispeszt, Rákóczi utca 8.

Ingyen postal szállítás 3 doboz rendelésnél.

Egyenruhák

és egyenruházati cikkek.

Polgári ruhák elegáns és futányos kivitelben

BLUM SÁNDOR

perza császári, szorb királyi és orosz császári nagy hercegi udvari szállítónál.

Budapest, IV., Váci-utca 15. szám.

6 évi jótállással 6

ÓRÁK

arany- és ezüst-lánczok, ÉKSZEREK

CSEKÉLY RÉSZLET-FIZETÉSRE. DIAMANT S.

BUDAPEST, JÓZSEF-KÖRUT 8. szám az udvarban.

Képes árjegyzék ingyen.

Csekély részletfizetésre.

NERVIKIESINÓKNEK

makacsabb heveny és idült folyásoknál befejeződések nélküli leghatásosabb gyógyszernek a

SANID TOKOCSKÁK

bizonyítottak. Egy doboz (100 labda) használati utasítással 6 korona utánvét mellett. Kezdő gyengeség és impotenciának egyedül biztos szer a litos dr. TIMKO-féle erólabdacsók.

Egy üveg ára 10 korona, küld a „MAGYAR KIRÁLY” gyógyszerár, Budapest, V., Marokkó-utca 2/c.

SZABADALMAKAT

védjegyeket és mintaoltalmat megszerző Szabadalmakat Értékesítő Vállalat

PASZTOR (bej. cég)

BUDAPEST, VII. kerület, Erzsébet-körút 17. szám. Fővilágosítás díjtalan. 25578 TELEFON 24-20.

BIZTOS gyógyulást keresőknek kik bármily nemi betegségben szenvednek

mint húgycső és hólyagbeteg, húgycsőszűkület, vizeletízület, prosztata, szék és húgycső bántalmak (syphi), az önterítés utóhatásait feltűnő idegjel, korai férfi erő elgyengülés, barna nyálka, nőknél fehérlet, méh bajok, alacsony gyors és gyökere gyógyítására szigorúan tudományos és lelkiismeretes gyógyimódnál fogva legjobban ajánljuk

Dr. Garai Antal

v. cs. és kir. orvosi főorvos országos hírv és a legidősebb 22 éve fennálló rendelt. intézetét

Budapest, VI. ker., Andrássy-ut 24. sz.

Rendelés naponta 10-4-ig és 7-8-ig este. Idült húgycső és hólyag bajok vizsgálata villamos kútyeóútkör segítségével. Vidékiek levelekre kimerő választ és szakzszerű tanácsot nyernek, gyógyszerrel gondoskodva lesz. Titoktartás biztosítva.

Nőknek külön váróterem.

GUMMI!

Valódi francia és amerikai óvó különlegességek eredeti csomagolásban.

Orvosilag ajánlva! Feltétlen biztos Gummi és halhólyag. Árak: tucatszámként k. 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14. Női óvósz. Pessarium celosulvum. Mensinga tanár szerint, k. 8-6. Ujj Autó vaginal spray! a legbiztosabb a legényelmesebb női különlegesség. Ára k. 12. Irrigátor, sebfeccskendő, bidék stb. gyári árak mellett.

Kérje ingyen és bérmentve legújabb árjegyzékemet, zárt borítékban titoktartás mellett.

KELETI J. orvos-sebészeti mű- Budapest, IV., Koronaherceg-utca 17. (A magy. kir. főposta mellett.) Alapítva 1878.

Teljes közlőműberendezések valamint egyes alkotórészeik. Gyűrtakondó, valamint Kellérendszerek

IPAR- és MEZEI VASUTAK

szállító, kocsik, váltók, forgók, kocsivassalutak stb.

Motorok és lokomobilok

benzín-, gáz- és gőzüzemre. Garancia mellett felszerelve.

Malmi és téglagyári cikkek

valamint szarazmók, szarazmógépek, vas- és gőzszakmabelli cikkek használhat és új állapotban kiválóan előnyösen beszeresztetik

SCHLESINGER ALAJOS-nál
BUDAPEST, V., VÁCI-KÖRUT 30. SZÁM,

Szegény és gazdag

egyaránt vegye meg azonnal, amint módját ejtheti a hirneves

Alföldi Fehér Keresztes

SÓSBORSZESZT

mely felülmúl minden más gyártmányt és mert

szegény és gazdag

fáradt teste okvetlen megkívánja, hogy az

Alföldi Fehér Keresztes Sósborszeszszel

masszirozzak

Ezen sósborszeszszel való bedörzsölés által rögtön elmúlik a meghűléstől, hőségtől és megérőltetéstől ke etkezett fájdalom. Ugyiszintén hatásos szer fogfájás, főfájás, csontfájdalom, hátfájás, derékfájás, izomfájás, nyilalás, oldalszurás és szaggatás. Különösen és éppen ezért kedvelik az alföldi fehér keresztes sósborszeszt, mert azonnal a használatba vételkor már csillapítja a fájdalmat.

Az alföldi fehér keresztes sósborszesz ezért nyerte

a „HÁZIBARÁT”

elnevezést, mert ha cseppenként cukorra vagy vízbe téve használják, az étvágyat gerjeszti, az emésztést elősegíti és ha véletlen gyomorfájása van az illetőnek, annak fájdalmát csillapítja.

Vigasztal a bajban, buban és bánatban, mert ő a nélkülözhetetlen

„Házibarát”.

Kérjük, ha ezen hirdetésünket elolvasta

próbáljon bárhol,

mert ma már Magyarország minden városában — falujában található

a „Házibarát”

az alföldi fehér keresztes sósborszeszből egy üveggel venni és meg fog győződni, hogy a mi hirdetésünk a tiszta igazság. Az igazság pedig győz.

Postán utánvetellel vagy a pénz előzetes beküldése után,

➡ Oriási próbaiüveg csak 40 filler.

Mindenütt kapható, de kérjük világosan alföldi fehér keresztes sósborszeszt kérni a bevásárlás alkalmával.

Egyedüli gyártója:

Első Alföldi Cognacgyár R.-T. Kecskeméten.

O osászári és királyi fensége József Főherczeg kamarai szá. iitója.

Minden posta utánvétes rendeléshez a hirneves ALFÖLDI COGNACGYÁR hirneves kecskeméti különlegességeiből a rendelés nagyságához mérten 1—5 üveggel ajándékozunk.

Budapest főraktár Lederer „Magyar király” gyógytára V. Marokkói-utca 2. Erzeébettér.

AGRARIA

Kérje minden gazda az összes

Gazdasági gépek árjegyzékét

Levélczim.

AGRARIA

Budapest, Váci-ut 2. sz.

AGRARIA

ekék, vetőgépek, gözcséglők, motorok stb.-rő.

Kossuth sirja.

Eről a fényes szent helyről, a magyar nemzet szent sirjáról, festett ihletett ecsettel képet Kovásznai Kováts István festőművész. A kép méltó arra, hogy bármely hazafi vagy konleány szobája falát díszítse, mert míg egyrészt hű ábrázolása a Kossuth-mauzoleumnak, Strobl Alajos szobrász és Gerster Kálmán építész nagy alkotásának, addig másrészt nagyszabású költői kompozitív, mely Kossuth sirjának keretétől a magyar történelem legnagyobb mozzanatait használja föl, hogy Kossuth világtörténelmi alakját méltóan ünnepelhesse.

Dr. Koczány Géza.

A Szent-sir képét szerezzé meg mindenki és ékesítse fel vele szobája falát, hogy oltárként ott legyen az O emléke minden magyar házban, hova imádkozni járunk a szenvedés óráiban, megerősödni hitünkben a küzdelem napjain.

Ó ott lakik mindnyajunk szívében, a Szent-sir képe legyen az oltárkép minden hazafinak házi templomában.

Lengyel Zoltán.

Ezen színes aquarell-képet 85×100 cm. nagyságban magam adom ki.

- Megrendelhető 7 koronáért. -

A szétküldés utánvét mellett történik.

Kovásznai Kováts István
festőművész
Budapest, VIII., József-körut 26.

E hirdetés rovafban minden szö egyszerű beiktatása közönséges peit befűkből 4 fillérrrel, kompakt befűkből szedve 6 fillérrrel fizetendő

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetés rovafban minden szö egyszerű beiktatása közönséges peit befűkből 4 fillérrrel, kompakt befűkből szedve 6 fillérrrel fizetendő

Fénykép-készítőket
objectívet vesz, elad, cseréi hi-
tos Appolo Iemének egyszülé
elárúító helye.

HATSEK EMIL
Andrásey-ut 13.
Mókja: Kézshet-körut 22.
Alapítástól 1877.
Fokkal olcsóbb, mint rézidei
üzletére.

BELHURUT,
(hasmenés) gyomorgóros
legjobb gyogyszere a
BARTA-féle PEKETE-
AFONYA GYOGYDOR-
gyogyszereszek és fü-
szereseknél 1 üveg ára
K 1.60, 5 üveget 8.-
koronáért bérmentve
szállít a FELKAI KON-
ZERVÁYAR Felka, Sze-
pos-m. 26971

Régi ezüsttárgyakat
és zálogszédulákat veszek
és eladok mindennemű
arany- és ékszerárut, ugy-
mint régiségeket, drága-
követ, arany- és ezüst-
érméket, lánczókat, gyűrűket,
ezüst-éveszközöket. Kér-
jen árjegyzékét ingyen.
Fuchs Dávid utóda Buda-
pest, IV., Váci-utca 18. l.
emelet. 26764

**Szepeasségi
oszemegék**
BARTA-féle veresáfonya
befűttel, málna, sza-
móca, csipkebogyóval,
gomba- és káposztar-
veket, pástetomokat
nálán a FELKAI KON-
ZERVÁYAR Felka, Sze-
posmegye. Kérjen ár-
jegyzékét.

BUTOR
árverésről, finom és egy-
szerű butor, hálósobák és
garson szobák Szalon bór-
fotellek, gyönyörű fűkór,
diván, borszékek, íróasztal,
porzasszonyoz és egyes
darabok; Földes B., VII.,
Kertész-utca 43. Király-
utca sarokházban.

**„MAGYAR”
TEXTILIPAR**
Folyóirat.
A gyapjú-, gyapot-, len-,
kender-, selyem-, juta-lyar
és kereskedelem közlönye.
Szakbiztonság
és kiadóhivatal
Ujvidéken.

Megjelenik havonta kétszer.
Előfizetési ára egy évre 12 kor.

Fenyőborovicska
(Qualiperus) BARTA-féle,
3 liter K 7.50, 4 liter
K 9.- bérmentve.
FELKAI KONZERVÁYAR
Felka, Szeposm. 26973

Vadászfegyver
2 csövű, hibátlan, Lankas-
ter 15 fti., finom Hammer-
les és finom Drilling áron
alul. Ugyiszintén fényképező
gépek és látzereszközök,
gépek, valamint rajzeszközök,
szemüvegek olcsó árban
Radócsál, Egyetem-tér 5.
(szemben az egyetemmel.)
Kivánatra visszaadom a
pénzt.

**Ajtók ablakok,
VASREDŐNYÖK,
VASRÁCSOK,**
kapuk használ-
tak és újak ol-
csón kaphatók!

Lefkóvits Jakabnál
Epest, V., Csáky-utca 26.
Korall-utca sarok. Lipót-
körut közelében.

Gimnaziumi,
reál, kereskedelmi, polgár-
egyes önkéntességi, bár-
mely érettségi vizsga lete-
véséhez igényelt tantárgyak-
ból legjobb módszer szerint
tanít és tanítást kitűnő
philologus és matematikus.
Egyenkinti oktatás. Tanít-
ványok csak horvátolt számban
vétetnek fel. A bamu-
latos eredményeket igazoló
okiratok a lakásban megte-
kinthetők. **Gojčin Koin-
rik** Budapest, VII., Damja-
cich-utca 39. II. emelet 10.

**Modern
urasági butorok**
alkalmi vételle és eladása

háló-, ebédlő-, szalon-
uriszoba és iroda berendezések
berendezések. Dus raktár
szőnyegek, függönyök, teri-
ték, csillárok, vas- és réz-
butorokban.
GROSZ SANDOR és társa
Budapest, Liszt Ferenc-tér
8. sz. eszlótt Gyár-utca.
Telefon 14-09.

BUTOR
Alkalmi vételle
Butorvásárlók figyel-
mébe ajánlom legjobb
minőségű butoraimat.
Háló-, ebédlő- és urisz-
obák, valamint egyes
butordarabok, oszlopá-
lós olcsón, minden el-
fogadható áron kaphatók
PECHNER W.
butor - nagykereskedő
Király-ut 28. az udvarban.
TELEFON 38-71.

Polgári draki.
Pontos kiszolgálás!
Kifűnő szabás!
Vidékre mintá! küldök,
nagybörű rendelésnél sze-
mélyesen elmozgyok.
Zeliszka János
angol uri szabóterme-
BUDAPEST,
Andrásey-ut 53. l. em.
Alkandó választék a leg-
divatosebb angol és bol-
-földi szövetekből.

Ajtók, Ablakok,
vasredőnyök, használ-
tak és újak, bármily méretben
és alakban, igen olcsón
kaphatók
Wiener A. utódánál
BUDAPEST, ÜLLÖI-UT 123.
TELEFON 62-80.

Bőrszékkipar
Bőrszajtolás és bőrtaragás

KENDI ANTAL
Budapest, IV., Károly-utca 2
az evangélikus iskolaépít-
letben. Nagy raktár valódi
bőrszékek és karosszékek-
ben, jóval olcsóbb árban,
mint eddig.
Használt székek átalakítása
bőrszékekre olcsó árakban.
Legolcsóbb bőrbutorok és
állandó nyakok.

BUTOROK
háló-, ebédlő-, szalonbe-
rendezések, továbbá ur-
iszoba, iroda berendezések
réz- és mahagoni butorok,
szőnyegek és függönyök
valódi angol bőrgarnitúrák
eladása és vételle.
Wechsler Károlyné
VII., Király-utca 23. szám
I. emelet 264
Keszthely-utca sarok.

**Urasági
butorokat,
szőnyegeket,
osillárokat**

és legteljesebb berendezé-
seket (gyárakat és üze-
eket is) veszek és eladok.
Nagy Zsigmond
VI., Lázár-utca 3
(a Váci-körut mellett).
Gyönyörű választék a leg-
finomabb modern és
stilszerű matt és fényezett
mahagoni pliszander vagy
másfajta háló-, ebédlő-, ur-
iszoba és szalonbutorokban.
Részálósobák, bőrgarnitú-
rák és kárpitosfélekben
Perzsa, smyrna és más sző-
nyegeken és függönyökben,
modern bronzcsillárokból
gáz, villamos stb.-hez. 16

Veresáfonyabefűtt
BARTA-féle, 5 kilós
postaköszörűveg 6.-
korona FELKA, KON-
ZERVÁYAR Felka, Sze-
posm. 26972

**Ajtók és
ablakok**
régii és új vasredőnyök
teljes vasalással. Kapuvas-
racsoszatok, kerikertések-
keramittlapok, Kehlheimi,
lapok olcsón kaphatók
Kelemen Mór,
épület-bontós vállalkozónál
Budapest, Nador-ut. 72-74.
Tűk Utat Szelet-ut.

E hirdetés rovatban minden szöveg egyszerű beiktatása közönséges postai betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

KIS HIRDETESEK

E hirdetés rovatban minden szöveg egyszerű beiktatása közönséges postai betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

Pénzszekrények

használtak és újak, rendkívül olcsó áron kaphatók a budapesti pénzszekrény raktárban. Budapest, V. SÁVÁNY-UTCA 6/C. 286

M. B.

18. 5. 13. 5. 8. 14. 24. 7. 25. 28. 2. 17. 5. 20. 28. 16. 1. 4. 2. 28. 9. 11. 9. 28. 14. 4. 1. Ha terhedre nincsen, multikori kéresemet megismételem. 24. 14. 24. 7. 26. 8. 4. 17. 28. 16. 24. 25. 24. 8. 5. 16. 24. 16. 24. 8. 24. 16. Soha.

Réthy

név látható a valódi pemetefü cukorka minden egyes darabkáján 721v

English lady

requires post as companion or to children would go dayly. Letters Hauptpostlagernd ander „Continent“

Parketagyár

Gyöngyösön ajánlja gyártmányait.

Modern

rövid zongora, kitűnő gyártmány, azonnal eladó. Rottenbiller-u. 19. a ház mesternél. 5466

Fakult börkabátok

sötét színekre tartósan festettek Haltenberger Béla ruhafestő gyárában Kassa 27086

Szobabeeresztés.

ablaktisztítás valamint egész lakástakarítást elvállalok Strasser, Erzsébet-körút 5. Telefon 79-22 5460

A Falkogen

tüdőbajt gyógyít, szurást, köhögést, lázat biztosan elmulaszt. Ára 3 korona. Kapható: Falk-gyógyszer-tár, Budapest, VIII Rákóczi-tér 2. sz. 25828

Egy nagyoninóm

roccoco ebédtervezés dióféből fele áron eladó. Beraktározási vállalat Veress Pálné-utca 12 l. em. ezelőit Zöldfa-utca.

!! Gyári árak !!

Kulcsár Sándor bronz áru és csillárgyár csillárok, légszesz-, acetylen és villamos világításra Budapest, VI., Desseffy-utca 9-11. Telefon 25-44.

Fülbetegek,

kik fülgúgásban szenvednek és nehezen hallanak, kérjenek prospektust a legújabb elektromos fülkészülékről (a füllelőgés látható), kapható kizárólag Németi Mórnál Nagyváradon, Nagyvásár-tér 14. l. emelet. 26918

Magánkutató iroda

Rákóczi-út 75. Kényes megbízatásokat, megfigyeléseket, nyomozásokat elvállal úgy magán, mint családi ügyekben Kossa-Magyar Gyöza. Telefon 67 47 26703

Butorvevőknek

megtekintésre ajánlja duosan felszerelt asztalos és kárpitos aru raktárát melyet kizárólag szigorúan szolid minőségben és jutányos árak mellett árul. Sárkány I. butoriparos, Budapest, VII. Erzsébet-körút 26. Zionpalota, raktár és műhely. 25937

Veszek zálogcédlőket,

elzálogosított brilliántokat, aranyat, ezüstöt, gyöngyöket és ékszereket 100.000 koronáig költségmentesen kiváltok és a teljes értéket kifizetem. Singer Jakab ékszerkereskedő Budapest, Király-utca 91. Izabella-utca sarkán.

Magán építő iparos

iskola előkészít építő, kőműves és kőfaragó vizsgához biztos sikerrel. Szerény díjazás mellett elfogad tervek készítését, felülvizsgálatokat és statisztikai számításokat. Vagi József műépítész igazgató, Budapest, VII. ker., Baross-tér 17. 27225

Önnek óvni kell a feleségét!

Minden család részére legfontosabb illusztrált könyv a túlbó gyermekáldás ellen, melynek eredményét a hálaíratok ezrei igazolják, díszkréten küldöm 90 fillér magyar levélbélyegért. Fran Anna Kaupa, Berlin, 247. Lindenstr. 50.

Fűthető fürdőkad.

50 koronától feljebb, kádak 12 koronától feljebb, mindenféle szivattyú és vízvezeték berendezéssel szállítok.

LEFKOVICS ADOLF

Wesselenyi-utca 51/E. Erzsébet-körút és Harsány-utca között. Árjegyzék barmentve.

Polgári, gimnaziumi,

kereskedelmi, reál, magánvizsgálatra, gimnaziumi különbözetre és érettségire előkészít (hölgyeket is.) Kerekes, Almásy-tér 16. sz. II. em. 18. sz. Válaszbélyegyet kérek. 25465

Pénzölcsoñt

3/0, 4 és 4 1/2% alapon földbirtokra, jövedelmező, fővárosi, vidéki, városi és Budapest környékén levő bérházakra I., II., III., helyen, 5-70 évig törleszhető. Személyhittel gazdáknak tisztviselőknak gyorsan esz közzötteik.

HOFMANN JAKAB

bankbizomány iroda, Budapest, Teréz-körút 11a

ANYAK TANÁCSADÓJA

és utmutatója gyermekek ápolásánál

Irta Ewaldwood Murray P. - Fordította az angol eredeti után dr. Eröss Gyula

Ára csonos egész vászonkötésben 2 korona.

Kapható az Athenaeum F-társulat kiadóhivatalában Budapest, VII. ker., Rákóczi-út 54., valamint minden hazai könyvkereskedésben.

Építkezéseket!

Gyárak lakóházak tervezését, felépítését, átalakítását bárhol előnyösen elvállalja, tehermentes tevékenységükre felépít. Építési tanácsokkal szolgál Borsody építésiroda Bpest, Rákóczy-út 71 782

Alkalmi vétel.

Butorok, visszamaradt szönyegek, kényserítő körölmények miatt eladók: mahagoni hálószoba 180 frt, íróasztal könyvszekrény, nyelv, olajfestmények 2 frt, nagy perzsaszőnyegek, lámpák, 3 águ villany 14 frt. Árverési butoreladás. Dobutca és Holló-utcai sarokpince. 26616

Zálogcédlőket,

brilliántokat, aranyat, ezüstöt, gyöngyöket és ékszereket legmagasabb áron veszlek. Brilliantokért többet fizetek, mint ujonnan kerültek. SCHILLER IZIDOR, Sipatca R. 26316

Polgári Iskolat

reálisiskola, gymnáziumi, kereskedelmi, egyéves önkéntességre képesítő vizsgákra, valamint mindenféle javító és pótló vizsgákra legkövdebb idő alatt a legjobb sikerrel előkészít. "Tanár" Budapest, Thököly-ut 2. l. em. 3. ajtó. 26314

Butor

új és használt beraktározásból visszamaradt, csillárok, lámpák, irodabebebendezés, pénzszekrények bámulatos olcsón eladók. Beraktározási vállalat tulajdonos Landsman Sámuel Központi városház épület Gerőczy-utca 2 raktár 10-11-12.

Saját gyártmányu vas-és rézbutorok

Rézagy 45.- frt
Vasagy matraccezel 8 50.
Gyermekekágy ... 11.50.
Sodronyagy-betét 3.50.
Vas- és rézbutorok gyárti árban.

WEISZ LIPÓT

Király-utca 99. szám. TELEFON 57-01.

Eladás.

Több vivó eszköz, 2 fehér, 1 aranyozott keretű tükör 100/230 drbja 50 frt., 1 cserép kályha 15 frt., 1 Koburg szállítói czimer 100/90: 40 frt., 4 nagy Gobelinn festmény és több kép igen jutányosan eladó. Megtekinthető VIII., Hunyadi-utca 27. Telefon 58-83.

Stenográfia

Budapest legnagyobb és legkedveltebb gyorsíróiskolája a

"Stenográfia"

országos Gabelsberger magyar, német gyorsíró és gépiróiskola. - Kereskedelmi szaktantárgyak.

Váci-körút 33.

azelőtt Kazinczy-utca 8.

Jogi,

politikai szigorlatokra, alap- és államvizsgákra (egyész tárgyakból is) Kolozsvárra; Budapestre ugyszintén államszámvevőtanai államvizsgára teljes sikerrel gyorsan, olcsón előkészíti. Jogi szeminarium; Budapest, VI. Róza-utca 44. III; 8

KI a YES-OUT-SI

csinál papot megrendell. Írásra minden megrendelés mákú és anélkül is

angol és franczla

nyelveket alaposan megtanulhatja. Előfizetés ár negyedévesként minden kiadásra 3 korona. Megrendeléseket elfogad és mutatványasmókat küld a kiadóhivatal. Budapest, Andrássy-út 97. szám.

OTT GYULA

Budapest, Eskü-tér 1. Saját készített mélycink nagy és dúsraktára. Legújabb kivitelű KUTSNERA-fotó

sírkő-lámpák,

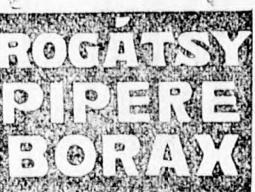
továbbá kaphatók sírkölyök és nyelvek, valamint mindennemű javítások pontosan és jutányosan eszközöltetnek.

Mérnöki műszereket

vesz, elad, cserél, lejmérok, Planiméter, Teleskop, Goertz-Zeiss-Friederstr.

HATSCHKEK EMIL

Andrássy-út 13. Flókiat; Erzsébet-körút 38

Egy kevés a mosdó vagy fürdő vízbe hintve

Úde, bájos és ifju arc színt kölcsöröz. Hamvas, ruganyos és friss lesz a teste. Az arcról eltávolítja a berakdat, ráncot, mitesszert, szeplőt stb. Száj-és fogápolásnál a szájbüzt elviszi és vakító fehér lesz a fog. Láb-és testizzadáást elmulasztja azonnal. Szemgyulladást, torokfájást gyorsan megszüntet. Talajvizet fertőtleníti és puhítja. Gyermekepolásnál a testet edzi, elősegítse a vérkeringést és a sebedést elmulasztja. Mosásnál a fehérneműhöz használva vakító fehér színt ad és nem ronlja. Vasalásnál tükör fényt ad a fenéműnek és sima lesz.

Egy doboz ára 30 és 75 fill.

Próbadoboz 15 fill 10 nagy doboz rendelésné barmentve.

Pipere borax-crem 1 kor. Pipere-borax-szappan 80 f. Pipere-borax-pouder 3 színben 1 20 fillér.

Kapható minden gyógyszertárban, drogeriában és fúszertüzletben. - Készítii:

Rogatsy Kálmán

drogeriája, Budapest, VII., Rákóczi-ut 10. Csak Rogatsy névvel valódi

KLEIN DEZSŐ

látószersznél, Kecskeméti-u. 14. Árjegyzék ingyen és barmentve

Rajzeszközök

Színházi és tábori látóesvek.

Szemüvegek és orrcsipek.

Hőmérők. Légsulymérők. Műszemek

KLEIN DEZSŐ

látószersznél, Kecskeméti-u. 14. Árjegyzék ingyen és barmentve

Ragy és Fia

BUDAPEST, Semmelweis-utca 21.

Állandó nagy lakberendezési kiállítás. (az egész házban) TELEFON 17-77.

Úraságl butorok, új és használt butorok.

Ragy és Fia

Lakberendezési összes tárgyak.

Ragy és Fia

modern butorok: mahagoni, palisander, ében- és citromfa.

Ragy és Fia

Angol bőrgarnitúra, franczla olasz stíjü butorok.

Ragy és Fia

Valódi perzsa és smyrna szőnyegek.

Ragy és Fia

Velencei tükrök íveg, csillárok festmények stb.

Ragy és Fia

CSILLAR ÜZLET.

Ragy és Fia

antique butorok és szővegek, szalongarnitúrák.

Ragy és Fia

Nippe, bronzszobrok, olasz faragványok, meiszeni és altwien porcellán.

Ragy és Fia

Flókiüzlet nincsen össze nem tévesztendő hasonnevű czéggel.

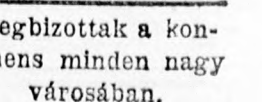
Ragy és Fia

Vesz és elvállal teljes lakás, szálloda és kastély berendezéseket vidéken is

Ragy és Fia

Állandó butor és antiquitások beszerzése a bécsi, párisi, velencei és római árveréseken.

Megbizzottak a kontinens minden nagy városában.

Ragy és Fia

BUDAPEST, Semmelweis-utca 21.

Állandó nagy lakberendezési kiállítás. (az egész házban) TELEFON 17-77.

Úraságl butorok, új és használt butorok.

KÖZIGAZGATÁS.

A költségvetés a községi orvosokról.

A kormány új költségvetését bemutató beszédben egy kellemes meglepetés van a községekre nézve.

Hogy a közegészségügy, államotitása nemsokára napirendre kerül, a miniszterelnök ígéretet tett rá, vagy legalább is a községi orvosok fizetésének az állampénztár által való átvállalására, amivel egy nagyon régi és nagyon általános óhajtás megvalósul.

Csak az a kár, hogy bővebb részleteket nem hallottunk a szép tervről. Tartunk tőle, csak egy szükségbeli intézkedésről van szó, arról t. i., hogy amely községi vagy körorvosi állások állandóan üresedésben szoktak lenni, mert vagy nem pályáznak rájuk, vagy pedig a megválasztottak rendszeresen megszöknék belőlük, azokról valami segítséggel gondoskodni akar a kormány.

Mint az érdekeltek állítják, évenként állandóan több száz ilyen orvosi állás van, ami azt jelenti, hogy legalább is ugyanannyi tízezer ember minden orvosi segély nélkül él szép Magyarországon, akár csak Kínában és Bokharában vagy a teketurkománoknál, ahogy volt — a muszka foglalás előtt. Ma már ott is másképpen van, míg ellenben nálunk csak lesz másképpen, ha a reform tényleg megvalósul.

Tegyük fel, hogy megvalósul. Vajon hova jutottunk akkor? Talán a magyar közegészségügy mindjárt be fog lépni az ugynevezett művelt nyugati államok hasonló ügyeinek a sorába? Olyan büszkén hivatkozhatunk majd rá, mint ahogy a vasutunkra, a postánkra, távirónkra és még némely intézményünkre hivatkozni szoktunk?

Szó sincsen róla: Magyarországnál csak a Balkán államoknak és Oroszországnak van gyöngébben ellátott egészségügye és hogy a különbség mekkora, legjobban megmutatja az a két szám, hogy például Angolországban minden 10,000 emberre esik 17 egészségügyi diploma-tulajdonos (orvos és gyógyszerész), nálunk pedig 2 vagy 3. Természetesen országos átlagban, mert hiszen a városok vagyonszámát lakosságát nálunk is ellepik az orvosok, úgy, hogy tízezer emberre jut ott bizony 17-nél több orvos is, de ezzel szemben aztán vannak megyék és vidékek, ahol napi járóföldre bajos orvosra találni, különösen mikor az állásokra kihirdetett pályázatok meddők maradnak.

És miért maradnak meddők? Nincs talán elég fiatal orvos? Dehogy nincsen — a két egyetem elég jól működik: a végzetek és diplomához jutók száma elég tisztességes. A fiatal orvos azonban inkább a városokban nyomorog, ha már nyomorognia kell, semhogy 6-800 koronás fizetésű állásokban eltemesse magát a nemzetiségi vidékeken, 20 és 40 filléres látogatási díjak reménye mellett, amelyeket veszekedés nélkül alig bír behajtani. Ami pedig a fizetését illeti, amelynek a megállapítottasága lenne a legfőbb jó tulajdonsága, nos, hát a legtöbb községben az se folyik be simán, és sok orvossal megtörtént már, hogy mikor a lejárt fizetését kérte, amivel már régen adósa volt a fűszeresnek, szabónak, cipésznek — a kupaktanács tagjai naiv tolkodással alkudni kezdtek vele és a lelke beszélt, hogy szegény a község — ne tessék tőle egyszerre annyi sokat kívánni!

Ezen az állapoton kellene elsősorban változtatni és pedig országszerte. Hogy legalább ami szerződés szerint jár a községi orvosnak, azt az adóhivatalból kapja meg, ne pedig a köz-

ségi pénztár állapotának hullámzásaihoz képest jusson hozzá. Az adóhivatal aztán vagy haltsa be a községen, úgy mint az egyenes adót, vagy pedig: ne haltsa be sehogyse. Ez lenne a legörvendetesebb reform, egy olyan államosítás, amit senki sem venne zokon a kormánytól. Az orvossal tudniillik semmiféle visszaélést nem követhet el a legosztrákbabb kormány sem, ha akármennyire markában tartja is az egzisztenciáját. Még kortesnek sem használhatja, mert a községi orvosnak rendszeren annyi a dolga, hogy a politikába nem igen avatkozhatik bele.

Egy másik reformot is szeretnénk megvalósulva látni. Németországban minden falusi doktornak rendelkezésére áll egy szakkönyvtár. Nálunk ugyan van-e csak egyetlenegy is az országban? Azt tudjuk, hogy mindenféle szakmának az alkalmazottai számára vannak pártfogott szaklapok, amelyekre hivatalosan elő kell fizetni s az előfizetési pénzt aztán megtéríti az állam. Jár-e ilyen szaklap csak egyetlenegy községi orvosnak is, ha csak ő maga elő nem fizet rá? És ha előfizetett, megtéríti-e neki az állam vagy a község a költséget? Az orvostudományok magyarnyelvű enciklopédiája sincs még megteremtve; ehelyett, amelyik orvosnak pénze van rá, megveszi a németet, amely áll vagy 60 kötetből s abban benne van minden, amit a tudományos kutatás elért, a pótkötetek pedig évenként leszámolnak a változásokról, a haladásról, a legújabb vívmányokról. Nem szégyenletes dolog csak elgondolni is, hogy közel másfél milliárdos költségvetésünkben nálunk nem jut kétszáz ezer korona állami támogatás egy ilyen magyar nyelvű vállalat számára és ennek hiányában vidékre szorult községi orvosainknak németül nem tudó legnagyobb része teljesen elszigetelődik a tudományos haladástól, még akkor is, ha a maga pénzéből akarna egy teljesen megbízható tudományos utmutatóra és tájékoztatóra szert tenni?

Abban az országban, ahol a halálózási arány majdnem felülmulja a törökországit, a kormánynak két kézzel kellene megragadni a vidéki orvosok továbbképzésének ezt az eszméjét, az egyetem orvoskari tanáraiból szerkesztő-bizottságot kellene szerveznie, mely az enciklopédia szellemi részét előre meghatározott módszer szerint elkészítse, a vállalat anyagi részére nézve pedig szerződésre kellene lépnie valamelyik nagy könyvkiadó-cézzel s ha a számítások azt mutatnák, hogy nem elég a 200 ezer korona támogatás, akkor adni kell 300 vagy 400 ezret.

De annak végét kell vetni, hogy Magyarország lakossága nagyobb felének egészségügye olyan orvosokra legyen bízva, akik anyagi helyzetük silánysága miatt sohase juthatnak a tudomány haladásával lépést tartó munkák birtokába és ezáltal évről-évre jobban elmaradjanak az újabb vívmányok szakszerű megismerésétől.

Hogy a gyakorló orvosok ezrei miképpen maradjanak szellemi közösségben az egyetemmel? ez régi problémája a tudományos világnak. A külföldön száz és száz nyári tanfolyamot rendeznek e végett az egyetemek, járványok idején nálunk is volt már ilyen, de leginkább anyagi okokból ezzel is elhallgatunk. Sokra nem menénk, ha tovább kísérleteznénk is velők, mert a tanfolyamokra csak néhány száz orvos jöhetne el, holott több ezernek az érdekeiről van szó. Ily nagy létszám mellett a tudomány és a gyakorlat közt a szellemi kapcsolatot csak egy ilyen vállalat létesíthetné, amelynek aztán, — hogy egy divatos kifejezést használjunk — csakugyan nem szabadna hiányoznia egyetlen község könyvtárából sem.

Döntvények és rendeletek.

(A Közigazgatási Biróság közigazgatási és pénzügyi osztályából.)

12180/1907. (Pénzügy.)

Az igazolási kérelemnek helyt adó felszólamlási bizottsági határozat ellen — kivéve, ha az igazolási kérelem későn adatott be, vagy az igazolást a törvény kizárja — további felelősségnek helye nincsen.

A m. kir. közigazgatási biróság V. István, m. kir. lakosnak adóügyét, melyben az adókövető bizottság 1906. évi augusztus hó 1. napján 940. szám alatt kelt határozatával 160 korona III. osztályú kereseti adót állapított meg s ezt az adófelszólamlási bizottság 1906. évi október hó 12. napján 442. szám alatt kelt határozatával 100 koronára leszállította, a kincstári előadó által beadott panasz folytán 1907. évi május hó 15. napján tartott nyilvános ülésében írásbeli tárgyalás alá vevén, következőleg ítelt: A magyar kir. közigazgatási biróság a kincstári előadó panaszának helyt nem ad. Megokolás: A kincstári előadó panaszának egyik indoka az, hogy az adófelszólamlási bizottság tévesen adott helyt az igazolásnak, mert az akadályoztatás ténye bizonyítva nincsen.

3469/1907. (Közgazg.)

Az 1883. évi XX. törvényzcikk 3. §-a a 2000 kataszteri holdnál nem nagyobb területeknek egyben való bérbeadását rendeli, ha a terület egy folytonosságban van. A törvény ezen rendelkezéséből azonban nem következik az, hogy oly terület, melynek egyes részei egymással összefüggésben nincsenek s vadászati szempontból is egységes területnek nem tekinthetők, ezen természeti fekvésüknek megfelelő részekben ne adathassék bérbé, ha különben ezen területrészek egyenként legalább is 200 hold nagyságúak s így azokon az idézett törvény 2. §-a értelmében a vadászat önállólag gyakorolható.

Ha azonban valamely községi vadászterületi különálló rész a 200 kataszteri holdat meg nem üti, s így önálló vadászterületté nem alakítható, az ilyen 200 kataszteri holdon aluli rész valamely 200 kataszteri holdat meghaladó községi vadászterületi másik részhez csatolandó.

3749/1907. (Közgazg.)

Községi vadászterület bérbeadásánál az árverési feltételeket, a kikialtási árt s az árverés határnapját a község képviselőtestülete köteles megállapítani s ezen, részben a törvény, részben pedig a kifejtett törvényes gyakorlat által reá ruházott feladatát a községi előjárásra át nem ruházhatja. A megállapított árverési feltételekbe pedig olyan kikötések, melyek a vadászati törvény kifejezett rendelkezéseivel ellentétben állanak, vagy melyek az árverés eredményének, illetve az elérhető bérösszeg mérvének csökkentésére befolyással bírhatnak, fel nem vehetők. Továbbá arra való tekintettel, hogy a vadászat gyakorlása közben a vadászatot gyakorló által, valamint a fivadak (szarvas, dámvad) által okozott károk felelőssége és megállapítása tárgyában követhető eljárást, részben maga a vadászati törvény (7. és 16. §§.), részben pedig a fennálló polgári törvények szabályozzák, a község képviselőtestülete az árverési feltételekbe, valamint a megköthető bérleti szerződésbe a kártalanításra nézve külön eljárási szabályzatokat s mi több, olyan szervezetet, melynek határozata jogerős intézkedést képez, meg nem állapíthat.

2095/1907. (Közgazg.)

A községi vadászati bérjövedelem birtokarány, szerint való felosztása esetében a felosztásnak nem 6 évenként, hanem évenként kell megtörténni.

Közigazgatási irodalom.

„A közigazgatási biróság adóügyi határozatainak rendszeres gyűjteménye” cím alatt hézagpótló szakmunka jelent meg a napokban, melyet Benedek Sándor, a közigazgatási biróság ítéls bírása szerkesztett. A pénzügyminiszter október hó 1-én tette közzé a „Pénzügyi Közlöny”-ben körrendeletét az egyenes adóknak az 1908-1910. évi ciklusra leendő kivétele iránt s így a munka éppen kellő időben jelent meg, hogy a küszöbön álló adókövetésnél eloszlása azt a tájékoztatást, mely adóügyekben általános, még pedig nemcsak a nagyközönségnek, de a pénzügyi jogszolgáltatással foglalkozó hatóságoknál is, melyek a volt pénzügyi közigazgatási biróság s a közigazgatási biróság immár 23 kötetet tevő elvi határozatai között könnyen eltevédelmek. E bajon akart e munka szerzője segíteni, midőn rendszerbe foglalta a most jelzett biróságok ma is érvényben álló adóügyi határozatait s kiegészítette azokat amaz elvi kijelentésekkel, melyeket 11 évi bírói pályája alatt gyűjtött. Nélkülözhetetlen kézikönyv ez a gyakorlati adóügyi közigazgatásban, mert hiú tikre a mai adóügyi jogszolgáltatásnak s biztos vezérfonal az adótörvények és szabályok tekervényeiben, melyet az adóügyi hatóságok, az adófelszámolási és adókövető bizottságok, az ügyvédek, a községi előjárók, sőt maguk az adózók is sikerrel használhatnak. A mű

1100 elvi határozatot foglal magában s zárlat között azt a sorszámmal is közli, amely alatt az illető határozat a volt pénzügyi bíróság, illetve a közigazgatási bíróság kiadványaiban megjelent. Jelezve van továbbá minden határozatnál az a törvényhely, melyre a határozat vonatkozik. E mellett a munkát nagy gonddal szerkesztett törvényhely szerinti és betűsoros tárgymutató egészíti ki, amiből nyilvánvaló, hogy a munka technikai beosztása is példás. A közölt elvi határozatok 14 fejezetben tárgyaltnak, u. m.: I. A közigazgatási bírósági hatáskör és eljárás. II. A közadók kezelése. III. Földadó és elemi károk. IV. Házadó. V. Kereseti adó. VI. Nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyetlek adója. VII. Bányaadó. VIII. Tőkekamat- és járadékadó. IX. Betéti kamatadó. X. Általános jövedelmi pótdadó. XI. Fegyver- és vadászati adó. XII. Szállítási adó. XIII. Hadmentességi díj. XIV. Tőzsdeadó. — Ára fizetve 4 korona, vászonkötésben 5 korona. Megrendelhető a „Magyar Közigazgatás” szerkesztőségénél (IV., Ferencztek-tere 7. sz.).

Megüresedett községi jegyzői állások.

Mogos, községi jegyzői állás. 800 korona fizetés és 800 korona kiegészítés. Október 31. délelőtt 10 óráig. Főszolgabírósa Verespatak.

Diósgyőr, 1. végrehajtó-írnoki állás, 2. kiegészítő írnoki állás (3 hónapra). 1200 korona fizetés, 200 korona lakpénz, illetőleg 100 korona havi fizetés utólagos részletekben. November 1-ig. Községi előjáróság Diósgyőr.

Obecse, két községi végrehajtói állás. 1000—1000 korona fizetés. Október 31-ig. Főszolgabírósa Obecse.

Gacsály, segédjegyzői állás, 1000 korona és esetleges külön díjak. November 5-ig. Főszolgabírósa Csenger.

Nagymaros, 1. közigazgatási segédjegyző és 2. adóügyi (végrehajtói) állás. Havi fizetés 70—70 korona. Képesítés nélküliek is jelentkezhetnek. Azonnal. Főjegyzői hivatal Nagymaros.

Kricsova, segédjegyzői állás. 1000 korona fizetés. Október 30-ig. Főszolgabírósa Szákul.

Berlistye, segédjegyzői állás. 1000 korona fizetés, 179 korona lakpénz. Október 30-ig.

Szolyva, segédjegyzői állás. 1000 korona fizetés, 100 korona lakpénz. Október 29. délelőtt 10-ig. Főszolgabírósa Szolyva.

Szentmiklós, segédjegyzői állás. 1000 korona fizetés, 120 korona lakpénz. Október 28. délelőtt 10-ig. Főszolgabírósa Szolyva.

Ábrány, körjegyzői állás, kiegészítéssel együtt. 1600 korona fizetés (beleszámítva $\frac{1}{2}$ telek szántó haszna), három szobás szabad lakás konyhakerttel, 160 korona fűtés és világítási átalány, 100 korona napidíj. Főszolgabírósa Mezőkövesd.

Mátraszőlős, községi jegyzői állás. 1600 korona fizetés, 780 korona átalány, négy szobás szabad lakás. November 10-ig. Főszolgabírósa Salgótarján.

Aisó-Detrehem, körjegyzői állás. 1000 korona fizetés, 200 korona lakpénz. Október 30-ig. Főszolgabírósa Torda.

Araos, második segédjegyzői állás. 1220 korona fizetés. November 12-ig. Főszolgabírósa Törökbecse.

Lak, segédjegyzői állás. 1000 korona fizetés. Október 30-ig. Főszolgabírósa Nemesőcsa.

Nagybégány, segédjegyzői állás. 1000 korona fizetés, 100 korona lakpénz. Október 29-ig. Főszolgabírósa Beregszász.

Gané, segédjegyzői állás. 1000 korona fizetés. November 1. déli 12 óráig. Főszolgabírósa Pécs.

Szarvasháza, segédjegyzői állás. 1000 korona fizetés. November 5-ig. Főszolgabírósa Alsóverecske.

Szentjános, segédjegyzői állás. 830 korona fizetés, 200 korona kiegészítés. Október 30-ig. Főszolgabírósa Bánlak.

Jánosháza, segédjegyzői állás, helyettes anyakönyvvezető. 1000 korona fizetés. Október 28. déli 12 óráig. Főszolgabírósa Czellómölk.

Megüresedett községi orvosi állások.

Kisbecskerek, orvosi állás. 1400 korona fizetés, 200 korona lakpénz, látogatási díj 80 fillér, éjjel 1 korona 60 fillér. November 10-ig. Főszolgabírósa Temesvár.

Bozovics, körorvosi állás (13 községgel). 1600 korona fizetés, 600 korona utiátalány. Október 30-ig. Főszolgabírósa Bozovics.

TANÜGY.

Gazdasági népiskola.

Bölcsője az 1868. évi XXXVIII. t.-cz. Ennek a törvénynek 48. szakasza állapítja meg, hogy a hat évig tartó mindennapi iskolán kívül még három esztendőig tartoznak a gyermekek az ismételő-iskolába járni.

Ez az ismételő-iskola hosszú ideig közös intézete volt mindazoknak, akik az eleminél magasabb iskolákat nem látogattak. Ide jártak tehát mind az ipari, mind a kereskedelmi, mind a földművelési pályára készülők. Dolguk az elemi iskola ismeret anyagának ismétlésében állott. Rendszerint vasárnaponként gyűltek egybe, azért nevezték őket vasárnapi iskoláknak is.

Különt azonban, hogy a vasárnapi iskola szűkös ismeretanyagával, egy tanítójával nem felel meg az iskolalátogatók igényeinek. Többet, változatosabbat, leendő foglalkozásuknak megfelelőbbet kívántak tudni a gyerekek. Minthogy pedig az iskola erre a feladatra nem vállalkozott, tanítványai lassanként elmaradtak s másutt keresték tudnivalóik megszerzését.

Először az iparosok váltak ki, kiknek részére — a népiskolai törvény meghozatata után mintegy másfél évtized múlva — megalakult az iparostanoncz-iskola. Ezt követte az alsófokú kereskedelmi iskola, úgy hogy végül nem maradt más tanítványa a három éves iskolának, mint a földművesek fiai s azonfelül a lányok.

Ujabb tizenkét év telt el, mikor a millenáris tanügyi mozgalmak idején megjelent a gazdasági ismételő iskola tanterve, a hozzáfűzött utasításokkal, azzal a céllal, hogy „az ismételő-iskolai növendékek a gazdasági termelésben előforduló munkákat helyesen végezni tudják, azok okáról és céljáról megfelelő ismereteket szerezzenek, az iskola vidékén elterjedt és elterjeszthető gazdasági termelési ágak felett annyi áttekinthetést szerezzenek, amennyire a termelő kisgazdának szüksége van; végül, hogy a kistermelők érdekeit előmozdító állami és hatósági intézkedéseket és a szövethozásból az egyénre háramló előnyöket felhasználni tudják.

A legutóbbi hivatalos adatok szerint, melyek a kormány 1905. évi működéséről és az ország közállapotairól szóló jelentésben és statisztikai évkönyvben foglaltak, a külön szervezett, nem szaktanított gazdasági ismételő-iskolák száma 99-re, az önállóan szervezett szaktanított gazdasági iskolák száma 45-re rugott.

A szomorú országos állapotokat ismertető jelentés beismeri, hogy állami költségvetés hiányában, nemcsak új gazdasági ismételő-iskolák szervezéséhez nem lehetett állami segílyt adni, hanem sok esetben a már működésben levő gazdasági ismételő-iskolák részére kilátásba helyezett állami segílyezést sem lehetett kiutalványozni. A gazdasági ismételő-iskolák a többi kulturális intézetekkel jutottak egy sorsra, a tengődésre, mi rájuk nézve azért volt súlyos, mert fejlődésük kezdetén állottak s így nemcsak az uttörés nehézségeivel kellett megküzdniök, hanem az ápolás hiányával is.

Még szerencse volt rájuk nézve, hogy a gazdasági ismételő-iskolai tanítók szakképzése ügyében tárgyalások indultak meg a vallás- és közoktatásügyi és a földművelésügyi miniszteriumok közt, különösen a tanítók kiképzése és jogositványuk megadása tárgyában.

Egy újabb forrásunk szerint* a gazdasági iskolák sorsa nevezetesen lendület küszöbén áll. A tizenegy éves tapasztalat felhasználásával törvény fogja szabályozni ezeknek az iskoláknak a viszonyait s a törvény alapján kiadandó új szervezet és utasítás ad lökést az egész ügy további fejlődésének. Mint a millenáris alkotásakor, úgy most az átalakításakor Halász Ferencz miniszteri tanácsos kezében van a dolog, miben a siker kezessége rejlik.

Uj viszonyok új alkotásokkal járnak. Azon az uton, melyet éppen napjainkban a gazdasági kiegyezéssel járni szándékozunk, minden erőnek a gazdasági megerősödésre kell irányulni. S nincs egy pillanatnyi elvesztegetni való időnk, ha gazdasági önállóságunk rég óhaj-

tott s csak elpusztulásunk árán elhanyagolható ügyét a kiszabott tíz év alatt a fejlődés olyan fokára kívánjuk juttatni, melyen nem kell többé magunkat „gyöngébb fél” gyanánt szerepeltetni. Ebben a munkában a gazdasági népiskolákra pedig igen fontos szerep vár.

Ezen a nevezetes fordulón főbb vonásokban bemutatjuk tehát a fentemlített devecséri gazdasági népiskola ismertetésével kapcsolatban, hogy meddig jutottunk eddig a gazdasági ismételő-iskolákkal, hogy ebből tanúságot vehessünk a jövőre.

A gazdasági ismételő-iskolák, alig egy kivételével, községi intézmények. A községet kellett mindenekelőtt érdekeltté tenni az ügy iránt, ha hatását a lakosságra biztosítani akartuk. Az iskola, különösen a szaktanított önálló iskola költséggel jár. Az igazgató-tanító, valamint a tanítónő, tehát a tanító-személyzet költségeit az állam vállalta magára, de a dologi költségek viselését a községektől várja.

A községek tartoznak az iskola céljaira szükséges telket 20—40 hold terjedelemben adni, rajta az épületeket megépíttetni s a berendezést, valamint az élő- és holt-leltárt beszerezni. Mindezek a feladatok erős próbára tették az új intézményektől idegenkedő gazdákat. Azon fordult meg minden, hogy volt-e a községekben olyan vezetőség, mely megértette a gazdasági ismételő-iskola hivatását s vállalkozott ugyanennek a községgel való megértetésére vagy még az is, hogy a beállított igazgató-tanító bevált-e, értette-e dolgát s úgy tudta-e vinni a rábízott ügyek kezelését, hogy a nép ne csak az új terhet lássa, melyet miatta, a tanító miatt, viselnie kell, hanem lássa hasznát munkájának, eleinte ha csak fillérekben kifejezhető hasznát, melyet az iskolába járó fiúk és leányok eredményes foglalkozása a szülei háznak juttat. Ilyen kézzelfogható haszon hódítja meg leggyorsabban a népet az iskola céljainak. Erre pedig a gazdasági népiskola keretében elvileg álláspontot kell foglalni s megvalósítása felé mindenképen törekedni.

Azok ellen a holdvilágos pedagógusok ellen küzdök, kik a pénzben kifejezhető hasznót távol kívánják tartani az iskolától, akik — hogy példára hivatkozzam — a szülő-tanítás hasznosítható célját sikerrel verték le a mindennapi elemi iskolában, hogy még a kézi ügyességek megszerzésében is a lelki készség öregbedését mozdítsák elő.

Semmi kifogásom, ha ez az elemi iskolában, vagy a köznevelő intézetekben történik. A gazdasági népiskola azonban, melyről most szó van, éppen a gazdaságra akarja rákapadni a törekvő nemzedéket. Feladata tehát messzebb terjed az általános elveknél; sikere a kezébe adott eszközök olyan használásával jár, mely érték előállítására vezet, melyet, mint minden értéket pénzre tenni lehet. Ez az a rugó, mely a legföldhözragadtabb parasztot eszmélődésre, majd tetterre hívja. Különösen, ha a pénzcsinálás (az okos angolok így hívják, nem mint mi: keresésnek) olyan oldalról, gyermekei részéről jön, amelyen csak a kiadást, legkedvezőbb esetben a munkateljesítést szokta meg.

Hogy csak egyet említek meg a buzgó Geher ismertetéséből, könyvének 24-ik oldalán olvasom, hogy a „végzett növendékek közül már többen foglalkoznak a házi iparral és saját bevalásuk szerint szépen keresnek is. Az iskolától kölcsön kért gépen seprült kötnek s kereskedőnek eladják; gazdáknak felébe kosarat kötnek stb. Úgyesebbjel mint vezető munkások (mester) is alkalmazhatók kezdő tanfolyamok önálló oktatására, hol 6—8 havi időre 2—2.50 korona napidíjat keresnek.”

De értékes ismeretet szereznek a tanulók a mezőgazdaság mindegyik ágában, az állattenyésztésben, a gyümölcsfatermesztésben, szőlőművelésben, kertészetben stb. Nemrég, a szabadtanítás kongresszusát előkészítő értekezleten egyikén Gerster Béla panaszkolta el, hogy mily nehéz néplinket a hasznosított kertészetre rákapadni. Budapest környékén bolgárok kerítették kezeik közé a zöldség-termelés mindegyik ágát s látják el termékeikkel a főváros piaczeit. Ez mind igaz. Annál örvedetesebb tehát, hogy a gazdasági önálló iskolák e részben teljes elismerésre méltó sikereket mutathatnak föl s remélhetőleg rövid idő múlva versenyre kelnek tanítványaik a szép multu Nagykörössel, melynek ugor-káját az európai nagy piacok jól ismerik, valamint a bolgárokkal is.

* Egész viruló telep a derecskei gazdasági nép-

* A derecskei önálló gazdasági népiskola ismertetése. 1901—1907. Irta Geher Lajos, igazgató. Több képpel.

iskola, melynek vagyoni állapota hat évi fennállása után, a terhek levonásával meghaladja a 65.000 koronát, melyhez a község 22.000 koronával járult. A többit az állam hozzájárulása s a telek gazdasági hasznosítása állították elő. Az 1906. évi pénztári számadás szerint a telep tiszta jövedelme volt 2847 korona volt.

Az iskola eszerint fennállásának második évtizedében lerója mindazokat a költségeket, melyeket a községtől nyert s attól fogva a saját lábán megáll, amellyel, hogy a községnek nevezetes anyagi hasznót s ami ennél fontosabb, a szülőknek s családoknak évről-évre fokozódó anyagi erősbödést, erkölcsi és szellemi nyereséget hoz.

Dr. Bokor József.

Az iskolai ifjúság és az ujságolvasás.

A Néptanítók Lapjában vita indult e kérdésről: Van-e nevelő hatása az ifjúságra az ujságolvasásnak vagy nincs? A nevezett lapban csak az elemi iskolás gyermekekről lehet szó, ezen rovatban azonban szó tárgyává tehetjük az egész ifjúságot.

A vita megindítója határozottan nevelő hatásának állítja az ujságolvasást a gyermekek számára. Nézzünk szembe ezen kérdéssel.

A tanítók lapjait majdnem kizárólag csak tanítók és tanügyvel foglalkozó emberek olvassák. Ezen kérdés pedig az apáknak, anyáknak, házi nevelőknek szól.

Amely apa, anya, gyám napi ujságot olvas, az mindjárt tisztában lesz azzal, hogy az ujságot nem a gyermeknek írják. Az nem gyermeknek való, sem kis gyermeknek, sem nagynak. Kis gyermeknek nemcsak stílusa, előadásmódja miatt nem, hanem főleg tartalma miatt nem. Az ujságot a felnőttek számára írják. Hangja, előadása, kifejezései, véleményei, tárgyai csak érett ember eszéhez, gondolkodásához mérték.

Van sok gyermek, ki már zsenge korában nagyon érett eszű, okos, kinek gondolat- és ismeretköre nagyon tág. Ilyen gyermek sokat ért az ujságból, amit hasonló koru társai még nem értenek. És mégsem való neki ujság.

Az ujság nem számol a gyermek lelkével, szívével, körével, iskolai tanulmányaival és amennyire felvilágosítja és oktatja a felnőtteket, annyira megzavarhatja a gyermek lelkét, erkölcsét.

Az ujságok között, mint akár a regények között, vannak értékes, magas nívouan állók és vannak ponyvaujságok. Hogy a kisebb, filléres ujságok nem a legszebb, legsztétikusabb kifejezéseket használják, az nem csodálni való, hiszen amilyen közönségnek írják, olyan hangon kell megszólalniok. Az ilyen hang, a cizra és hosszú czimek, a nyakatekert és körmönfont, érdekeltséget keltő, de izlést bántó mondások nem gyermeknek valók. Mennyi kifejezést, mennyi trágár szót hallunk ma már kisebb-nagyobb tanuló szájából, amelynek eredetét olvasott ujságban kell keresnünk!

De az intelligens lapok sem kerülhetik el a rut események elreferálását. Hogy lapja válogatja, miként mondja el ugyanazon tárgyat, az természetes. De még úgy is, ahogy a legmagasabb fokon álló lap is értesít, magánál a tárgynál fogva, nem ifjúságnak való az.

Egy-egy humoros jelenet, a csalás, hamisítás, rut szokások, szenvedély kigunyolásaképpen adatik elő és hány fiatal lélek van, aki ezt olvasva, azt mondja: „Jó, hogy ezt olvastam. Megtanított engem is erre.”

A hangzatos czimek, az érdekesítő előadás, már a czimekben használt izléstelen szók, melyek a tartalom pikantériájára hívnak fel, a sok rablás, csalás mikéntjének legpontosabb leírása, a bünös szerelmek és egyéb szenvedélyek keresve-keresett részletezése: oly anyag, mely semmiféle ifjúság kezébe nem való.

A lapok még a legkomolyabb politikai tételeket is ilyes czimekkel vezetik be: „Kiegyezési vajudások.” Kérdezze meg apától, anyától a fiu, mi az a vajudás? Természetes, hogy csak megközelítőleg helyes feleletet kap. Ha pedig illetéktelen helyről megkapja a helyes magyarázatot, akkor apja, anyja szavaiban ezentul kételkedni, bizalmatlankodni fog — s ez a szülői tekintély rovására megy.

Mit mondjunk a sok „apró hirdetés”-ről? Hány felkínált szerelmet, hány üzleti csalást, titkos beteg-

ség gyógyítását, testrontó szerek kínálását hirdetik azokban és hány ifjunak, lánynak nyitják fel a szemét idejekorán és hamisan!

Az ujság nem gyermeknek való.

A törvényszéki rovat oly részleteket hoz, melyeket gyermek, még 16 éves korában is nagyon ráér olvasni. A nagyobb feltűnést keltő váltó- és könyvhamisítások, sikkasztások, lopások, gyilkosságok, rablások, szerelmi ujdonságok részleteikben oly csiklandók, hogy azokat az ifjúság nem olvashatja kár nélkül.

Van ujság, mely a politikailag ellentétes véleményt kritikán aluli kifejezésekkel ócsárolja, kigunyolja, ahelyett, hogy a magát komolyan, méltóságteljesen adná elő és számbavehető érvekkel megczáfólná az ellenfelet. Van ujság, mely a magasabb köröket, a kormányt, annak egyes tagjait, a magas állású politikai és társadalmi egyéneket, sőt az uralkodó személyét is aljas, közönséges, ocsmány vádakkal, izléstelen nevekkel, cizra jelzőkkel, undorító, izlést sértő szavakkal illet. A tanulatlan és gyenge ítélőképességű emberekben az ilyen kifejezések, kitételek tiszteletlenséget, gunyt, engedtlenséget keltenek, mennyivel inkább a gyermekekben! Van lap, mely a napi eseményeket saját izlésű magyarázataival ellátva, izgat egyesek ellen, pártok ellen, felekezetek ellen. Ezt még a felnőtt is csak óvatosan olvashatja, a gyermek azt mind készpénznek veszi és gyűlöletet, irigységet tanul, ahol türelmességre, szeretetre, humanizmusra volna szükség.

Szóval: az ujság nem gyermeknek való.

Van ugyan az ujságolvasásnak egy kitűnő oldala is: sok száz és száz fogalmat sajátít el a gyermek, amiről iskolában és könyvekben szó sincs.

Olvadás által rendkívül tágul az ismeretkör, a tudás. A mai kor oly gyorsan halad a tudomány, a felfedezések, a találmányok, a gyakorlati élet terén, hogy azokról semmiféle iskola, vagy iskolai könyv nem számolhat be. Másrészt történnek oly országos érdekű események, melyek az ember- és hazaszeretet ápolására és ébrentartására minden holt példánál többet érnek. Az ujság e tekintetben a legjobb könyvnél jobb szemléltető eszköz. Az ujság tehát még így sem nevelő, hanem oktató hatású.

Ily tekintetben szabad, sőt ajánlatos volna az ujságolvasás a gyermek számára. De mert nagymérvű óvatosságot kíván az elmondott okoknál fogva, mert káros volna felülmúlnia hasznosságát, inkább kerülendő, mint keresendő.

A módszer az ujságolvasás terén az, ami minden tiltott gyümölcsnél: nem szabad felhívni a gyermek figyelmét az ujságra, nem szabad azt neki egyenesen odaadni, de nem szabad azt tőle határozottan megvonni. Ahol csak lehetséges, a szülő maga olvasson, vagy olvastasson gyermekével egyes részeket, a lapot pedig minden feltűnés nélkül tegye olyan helyre, ahol úgy sem szokott vagy szabad a gyermeknek kotorászni. De ha egyszer, bármi módon, a gyermek kezébe mégis jutott ujság, akkor ne fontoskodjunk azzal, hogy szigorúan és egyszersmindenkorra eltávolítsuk őt attól, mert akkor az ellenkezőt érezzük el.

Az arany középut a legjobb.

Büchler Hugó.

Tanügyi hírek.

Kálvinista aggodalmak. A mármaros-ugocsaí ev. ref. egyházmegye mult heti közgyűlésén György Endre segédgondnok aggodalommal látja a klerikalizmus közeledését. Ennek több jeléről szól. Feljegyezzük a következőket:

Egyik az, hogy tanintézetünk és más protestáns középiskola feletti felügyeletet, az államkormány jelen alkalommal első ízben szerzetes tanár kezébe adta. E tényt mint tételek törvények által megengedett, legalább el nem tiltott tényt szükségképpen el kell fogadnunk, de mindenestre nem nagyon biztató dolognak tűnik fel előtünk a felekezetek közti békés egyetértés jövőjére nézve, ha az állami legfőbb hatalom ellenőrzését a mi protestáns intézetünk felett jónak látják szerzetes papok utján gyakoroltatni. Épp így törvényes jogkörben mozog a közoktatásügyi kormány másik immár jogerős, általunk kifogással meg nem támadható másik intézkedése is, mely a mármaros-szigeti piarista gimnázium kiegészítését rendeli el. Sőt protestáns felfogásunk szempontjából örömmel kell üdvözlőnünk és üdvözlőnünk is minden új kulturális intézményt, mely a felvilágosodás és a haladás terén a jövő magyar nemzedéket előbbre vinni van hivatva s így örömmel

kell üdvözlőlni azt is, ha egy testvérfelekezet kezében levő tanintézet fejlődik. Nem lehet tehát önmagában véve semmi kifogásunk az ellen, hogy a mármaros-szigeti piaristák által vezetett római katolikus al-gimnáziumnak főgimnáziummá való fejlesztése állami közbevetés mellett, az állami kezelés alatt levő egyházi alapok terhére megkezdett.

A pécsi kongresszusról elmélkedik a Népevelő és úgy találja, hogy ha nem is munkálkodásnak eredményeként, hanem lefolyásának jeleit és hatásait tekintve, oly nyomós tanulságokat hagyott ránk, amelyeket nem szabad a napi események torlódásában elveszni engednünk, hanem följegyezve, a jelen s a jövő küzdelmeiben folyton szem előtt kell tartanunk. Mindenekelőtt megállapítja, hogy a régi taktika, mely szerint elegendőnek hittük, ha csak befelé teljesítjük kötelességünket s a külső jelenségekre nem volt örökös szemünk, nem vált be, sőt határozottan kárunkra vált. Idáig úgy cselekedtünk, mint az egyszeri pásztor, aki bevette magát juhai közé, onnan ki nem mozdult s csak akkor eszmélt a kivülről való védelem szükségére, mikor juhainak java része már a farkasok — szakszervezeteiben bégetett. Prohászka püspök és Giesswein kladták az új jelszót; a katolikusok egy része már felismerte jelentőségét s a pécsi kongresszuson alkalmazásba is vette: nem engedni be többé falaink közé, hanem saját területén szembezállni az ellenféllel!

SAKK.

Rovatvezető: Gajdos János

134. számú játszma.

Játszották az osztendei mesterversenyen 1907. június hó 6-án.

Vezércsel.

Világos:	Sötét:
Nemzovits	Dr. Bernstein
1. d2—d4	d7—d5
2. e2—e3	Sg8—f6
3. c2—c4	e7—e6
4. Sg1—f3	c7—c5
5. a2—a3	

Ezen Schlechter által ajánlott és több ízben sikerrel alkalmazott folytatásra most dr. Bernstein megtalálja a helyes ellenjátékot és előnyösebb állást is ér el.

5. d5×c4
Sötét e cserékkel természetesen meghusítja világos tervét, miért is világos előző gyaloglépése tempóvesztésnek bizonyul.

6. Ff1×c4 c5×d4

7. e3×d4

Valamivel jobb volt 7. Vd1×d4.

7. Hb8—d7!

8. Hb1—c3 Hd7—b6

9. Fc4—a2 Fc8—d7!

10. 0—0

Ha 10. d4—d5, úgy e6×d5. 11. Fa2×d5, Hb6×d5.

12. Hc3×d5, Hf6×d5. 13. Vd1×d5, Fd7—c6 és sötétnek a két futárral jobb játékka van.

10. Fd7—c6

11. Fc1—g5 Ff8—e7

12. Hf3—e5 Ba8—c8

13. Vd1—d3 0—0

14. Ba1—d1

Jobb volt 14. He5×c6. Sötét most már jobban.

14. Fc6—d5

15. Hc3×d5 Hb6×d5

16. Fa2—b1 g7—g6

17. f2—f4

Világos mindenáron támadásra játszik, ami azonban kilátástalan.

17. Vd8—b6

18. Bf1—f2 Bc8—c7

19. g2—g4 Bf8—c8

20. f4—f5

Világos elnézi sötét következő lépésének lehetőségét, ami azonnal eldönti a játszma sorsát.

20. Hf6×g4!

21. f5×g6 f7×g6

22. He5×g4 Fe7×g5

23. Vd3—e4 Vb6—d6

24. h2—h4 Bc7—c1!

25. Bd1×c1 Vd6—g3!

26. Kg1—f1 Bc8×c1t

27. Kf1—e2 Hd5—f4!

28. Ke2—d2 Vg3×g4

Földaja.

135. számú játszma.

Játszották az osztendei mesterversenyen 1907. május hó 21-én.

Vezérgyalog játék.

Világos	Sötét
Van Vilet	Snosko-Borowski
1. d2—d4	d7—d5
2. e2—e3	c7—c5
3. c2—c3	

Erélyesebb 3. c2-c4; a tett lépésre sötét nyil-
tabb játékot kap.

3.	e7-e6
4. Ff1-d3	Hb8-c6
5. f2-f4	
Az ugynevezett „stone-wall” állás, mely a
90-es években nagyon divatos volt.	
5.	Hg8-f6
6. Hb1-d2	Vd8-c7
7. Hg1-f3	c5xd4
8. c3xd4	Hc6-b4
9. Fd3-b1	

Sulyos hiba, mely sötétnek tulságos szabad
teret enged és világos nem bír szabadulni a nyomás
alól. A helyes folytatás volt 9. Hf3-e5 s utána eset-
leg Vd1-e2, kielégítő játékkal.

9.	Fc8-d7
10. a2-a3	Ba8-c8!

Sötét ügyesen használja ki világos gyöngö
lépését.

11. 0-0	
Számításba jön 11. Hd2-b3, kapcsolatban
Ff1-d3-mal.	

11.	Fd7-b5
12. Bf1-e1	Hb4-c2
13. Fb1xc2	Vc7xc2
14. Vd1xc2	Bc8xc2
15. h2-h3	Ff8-d6
16. Hd2-b1	Hf6-e4
17. Hf3-d2	

Világosnak nehéz játéka van, a vezérszárnyai tisz-
tek nem hozhatók játékbá s emiatt nem tudja elkerülni
a veszést.

17.	Fb5-d3
18. Hd2xc4	Fd3xe4
19. Hb1-d2	Ke8-d7
20. Hd2xc4	d5xe4
21. Ba1-b1	Bh8-c8
22. b3-f4	Bc8-c3
23. Kgl-fl	

Azonnal nem történhetik 23. Fc1-b2, mert kö-
vetkeznek 23. ... Bc3-b3 24. Fb2-a1, Bb3xa3 stb.

23.	Kd7-c6
24. Fc1-b2	Bc3-b3
25. Be1-e2	Bc2xe2
26. Kf1xe2	Kc6-b5
27. Ke2-d2	Kb5-a4
28. Kd2-e2	

Világos tehetetlen es nyugodtan kell bevárnia vég-
zetét.

28.	a7-a5
29. Ke2-f2	a5xb4
30. a3xb4	Ka4xb4
31. Kf2-e2	Kb4-b5!
32. Ke2-d2	Fd6-a3
33. Kd2-c2	Bb3xb2!
34. Bb1xb2	Fa3xb2
35. Kc2xb2	Kb5-c4
36. Kb2-c2	b7-b5

Elsőrendű uri-szabó üzlet

Kizárólag mérték szerint

Oszli zakkó öltöny
Raglán v. téli-kabát
40 és 50 kor-évi
Dus választék bel- és
külföldi szövetekben.

Ki készpénzzel fedli ruha-
szükségletét a mi elsőrangú
kivitelünkönél, felét az árnak
megtakaríthatja.

Mechlovits és Fái
törv. bej. uri szabók,
Budapest,
V., Váci-körút 76.

Titkos betegségek

szakorvosa

Dr. Kajdacsy József

v. cs. és k. ezredorvos és v. kórházi főorvos.
Rendel d. e. 9-4-ig, este 7-8-ig.
Lakik: október 23-tól
Budapest, VIII., József-körút 2.
Levél útján is biztos gyógykezelés.

500 koronát

fizetnek annak, ki a Bar-
tilla fogvizének használatát
mellett — üvege 76 fillér
— valaha ismét fogfájást
kap vagy szája büziik
(franco küldéssel külön 95
fill.) Bartilla-Winkler Éde
Wlon 19/1, Sommergasse 1,
Főraktár Budapest, Török I
Király-u. 12., Andrassy-ut
29. sz. Dr. Egger Váci-
körút 17. sz. — Kapható
minden gyógyszerárban,
Csakis „Bartilla fogvíz”
kérendő, Hamisítók be-
jelentése jól jutalmaztatik
37!

ABBAZIA GRAND HOTEL BRISTOL

Újra épült, minden kényelemmel berendezett, elsőrangú fényes szálloda.
Nagyszerű szobák, lift, központi fűtés, villamos világítás, telefon, melegvíz-vezeték
stb. A délre és keletre nyíló összes szobák erkélyvel ellátva, Kávéházi étkező,
olvasó- és zenetermek, Pompás kiltás a Quainero egész vidékeire.

A Bristol-szálloda igazgatója

RUDOVITS W.
tulajdonos.

Sebesedések

gyenek azok bármint természetiek, gondosan megvédendők minden
lisztáttanság ellen, mert ezáltal a legkisebb seb is elmégesedik
és nohozon gyógyuló sebet idézhet elő, 40 éve már, hogy a meg-
puhító huzókencs, Prági házi kenőcs név alatt, mint egy nélkül-
özhetetlen közbüzer ismeretes. Ez megvédi a sebet, csillapítja a
gyulladást és fájdalmat, időtlen hat és elősegíti a bonóvást és
gyógyulást.

Egy egész doboz 70 fill. Egy fél doboz
50 fill. Az összeg előleges befizetése után
4 doboz 8 korona 16 fillér, 19 doboz
7 koronát. Ausztria-Magyarország bár-
mely részébe bérmentve szállítatik. A
csomag minden részén a törvényileg be-
jegyzett védjegy van.

FŐRAKTAR:
FRAGNER B. cs. és kir. udva
szállító
a „Fekete sas” gyógyszerárban

Prága, Kleinselte, Nerudagasse sarkán 203. SZ.
Raktár: Ausztria-Magyarország gyógyszerárban.

FŐRAKTAR TÖRÖK JÓZSEFNEI, BUDAPESTEN

DÓSA KÁROLY

első budapesti ablak és
lakástisztítási vállalata

Budapest, VII., István-tér 16. sz.

Elvállal minden e szakba vágó munkákat, ugymint
adlóbeeresztést, ablaktisztítást, feregment esítést stb
legelőssbben és teljeseen megbizható eredménnyel!

Az ATHENAEUM irodalmi és nyomdai
részvénytársulat kiadásában megjelent

SCHOPENHAUER

rendkívül érdekes bölcsészeti munkája az

ÉLETBÖLCSÉSÉG

AFORIZMÁK

Fordította
KELEN FERENC DR.

Az életbölcsesség fogalmáról
szóló tartalmas bevezető
után a következő fejeze-
tekre oszlik ez a mindenkit
érdeklő irodalmi újdonság:

- Beosztás.
- Az Egyéniségről.
- A Vagyonról.
- Az ember szerepéről.
- Paranezisek és
maximák.
- Az életkorok külön-
ségeiről.

Ara:füzve K 2
Kötve K 3

Megrendelhető min-
den hazai könyv-
kereskedésben, vala-
mint az Athenaeum
irodalmi és nyomdai
r-társulat könyv-
kiadóváltalánál a
Budapest, VII. kerü-
let, Rákóczi-út 54.

NICOLO ODERO FU ALESSANDRO SESTRI
PONENTE-BEN,
a 17927 számú

„Ujtások tengeri viznek édes vízzé való destillálására
szolgáló berendezések”
című magyar szabadalom tulajdonosa, szabadalmának
gyártása céljából magyar gyárosokkal összeköttetést keres
szabadalmát esetleg el is adja, vagy gyártási engedélyt ad.
Érdeklődőknek szivesen szolgál bővebb felvilágosítással.

Kelemen M. István

szabadalmi ügyvivő iroda Budapest, Royal szálloda B.

A LEGJOBB KÁLYHÁT ÉS KANDALLÓT

SZÁLLIT GSÁSZ. ÉS KIR.
HEIM H. UDV. SZÁLLÍTÓ
Budapest, Thonet-udvar.

Különlegességek, osaládi házak,
iskolák, kasszárnyák, tródlak stb.
részére. — Százekenél több van
belőle használatban.

Prospektust és költségvetési
ingyen és bérmentve.

Eredetiben kaphatók csak fontli helyen
v. Bécs, I., Schwarzenbergstrasse 8.

BUTOR DUS VALASZTEKBAZ-EGY
RÉSZLETIZETESRE
KAPHATÓ
KENDHIVELI OLCSSÁRON
ÉRTVOS-UTCA 17. (ANDRÁSSY-UTCA SARKÁN)
EHENTREU TESTVÉRENTÉL
BUDAPEST, VI. ÉRTVOS-UTCA 17. (ANDRÁSSY-UTCA SARKÁN)
ÉS ARJÓVIZEL IMOVEN. TELEFON 82-27

Giussani Tamás, kereskedő, Mailand-ban,
a 23068 számú

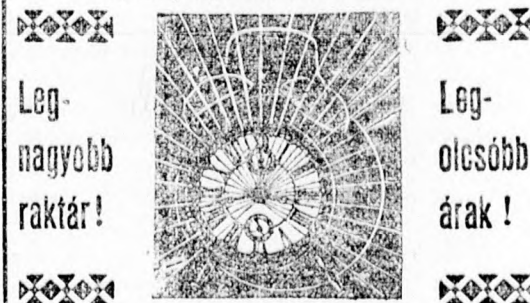
„Eljárás fa konzerválására”

című magyar szabadalom tulajdonosa szabadalmának
gyakorlására vagy gyártása céljából magyar gyárosokkal
összeköttetést keres, szabadalmát esetleg el is adja, vagy
gyártási engedélyeket ad.

Bővebb felvilágosításokkal készséggel szolgál:
Harsányi Jenő okleveles gépészmérnök,
okl. vegyész, hites szabadalmi ügyvivő, Budapest, V.,
Akadémia-utca 11. szám

Magyarnak Pécs! Németnek Bécs!

Ne küldjük pénzünket külföldre,
Kockázat kizárva. — Nem tetsző áru kicserélék
vagy a pénzt adom vissza. — Csak általam szabá-
lyozott, kipróbált órákat szállítok.

Leg-
nagyobb
raktár!

Leg-
olcsóbb
árak!

- «Horlos» ébresztő óra külön szerkezettel,
i haranggal ————— K 8.—
- Dupla csengős ————— » 4.—
- Éjjel világító számléppal, i haranggal ————— » 4.—
- Vasutas ébresztő, legjobb minőségben ————— » 5.—
- Toronyharang ébresztő óra, kellemes csengésű
fél óra ————— » 7.—

.. Osztrák vagy cseh áru i koronával olcsóbb. ..
Megrendelés legelősszerűbb postautalványon eszközölni.
Ki ezen lapra hivatkozik, meghajja 3000 ábrájú ár-
jegyzékemet ingyen és bérmentve.

SCHÖNVALD IMRE

óraszester és ókszergyáros
PÉGS.

MEGHÓDÍTOTTUK A VILÁGOT!

UNDERWOOD GEREBEN BÉLA
BUDAPEST, KRISTOF-TÉR 2

GEREBEN BÉLA, KRISTOF-TÉR 2

OSZTÁLYSORSJÁTÉK
HUZÁSA
NOVEMBER-
HÓ
21-23-án

HECHT BANKHÁZ
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

FERENCZIK-TERE 6. BUDAPEST

SZERENCSE-
SORSJEGYEINKBŐL
KÉRJEN SZÁMVÁLASZTÉKOT.

DIESEL-motorral
a tényleges lóerő

óránként csak 1 fillérbe kerül.

Felvilágosítással és díjmentes költséggel
kézségesen szolgál a

Fegyver- és Gépgyár R.-t.
Budapest.

LEGZEBB... LEGJOBB... LEGOLÉSBÓB

PAP LAN PAP LAN PAP LAN

Összeszerelhető vagy kivethető matracokkal 10 Ft.

Sodronygyűrték méret szerint 6 főtől feljebb.

GICHNER JÁNOS
Ágynemű-rész- és vasbutor-gyáros
szőnyeg, függöny, pokróc, terítő stb.
nagy választékban,
BUDAPEST,
Erzsébet-körút 20.

Gyár:
Kertész-utca 7. és 9.

Árjegyzéket bárkinek ingyen és bérmentve küldök,
Gyermekkoscskák nagy választékban. Még nem létező árut készítek vagy a pórt visszafizetem.

darabja 1 Ft
Belleid 30 kr-től feljebb

MEGCSALT ASSZONYOK.

— REGÉNY. —

Írta: **E. GABORIAU.**

MÁSODIK FEJEZET.

Az előkertben semmi különös vagy rendkívüli nem látszott, az üvegajtó azonban, mely a nyitott folyosóról bevezetett a házba, tárva nyitva állott, az ablaktáblák pedig be voltak zúzva. A szőnyeg, mely az egész folyosón végig futott, földre volt lökve, a fehér márvány-koczkák vérrrel bemoeskolva, a legutolsó fokon nagy vértócsa állott, a vérnyomok pedig felvezettek a grófi pár lakosztályához.

A küszöbön a polgármester megállt, habozott az eddig látottaktól. Amyira meg volt rendülve, hogy félt a szobákban várható látványtól.

A békebíró erélyesen előre lépett és lenyomta a kilincset. Mindnyájan beléptek.

Ez a szoba a grófnő budoárja volt és semmi rendkívülit nem mutatott, csak az egyik fotelt borították fel. A hálószoba ajtaja nyitva állott és ott igazán szörnyű rendetlenség uralkodott!

A gyilkosok és áldozata között alkalmasint iszonyu dulakodás támadhatott, mert egyetlen egy tárgy sem állt a maga helyén és minden szét volt rombolva.

A szoba közepén egy kínai teás-asztalka feküdt felborítva és körülötte törött porcellán, teáskanál, cukordarab és sütemény hevert.

— Az uraság alkalmasint teázott, mikor a rablók megtámadták — jegyezte meg a komornyik, aki az urakat vezette.

A lámpák szitén a földön heverték, az üvegburák széttörve, a petroleum szertefolyt a szőnyegen. A kandalló párkányán álló óra szintén le

volt verve, és közben megállt és három óra husz percet mutatott.

Az ágy mennyezetét letépték és a ronggyá szagott függönyökkel együtt az ágyon hevert. A párnahuzatokat és matracokat felhasították, az utóbbiakból kikandikált a lószőr.

A toalettasztalka felett függő tükröt bezúzták, szekrények, fiókok, asztaliókok tárva, a tartalmuk kidobálva és minden, minden vérral bemoeskolva.

— Iszonyu! Iszonyu! — mondta a polgármester, alig tudva visszafojtani az előtörő könyeket.

— Hiszen itt valóságos csata folyt! A grófi ugylátszik hősiessen védte a feleségét és önmagát, de a szerencsétleneket a tülerő legyőzte.

A hálószoba mellett volt a grófi dolgozószobája és ott ugyanolyan pusztulás látszott: a rablók még annyi fáradságot sem vettek maguknak, hogy a zárat felkészítsék, hanem fejszével szétverték a nehéz tölgyfa íróasztalt. A könyvtárban a könyveket egyenként szórták ki. Nagy halomban fekiüdtek a földön.

A dohányzó és a szalon ugyanilyen állapotban volt. A pamlagok, divánok, fotelek szövetei csupa rongy, mintha karddal szabdalták volna szét őket, a képek, tükrök, szobrok, niptárgyak mind összetörve heverték a földön.

Még a vendégszobákat sem kimélték meg; mintha csak egy csapat örült tombolt volna vad kedvteléssel a házban. A második emeleten egy fiókos szekrény előtt — mely szintén nyomát viselte a fejszecsapásoknak — egy fejsze fekiüd.

A komornyik megismerte, a házból való volt.

— Egészen bizonyos, hogy többen voltak a rablók — szólt a polgármester. — A gyilkosság után úgy látszik, szétszéledtek a házban pénzt keresni.

Egyik éppen itt feszegette ezt a szekrényt, midőn a többiek hívták; ekkor dobhatta el a fejszét s elsiertet,

A békebíró nem szólt e gy kukkot sem, most aztán lementek a földszintre.

Itt, úgy látszik, megkimélték a pusztítástól mindent, de mivel erősítőre volt szükségük és a meglepetéstől nem kellett tartaniok, elég gyalázatosak voltak, hogy az ebédlőben egészen otthonosan lakmározzanak. Az asztalon, tányérokon és tálakon még némi maradáka látszott valami hideg ételeknek, melyet alighanem az ét-szekrényből vettek ki. Mellette pedig nyolcz üres bor vagy likörös üveg állott és öt pohár.

— Tehát öten voltak! — jegyezte meg Courtois ur.

A házban most már nem volt semmi teendő; de mielőtt a parkba készültek menni, a polgármester üzenetet küldött Corbeillebe az ottani törvénszékhöz, melyhez hozzátartozott.

A Szaina alig kétszáz lépéssnyire terült el a kastélytól; kaeszkaringós utak húzódtak végig mindkét oldalon és egy ápolt, gyönyörű virágokkal díszített gyepes utat befoglalva futottak le a vízhez; a gonosztevők azonban nem az uton menekültek, hanem a gyepen szaladtak keresztül, ami egészen tisztán látható is volt, mert a füvet letaposták. Sőt következtetni lehetett, hogy valami nehéz tárgyat is vonszoltak maguk után.

A közepén egy piros papucs hevert, amit a komornyik a gazdáának ismert el. Egy fehér selyemkendőt is találtak, mely csupa vér volt és szintén a gróf tulajdonát képezte.

Lent a Szaina partján, a fűziák alatt, a homokos talaj mélyen fel volt dugva — ott fekiüd a holttest. Látszott, hogy lábnyomok mélyen befuródtak a földbe. Valószínűleg ott folyt le az utolsó harez.

Óvatosan, hogy a nyomokat el ne törüljék, közeledett a polgármester és a békebíró a holttesthez és bár az arcot nem látták, mégis felismerték a grófnőt a rajta levő szürke selyemruhájáról.

(Folyt. köv.)

Szavatosság minden irányban.

„RAFAEL”

fényképnagyító és festészeti műterme

BUDAPEST,
VII. Rottenbiller-utca 28a.

== Ajánlja ==

fényképnagyításait

akármilyen fénykép után, legszebb kivitelben
55—68 centiméter nagyságban:

Diszes paszpartuban 5 koronáért

Olajban színesen 10 koronáért

A kép teljes hasonlatosságáért szavatolunk

Kívánatra küldünk árjegyzéket.

Számítalan elismerő levél szakemberektől.

Képviselők fizetéssei mindenütt
felvétetnek.

E téren első helyen állunk.

Szavatosság minden irányban.

Szavatosság minden irányban.

Riessner Kályhák

Phönix-

folytonégők

Egészségi szempontból
legkifinomult rendszer.

Eredeti biztonsági szabályozóval.

Gázkiömlések és robbanások
kizárva.

Pluto

az új rendszer,

A fűtési szakma terén éveken
át tartott tanulmányozások
kimagasló eredménye.

Fortuna

Főraktár: RINGEISEN TESTVÉREK BUDAPEST,
V., Hold-u. 21.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH

Budapest, Váci-körút 69.

Locomobil és gőzcseplőgépek,

szalmakaszálók, járgány-cseplőgépek, löhőre-cseplők,
úszító-robotok, konkolyozók, keszáló- és aratógépek,
szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Piana
kapálók, szecskavágók, répvágók, kukorica-
morzsolók, daráló, őrlőmalmok, egyetem
csúszók, 2- és 3-vasú ekék és minden
egyéb gazdasági gépek.

KÜLÖNFÉLÉK.

Itt vagyok újra.

Itt vagyok újra: dus palota-erdő,
A pusztá róna nem való nekem.
Ide lánczolt, úgy érzem, mindörökké,
Sok álom, emlék, szerelem . . .Itt, itt van az én édes birodalmam,
És itt szenvedtem oly nagyon sokat.
Legszebb nyaram itt hajlott át az őszbe,
S itt hantoltam el ifjuságomat.A falu szelid, ájtatos csendjében,
Forrongó lelkem nem talál hazát,
Én imádom a város lüktetését,
A vihart, az életcsatát.A küzdelemre vagyok én teremtve,
Én a lét viharadara vagyok. —
S itt pusztuljon el rakoncátlan lelkem,
Itt öljenek meg a dalok!

Peterdi Andó.

(Királynék kedvtelése.) Minden embernek meg van a maga különösen kedves mulatsága, nem lehet hát rossz néven venni a királynéktól sem, ha nekik is van olyan mulatságuk, amilyenben kiválóan nagy kedvük telik. Hiszen, ha valakinek, nekik van módjuk hozzá, meg idejük is. Alekszandra királyné, az angol király felesége, nagyon szeret fényképezni, ezenkívül nagyon érdekli a tejgazdaság iránt. Egész csomó kedves állatja is van: tehén, ló, kutya, macska. Nagy fényképész a német császárné is és ebben a kedvtelésben osztozkodik vele legnagyobb fia, a trónörökös is. A császárné nemrégiben odaajándékozott egy létékonysági bazárnak egy csomó magakészítette fényképet, amelyeket Palesztinában tett utazásakor vett föl. Az orosz császárnéról tudvalevő, hogy igen tehetséges humoros rajzoló és állítólag tehetsége van a színészkedéshez is. Vilma németalföldi királynének a koresolyázás a legnagyobb öröme és nagyon szereti a szárnyasokat — élve is. A svéd királyné nagyon vallásos, buzgó evangélikus, világias természetű szórakozáso-

kat nem keres, inkább a templomot meg a kórházat járja. A román királyné kiváló költő, jeles író, napenként órákat tölt az írógépnél. Ezenkívül nagyon szereti a zenét és igen szép kézimunkát csinál. A belga királyné kitűnő és szenvedelmes lovas, nagyon szereti a szép paripát, híres nagy istállója van. Helena olasz királyné azzal mulat legszívesebben, hogy autobilizik. Azt mondják, hogy szép verseket is ír. Sarolta württembergi királyné lelkes híve a nőemancipációnak és ropantul érdeklődik minden ilyen természetű mozgalom iránt. Krisztina spanyol királynénak sokkal több dolga volt, semhogy valami időtöltésről kellett volna gondoskodnia. A mália portugál királyné, aki állítólag a legerélyesebb asszony legyen az összes európai királynék között, kitűnő — orvos és tudományát gyakorlatilag is hasznosítja. Szorgalmasan látogatja a kórházakat, amelyeknek kitűnő berendezése nagyrészt az ő érdeme.

(Kilenczven fogadott leány.) Az amerikai a legjobb üzletember a világon. Akármilyen bonyolódott ügyben kell határozni, rögtön feltalálja magát. Új ötletei ezrivel teremnek az üzlet felvirágoztatására. Arizona államban nemrég halt meg egy Adolphy nevű koresmáros, akinek egyidőben kilenczven fogadott leánya volt. Ennek a nagymértékű örökbe fogadásnak érdekes a története. Adolphynek ezélt St.-Louisban örösi kert vendéglője volt, amelyben nők szolgáltak fel a vendégeknek, akik ugyancsak nagy számmal látogatták a helyiséget és a vendéglős napról-napra szép hasznót vágott szobrá. Gondtalanul élt jó ideig, amikor a városi tanács megtiltotta a pinczérnök alkalmazását a vendéglőknek. Adolphy vendéglője hőképén azért volt olyan látogatott, mert női kezek hozták az ételt és italt a vendégeknek. Az európai vendéglős ilyen körülmények között feltétlenül becsukta volna a vendéglőjét: Adolphy azonban korántsem tette ezt. Az amerikai élelmesség felülkerekedett benne, pompás ötlete támadt: rögtön a városi gyámhatósághoz sietett és a szolgálatban álló kilenczven pinczérnök örökbe fogadta. Ezzel az ügyes ötlettel megmentette a vendéglőjét, mert a leányoknak semmiféle hatóság sem tilthatta el, hogy apjuk üzletében dolgozzanak.

(Uralkodók szivarjai.) Általában azt hiszik, hogy az uralkodók mind méregdrága szivarokat szívnak. Pedig az tévedés. Igaz ugyan, hogy VII. Edvárd angol király tiz-tizenkét koronás szivarnál olcsóbbat nem igen szív, hanem a mi királyunk már csak a leg-

ritkébb esetben gyújt külföldi szivarra s különös előszeretettel a tíz filléres Virginia-szivarokhoz nyul, melyet Déltőlóban a saccoi kincstári dohánygyárban készítenek részére. Vilmos császár 1 korona 20 fillérnél drágább szivarokat nem igen füstöl, sőt a lényegesen olcsóbb hollandi szivarokkal is megelégszik. Hogy Vilmos császár udvarában mennyire kerülnek a tulságos fényűzést, arra érdekes példa a következő kis történet, melyet egy maina-frankfurti gyáros beszélt el néhány évvel ezelőtt. A császár egyszer kiváló finomnak talált bizonyos szivart, melyet nagyon megdicsért. Felesége azt hitte, hogy nagy örömet fog okozni a császárnak, ha vesz neki belőle egy jó csomót; de midőn megtudta, hogy a kérdéses szivar darabja csaknem négy koronába kerül, lemondott a megrendelésről, nem ugyan takarékságból, mert ezt elbirta volna még a bugyelláris, hanem azért, mert a császár személyes igénytelen életmódjával ez kirívó ellentétben állott volna.

(Népies időjósások.) A magyar nép rendkívül éles megfigyelő képességére valló időjósásokat közlünk a következőkben: „Ha Gyertyaszentelőn megcsepeg az eszterhaj, az izéket (takarmány hulladék) el kell tenni, mert még szükség lesz rá.” „Ha Szent-György nap előtt dörög, jó nyár lesz.” — „Az április hét tél — hét nyár.” — „Ha a patak farsangon foly be a faluba, bő áldás lesz.” — „Nagypénteki meleg — huvétnapi hideg.” — „Ha május elején szárazság van: akkor egész évben az lesz.” — „Ha Orbán napja is eszik, több fagy nem lesz.” — „Medárdus napján vagy Péter és Pál fordulása napján hulló eső negyven napig tart.” — „Margit napján ha eső lesz, hat hétig tart.” — „Ha Szent Iliá napján mennydörög: a mogyoró abban az évben nem lesz jó béli.” — „Ha az ősz hosszan tart és száraz napok járnak, akkor télen nagy hó lesz.” — „Fekete karácsony — fehér husvét.” — „Éjjel nincsen harmat: Az Isten esőt ad.” — „Hogyha hóvagyzik az eső: még sokkal több lesz.” — „Ha zug a gát, eső lesz.” — „Messzire hallik a harangszó, eső lesz.” — „Ha esős idő közeledik, a harangot meg kell kongatni, hogy ne verje el a határt a jég.” — „Ha jég esik, a fészit (fejzet) ki kell vágni az udvaron a földbe és mindjárt eláll.” — „Ha pénteken csuf idő van, vasárnapra szép idő lesz.” — „A friss víz el az ócskát. (Az új hó elviszi a régit).” — „Ha esik az eső és süt a nap: rogyaeső (rozsaeső) esik.”

KISS
SZERENCSEJE
NAGY

HOGY HÍVJÁK?

Központ:
IV. ker.,
KOSSUTH LAJOS-
utca 13. szám.

A SOK NAGY NYEREMÉNY
melyet t. vevőinknek az **utolsó hetekben** szerencsés bankházunk kifizetett, ismét tanuskodik arról, hogy mily előnyös, ha osztálysorsjegyeket **KISS-nél** vásárolunk, mert **KISS szerencséseje NAGY!**

A legközelebb kezdődő XXI. sorsjáték I. osztályához **különös gonddal** válogattuk össze az alábbi szerencsesorsjegyeket. **Reve mellett** mindenki megtalálja azt a sorsjegyet, melyet a sors neki szánt, hogy boldogságát megállapíthassa.

Rendelje meg a neve mellett álló sorsjegyet azonnal

Kiss Károly és Társa

bankházában, Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 13. és Önnek szerencséje lesz, mert

KISS szerencséseje NAGY!

Abel 23182	Barnabás 98390	Eleazar 66901	Géza 38821	Johanna 79330	Lóránt 34076	Oktavius 24770	Szalvátor 37826
Abrahám 39575	Bella 19103	Elemér 24798	Gida 48200	Jolán 68025	Lothar 51233	Olga 64599	Szerafin 53396
Adám 03462	Béla 107656	Eleonora 41644	Gilbert 73955	Jónás 60109	Lőrinc 74131	Olivér 90538	Szeréna 67700
Adó 90777	Bencze 22268	Éliás 67902	Gizella 94212	Jónathán 54770	Lucia 94915	Olympia 27112	Szidónia 90846
Adolár 102268	Benedek 37794	Ella 91522	Guidó 24268	Jordán 51214	Lucián 108008	Orbán 67325	Szűtried 92600
Adolf 48155	Benjamin 54420	Elvira 106967	Guidó 39730	Józsa 33843	Ludmilla 22190	Oszkár 91544	Szilárd 106170
Adorján 73321	Benő 79388	Elza 108052	Gusztáv 33833	József 20553	Ludwig 32059	Othello 106075	Taksony 24775
Adrián 93851	Bernát 96080	Emanuel 38899	Gyárfás 27108	Judith 73399	Lujza 45572	Othmár 23111	Tamás 39757
Adrienne 107660	Berta 166050	Emil 54721	György 64557	Judith 94901	Lukács 51250	Ottília 39477	Taszió 45504
Agátha 16888	Bertalan 27195	Emilia 90538	Györgyik 90821	Julia 107690	Lukrécia 60140	Ottó 90766	Tekla 54799
Agost 88816	Bertold 46799	Emma 27976	Győző 102295	Juliska 22245	Magda 74144	Ottokár 102255	Teofil 68005
Agoston 48196	Bertram 67651	Emőd 46910	Gyula 39744	Jusztina 37779	Magdolna 90688	Ódén 21502	Teodor 22210
Agnes 78344	Biri 92345	Endre 106200	Gyuri 105977	Jutka 54408	Malvina 108040	Órzi 34100	Tercsi 37768
Akos 94201	Blanka 106199	Erasmus 67655	Habakuk 94222	Kajetán 22909	Manfred 21352	Pál 51333	Teréz 48141
Aladár 107670	Bódog 24754	Erna 92490	Hajnalka 22186	Kálmán 39425	Manó 34088	Paula 78244	Terka 107690
Alajos 22256	Bogdán 89486	Ernesztin 107681	Heléna 78285	Kamill 90666	Marcel 94933	Paulin 94944	Tibor 51344
Alban 37800	Boldizsár 90772	Ernő 22271	Honrik 108070	Károly 102190	Margit 108020	Pepi 22219	Tibamér 64604
Albert 54440	Bonitász 28115	Ervin 38891	Hermann 39421	Katalin 39463	Mária 37754	Péter 27119	Tinka 73250
Albin 94104	Borbála 39598	Erzsébet 54711	Henriette 54761	Karin 90733	Mariska 52615	Piroska 32082	Titusz 90705
Albrecht 96100	Boriska 102262	Eszter 90436	Hermína 22973	Kázmér 102221	Má k 78308	Pista 37777	Tivadar 27187
Allonz 108025	Bosko 68602	Etel 20575	Hilda 39454	Kerestély 93339	Márkus 95830	Pongrác 45555	Timon 91550
Alfréd 24795	Brigitta 90795	Eufrozina 33848	Hubert 90721	Klára 107651	Mártha 54777	Rachel 67333	Todor 94962
Alicze 41638	Camilla 79347	Eugenia 51225	Hugó 102212	Klodild 24779	Martin 39434	Rafael 92303	Ulrik 106176
Amália 66922	Carolina 96075	Eva 78400	Humbert 64593	Kolozs 39765	Márton 22907	Regina 96061	Urbán 67624
Ambrus 91350	Cecilia 102282	Fabián 108005	Ibolyka 90825	Konrád 64611	Máté 107250	René 106160	Valentin 79311
Andor 109061	Cézár 22248	Fanni 22279	Ida 67321	Konstant 107644	Matild 92195	Rezső 53381	Valér 92338
András 22280	Ciril 37783	Farkas 38890	Ignác 91540	Ilka 27986	Mátyás 67691	Richárd 27192	Valéria 96063
Angelika 37799	Clementin 54412	Ilka 27986	Ilka 27986	Ilés 90448	Maxim 46950	Róbert 46790	Vazul 166191
Anna 54439	Constant 96848	Ima 107685	Ilona 10766	Ima 10766	Melánia 90750	Rokus 107639	Vencel 93330
Antal 22254	Córa 79890	Imre 22295	Imre 22295	Ipoly 24760	Melinda 102171	Roland 21395	Vendel 67644
Anton 102108	Cornélia 96085	Ferdinand 102140	Ferenc 22288	Flóra 39404	Melitta 37346	Román 32070	Verona 106185
Antonia 63455	Cristian 82100	Ferenc 22288	Flóra 39404	Flóra 39404	Menyhért 52607	Romeo 45570	Vidor 78470
Aranka 90651	Dániel 24790	Flóra 39404	Flóra 39404	Flóra 39404	Mici 78299	Róza 51327	Viktor 22282
Arisztid 106044	David 60909	Flóra 39404	Flóra 39404	Flóra 39404	Mihály 108043	Rozália 60149	Viktoria 37772
Armand 41630	Demeter 91333	Flóra 39404	Flóra 39404	Flóra 39404	Miklós 22951	Rozina 78227	Vilma 53857
Armin 38811	Demjén 106056	Flóra 39404	Flóra 39404	Flóra 39404	Miksa 39431	Rózsika 90700	Vilmos 96055
Arnold 21646	Dénec 22170	Fodor 102161	Flóra 39404	Flóra 39404	Milán 54774	Rudolf 95344	Vince 39751
Aron 105991	Dezso 87337	Franciska 39600	Frida 63621	Flóra 39404	Mór 90677	Salamon 102190	Virgul 67350
Arpád 102138	Domokos 45594	Frida 63621	Frida 63621	Flóra 39404	Móric 102182	Sámson 34093	Walter 91909
Arthur 28147	Donáth 51487	Frida 63621	Frida 63621	Flóra 39404	Mózes 23105	Samu 94939	Wladimir 48133
Arzen 48191	Dóra 78290	Fülöp 37330	Gábor 51350	Flóra 39404	Máci 39467	Sámuel 22203	Wolfram 21123
Arzta 73382	Dorottya 94989	Gábor 51350	Gábor 51350	Flóra 39404	Nándor 60109	Sándor 87763	Zachariás 39440
Augusta 93666	Döme 108055	Gábor 51350	Gábor 51350	Flóra 39404	Nárcisz 90744	Sári 53376	Zádor 46777
Aurél 107662	Dömötör 23121	Gábor 51350	Gábor 51350	Flóra 39404	Natalia 102225	Sarolta 78318	Zoltán 63607
Aurélia 32451	Eberhard 39497	Gábor 51350	Gábor 51350	Flóra 39404	Nathán 62051	Sebestyén 22962	Zsni 22966
Balázs 38874	Edith 63447	Gábor 51350	Gábor 51350	Flóra 39404	Nelli 46938	Simon 39483	Zsigmond 78321
Bálint 54444	Ede 90790	Gábor 51350	Gábor 51350	Flóra 39404	Nesztli 67688	Soma 54795	Zsófia 52320
Baltazár 90125	Eduard 102277	Gábor 51350	Gábor 51350	Flóra 39404	Netti 92584	Stefánia 28107	Zsuzsanna 102200
Bendi 96844	Edwin 48173	Gábor 51350	Gábor 51350	Flóra 39404	Nina 107233	Szabolcs 89171	Xavér 27178
Barbara 108100	Elek 73303	Gergely 22289	Jenő 108080	Lorenc 91088	Norbert 21051	Szaniszló 102250	

A szives megrendeléseket postalordultával kérjük, hogy a kívánt számot időközben el ne adják!

Kiss Károly és Társa

Központ: Kossuth Lajos-utca 13.
Fiókhelyek: VII. ker., Erzsébet-körut 22. sz.
V. ker., Váci-körut 5. szám.

A magyar királyi szabadalmazott osztálysorsjáték főelárusító helye.

A XXI. sorsjáték első osztályának húzása május 21 és 23-án lesz.

Fiók-hely:

Erzsébet-körut

22. szám.

Tessék kivágni és címünkre beküldeni.

MEGRENDÉLÉS

KISS KÁROLY és TÁRSA BANKHÁZA

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 13.

Sziveskedjék nekem a XXI. sorsjáték I. osztályának sorsjegye, hivatalos tervet és húzás után hivatalos nyereményjegyeket küldeni.

A sorsjegy ára (mellékelve bélyegeken kívülm.) (A meg nem egyidejűleg postalátványon küldöm) (A meg nem fizetendő sorsjegyet-ek átvétel.)
K.....f. (kérem utánvételezni.)

Pontos cím:

Név:
Lakhely, utca, házszám:
Utolsó posta. (megye):

Az I. osztályu sorsjegyek árai:

Egy nyolczad K. 1.50
Egy negyed K. 3.—
Egy fél K. 6.—
Egy egész K. 12.—

Fiók-hely:

Váci körut

5. szám.

Hirdetmény.

Ezennel közhirrre tétetik, hogy miután a **Magyar Királyi Pénzügyminiszterium** ellenőrző közegei a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték (**Huszonegyedik sorsjáték**) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főárusítóknak árusítás végett kiadattak. — A **Magyar Kir. Pénzügyminiszterium** által jóváhagyott sorsolási terv itt következik:

A Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Sorsolási Terve.

Huszonegyedik Sorsjáték. 125,000 sorsjegy, 62,500 nyeresemény.

| Első osztály
<i>Betét 12 korona</i>
Huzás: 1907. nov. 21. és 23. | Második osztály
<i>Betét 20 korona</i>
Huzás: 1907. decz. 17., 18. és 19. | Harmadik osztály
<i>Betét 32 korona</i>
Huzás: 1908. jan. 14., 15. és 16. | Hatodik osztály
<i>Betét 24 korona</i>
Huzás: 1908. márczius 24-től április 23-ig. |
|---|---|--|---|--------|----|-------|----|-------|----|-------|----|-------|----|-----------|----|-------------|-----|------------|-----|------------|------|------------|-------|-----------|------------|------------|---|-------------|--|---|-------|-----------|--------|----|--------|----|-------|----|-------|----|------------|----|------------|-----|-------------|-----|------------|------|------------|-------|------------|------------|-----------|---|------------|------------|-------------|-------|----|-------|----|-------|----|-------|----|-------|----|-------------|----|------------|-----|------------|-----|------------|------|-----------|-------|------------|------------|-----------|---|----|-----------------|--------|----|--------------|--------|----|--------|--------|----|--------|--------|----|-------|-------|----|-------|-------|----|-------|-------|----|-------|-------|----|-------|-------|----|-------|-------|----|-------|-------|----|-------|-------|----|-------|-------|----|-------|--------|-----|-------|--------|-----|------|--------|------|------|--------|------|------|--------|-------|-----|--------|--------|-----|---------|--------------------------|--|-------------------|
| <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><th style="text-align: left;">Nyeremény</th><th style="text-align: right;">Korona</th></tr> <tr><td>1.</td><td style="text-align: right;">60000</td></tr> <tr><td>1.</td><td style="text-align: right;">20000</td></tr> <tr><td>1.</td><td style="text-align: right;">15000</td></tr> <tr><td>1.</td><td style="text-align: right;">10000</td></tr> <tr><td>1.</td><td style="text-align: right;">5000</td></tr> <tr><td>4.</td><td style="text-align: right;">2000 8000</td></tr> <tr><td>6.</td><td style="text-align: right;">1000 6000</td></tr> <tr><td>10.</td><td style="text-align: right;">500 5000</td></tr> <tr><td>35.</td><td style="text-align: right;">300 10500</td></tr> <tr><td>115.</td><td style="text-align: right;">100 11500</td></tr> <tr><td>3825.</td><td style="text-align: right;">40 153000</td></tr> <tr><td>4000 nyer.</td><td style="text-align: right;">K 304000</td></tr> </table> | Nyeremény | Korona | 1. | 60000 | 1. | 20000 | 1. | 15000 | 1. | 10000 | 1. | 5000 | 4. | 2000 8000 | 6. | 1000 6000 | 10. | 500 5000 | 35. | 300 10500 | 115. | 100 11500 | 3825. | 40 153000 | 4000 nyer. | K 304000 | <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><th style="text-align: left;">Nyeremény</th><th style="text-align: right;">Korona</th></tr> <tr><td>1.</td><td style="text-align: right;">70000</td></tr> <tr><td>1.</td><td style="text-align: right;">25000</td></tr> <tr><td>1.</td><td style="text-align: right;">20000</td></tr> <tr><td>1.</td><td style="text-align: right;">15000</td></tr> <tr><td>1.</td><td style="text-align: right;">10000</td></tr> <tr><td>4.</td><td style="text-align: right;">3000 12000</td></tr> <tr><td>6.</td><td style="text-align: right;">2000 12000</td></tr> <tr><td>10.</td><td style="text-align: right;">1000 10000</td></tr> <tr><td>20.</td><td style="text-align: right;">500 10000</td></tr> <tr><td>130.</td><td style="text-align: right;">300 39000</td></tr> <tr><td>4825.</td><td style="text-align: right;">80 386000</td></tr> <tr><td>5000 nyer.</td><td style="text-align: right;">K 609000</td></tr> </table> | Nyeremény | Korona | 1. | 70000 | 1. | 25000 | 1. | 20000 | 1. | 15000 | 1. | 10000 | 4. | 3000 12000 | 6. | 2000 12000 | 10. | 1000 10000 | 20. | 500 10000 | 130. | 300 39000 | 4825. | 80 386000 | 5000 nyer. | K 609000 | <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><th style="text-align: left;">Nyeremény</th><th style="text-align: right;">Korona</th></tr> <tr><td>1.</td><td style="text-align: right;">80000</td></tr> <tr><td>1.</td><td style="text-align: right;">30000</td></tr> <tr><td>1.</td><td style="text-align: right;">25000</td></tr> <tr><td>1.</td><td style="text-align: right;">20000</td></tr> <tr><td>1.</td><td style="text-align: right;">15000</td></tr> <tr><td>4.</td><td style="text-align: right;">10000 40000</td></tr> <tr><td>6.</td><td style="text-align: right;">3000 18000</td></tr> <tr><td>10.</td><td style="text-align: right;">2000 20000</td></tr> <tr><td>15.</td><td style="text-align: right;">1000 15000</td></tr> <tr><td>135.</td><td style="text-align: right;">500 67500</td></tr> <tr><td>5325.</td><td style="text-align: right;">130 692250</td></tr> <tr><td>5500 nyer.</td><td style="text-align: right;">K 1022750</td></tr> </table> | Nyeremény | Korona | 1. | 80000 | 1. | 30000 | 1. | 25000 | 1. | 20000 | 1. | 15000 | 4. | 10000 40000 | 6. | 3000 18000 | 10. | 2000 20000 | 15. | 1000 15000 | 135. | 500 67500 | 5325. | 130 692250 | 5500 nyer. | K 1022750 | <p style="text-align: center;">Legnagyobb nyeresemény szerencsés esetben
1.000,000
Egy millió korona.</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td>1.</td><td style="text-align: right;">Jutal. K 600000</td><td style="text-align: right;">600000</td></tr> <tr><td>1.</td><td style="text-align: right;">nyer. 400000</td><td style="text-align: right;">400000</td></tr> <tr><td>1.</td><td style="text-align: right;">200000</td><td style="text-align: right;">200000</td></tr> <tr><td>1.</td><td style="text-align: right;">100000</td><td style="text-align: right;">100000</td></tr> <tr><td>1.</td><td style="text-align: right;">90000</td><td style="text-align: right;">90000</td></tr> <tr><td>1.</td><td style="text-align: right;">80000</td><td style="text-align: right;">80000</td></tr> <tr><td>1.</td><td style="text-align: right;">70000</td><td style="text-align: right;">70000</td></tr> <tr><td>1.</td><td style="text-align: right;">60000</td><td style="text-align: right;">60000</td></tr> <tr><td>1.</td><td style="text-align: right;">50000</td><td style="text-align: right;">50000</td></tr> <tr><td>1.</td><td style="text-align: right;">40000</td><td style="text-align: right;">40000</td></tr> <tr><td>2.</td><td style="text-align: right;">30000</td><td style="text-align: right;">60000</td></tr> <tr><td>2.</td><td style="text-align: right;">25000</td><td style="text-align: right;">50000</td></tr> <tr><td>4.</td><td style="text-align: right;">20000</td><td style="text-align: right;">80000</td></tr> <tr><td>8.</td><td style="text-align: right;">15000</td><td style="text-align: right;">120000</td></tr> <tr><td>30.</td><td style="text-align: right;">10000</td><td style="text-align: right;">300000</td></tr> <tr><td>60.</td><td style="text-align: right;">5000</td><td style="text-align: right;">300000</td></tr> <tr><td>435.</td><td style="text-align: right;">2000</td><td style="text-align: right;">870000</td></tr> <tr><td>900.</td><td style="text-align: right;">1000</td><td style="text-align: right;">900000</td></tr> <tr><td>1200.</td><td style="text-align: right;">500</td><td style="text-align: right;">600000</td></tr> <tr><td>34850.</td><td style="text-align: right;">200</td><td style="text-align: right;">6970000</td></tr> <tr><td>37,500 nyer. és jutal. K</td><td></td><td style="text-align: right;">11.940,000</td></tr> </table> | 1. | Jutal. K 600000 | 600000 | 1. | nyer. 400000 | 400000 | 1. | 200000 | 200000 | 1. | 100000 | 100000 | 1. | 90000 | 90000 | 1. | 80000 | 80000 | 1. | 70000 | 70000 | 1. | 60000 | 60000 | 1. | 50000 | 50000 | 1. | 40000 | 40000 | 2. | 30000 | 60000 | 2. | 25000 | 50000 | 4. | 20000 | 80000 | 8. | 15000 | 120000 | 30. | 10000 | 300000 | 60. | 5000 | 300000 | 435. | 2000 | 870000 | 900. | 1000 | 900000 | 1200. | 500 | 600000 | 34850. | 200 | 6970000 | 37,500 nyer. és jutal. K | | 11.940,000 |
Nyeremény	Korona																																																																																																																																															
1.	60000																																																																																																																																															
1.	20000																																																																																																																																															
1.	15000																																																																																																																																															
1.	10000																																																																																																																																															
1.	5000																																																																																																																																															
4.	2000 8000																																																																																																																																															
6.	1000 6000																																																																																																																																															
10.	500 5000																																																																																																																																															
35.	300 10500																																																																																																																																															
115.	100 11500																																																																																																																																															
3825.	40 153000																																																																																																																																															
4000 nyer.	K 304000																																																																																																																																															
Nyeremény	Korona																																																																																																																																															
1.	70000																																																																																																																																															
1.	25000																																																																																																																																															
1.	20000																																																																																																																																															
1.	15000																																																																																																																																															
1.	10000																																																																																																																																															
4.	3000 12000																																																																																																																																															
6.	2000 12000																																																																																																																																															
10.	1000 10000																																																																																																																																															
20.	500 10000																																																																																																																																															
130.	300 39000																																																																																																																																															
4825.	80 386000																																																																																																																																															
5000 nyer.	K 609000																																																																																																																																															
Nyeremény	Korona																																																																																																																																															
1.	80000																																																																																																																																															
1.	30000																																																																																																																																															
1.	25000																																																																																																																																															
1.	20000																																																																																																																																															
1.	15000																																																																																																																																															
4.	10000 40000																																																																																																																																															
6.	3000 18000																																																																																																																																															
10.	2000 20000																																																																																																																																															
15.	1000 15000																																																																																																																																															
135.	500 67500																																																																																																																																															
5325.	130 692250																																																																																																																																															
5500 nyer.	K 1022750																																																																																																																																															
1.	Jutal. K 600000	600000																																																																																																																																														
1.	nyer. 400000	400000																																																																																																																																														
1.	200000	200000																																																																																																																																														
1.	100000	100000																																																																																																																																														
1.	90000	90000																																																																																																																																														
1.	80000	80000																																																																																																																																														
1.	70000	70000																																																																																																																																														
1.	60000	60000																																																																																																																																														
1.	50000	50000																																																																																																																																														
1.	40000	40000																																																																																																																																														
2.	30000	60000																																																																																																																																														
2.	25000	50000																																																																																																																																														
4.	20000	80000																																																																																																																																														
8.	15000	120000																																																																																																																																														
30.	10000	300000																																																																																																																																														
60.	5000	300000																																																																																																																																														
435.	2000	870000																																																																																																																																														
900.	1000	900000																																																																																																																																														
1200.	500	600000																																																																																																																																														
34850.	200	6970000																																																																																																																																														
37,500 nyer. és jutal. K		11.940,000																																																																																																																																														
<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><th colspan="2" style="text-align: center;">Negyedik osztály
<i>Betét 40 korona</i>
Huzás: 1908. február 11., 12. és 13.</th></tr> <tr><th style="text-align: left;">Nyeremény</th><th style="text-align: right;">Korona</th></tr> <tr><td>1.</td><td style="text-align: right;">90000</td></tr> <tr><td>1.</td><td style="text-align: right;">40000</td></tr> <tr><td>1.</td><td style="text-align: right;">25000</td></tr> <tr><td>1.</td><td style="text-align: right;">20000</td></tr> <tr><td>1.</td><td style="text-align: right;">15000</td></tr> <tr><td>4.</td><td style="text-align: right;">10000 40000</td></tr> <tr><td>6.</td><td style="text-align: right;">3000 18000</td></tr> <tr><td>10.</td><td style="text-align: right;">2000 20000</td></tr> <tr><td>15.</td><td style="text-align: right;">1000 15000</td></tr> <tr><td>135.</td><td style="text-align: right;">500 67500</td></tr> <tr><td>5325.</td><td style="text-align: right;">170 905250</td></tr> <tr><td>5500 nyer.</td><td style="text-align: right;">K 1.255,750</td></tr> </table>	Negyedik osztály
<i>Betét 40 korona</i>
Huzás: 1908. február 11., 12. és 13.		Nyeremény	Korona	1.	90000	1.	40000	1.	25000	1.	20000	1.	15000	4.	10000 40000	6.	3000 18000	10.	2000 20000	15.	1000 15000	135.	500 67500	5325.	170 905250	5500 nyer.	K 1.255,750	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><th colspan="2" style="text-align: center;">Ötödik osztály
<i>Betét 32 korona</i>
Huzás: 1908. márczius 3., 4. és 5.</th></tr> <tr><th style="text-align: left;">Nyeremény</th><th style="text-align: right;">Korona</th></tr> <tr><td>1.</td><td style="text-align: right;">100000</td></tr> <tr><td>1.</td><td style="text-align: right;">40000</td></tr> <tr><td>1.</td><td style="text-align: right;">25000</td></tr> <tr><td>1.</td><td style="text-align: right;">20000</td></tr> <tr><td>1.</td><td style="text-align: right;">15000</td></tr> <tr><td>4.</td><td style="text-align: right;">10000 40000</td></tr> <tr><td>6.</td><td style="text-align: right;">3000 18000</td></tr> <tr><td>10.</td><td style="text-align: right;">2000 20000</td></tr> <tr><td>15.</td><td style="text-align: right;">1000 15000</td></tr> <tr><td>135.</td><td style="text-align: right;">500 67500</td></tr> <tr><td>4825.</td><td style="text-align: right;">200 965000</td></tr> <tr><td>5000 nyer.</td><td style="text-align: right;">K 1.325,500</td></tr> </table>	Ötödik osztály
<i>Betét 32 korona</i>
Huzás: 1908. márczius 3., 4. és 5.		Nyeremény	Korona	1.	100000	1.	40000	1.	25000	1.	20000	1.	15000	4.	10000 40000	6.	3000 18000	10.	2000 20000	15.	1000 15000	135.	500 67500	4825.	200 965000	5000 nyer.	K 1.325,500																																																																																							
Negyedik osztály
<i>Betét 40 korona</i>
Huzás: 1908. február 11., 12. és 13.																																																																																																																																																
Nyeremény	Korona																																																																																																																																															
1.	90000																																																																																																																																															
1.	40000																																																																																																																																															
1.	25000																																																																																																																																															
1.	20000																																																																																																																																															
1.	15000																																																																																																																																															
4.	10000 40000																																																																																																																																															
6.	3000 18000																																																																																																																																															
10.	2000 20000																																																																																																																																															
15.	1000 15000																																																																																																																																															
135.	500 67500																																																																																																																																															
5325.	170 905250																																																																																																																																															
5500 nyer.	K 1.255,750																																																																																																																																															
Ötödik osztály
<i>Betét 32 korona</i>
Huzás: 1908. márczius 3., 4. és 5.																																																																																																																																																
Nyeremény	Korona																																																																																																																																															
1.	100000																																																																																																																																															
1.	40000																																																																																																																																															
1.	25000																																																																																																																																															
1.	20000																																																																																																																																															
1.	15000																																																																																																																																															
4.	10000 40000																																																																																																																																															
6.	3000 18000																																																																																																																																															
10.	2000 20000																																																																																																																																															
15.	1000 15000																																																																																																																																															
135.	500 67500																																																																																																																																															
4825.	200 965000																																																																																																																																															
5000 nyer.	K 1.325,500																																																																																																																																															

Az I. osztály huzása 1907. november 21. és 23-án tartatik meg. A huzások a **Magyar kir. állami ellenőrző hatóság** és királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek a huzási teremben. — **Sorsjegyek a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi árusítóinál kaphatók.**

Budapest, 1907. évi október hó 27-én.

Magy. Kir. Szab.
Osztálysorsjáték Igazgatósága.
Lukács. Hazay.